

URADNI LIST

REPUBLIKE SLOVENIJE

Številka 63

Ljubljana, četrtek 13. oktobra 1994

Cena 840 SIT

ISSN 1318-0576

Leto IV

2167.

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in 91. člena ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

o razglasitvi kazenskega zakonika Republike Slovenije

Razlašam kazenski zakonik Republike Slovenije, ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 29. septembra 1994.

Št. 012-01/94-122

Ljubljana, dne 6. oktobra 1994.

Predsednik
Republike Slovenije
Milan Kučan l. r.

KAZENSKI ZAKONIK REPUBLIKE SLOVENIJE

SPLOŠNI DEL

Prvo poglavje

TEMELJNE DOLOČBE

Ni kaznivega dejanja in kazni brez zakona

1. člen

Nikomur ne sme biti izrečena kazen ali druga kazenska sankcija za dejanje, ki ga zakon ni določil kot kaznivo dejanje, še preden je bilo storjeno, in za katero ni bila z zakonom predpisana kazen.

Podlaga in meja kazenskopravne prisile

2. člen

Določanje kaznivih dejanj in predpisovanje kazenskih sankcij v zakonu je upravičeno samo, kadar in kolikor varstva človeka in drugih temeljnih vrednot ni mogoče zagotavljati drugače.

Časovna veljavnost kazenskega zakona

3. člen

(1) Za storilca kaznivega dejanja se uporablja zakon, ki je veljal ob storitvi kaznivega dejanja.

(2) Če se po storitvi kaznivega dejanja zakon spremeni (enkrat ali večkrat), se uporablja zakon, ki je milejši za storilca.

Ni kazni brez krivde

4. člen

Storilcu kaznivega dejanja se sme izreči kazen samo, če je podana njegova krivda.

Kazenske sankcije

5. člen

(1) Kazenske sankcije so: kazni, opozorilne sankcije, varnostni ukrepi in vzgojni ukrepi.

(2) Za kaznivo dejanje je v zakonu vedno določena kazen. Druge sankcije iz prejšnjega odstavka se izrekajo po določbah splošnega dela tega zakonika.

(3) Ob pogojih, določenih s tem zakonikom, se proti storilcu zaradi storjenega kaznivega dejanja ali izrečene kazenske sankcije uporabita tudi odvzem premoženjske koristi in objava sodbe.

Veljavnost splošnega dela

6. člen

Določbe splošnega dela tega zakonika veljajo za vse kazenskopravne določbe v zakonih Republike Slovenije.

Drugo poglavje

KAZNIVO DEJANJE IN KAZENSKA ODGOVORNOST

1. Splošne določbe o kaznivem dejanju in kazenski odgovornosti

Kaznivo dejanje

7. člen

Kaznivo dejanje je protipravno dejanje, ki ga zakon zaradi njegove nevarnosti določa kot kaznivo dejanje in hkrati določa njegove znake in kazen zanj.

Način izvršitve kaznivega dejanja

8. člen

(1) Kaznivo dejanje je lahko izvršeno s storitvijo ali z opustitvijo.

(2) Kaznivo dejanje je lahko izvršeno z opustitvijo samo, če je storilec opustil dejanje, ki bi ga moral storiti.

(3) Z opustitvijo je lahko izvršeno tudi kaznivo dejanje, ki ga zakon ne določa kot opustitveno kaznivo dejanje, če storilec ne prepreči prepovedane posledice. V takšnem primeru se storilec kaznuje za opustitev samo, če je bil dolžan preprečiti nastanek prepovedane posledice in če je opustitev za nastanek takšne posledice enakega pomena kot storitev.

Čas izvršitve kaznivega dejanja

9. člen

Kaznivo dejanje je izvršeno takrat, ko je storilec delal ali bi moral delati, ne glede na to, kdaj je nastala posledica.

Kraj izvršitve kaznivega dejanja

10. člen

(1) Kaznivo dejanje je izvršeno tako na kraju, kjer je storilec delal ali bi bil moral delati, kakor tudi na kraju, kjer je nastala prepovedana posledica.

(2) Za poskus kaznivega dejanja se šteje, da je bil izvršen tako na kraju, kjer je storilec delal, kakor tudi na kraju, kjer naj bi po njegovem naklepu nastala ali bi lahko nastala prepovedana posledica.

Silobran

11. člen

(1) Ni kaznivo dejanje tisto dejanje, ki je storjeno v silobranu.

(2) Silobran je tista obramba, ki je neizogibno potrebna, da storilec odvrne od sebe ali koga drugega istočasen protipraven napad.

(3) Storilec, ki je prekoračil meje silobrana, se sme kaznovati mileje; če pa je prekoračil silobran zaradi močne razdraženosti ali prestrašenosti, povzročene z napadom, se mu sme kazen tudi odpustiti.

Skrajna sila

12. člen

(1) Ni kaznivo dejanje tisto dejanje, ki je storjeno v skrajni sili.

(2) Skrajna sila je podana takrat, kadar stori storilec dejanje, ki ima vse zakonske znake kaznivega dejanja zato, da bi od sebe ali koga drugega odvrnil istočasno nezakriviljeno nevarnost, ki je ni bilo mogoče odvrniti drugače, pri tem pa prizadejano zlo ni večje od zla, ki je grozilo.

(3) Storilec, ki je sam povzročil nevarnost, toda iz malomarnosti, ali je prekoračil meje skrajne sile, se sme mileje kaznovati, če pa je prekoračil meje skrajne sile v posebno olajševalnih okoliščinah, se mu sme kazen tudi odpustiti.

(4) Skrajne sile ni, če se je bil storilec dolžan izpostaviti nevarnosti.

Sila in grožnja

13. člen

(1) Ni kaznivo dejanje tisto dejanje, ki je bilo storjeno pod vplivom sile, ki se ji storilec ni mogel upreti.

(2) Če je bilo kaznivo dejanje storjeno pod vplivom sile, ki se ji je bilo mogoče upreti, ali pod vplivom grožnje, se uporabi prejšnji člen.

Dejanje majhnega pomena

14. člen

Ni kaznivo dejanje tisto dejanje, ki ima sicer z zakonom določene znake kaznivega dejanja, je pa majhnega pomena. Dejanje je majhnega pomena, kadar je njegova nevarnost neznatna zaradi narave ali teže dejanja, ali zaradi tega, ker so škodljive posledice nezkatne ali jih ni, ali zaradi okoliščin, v katerih je bilo storjeno, in zaradi nizke stopnje storilčeve kazenske odgovornosti ali zaradi njegovih osebnih okoliščin.

Kazenska odgovornost

15. člen

(1) Kazensko odgovoren je storilec, ki je prišteven in kriv.

(2) Kriv je storilec, ki je storil kaznivo dejanje z naklepom ali iz malomarnosti, pri tem pa se je zavedal ali bi se moral in mogel zavedati, da je njegovo dejanje prepovedano.

(3) Za kaznivo dejanje, storjeno iz malomarnosti, je storilec odgovoren samo, če zakon tako določa.

Prištevnost

16. člen

(1) Ni prišteven storilec, ki ob storitvi kaznivega dejanja ni mogel razumeti pomena svojega dejanja ali ni mogel imeti v oblasti svojega ravnanja zaradi trajne ali začasne duševne bolezni, začasnih duševnih motenj, duševne zaostalosti ali zaradi kake druge trajne in hude duševne motenosti (neprištevnost).

(2) Storilec kaznivega dejanja, čigar zmožnost razumeti pomen svojega dejanja ali zmožnost imeti v oblasti svoje ravnanje je bila bistveno zmanjšana zaradi kakšnega stanja iz prejšnjega odstavka, se sme mileje kaznovati (bistveno zmanjšana prištevnost).

(3) Kazensko je odgovoren tisti storilec kaznivega dejanja, ki si je z uporabo alkohola, mamil ali kako drugače sam povzročil neprištevnost, če je bila pred tem glede kaznivega dejanja podana njegova krivda, ki jo zakon določa za to dejanje.

Naklep

17. člen

Kaznivo dejanje je storjeno z naklepom, če se je storilec zavedal svojega dejanja in ga je hotel storiti; ali če se je zavedal, da lahko zaradi njegovega ravnanja nastane prepovedana posledica, pa je privolil, da takšna posledica nastane.

Malomarnost

18. člen

Kaznivo dejanje je storjeno iz malomarnosti, če se je storilec zavedal, da zaradi njegovega ravnanja lahko nastane prepovedana posledica, pa je lahkomišlno mislil, da jo bo lahko preprečil ali da ne bo nastala; ali če se ni zavedel, da lahko nastane prepovedana posledica, pa bi se bil po okoliščinah in po svojih osebnih lastnostih tega moral in mogel zavedati.

Odgovornost za hujšo posledico

19. člen

Če je iz kaznivega dejanja nastala hujša posledica, za katero predpisuje zakon hujšo kazen, se sme ta kazen izreči, če je storilec glede na to posledico ravnal malomarno.

Dejanska zmeta

20. člen

(1) Ni kazensko odgovoren storilec, ki se ob storitvi kaznivega dejanja ni zavedal kakšnega njegovega z zakonom določenega znaka; ali je zmotno mislil, da so podane okoliščine, v katerih bi bilo to dejanje dopustno, če bi bile zares podane.

(2) Če je bil storilec v zmoti zaradi malomarnosti, je kazensko odgovoren za kaznivo dejanje, storjeno iz malomarnosti, če zakon tudi za takšno dejanje določa kazensko odgovornost.

Pravna zmeta

21. člen

(1) Ni kazensko odgovoren storilec kaznivega dejanja, ki iz opravičenih razlogov ni vedel, da je to dejanje prepovedano.

(2) Če bi se storilec zmoti lahko izognil, se sme kaznovati mileje.

2. Poskus kaznivega dejanja*Poskus*

22. člen

(1) Kdor je izvršitev naklepne kaznivega dejanja začel, pa ga ni dokončal, se kaznuje za poskus, če gre za kaznivo dejanje, za katero se sme po zakonu izreči tri leta zapor ali hujša kazen; za poskus drugih kaznivih dejanj pa samo tedaj, če zakon izrecno predpisuje, da je kazniv tudi poskus.

(2) Storilec se kaznuje za poskus v mejah kazni, predpisane za kaznivo dejanje, lahko pa tudi mileje.

Neprimeren poskus

23. člen

Storilcu, ki poskuša storiti kaznivo dejanje z neprimernim sredstvom ali proti neprimernemu predmetu, se sme odpustiti kazen.

Prostovoljni odstop

24. člen

(1) Storilcu, ki je poskusil izvršiti kaznivo dejanje, pa je prostovoljno odstopil od njegove izvršitve, se sme odpustiti kazen.

(2) Če storilec prostovoljno odstopi od izvršitve kaznivega dejanja, se kaznuje za tista dejanja, ki pomenijo kakšno drugo samostojno kaznivo dejanje.

3. Udeležba pri kaznivem dejanju*Sostorilstvo*

25. člen

Če dvoje ali več oseb skupno stori kaznivo dejanje tako, da sodelujejo pri izvršitvi, ali tako, da s kakšnim drugačnim dejanjem odločilno prispevajo k njegovi izvršitvi, se vsaka izmed njih kaznuje s kaznijo, predpisano za to dejanje.

Napeljevanje

26. člen

(1) Kdor drugega naklepoma napelje, da stori kaznivo dejanje, se kaznuje, kakor da bi ga bil sam storil.

(2) Kdor drugega naklepoma napeljuje k storitvi kaznivega dejanja, za katero se sme po zakonu izreči tri leta zapor ali hujša kazen, se kaznuje kakor za poskus kaznivega dejanja, tudi če dejanje ni bilo niti poskušano.

Pomoč

27. člen

(1) Kdor komu naklepoma pomaga pri izvršitvi kaznivega dejanja, se kaznuje, kakor da bi ga bil sam storil, sme pa se kaznovati tudi mileje.

(2) Kot pomoč pri izvršitvi kaznivega dejanja se šteje zlasti: če da kdo storilcu nasvet ali navodila, kako naj stori kaznivo dejanje, če mu da na razpolago sredstva ali odstrani ovire za izvršitev kaznivega dejanja, kakor tudi če vnaprej obljubi, da bo prikril kaznivo dejanje, storilca, sredstva, s katerimi bo kaznivo dejanje storjeno, sledove kaznivega dejanja ali predmete, pridobljene s kaznivim dejanjem.

Kaznovanje napeljevalca in pomagača za poskus

28. člen

Če ostane kaznivo dejanje pri poskusu, se napeljevalec in pomagač kaznujeta kakor za poskus.

Meje kazenske odgovornosti in kaznivosti udeležencev

29. člen

(1) Sostorilec je kazensko odgovoren v mejah svojega naklepa ali malomarnosti, napeljevalec in pomagač pa v mejah njunega naklepa.

(2) Sostorilcu, napeljevalcu in pomagaču se sme odpustiti kazen, če je prostovoljno preprečil kaznivo dejanje.

(3) Osebna razmerja, lastnosti in okoliščine, zaradi katerih zakon izključuje kazensko odgovornost ali dopušča odpustitev, zmanjšanje ali povečanje kazni, se smejo upoštevati samo pri tistem storilcu, sostorilcu, napeljevalcu ali pomagaču, pri katerem so takšna razmerja, lastnosti in okoliščine podane.

4. Posebne določbe o kaznivosti za kazniva dejanja, storjena po javnih občilih*Kaznivost odgovornega urednika*

30. člen

(1) Za kazniva dejanja, storjena po časnikih ali drugih periodičnih tiskanih publikacijah, po radiu, televiziji ali filmskih novicah, se kaznuje odgovorni urednik oziroma tisti, ki ga je nadomeščal takrat, ko je bila objavljena informacija:

1) če je avtor do konca glavne obravnave pred sodiščem prve stopnje ostal neznan;

2) če je bila informacija objavljena brez avtorjeve privolitve;

3) če so bile takrat, ko je bila informacija objavljena, podane stvarne ali pravne ovire za pregon avtorja, ki še vedno trajajo.

(2) Odgovorni urednik oziroma tisti, ki ga je nadomeščal, se kaznuje v mejah kazni, predpisane za kaznivo dejanje, lahko pa tudi mileje.

(3) Odgovorni urednik oziroma tisti, ki ga je nadomeščal, se ne kaznuje, če iz upravičenih razlogov ni vedel za kakšno izmed okoliščin, navedenih v prvem odstavku tega člena, ali za objavljeno informacijo, s katero je bilo storjeno kaznivo dejanje.

Kaznivost izdajatelja, tiskarja in izdelovalca

31. člen

(1) Ob pogojih iz prvega odstavka prejšnjega člena se kaznujejo:

1) za kaznivo dejanje, storjeno po neperiodični tiskani publikaciji - izdajatelj; če ni izdajatelja ali če so podane stvarne ali pravne ovire za njegov pregon, pa tiskar, ki je za to vedel;

2) za kaznivo dejanje, storjeno po gramofonski plošči, magnetofonskem traku, filmu za javno ali zasebno predvajanje ali po diapozitivu, fotogramu, videosredstvih, avditivnih sredstvih ali po podobnih občilih, ki so namenjena širšemu krogu ljudi - izdelovalec.

(2) Če je izdajatelj, tiskar ali izdelovalec pravna oseba ali državni organ, se kaznuje tista oseba, ki odgovarja za izdajanje, tiskanje ali izdelovanje.

(3) Določbi drugega in tretjega odstavka prejšnjega člena veljata tudi za izdajatelja, tiskarja in izdelovalca.

Uporaba splošnih določb o kazenski odgovornosti

32. člen

Določbe o kaznivosti oseb, navedenih v 30. in 31. členu tega zakonika, se uporabljajo le, če te osebe niso kazensko odgovorne po splošnih določbah tega zakonika o kazenski odgovornosti.

5. Kaznivost pravnih oseb za kazniva dejanja

Odgovornost pravnih oseb

33. člen

(1) Zakon določa odgovornost pravne osebe za kaznivo dejanje, ki ga je storilec izvršil v imenu, na račun ali v korist pravne osebe.

(2) Zakon določa kazni, opozorilne sankcije in varnostne ukrepe ter pravne posledice obsodbe za pravne osebe.

(3) V zakonu se določijo kazniva dejanja, za katera lahko odgovarja pravna oseba.

(4) Z zakonom se določijo posebne določbe o kazenskem postopku zoper pravno osebo.

Tretje poglavje

KAZNI

1. Vrste kazni in pogoji za njihovo izrekanje

Vrste kazni

34. člen

Za kazniva dejanja se smejo kazensko odgovornim storilcem izreči tele kazni:

- 1) zapor;
- 2) denarna kazen;
- 3) prepoved vožnje motornega vozila;
- 4) izgon tujca iz države.

Glavne in stranske kazni

35. člen

(1) Zapor se sme izreči samo kot glavna kazen.

(2) Denarna kazen se sme izreči kot glavna in tudi kot stranska kazen.

(3) Prepoved vožnje motornega vozila in izgon tujca iz države se smeta izreči samo kot stranski kazni ob kazni zopora, denarni kazni ali pogojni obsodbi.

(4) Poleg glavne kazni se sme izreči ena ali več stranskih kazni.

Zakonitost pri izrekanju kazni

36. člen

(1) Storilcu kaznivega dejanja se izreče kazen, ki je predpisana za storjeno kaznivo dejanje; milejša ali strožja kazen od predpisane se sme izreči le ob pogojih, ki jih določa ta zakonik.

(2) Za kazniva dejanja, storjena iz koristoljubnosti, se sme izreči denarna kazen kot stranska kazen tudi tedaj, kadar ni predpisana z zakonom, ali kadar je z zakonom predpisano, da bo storilec kaznovan z zaporom ali z denarno kaznijo, sodišče pa izreče kot glavno kazen zapor.

Zapor

37. člen

(1) Zapor ne sme biti krajši od petnajstih dni in ne daljši od petnajstih let.

(2) Za najhujša naklepna kazniva dejanja se sme alternativno predpisati kazen dvajsetih let zopora.

(3) Kazen zopora do dveh let se predpiše brez najmanjše mere te kazni.

(4) Zapor se izreka na cela leta in cele mesece, do šestih mesecev pa tudi na cele dni.

Denarna kazen

38. člen

(1) Denarna kazen se izreka v dnevni zneskih in znaša najmanj pet, največ pa tristošestdeset dnevni zneskov, za kazniva dejanja, storjena iz koristoljubnosti pa največ tisoč petsto dnevni zneskov.

(2) Število dnevni zneskov denarne kazni določi sodišče upoštevajoč splošna pravila o odmeri kazni. Višino dnevnega zneska določi sodišče tako, da upošteva višino storilčevega dnevnega zaslužka glede na njegovo trimesečno čisto plačo in njegove druge dohodke ter njegove družinske obveznosti. Pri določanju višine zneska se sodišče opre na podatke, ki v času izrekanja kazni niso stari več kot šest mesecev.

(3) Okoliščine iz prejšnjega odstavka, pomembne za določitev višine dnevnega zneska denarne kazni, sme sodišče izjemoma tudi oceniti.

(4) Najnižji dnevni znesek denarne kazni znaša eno šestdesetino, najvišji pa eno tretjino zadnje uradno objavljene povprečne čiste plače v Republiki Sloveniji.

(5) V sodbi določi sodišče rok za plačilo denarne kazni. Ta rok ne sme biti krajši od petnajst dni in ne daljši od treh mesecev, vendar pa sme sodišče v opravičenih primerih dovoliti, da lahko obsojenec plača denarno kazen v obrokih, pri čemer rok za plačilo ne sme biti daljši od dveh let.

(6) Če se denarna kazen ne da niti prisilno izterjati, jo sodišče izvrši tako, da se za vsaka začeta dva dnevna zneska denarne kazni določi en dan zopora, pri čemer zapor ne sme biti daljši od šestih mesecev.

(7) Če obsojenec plača samo del denarne kazni, se mu ostanek sorazmerno spremeni v zapor, če plača še ostanek, pa se izvrševanje zopora ustavi.

(8) Po obsojenčevi smrti se denarna kazen ne izvrši.

Prepoved vožnje motornega vozila

39. člen

(1) Storilcu kaznivega dejanja zoper varnost javnega prometa sme sodišče izreči prepoved vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije.

(2) Sodišče določi čas trajanja kazni iz prejšnjega odstavka; ta ne sme biti krajši od treh mesecev in ne daljši od enega leta, računajoč od dneva pravnomočnosti sodbe. Čas, prebit v zaporu oziroma v zdravstvenem zavodu za zdravljenje in varstvo, se ne všteva v čas trajanja te kazni.

(3) Če je kazen iz prvega odstavka tega člena izrečena osebi, ki ima tuje dovoljenje za vožnjo motornega vozila, obsega ta kazen prepoved uporabe tega dovoljenja na ozemlju Republike Slovenije.

Izgon tujca iz države

40. člen

(1) Sodišče sme izreči tujcu izgon z ozemlja Republike Slovenije za čas od enega do desetih let.

(2) Trajanje izгона se šteje od dneva pravnomočnosti sodbe. Čas, prebit v zaporu, se ne všteva v čas trajanja te kazni.

2. Odmera kazni

Splošna pravila za odmero kazni

41. člen

(1) Storilcu kaznivega dejanja odmeri sodišče kazen v mejah, ki so z zakonom predpisane za to dejanje, glede na težo storjenega dejanja in storilčevo krivdo.

(2) Pri tem upošteva sodišče vse okoliščine, ki vplivajo na to, ali naj bo kazen manjša ali večja (olajševalne in obteževalne okoliščine), zlasti pa: stopnjo storilčeve kazenske odgovornosti, nagibe, iz katerih je dejanje storil, stopnjo ogrožanja ali kršitve zavarovane dobrine, okoliščine, v katerih je bilo dejanje storjeno, prejšnje življenje storilca, njegove osebne in premoženjske razmere, njegovo obnašanje po storjenem dejanju, zlasti, ali je poravnal škodo, povzročeno s kaznivim dejanjem in druge okoliščine, ki se nanašajo na storilčevo osebnost.

(3) Pri odmeri kazni storilcu, ki je storil kaznivo dejanje, potem ko je že bil pravnomočno obsojen, ali pa je kazen prestal oziroma je zastarala ali pa mu je bila odpuščena (povratek), sodišče upošteva zlasti, ali je bilo prejšnje dejanje iste vrste kot novo, ali sta bili obe dejanji storjeni iz enakih nagibov, in koliko časa je preteklo od prejšnje obsodbe oziroma od prestane, odpuščene ali zastarane kazni.

Omilitve kazni

42. člen

Sodišče sme storilcu odmeriti kazen pod mejo, ki je predpisana z zakonom, ali pa uporabiti milejšo vrsto kazni:

- 1) če zakon določa, da se sme storilec mileje kaznovati;
- 2) če ugotovi, da so podane posebne olajševalne okoliščine, ki utemljujejo izrek omiljene kazni.

Meje omilitve kazni zapora

43. člen

Kadar so podani pogoji za omilitve kazni iz prejšnjega člena, jo sodišče omili v naslednjih mejah:

- 1) če je za kaznivo dejanje kot najmanjša mera kazni predpisan zapor treh ali več let, jo sme omiliti do enega leta zapora;
- 2) če je za kaznivo dejanje kot najmanjša mera kazni predpisan zapor enega leta, jo sme omiliti do treh mesecev zapora;
- 3) če je za kaznivo dejanje kot najmanjša mera kazni predpisan zapor manj od enega leta, jo sme omiliti do petnajst dni zapora;
- 4) če je za kaznivo dejanje predpisana kazen zapora in pri tem ni določena najmanjša mera, sme namesto zapora izreči denarno kazen.

Odpustitev kazni

44. člen

(1) Sodišče sme storilcu kaznivega dejanja odpustiti kazen, kadar to zakon posebej določa.

(2) Kadar ima sodišče pravico storilcu kaznivega dejanja odpustiti kazen, mu jo sme omiliti brez omejitev, ki so predpisane za omilitve kazni.

Poseben razlog za odpustitev kazni

45. člen

Sodišče sme storilcu, ki je storil kaznivo dejanje iz malomarnosti, odpustiti kazen, če posledice dejanja storilca toliko prizadevajo, da izrek kazni v takšnem primeru očitno ne bi bil upravičen.

Strožja kazen pri večkratnem povratku

46. člen

(1) Za naklepno kaznivo dejanje, za katero je predpisana kazen zapora, sme sodišče izreči strožjo kazen od predpisane, ob tehle pogojih:

1) če je bil storilec prej že dvakrat ali večkrat obsojen za istovrstna naklepna kazniva dejanja na zapor najmanj enega leta;

2) če od dneva, ko je bil storilec odpuščen s prestajanja prej izrečene kazni, do novega kaznivega dejanja še ni preteklo pet let.

(2) Strožja kazen ne sme preseči dvojne mere predpisane kazni in ne petnajstih let zapora.

(3) Pri presoji, ali naj izreče strožjo kazen od predpisane, upošteva sodišče zlasti sorodnost storjenih kaznivih dejanj, nagibe, iz katerih so bila kazniva dejanja storjena, in druge okoliščine, ki kažejo na to, da bo storilec ponavljal takšna kazniva dejanja.

Stek kaznivih dejanj

47. člen

(1) Če je storilec z enim dejanjem ali z več dejanji storil dvoje ali več kaznivih dejanj, za katera se mu hkrati sodi, določi sodišče najprej kazen za vsako posamezno kaznivo dejanje, nato pa izreče za vsa ta kazniva dejanja enotno kazen.

(2) Enotno kazen izreče sodišče po naslednjih pravilih:

1) če je za kakšno kaznivo dejanje v steku določilo kazen dvajsetih let zapora, izreče le to kazen;

2) če je za kazniva dejanja v steku določilo kazen zapora, mora biti enotna kazen večja od vsake posamezne določene kazni, vendar ne sme doseči seštevka določenih kazni in ne preseči petnajstih let zapora;

3) če so za vsa kazniva dejanja v steku predpisane kazni zapora do treh let, enotna kazen ne sme biti večja od osmih let zapora;

4) če je za kazniva dejanja v steku določilo le denarne kazni, zviša najvišjo določeno denarno kazen, ki pa ne sme preseči seštevka določenih denarnih kazni in ne tristošestdeset dnevni zneskov, če je bilo eno ali več kaznivih dejanj storjenih iz koristoljubnosti, pa ne sme presegati tisoč petsto dnevni zneskov;

5) če je za nekatera kazniva dejanja v steku določilo kazen zapora, za druga kazniva dejanja pa denarne kazni, izreče eno kazen zapora in eno denarno kazen po 2., 3. in 4. točki tega odstavka;

6) če je za kazniva dejanja v steku določilo več istovrstnih stranskih kazni, izreče enotno stransko kazen tako, da ne sme doseči njihovega seštevka in ne preseči najvišje mere te kazni.

(3) Če je sodišče za kazniva dejanja v steku določilo za najmanj dve kaznivi dejanji kazen nad deset let zapora, sme izreči zapor dvajsetih let.

(4) Stransko kazen izreče sodišče, čeprav je bila določena le za eno samo kaznivo dejanje v steku; če pa je določilo več denarnih kazni, izreče eno samo denarno kazen po 4. točki drugega odstavka tega člena.

(5) Če je sodišče za kazniva dejanja v steku določilo

kazni zapora in mladoletniškega zapora, izreče zapor kot enotno kazen po pravilih, ki so določena v 1., 2. in 3. točki drugega odstavka tega člena.

Odmera kazni obsojencu

48. člen

(1) Če sodi sodišče obsojenca zaradi kaznivega dejanja, ki ga je storil, preden je začel prestajati kazen po poprejšnji obsodbi, ali zaradi kaznivega dejanja, ki ga je storil med prestajanjem zapora ali mladoletniškega zapora, izreče za vsa kazniva dejanja enotno kazen po prejšnjem členu; pri tem upošteva, da je prej izrečena kazen že določena. Kazen ali del kazni, ki jo je obsojenec že prestal, se mu všteje v izrečeno kazen zapora.

(2) Za kaznivo dejanje, ki ga je storil med prestajanjem zapora ali mladoletniškega zapora, izreče sodišče storilcu kazen ne glede na prej izrečene kazni, če bi bil neprestani del prej izrečene kazni pri uporabi določb prejšnjega člena nesorazmerno majhen.

(3) Obsojenec, ki je storil v zavodu za prestajanje kazni zapora med prestajanjem zapora ali mladoletniškega zapora kaznivo dejanje, za katero predpisuje zakon denarno kazen ali zapor do enega leta, se kaznuje disciplinsko.

Vštevaje pripora in prejšnje kazni

49. člen

(1) Čas, prestan v priporu, ter kakršenkoli odvzem prostosti v zvezi s kaznivim dejanjem, se všteva v izrečeno kazen zapora, mladoletniškega zapora in denarno kazen.

(2) Če je uveden kazenski postopek za več kaznivih dejanj in pripor ni odrejen za vsako od njih, se čas, prebit v priporu, všteva v izrečeno kazen zapora, mladoletniškega zapora in denarno kazen za kaznivo dejanje, za katero je obdolženec obsojen.

(3) Zapor, denarna kazen ali kakšna druga sankcija, ki jo je obsojenec prestal oziroma plačal za prekršek, ter kazen ali disciplinski odvzem prostosti, ki ga je prestal zaradi kršitve vojaške discipline, se mu všteje v kazen, izrečeno za kaznivo dejanje, katerega znaki imajo tudi znake prekrška oziroma kršitve vojaške discipline.

(4) Dan pripora, dan odvzema prostosti, dan mladoletniškega zapora, dan zapora in dva dnevna zneska denarne kazni so pri vsakem vštevanju izenačeni.

Četrto poglavje

OPOZORILNE SANKCIJE

1. Pogojna obsodba

Splošne določbe o pogojni obsodbi

50. člen

(1) Sodišče sme ob pogojih, ki so določeni s tem zakonikom, izreči storilcu kaznivega dejanja pogojno obsodbo namesto kazni.

(2) S pogojno obsodbo določi sodišče storilcu kaznivega dejanja kazen, ki pa ne bo izrečena, če obsojenec v času, ki ga določi sodišče in ki ne sme biti krajši od enega in ne daljši od petih let (preizkusna doba), ne bo storil novega kaznivega dejanja.

(3) V pogojni obsodbi lahko sodišče določi, da bo določena kazen izrečena tudi, če obsojenec v določenem roku ne vrne premoženjske koristi, do katere je prišel s kaznivim dejanjem, ne povrne škode, ki jo je povzročil s

kaznivim dejanjem, ali ne izpolni drugih, v kazenskopравnih določbah predvidenih obveznosti. Rok za izpolnitev teh obveznosti določi sodišče v mejah preizkusne dobe.

(4) Varnostni ukrepi, izrečeni ob pogojni obsodbi, se izvršijo.

Izrek pogojne obsodbe

51. člen

(1) Pogojna obsodba se sme izreči, če je sodišče storilcu določilo kazen zapora do dveh let ali denarno kazen.

(2) Pogojna obsodba se ne sme izreči za kazniva dejanja, za katera je predpisana kazen zapora najmanj treh let.

(3) Sodišče izreče pogojno obsodbo, če glede na osebnost storilca, njegovo prejšnje življenje, njegovo obnašanje po storjenem kaznivem dejanju, stopnjo kazenske odgovornosti in glede na druge okoliščine, v katerih je dejanje storil, spozna, da je mogoče pričakovati, da ne bo več ponavljal kaznivih dejanj.

(4) Če sodišče v pogojni obsodbi določi stranske kazni, sme izreči, da se vse ali posamezne stranske kazni izvršijo.

Preklic pogojne obsodbe zaradi novega kaznivega dejanja

52. člen

(1) Sodišče preklicuje pogojno obsodbo, če stori obsojenec v preizkusni dobi eno ali več kaznivih dejanj, za katera je izreklo kazen zapora dveh let ali daljšo kazen.

(2) Če stori obsojenec v preizkusni dobi eno ali več kaznivih dejanj, za katera je sodišče določilo kazen zapora manj kot dve leti ali denarno kazen, odloči sodišče, ali bo preklicalo pogojno obsodbo, ko presodi vse okoliščine, ki se nanašajo na storjena kazniva dejanja in storilca, zlasti pa na sorodnost storjenih kaznivih dejanj, njihov pomen in nagibe, iz katerih so bila storjena. Pri tem je vezano na prepoved, da ne sme izreči pogojne obsodbe, če je treba storilcu za kazniva dejanja, ugotovljena v pogojni obsodbi, in za nova kazniva dejanja izreči kazen več kot dveh let zapora (prvi odstavek prejšnjega člena).

(3) Če sodišče preklicuje pogojno obsodbo, izreče po 47. členu tega zakonika enotno kazen za prej storjeno in za novo kaznivo dejanje; pri tem vzame, da je kazen iz preklicane pogojne obsodbe že določena.

(4) Če sodišče ne preklicuje pogojne obsodbe, sme za novo kaznivo dejanje izreči pogojno obsodbo ali kazen. Če spozna, da je treba tudi za novo kaznivo dejanje izreči pogojno obsodbo, določi po 47. členu tega zakonika enotno kazen za prej storjeno in za novo kaznivo dejanje in določi novo preizkusno dobo, ki ne sme biti krajša od enega leta in ne daljša od petih let in se šteje od pravomočnosti nove sodbe. Obsojencu, ki mu je za novo kaznivo dejanje izrečen zapor, se čas prestajanja te kazni ne šteje v preizkusno dobo, določeno s pogojno obsodbo za prejšnje kaznivo dejanje.

Preklic pogojne obsodbe zaradi prej storjenega kaznivega dejanja

53. člen

(1) Sodišče preklicuje pogojno obsodbo, če po njenem izreku ugotovi, da je obsojenec storil kaznivo dejanje, preden je bil pogojno obsojen, in če sodi, da ne bi bilo podlage za pogojno obsodbo, če bi se bilo vedelo za to dejanje. V takem primeru ravna po tretjem odstavku prejšnjega člena.

(2) Če sodišče ne preklicuje pogojne obsodbe, ravna po četrtem odstavku prejšnjega člena.

Preklic pogojne obsodbe zaradi neizpolnitve naloženih obveznosti

54. člen

Če je bilo s pogojno obsodbo obsojencu naloženo, da izpolni kakšno obveznost iz tretjega odstavka 50. člena tega zakonika, pa je ni izpolnil v roku, ki mu je bil določen v sodbi, sme sodišče v mejah preizkusne dobe podaljšati rok za izpolnitev obveznosti ali pa preklicati pogojno obsodbo in izreči kazen, ki je bila določena v pogojni obsodbi. Če spozna, da obsojenec iz upravičenih razlogov ne more izpolniti naložene obveznosti, mu sodišče lahko odpusti njeno izpolnitev ali pa jo nadomesti z drugo ustrezno obveznostjo, določeno v zakonu.

Roki za preklic pogojne obsodbe

55. člen

(1) Pogojna obsodba se sme preklicati v preizkusni dobi. Če stori obsojenec v tem času kaznivo dejanje, ki ima za posledico preklic pogojne obsodbe, pa se to s sodbo ugotovi šele po preteku preizkusne dobe, se sme pogojna obsodba preklicati najpozneje v enem letu, odkar je pretekla preizkusna doba.

(2) Če obsojenec v danem roku ne izpolni obveznosti iz tretjega odstavka 50. člena tega zakonika, sme sodišče najpozneje v enem letu, odkar je pretekla preizkusna doba, preklicati pogojno obsodbo in izreči kazen, ki je bila določena v pogojni obsodbi.

2. Pogojna obsodba z varstvenim nadzorstvom*Varstveno nadzorstvo*

56. člen

(1) Ob pogojih, določenih v tem zakoniku, sme sodišče določiti, da bo storilec, ki mu je bila izrečena pogojna obsodba, za določen čas med preizkusno dobo pod varstvenim nadzorstvom.

(2) Varstveno nadzorstvo obsega z zakonom določeno pomoč, nadzor ali varstvo.

(3) Če obsojenec, ki mu je bilo izrečeno varstveno nadzorstvo, ne izpolnjuje obveznosti, ki mu jih je naložilo sodišče, ga sodišče lahko opomni ali mu prejšnje obveznosti nadomesti z drugimi ali podaljša varstveno nadzorstvo v mejah preizkusne dobe ali pa preklicuje pogojno obsodbo.

Pogoji za izrek varstvenega nadzorstva

57. člen

(1) Ukrep varstvenega nadzorstva izreče sodišče, če spozna, da je storilec med preizkusno dobo potrebna kakšna oblika takega nadzorstva (drugi odstavek prejšnjega člena). Ta ukrep izreče sodišče za določen čas v mejah preizkusne dobe, določene s pogojno obsodbo.

(2) Če sodišče ugotovi, da varstveno nadzorstvo ni več potrebno, sme izvrševanje tega ukrepa ustaviti še pred potekom preizkusne dobe.

Izbira navodil

58. člen

(1) Ko izreče ukrep varstvenega nadzorstva, lahko odredi sodišče tudi eno ali več navodil, po katerih se mora ravnati obsojenec.

(2) Pri izbiri navodil upošteva sodišče zlasti storilčevo starost, njegove psihične lastnosti, nagibe, iz katerih je storil dejanje, osebne razmere, njegovo prejšnje življenje,

okolščine, v katerih je storil dejanje, ter njegovo obnašanje po storjenem kaznivem dejanju. Posebej mora paziti, da z izbiro navodil ne bo prizadelo obsojenčevega človeškega dostojanstva ali mu povzročilo posebnih težav.

(3) Navodila sodišča smejo obsegati naslednje naloge:

1) zdraviti se v ustreznem zdravstvenem zavodu;

2) obiskovati ustrezno poklicno, psihološko ali drugo posvetovalnico;

3) usposabljati se za poklic, ali sprejeti zaposlitev, ki ustreza obsojenčevemu zdravju, sposobnostim in nagnjenju;

4) porabljati dohodke v skladu z preživninskimi dolžnostmi.

(4) Med preizkusno dobo sme sodišče spremeniti ali odpraviti navodila po uradni dolžnosti, na predlog svetovalca ali obsojenca.

Dejavnost svetovalca

59. člen

(1) Varstveno nadzorstvo izvršuje svetovalec, ki ga določi sodišče.

(2) Svetovalec pomaga obsojencu in nadzira izpolnjevanje navodil, ki jih je sodišče izreklo obsojencu. Pri tem je svetovalec dolžan:

1) s pomočjo in nadzorstvom ter praktičnimi napotki in nasveti za izvrševanje navodil sodišča prispevati k temu, da obsojenec v prihodnje ne bo storil novega kaznivega dejanja,

2) opravljati dolžnost iz prejšnje točke in vzdrževati stike z obsojencem obzirno ter na način, da ne bo obsojenec zaradi tega izpostavljen neprijetnostim,

3) občasno poročati sodišču o izvrševanju varstvenega nadzorstva, predlagati spremembo ali odpravo navodil ter ustavitvev nadzorstva.

Posledice neizpolnjevanja navodil

60. člen

Če obsojenec med preizkusno dobo ne izpolnjuje navodil ali se izmika stikom s svetovalcem, ga sme sodišče posvariti, spremeniti navodila, podaljšati varstveno nadzorstvo v mejah določene preizkusne dobe ali preklicati pogojno obsodbo.

3. Sodni opomin*Pogoji za izrek sodnega opomina*

61. člen

(1) Sodni opomin se sme izreči za kazniva dejanja, za katera je predpisana denarna kazen ali zapor do enega leta, če so storjena v takih olajševalnih okoliščinah, ki jih delajo posebno lahka.

(2) Za določena kazniva dejanja se sme izreči sodni opomin ob pogojih, ki jih določa zakon, tudi kadar je zanje predpisan zapor do treh let.

(3) Sodni opomin sme sodišče izreči za več kaznivih dejanj, storjenih v steku, če so za vsako od teh dejanj podani pogoji iz prvega ali drugega odstavka tega člena.

(4) Pri odločanju, ali naj izreče sodni opomin, upošteva sodišče osebnost storilca, njegovo prejšnje življenje, njegovo obnašanje po storjenem kaznivem dejanju, stopnjo kazenske odgovornosti in druge okoliščine, v katerih je dejanje storil.

Peto poglavje

VARNOSTNI UKREPI

Vrste varnostnih ukrepov

62. člen

Storilcem kaznivih dejanj se smejo izrekat naslednji varnostni ukrepi:

- 1) obvezno psihiatrično zdravljenje in varstvo v zdravstvenem zavodu;
- 2) obvezno psihiatrično zdravljenje na prostosti;
- 3) obvezno zdravljenje alkoholikov in narkomanov;
- 4) prepoved opravljanja poklica;
- 5) odvzem voznškega dovoljenja;
- 6) odvzem predmetov.

Izrekanje varnostnih ukrepov

63. člen

(1) Sodišče sme izreči storilcu kaznivega dejanja enega ali več varnostnih ukrepov, kadar so zanje podani s tem zakonikom določeni pogoji.

(2) Obvezno psihiatrično zdravljenje in varstvo v zdravstvenem zavodu in obvezno psihiatrično zdravljenje na prostosti se izrekata neprištevnemu storilcu kaznivega dejanja samostojno. Poleg teh dveh ukrepov sme sodišče izreči tudi prepoved opravljanja poklica, odvzem voznškega dovoljenja in odvzem predmetov.

(3) Odvzem voznškega dovoljenja in odvzem predmetov se smeta izreči, če je bila storilcu izrečena kazen, pogojna obsodba, sodni opomin ali mu je bila odpuščena kazen.

(4) Obvezno zdravljenje alkoholikov in narkomanov in prepoved opravljanja poklica, se smeta izreči, če je bila storilcu izrečena kazen zavora ali v pogojni obsodbi določena kazen zavora.

Obvezno psihiatrično zdravljenje in varstvo v zdravstvenem zavodu

64. člen

(1) Storilcu, ki je storil kaznivo dejanje v stanju neprištevnosti ali bistveno zmanjšane prištevnosti, izreče sodišče obvezno psihiatrično zdravljenje in varstvo v zdravstvenem zavodu, če na podlagi teže storjenega kaznivega dejanja in stopnje storilčeve duševne motenosti ugotovi, da bi na prostosti lahko storil kakšno hudo kaznivo dejanje zoper življenje, telo, spolno nedotakljivost ali premoženje in da je takšno nevarnost mogoče odpraviti le z zdravljenjem in varstvom v zdravstvenem zavodu.

(2) Sodišče ustavi ukrep iz prejšnjega odstavka, ko ugotovi, da zdravljenje in varstvo v zdravstvenem zavodu nista več potrebna. Sodišče po preteku enega leta vsako leto znova odloči, ali je nadaljnje zdravljenje in varstvo v zdravstvenem zavodu še potrebno.

(3) Ukrep iz prvega odstavka tega člena traja za neprištevnega storilca največ deset let.

(4) Storilcu, ki je storil kaznivo dejanje v stanju bistveno zmanjšane prištevnosti in je bil obsojen na zapor, se izvrševanje ukrepa iz prvega odstavka tega člena ustavi, ko je v zdravstvenem zavodu prestal čas, za katerega mu je bila izrečena kazen. Čas, prestan v zdravstvenem zavodu, se všteje v čas prestajanja kazni. Če je ta čas krajši od izrečene kazni, lahko sodišče odredi, da mora obsojenec prestat ostanek kazni, ali da naj bo izpuščen na pogojni odpust. Pri odločanju o pogojnem odpustu obsojenca upošteva sodišče zlasti uspeh zdravljenja, nje-

govo zdravstveno stanje, čas, ki ga je prestal v zdravstvenem zavodu, in ostanek kazni, ki je ni prestal.

Obvezno psihiatrično zdravljenje na prostosti

65. člen

(1) Storilcu, ki je storil kaznivo dejanje v stanju neprištevnosti, izreče sodišče obvezno psihiatrično zdravljenje na prostosti, če ugotovi, da je to potrebno in da zadostuje za to, da storilec ne bo ponavljal hujših kaznivih dejanj.

(2) Sodišče sme izreči obvezno psihiatrično zdravljenje na prostosti tudi storilcu, čigar prištevnost je bistveno zmanjšana in je bil po četrtem odstavku prejšnjega člena izpuščen na pogojni odpust.

(3) Obvezno psihiatrično zdravljenje sme trajati najdalj dve leti. Sodišče po preteku enega leta ponovno odloči o tem, ali je obvezno zdravljenje na prostosti še potrebno.

(4) Če se storilec noče zdraviti na prostosti, ali če zdravljenje samovoljno opusti, ali če zdravljenje ni uspešno, lahko sodišče ob pogojih iz prvega odstavka prejšnjega člena odredi, da se ta ukrep izvršuje v ustreznem zdravstvenem zavodu. Tudi v takšnem primeru sme ta ukrep trajati največ dve leti. Sodišče po preteku enega leta ponovno odloči o tem, ali je ta ukrep še potreben.

Obvezno zdravljenje alkoholikov in narkomanov

66. člen

(1) Storilcu, ki je storil kaznivo dejanje zaradi odvisnosti od alkohola ali mamil in je nevarnost, da bo zaradi tega ponavljal kazniva dejanja, sme sodišče izreči obvezno zdravljenje.

(2) Ukrep iz prejšnjega odstavka se izvršuje v zavodu za izvrševanje kazni ali v zdravstvenem zavodu. Čas, prestan v zdravstvenem zavodu, se všteje v kazen.

(3) Kadar izreče pogojno obsodbo, sme sodišče naložiti storilcu zdravljenje na prostosti, pri čemer upošteva zlasti njegovo pripravljenost za takšno zdravljenje. Če se storilec brez upravičenega razloga ne začne zdraviti, ali če zdravljenje samovoljno opusti, sme sodišče pogojno obsodbo preklicati.

(4) Če je bil ta ukrep izrečen ob kazni zavora, sme trajati, dokler kazen ni prestana. Če je bil ta ukrep izrečen ob pogojni obsodbi, sme trajati najdalj dve leti.

Prepoved opravljanja poklica

67. člen

(1) Sodišče sme storilcu kaznivega dejanja prepovedati opravljanje določenega poklica, določene samostojne dejavnosti ali kakšne dolžnosti, če je zlorabil svoj poklic, položaj, dejavnost ali dolžnost za kaznivo dejanje in če sodišče utemeljeno sklepa, da bi bilo zaradi tega nevarno, če bi še naprej opravljal tako dejavnost.

(2) Sodišče določi, koliko časa naj traja ukrep iz prejšnjega odstavka; ta ne sme trajati manj kot eno leto in ne dalj kot pet let, šteto od pravnomočnosti odločbe, pri čemer se čas, prestan v zaporu ali zdravstvenem zavodu za zdravljenje in varstvo, ne všteva v čas trajanja tega ukrepa.

(3) Kadar izreče pogojno obsodbo, sme sodišče določiti, da bo ta obsodba preklicana, če storilec prekrši prepoved opravljanja poklica.

(4) Sodišče sme odločiti, da ta varnostni ukrep preneha, če sta pretekli dve leti od začetka njegovega izvrševanja. O tem odloči sodišče na prošnjo obsojenca, če ugotovi, da so prenehali razlogi za izrek tega ukrepa.

Odvzem voznškega dovoljenja

68. člen

(1) Storitcu kaznivega dejanja zoper varnost javnega prometa sme sodišče odvzeti voznško dovoljenje za določene vrste motornih vozil in pri tem določiti, da se mu ne sme izdati novo dovoljenje za čas od enega do petih let. Če storilec voznškega dovoljenja nima, sodišče izreče, da se mu dovoljenje ne sme izdati.

(2) Sodišče sme izreči ta ukrep, če spozna, da bi storilčeva nadaljnja udeležba v javnem prometu pomenila nevarnost za javni promet zaradi njegove nesposobnosti za varno upravljanje z motornimi vozili.

(3) Vozniško dovoljenje preneha veljati s pravnomočnostjo sodne odločbe. Čas, prestan v zaporu ali v zdravstvenem zavodu za zdravljenje in varstvo, se ne všteva v čas trajanja tega ukrepa.

(4) Po preteku časa, ki ga je določilo sodišče v okviru najmanjše in najvišje mere tega ukrepa, sme storilec na novo pridobiti voznško dovoljenje ob splošnih pogojih, ki so predpisani za pridobitev posameznih vrst voznških dovoljenj.

(5) Sodišče sme odločiti, da ta varnostni ukrep preneha in da sme storilec na novo pridobiti voznško dovoljenje, če sta pretekli dve leti od začetka njegovega izvrševanja. O tem odloči sodišče na prošnjo obsojenca, če ugotovi, da so prenehali razlogi za izrek tega ukrepa.

Odvzem predmetov

69. člen

(1) Predmeti, ki so bili uporabljeni ali namenjeni za kaznivo dejanje ali so nastali s kaznivim dejanjem, se smejo vzeti, če so storilčeva last.

(2) Predmeti iz prejšnjega odstavka se smejo vzeti tudi tedaj, kadar niso storilčeva last, če to terjajo splošna varnost ali moralni razlogi, vendar pa pravica drugih terjati od storilca odškodnino s tem ni prizadeta.

(3) Z zakonom se sme določiti obvezen odvzem predmetov, tudi če niso storilčeva last.

Šesto poglavje

VZGOJNI UKREPI IN KAZNI ZA MLADOLETNIKE

1. Splošne določbe

Veljavnost posebnih kazenskoopravnih določb za mladoletnike

70. člen

(1) Za mladoletne storilce kaznivih dejanj veljajo določbe tega poglavja, druge določbe tega zakonika pa le, če ne nasprotujejo posebnim določbam, ki veljajo zanje.

(2) Posebne določbe, ki veljajo za mladoletne storilce kaznivih dejanj, se pod pogoji, določenimi v tem poglavju, uporabljajo tudi za polnoletne, kadar se jim sodi za kazniva dejanja, ki so jih storili kot mladoletniki, izjemoma pa tudi za tiste, ki so storili kaznivo dejanje kot mlajši polnoletniki.

Izključitev kazenskih sankcij proti otrokom

71. člen

Proti mladoletni osebi, ki ob storitvi kaznivega dejanja še ni bila stara štirinajst let (otrok), se ne smejo uporabiti kazenske sankcije.

Kazenske sankcije za mladoletnike

72. člen

(1) Mladoletniku, ki je bil ob storitvi kaznivega dejanja že star štirinajst let, pa še ni bil star šestnajst let (mlajši mladoletnik), se smejo izreči le vzgojni ukrepi.

(2) Mladoletniku, ki je bil ob storitvi kaznivega dejanja že star šestnajst let, pa še ni bil star osemnajst let (starejši mladoletnik), se smejo izreči vzgojni ukrepi pod pogoji, določenimi v tem zakoniku.

(3) Kazensko odgovornemu starejšemu mladoletniku se sme izjemoma izreči tudi denarna kazen ali mladoletniški zapor, ob teh kaznih pa kot stranski kazni tudi prepoved vožnje motornega vozila ali izgon tujca iz države.

(4) Mladoletnim storilcem kaznivih dejanj se lahko izrečejo tudi varnostni ukrepi, razen prepovedi opravljanja poklica, če jim je izrečen vzgojni ukrep, denarna kazen ali mladoletniški zapor.

Namen vzgojnih ukrepov in kazni za mladoletnike

73. člen

Namen vzgojnih ukrepov in kazni za mladoletnike je, da se mladoletnim storilcem kaznivih dejanj z varstvom in s pomočjo, z nadzorstvom nad njimi, njihovim strokovnim usposabljanjem in razvijanjem njihove osebne odgovornosti zagotovijo njihova vzgoja, prevzgoja in pravilen razvoj.

2. Vzgojni ukrepi

Vrste vzgojnih ukrepov

74. člen

(1) Vzgojni ukrepi so:

- 1) ukor;
- 2) navodila in prepovedi;
- 3) nadzorstvo organa socialnega varstva;
- 4) oddaja v vzgojni zavod;
- 5) oddaja v prevzgojni dom;
- 6) oddaja v zavod za usposabljanje.

(2) Ukor, navodila in prepovedi ali nadzorstvo organa socialnega varstva izreče sodišče mladoletniku, ki ga je potrebno opozoriti na nepravilnost njegovega ravnanja ter zagotoviti njegovo vzgojo, prevzgojo in pravilen razvoj v njegovem dotedanem okolju s pomočjo kratkih ali trajnejših ukrepov ob ustreznem strokovnem vodenju.

(3) Oddajo v vzgojni zavod, oddajo v prevzgojni dom ali oddajo v zavod za usposabljanje (zavodski ukrepi) izreče sodišče mladoletniku, pri katerem so potrebni trajnejši vzgojni, prevzgojni ali zdravstveni ukrepi in njegova popolna ali delna izločitev iz dotedanega okolja. Zavodski ukrepi se uporabijo kot skrajnje sredstvo in smejo trajati v mejah, določenih z zakonom, le toliko časa, kolikor je potrebno, da bo dosežen namen vzgojnih ukrepov.

Izbira vzgojnega ukrepa

75. člen

Pri izbiri vzgojnega ukrepa upošteva sodišče mladoletnikovo starost in njegovo duševno razvitost, njegove psihične lastnosti, njegova nagnjenja, nagibe, iz katerih je dejanje storil, dotedanjo vzgojo, okolje in razmere, v katerih je živel, težo in naravo dejanja, ali mu je bil že prej izrečen vzgojni ukrep ali kazen, in vse druge okoliščine, ki vplivajo na to, da izreče sodišče tisti ukrep, s katerim bo najboljše dosežen namen vzgojnih ukrepov.

Ukor

76. člen

(1) Sodišče izreče mladoletniku ukor, če spozna, da bo že z grajo mladoletnika dosežen namen vzgojnih ukrepov.

(2) Ko izreče sodišče mladoletniku ukor, mu prikaže škodljivost in nepravilnost njegovega ravnanja in ga opozori, da mu bo lahko izreklo strožjo kazensko sankcijo, če bi storil novo kaznivo dejanje.

Navodila in prepovedi

77. člen

(1) Sodišče izreče mladoletniku eno ali več navodil ali prepovedi kot samostojen vzgojni ukrep, če je treba s primernimi ukrepi vplivati nanj in na njegovo vedenje.

(2) Sodišče lahko izreče mladoletniku naslednja navodila in prepovedi:

- 1) osebno se opravičiti oškodovancu;
 - 2) poravnati se z oškodovancem tako, da mladoletnik s plačilom, z delom ali kako drugače povrne škodo, ki jo je povzročil s kaznivim dejanjem;
 - 3) redno obiskovati šolo;
 - 4) usposabljati se za poklic ali sprejeti zaposlitev, ki ustreza njegovemu znanju, sposobnosti in nagnjenju;
 - 5) nastaniti se pri določeni družini, v domu ali drugje;
 - 6) opraviti delo v korist humanitarnih organizacij ali lokalne skupnosti;
 - 7) zdraviti se v ustrezni zdravstveni organizaciji;
 - 8) obiskovati vzgojno, poklicno, psihološko ali drugo podobno posvetovalnico;
 - 9) udeležiti se programov socialnega treninga;
 - 10) opraviti preizkus znanja prometnih predpisov;
 - 11) prepoved vožnje motornega vozila pod pogoji, pod katerimi je mogoče to sankcijo izreči polnoletnim.
- (3) Pri izbiri in izrekanju navodil in prepovedi sodišče praviloma upošteva mladoletnikovo pripravljenost za sodelovanje.
- (4) Navodila ali prepovedi smejo trajati najdalj eno leto.

(5) Sodišče lahko navodila in prepovedi med izvrševanjem spremeni ali odpravi, če bo s tem bolje dosežen namen vzgojnih ukrepov.

(6) V okviru navodila iz 2. točke drugega odstavka tega člena določi sodišče obseg, obliko in način povrnitve škode, pri tem pa osebno delo mladoletnika ne sme preseči šestdeset ur v obdobju treh mesecev in mora biti razporejeno tako, da ni moteno mladoletnikovo šolanje ali njegova zaposlitev.

(7) V okviru navodila iz 6. točke drugega odstavka tega člena sme sodišče določiti mladoletniku opravljanje del do največ stodvajset ur v obdobju šestih mesecev in sicer tako, da ni moteno mladoletnikovo šolanje ali njegova zaposlitev.

(8) Navodilo iz 9. točke drugega odstavka tega člena izreče sodišče zlasti, če je to potrebno za mladoletnikovo izobraževanje ali delovno usposabljanje; sodišče sme določiti to navodilo za največ štiri ure dnevno, in sicer tako, da ni moteno mladoletnikovo šolanje ali njegova zaposlitev.

(9) Izvrševanje navodil iz 2., 6. in 9. točke drugega odstavka tega člena pripravijo in vodijo organi socialnega varstva; pri njihovem izvrševanju sodeluje in ga nadzoruje sodnik za mladoletnike.

(10) Pri izvrševanju navodil iz drugega odstavka tega člena se ne sme prizadeti mladoletnikovo človeško dostojanstvo.

(11) Če mladoletnik navodil ali prepovedi ne izpolnjuje, lahko sodišče namesto njih izreče vzgojni ukrep

nadzorstva organa socialnega varstva. Na to opozori sodišče mladoletnika, njegove starše, posvojitelja, rejnika ali skrbnika, ko izreče navodila ali prepovedi.

Nadzorstvo organa socialnega varstva

78. člen

(1) Če mladoletnik potrebuje strokovno pomoč in nadzorstvo ter je potrebno trajneje vplivati na njegovo vzgojo, prevzgojo in pravilen razvoj, mu sodišče izreče nadzorstvo organa socialnega varstva.

(2) Sodišče odloči pozneje, kdaj preneha ta ukrep, z omejitvijo, da ne sme trajati manj kot eno leto in ne dalj kot tri leta. Dokler traja ta ukrep, ostane mladoletnik še naprej pri svojih starših ali drugih ljudeh, ki ga preživljajo, svetovalci, ki ga določijo organ socialnega varstva, pa opravlja nadzorstvo.

(3) Določeni svetovalci mladoletnika nadzoruje, predvsem pa skrbi za njegovo šolanje, zaposlitev, izločitev iz okolja, ki nanj škodljivo vpliva, za potrebno zdravljenje in ureditev razmer, v katerih živi.

(4) Ob vzgojnem ukrepu nadzorstva organa socialnega varstva lahko sodišče določi mladoletniku katero izmed navodil in prepovedi iz prejšnjega člena, ki v tem primeru nimajo narave samostojnega vzgojnega ukrepa.

Oddaja v vzgojni zavod

79. člen

(1) Sodišče izreče oddajo v vzgojni zavod mladoletniku, glede katerega je treba poskrbeti za njegovo vzgojo in prevzgojo pod stalnim vodstvom in nadzorstvom strokovnih vzgojiteljev.

(2) V vzgojnem zavodu ostane mladoletnik najmanj šest mesecev in največ tri leta. Ko izreče sodišče ta ukrep, ne določi, koliko časa naj traja, temveč odloči o njegovem prenehanju pozneje.

(3) Vzgojni ukrep oddaje v vzgojni zavod se lahko izvaja tudi v stanovanjskih skupinah, ki jih organizirajo vzgojni zavodi, ali z dnevnim bivanjem mladoletnikov v vzgojnem zavodu.

Oddaja v prevzgojni dom

80. člen

(1) Če so mladoletniku potrebni učinkovitejši prevzgojni ukrepi, izreče sodišče oddajo v prevzgojni dom.

(2) Pri odločanju o tem, ali naj izreče ta ukrep, upošteva sodišče zlasti naravo in težo storjenega kaznivega dejanja ter okoliščino, ali so bili mladoletniku že prej izrečeni vzgojni ukrepi ali kazni.

(3) V prevzgojnem domu ostane mladoletnik najmanj eno leto in največ tri leta. Ko izreče sodišče ta ukrep, ne določi, koliko časa naj traja, temveč odloči o njegovem prenehanju pozneje.

Oddaja v zavod za usposabljanje

81. člen

(1) Mladoletniku, ki je moten v duševnem ali telesnem razvoju, sme izreči sodišče namesto oddaje v vzgojni zavod ali prevzgojni dom oddajo v ustrezen zavod za usposabljanje.

(2) Ta ukrep lahko izreče sodišče tudi namesto varnostnega ukrepa obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu, če je mogoče v zavodu za usposabljanje poskrbeti za zdravljenje in varstvo in s tem doseči namen tega varnostnega ukrepa.

(3) Mladoletnik ostane v zavodu za usposabljanje

dokler je to potrebno za njegovo usposabljanje, zdravljenje ali varstvo, vendar najdalj tri leta.

(4) Če je sodišče izreklo mladoletniku ta vzgojni ukrep namesto varnostnega ukrepa po drugem odstavku tega člena, po preteku enega leta vsako leto znova odloči, ali sta zdravljenje in varstvo še potrebna. Ob mladoletnikovi polnoletnosti pa sodišče preizkusi, ali je potrebno, da še ostane v tem zavodu, ali pa ga je treba premestiti v ustrezen zavod za polnoletne osebe.

Pogojni odpust v času izvrševanja zavodskega vzgojnega ukrepa

82. člen

(1) Sodišče lahko pogojno odpusti mladoletnika, kateremu je bil izrečen vzgojni ukrep oddaje v vzgojni zavod ali oddaje v prevzgojni dom, ko je prebil v zavodu najmanj eno leto, če je mogoče na podlagi doseženih rezultatov vzgoje in prevzgoje utemeljeno sklepati, da v času trajanja pogojnega odpusta ne bo ponavljal kaznivih dejanj.

(2) Sodišče lahko odloči, da se za čas trajanja pogojnega odpusta mladoletniku izreče vzgojni ukrep nadzorstva organa socialnega varstva.

(3) Sodišče lahko prekliche pogojni odpust, če stori mladoletnik novo kaznivo dejanje ali se ne drži obveznosti v okviru vzgojnega ukrepa nadzorstva organa socialnega varstva. V tem primeru se čas, prestan na pogojnem odpustu, ne šteje v čas trajanja vzgojnega ukrepa.

(4) Pogojni odpust lahko traja najdalj do izteka zakonskega roka trajanja izrečenega zavodskega ukrepa ali dokler sodišče ne ustavi izvrševanja tega ukrepa, ali ga zamenja z drugim vzgojnim ukrepom.

Ustavitev izvrševanja in sprememba odločbe o vzgojnih ukrepih

83. člen

(1) Kadar se po odločbi, s katero je bil izrečen vzgojni ukrep nadzorstva organa socialnega varstva ali zavodski ukrep, pokažejo okoliščine, ki jih ni bilo takrat, ko se je o tem odločalo, ali se zanje ni vedelo, so pa take, da bi vplivale na odločbo, se izvrševanje izrečenega ukrepa lahko ustavi, ali pa se ta nadomesti z drugim vzgojnim ukrepom.

(2) Poleg primerov iz prejšnjega odstavka se sme, če ni za posamezne ukrepe določeno drugače, glede na uspeh vzgoje, prevzgoje ali usposabljanja, izvrševanje ukrepa ustaviti ali pa izrečni ukrep nadomestiti z drugim ukrepom, s katerim bo boljše dosežen namen vzgojnih ukrepov. Glede zavodskih ukrepov je mogoča ustavitev izvrševanja ali nadomestitev z drugim ukrepom z naslednjimi omejitvami:

1) izvrševanje oddaje v vzgojni zavod se pred potekom šestih mesecev ne sme ustaviti, do preteka tega roka pa se sme nadomestiti samo z oddajo mladoletnika v prevzgojni dom ali zavod za usposabljanje;

2) izvrševanje oddaje v prevzgojni dom se pred potekom enega leta ne sme ustaviti, do tega časa pa se sme nadomestiti z oddajo mladoletnika v vzgojni zavod ali v zavod za usposabljanje.

Ponovno odločanje o vzgojnih ukrepih

84. člen

(1) Če je preteklo od pravnomočnosti odločbe, s katero je bil izrečen vzgojni ukrep nadzorstva organa socialnega varstva ali zavodski ukrep, več kot eno leto, pa se ukrep ni začel izvrševati, odloči sodišče, ali naj se

izrečni ukrep izvrši ali ne, lahko pa ga tudi nadomesti s kakšnim drugim vzgojnim ukrepom.

(2) Tako ravna sodišče tudi, če se je vzgojni ukrep sicer začel izvrševati, pa se zaradi bega mladoletnika iz vzgojnega zavoda ali iz drugega razloga ni izvrševal dalj kot eno leto.

Izrek vzgojnega ukrepa za kazniva dejanja v steku

85. člen

(1) Če je storil mladoletnik več kaznivih dejanj v steku, presoja sodišče pri izbiri vzgojnih ukrepov, ki so predpisani v tem zakoniku, enotno vsa dejanja, ne da bi določalo za vsako poseben ukrep.

(2) Tako ravna sodišče tudi tedaj, kadar po izreku vzgojnega ukrepa ugotovi, da je mladoletnik pred njegovim izrekom ali po izreku storil kakšno kaznivo dejanje.

Vodenje evidence o vzgojnih ukrepih in dajanje podatkov o vzgojnih ukrepih

86. člen

Podatki iz evidence o vzgojnih ukrepih se smejo dajati samo sodiščem, državnim tožilstvom in organom za notranje zadeve v zvezi s kazenskim postopkom proti mladoletniku ter organom socialnega varstva in zavodom, ki izvršujejo vzgojne ukrepe.

Nadzorstvo nad izvrševanjem vzgojnih ukrepov

87. člen

Nadzorstvo glede zakonitega in pravnega izvrševanja vzgojnih ukrepov izvaja sodišče, ki je izreklo ukrep.

3. Kaznovanje starejših mladoletnikov

Izrekanje denarne kazni mladoletnikom

88. člen

(1) Starejšemu mladoletniku sme sodišče, upoštevajoč tudi namen vzgojnih ukrepov, za kazniva dejanja, za katera je predpisana kazen zavora do petih let ali denarna kazen, izreči denarno kazen, če jo je po svojih dohodkih zmožen sam plačati.

(2) Denarna kazen se mladoletniku izreče v dnevnikih zneskih, njena najmanjša mera sta dva dnevna zneska, najvišja pa stoosemdeset dnevnikih zneskov. Glede drugih pravil o odmeri denarne kazni uporabi sodišče določbe 38. člena tega zakonika.

(3) Če se denarna kazen ne da niti prisilno izterjati, sodišče namesto nje izreče enega izmed vzgojnih ukrepov iz 1. do 3. točke prvega odstavka 74. člena tega zakonika.

(4) Če stori mladoletnik več kaznivih dejanj v steku in sodišče spozna, da je treba za vsa dejanja izreči mladoletniku denarno kazen, izreče eno kazen v skladu z določbo drugega odstavka tega člena.

(5) Če pa sodišče spozna, da bi bilo treba starejšega mladoletnika za kakšno kaznivo dejanje kaznovati z denarno kaznijo, za drugo pa izreči vzgojni ukrep, izreče za vsa kazniva dejanja v steku denarno kazen ali vzgojni ukrep.

Mladoletniški zapor

89. člen

(1) Starejšemu mladoletniku sme sodišče izreči mladoletniški zapor za kaznivo dejanje, za katero je z zakonom predpisana kazen hujša od petih let zavora, če zaradi narave in teže dejanja in zaradi visoke stopnje kazenske

odgovornosti ne bi bilo upravičeno izreči vzgojnega ukrepa.

(2) Mladoletniški zapor ne sme biti krajši od šestih mesecev in ne daljši od petih let. Za kazniva dejanja, za katera je mogoče izreči kazen zapora dvajsetih let, se sme izreči mladoletniški zapor do desetih let. Mladoletniški zapor se izreka na leta in cele mesece.

(3) Pri odmeri mladoletniškega zaporá sodišče ni vezano na najmanjšo mero kazni zaporá, predpisano za storjeno dejanje.

Odmerna mladoletniškega zaporá

90. člen

(1) Pri odmeri mladoletniškega zaporá upošteva sodišče poleg olajševalnih in obteževalnih okoliščin (41. člen tega zakonika) še stopnjo mladoletnikove osebne zrelosti in čas, potreben za njegovo vzgojo, prevzgojo in strokovno usposabljanje.

(2) Če stori mladoletnik dvoje ali več kaznivih dejanj v steku in sodišče spozna, da je treba za vsa dejanja izreči mladoletniški zapor, izreče sodišče eno kazen v mejah zakonske mere te kazni. Če pa sodišče spozna, da bi bilo treba mladoletnika za kakšno kaznivo dejanje, ki je v steku, kaznovati z mladoletniškim zaporom, za druga kazniva dejanja pa izreči denarno kazen ali vzgojni ukrep, izreče za vsa dejanja v steku samo mladoletniški zapor.

(3) Tako ravna sodišče tudi tedaj, kadar se po izreku mladoletniškega zaporá ugotovi, da je mladoletnik pred njegovim izrekom ali po njem storil kakšno kaznivo dejanje.

Učinek mladoletniškega zaporá in zaporá na vzgojne ukrepe

91. člen

(1) Če izreče sodišče med izvrševanjem vzgojnega ukrepa starejšemu mladoletniku mladoletniški zapor, preneha vzgojni ukrep, ko začne mladoletnik prestajati to kazen.

(2) Če izreče sodišče po izreku vzgojnega ukrepa polnoletnemu storilcu kaznivega dejanja mladoletniški zapor ali kazen zaporá najmanj enega leta, se vzgojni ukrep ne izvrši; če pa se že izvršuje, se izvrševanje ustavi, ko začne prestajati kazen.

(3) Če izreče sodišče po izreku vzgojnega ukrepa polnoletnemu storilcu kaznivega dejanja kazen zaporá manj kot eno leto, odloči v sodbi, ali naj se po prestani kazni vzgojni ukrep izvrši ali ne.

(4) Če izreče sodišče polnoletnemu storilcu kaznivega dejanja med izvrševanjem vzgojnega ukrepa zapor v trajanju manj od enega leta, odloči v sodbi, ali naj se po prestani kazni izvrševanje vzgojnega ukrepa nadaljuje ali pa naj se ustavi, ko se začne izvrševati izrečena kazen.

4. Izrekanje kazenskih sankcij polnoletnim za kazniva dejanja, ki so jih storili kot mladoletniki

Izrekanje kazenskih sankcij polnoletnemu za kaznivo dejanje, ki ga je storil kot mlajši mladoletnik

92. člen

(1) Polnoletnemu, ki je dopolnil enaindvajset let, se ne sme soditi za kaznivo dejanje, ki ga je storil kot mlajši mladoletnik.

(2) Če polnoletni, ki je storil kaznivo dejanje kot mlajši mladoletnik, med sojenjem še ni dopolnil enaindvajset let, se mu sme soditi samo za kazniva dejanja, za katera je predpisana kazen hujša od petih let zaporá.

Takšnemu polnoletnemu sme sodišče izreči samo ustrezen zavodski vzgojni ukrep. Pri presoji, ali naj izreče ta ukrep, upošteva sodišče vse okoliščine primera, zlasti pa težo storjenega dejanja, čas, ki je pretekel od njegove storitve, storilčevo vedenje in namen tega vzgojnega ukrepa.

Izrekanje kazenskih sankcij polnoletnemu za kaznivo dejanje, ki ga je storil kot starejši mladoletnik

93. člen

(1) Polnoletnemu se sme izreči za kaznivo dejanje, ki ga je storil kot starejši mladoletnik, vzgojni ukrep nadzorstva organa socialnega varstva, ustrezen zavodski vzgojni ukrep, ob pogojih iz 88. člena tega zakonika denarno kazen, ob pogojih iz 89. člena tega zakonika pa tudi mladoletniški zapor. Pri presoji, ali naj izreče sankcijo in katero izmed naštetih sankcij, upošteva sodišče vse okoliščine primera, zlasti pa težo storjenega dejanja, čas, ki je pretekel od njegove storitve, storilčevo vedenje in namen, ki ga je treba doseči s temi sankcijami.

(2) Polnoletnemu, ki je storil kaznivo dejanje kot starejši mladoletnik in ki je med sojenjem dopolnil enaindvajset let, sme izreči sodišče namesto mladoletniškega zaporá zapor ali pogojno obsodbo. Kazen zaporá, izrečena v takšnem primeru, ima glede rehabilitacije, izbriša obsodbe in pravnih posledic enak pravni učinek kot mladoletniški zapor.

Izrekanje vzgojnih ukrepov mlajšim polnoletnikom

94. člen

(1) Storilcu, ki je kot polnoleten storil kaznivo dejanje, pa med sojenjem še ni dopolnil enaindvajset let, sme sodišče izreči vzgojni ukrep nadzorstva organa socialnega varstva ali zavodski ukrep, če spozna, da je glede na njegovo osebnost in okoliščine, v katerih je storil dejanje, primerneje namesto kazni zaporá izreči tak ukrep.

(2) Mlajšemu polnoletniku, ki mu je bil izrečen vzgojni ukrep, sme sodišče ob pogojih, določenih v tem zakoniku, izreči tudi stransko kazen prepovedi vožnje motornega vozila in varnostne ukrepe, razen prepovedi opravljanja poklica.

(3) Izrečeni vzgojni ukrep sme trajati najdalj do tedaj, ko storilec dopolni triindvajset let.

Sedmo poglavje

ODVZEM PREMOŽENJSKE KORISTI, PRIDOBLENE S KAZNIVIM DEJANJEM

Razlog za odvzem premoženjske koristi

95. člen

(1) Nihče ne more obdržati premoženjske koristi, ki je bila pridobljena s kaznivim dejanjem ali zaradi njega.

(2) Korist iz prejšnjega odstavka tega člena se odvzame s sodno odločbo, s katero je bilo ob pogojih, določenih v tem zakoniku, ugotovljeno kaznivo dejanje.

Način odvzema premoženjske koristi

96. člen

(1) Storilcu ali drugemu prejemniku koristi se odvzamejo denar, dragocenosti in vsaka druga premoženjska korist, ki je bila pridobljena s kaznivim dejanjem ali zaradi njega, če pa mu jih ni mogoče odvzeti, se mu naloži, da mora plačati denarni znesek, ki ustreza premo-

ženjski koristi. Sodišče sme v upravičenih primerih dovoliti, da se denarni znesek, ki ustreza pridobljeni premoženjski koristi, lahko plača tudi v obrokih, pri čemer pa rok plačila ne sme biti daljši od dveh let.

(2) Premoženska korist, pridobljena s kaznivim dejanjem ali zaradi njega, se lahko odvzame tudi tistim, na katere je bila prenešana brezplačno ali za plačilo, ki ne ustreza dejanski vrednosti, če so vedeli ali bi bili mogli vedeti, da je bila pridobljena s kaznivim dejanjem. Če je bila premoženska korist prenešana na bližnje sorodnike, zakonca, posvojitelja ali posvojenca, se jim odvzame, razen če dokažejo, da so zanjo plačali celotno vrednost.

Varstvo oškodovanca

97. člen

(1) Če je bil oškodovancu v kazenskem postopku prisojen premoženskopravni zahtevek, izreče sodišče odvzem premoženske koristi, kolikor ta presega oškodovancu prisojeni premoženskopravni zahtevek.

(2) Oškodovanec, ki ga je sodišče v kazenskem postopku glede premoženskopravnega zahtevka napotilo na pravdo, lahko zahteva poplačilo iz odvzete vrednosti, če začne pravdo v šestih mesecih od pravnomočnosti odločbe, s katero je bil napoten na pravdo, in če zahteva poplačilo iz odvzete vrednosti v treh mesecih od pravnomočnosti odločbe, s katero je bil ugotovljen njegov zahtevek.

(3) Oškodovanec, ki ni priglasil premoženskopravnega zahtevka v kazenskem postopku, lahko zahteva poplačilo iz odvzete vrednosti, če je pravdo za ugotovitev svojega zahtevka začel v treh mesecih od dneva, ko je zvedel za odločbo, s katero je bila odvzeta premoženska korist, najpozneje pa v dveh letih od pravnomočnosti te odločbe, in če v treh mesecih od pravnomočnosti odločbe, s katero je bil ugotovljen njegov zahtevek, zahteva poplačilo iz odvzete vrednosti.

Odvzem premoženske koristi pravni osebi

98. člen

Če je bila s kaznivim dejanjem ali zaradi njega pridobljena premoženska korist pravni osebi, se ji taka korist odvzame. Pravni osebi se tudi odvzame premoženska korist, ki jo osebe, navedene v prvem odstavku 96. člena tega zakonika, prenesejo nanjo brezplačno ali za plačilo, ki ne ustreza dejanski vrednosti.

Osmo poglavje

PRAVNE POSLEDICE OBSODBE

Nastanek pravnih posledic obsodbe

99. člen

(1) Obsodbe za določena kazniva dejanja ali na določene kazni imajo lahko za pravno posledico prenehanje oziroma izgubo določenih pravic ali prepoved pridobitve določenih pravic.

(2) Pravne posledice obsodbe ne morejo nastati, če je bila storilcu za kaznivo dejanje izrečena denarna kazen, pogojna obsodba ali sodni opomin ali če mu je bila kazen odpuščena.

(3) Pravne posledice obsodbe se smejo predpisati samo z zakonom in nastanejo po samem zakonu, s katerim so predpisane.

(4) Za storilca se sme uporabiti samo tista pravna posledica obsodbe, ki je bila z zakonom določena ob času storitve kaznivega dejanja.

Vrste pravnih posledic obsodbe

100. člen

(1) Pravna posledica obsodbe, ki se nanaša na prenehanje ali izgubo določenih pravic, je prenehanje opravljanja določenih javnih funkcij ali pooblastil uradne osebe.

(2) Pravne posledice, ki so v prepovedi pridobitve določenih pravic so:

1) prepoved opravljanja določenih javnih funkcij ali pooblastil uradne osebe;

2) prepoved pridobitve določenega poklica;

3) prepoved pridobitve določenih dovoljenj ali odobritev, ki jih dajejo državni organi s svojo odločbo.

(3) Pravne posledice iz prejšnjega odstavka ne morejo nastati za mladoletnika.

Začetek in trajanje pravnih posledic obsodbe

101. člen

(1) Pravne posledice učinkujejo od dneva pravnomočnosti obsodbe.

(2) Pravne posledice obsodbe, ki so v prepovedi pridobitve določenih pravic, smejo trajati največ pet let od dneva, ko je bila kazen prestana, odpuščena ali zastarana, če ni za posamezne pravne posledice z zakonom določen krajši rok.

(3) Po preteku dveh let od dneva, ko je bila kazen prestana, zastarana ali odpuščena, sme sodišče na prošnjo obsojenca odrediti, da preneha pravna posledica obsodbe, ki se nanaša na prepoved pridobitve določene pravice.

(4) Pri presoji, ali naj odredi prenehanje pravne posledice obsodbe, upošteva sodišče vedenje obsojenca po obsodbi, ali je povrnil škodo, ki jo je povzročil s kaznivim dejanjem, kot tudi druge okoliščine, ki kažejo, da je prenehanje pravne posledice obsodbe utemeljeno.

(5) S prenehanjem pravnih posledic obsodbe niso prizadete tiste pravice drugih, ki se opirajo na obsodbo.

(6) Z izbrisom obsodbe prenehajo njene pravne posledice.

Deveto poglavje

REHABILITACIJA, IZBRIS OBSODBE IN POGOJI ZA DAJANJE PODATKOV IZ KAZENSKE EVIDENCE

Pravni položaj obsojenca po prestani kazni

102. člen

(1) Po prestani, odpuščeni ali zastarani kazni zapora ali mladoletniškega zapora imajo obsojenci vse pravice, ki so določene v ustavi, zakonih in drugih predpisih in lahko pridobivajo vse pravice, razen tistih, ki so jim omejene zaradi izrečenega varnostnega ukrepa ali zaradi nastalih pravnih posledic obsodbe.

(2) Prejšnji odstavek velja tudi za tiste, ki so na pogojnem odpustu.

Zakonska rehabilitacija in izbris obsodbe

103. člen

(1) Z zakonsko rehabilitacijo se izbriše obsodba iz kazenske evidence in prenehajo vse njene pravne posledice, obsojenec pa velja za neobsojenega.

(2) Za obsodbo velja pravnomočna odločba, kakor tudi spremembe te odločbe z amnestijo ali pomilostitvijo.

(3) Obsodba se izbriše iz kazenske evidence v določenem roku, od kar je bila kazen izvršena, zastarana ali

odpuščena, če obsojenec v tem roku ne stori novega kaznivega dejanja.

(4) Roki iz prejšnjega odstavka so:

1) za obsodbo, s katero je bil storilcu izrečen sodni opomin in za obsodbo, s katero mu je bila odpuščena kazen - eno leto od pravnomočnosti sodne odločbe;

2) za pogojno obsodbo - eno leto, odkar je pretekla preizkusna doba;

3) za obsodbo na denarno kazen, stransko kazen, kazen zopora do enega leta ali na mladoletniški zapor - tri leta;

4) za obsodbo na kazen zopora nad eno leto do treh let - pet let;

5) za obsodbo na kazen zopora nad tri leta do petih let - osem let;

6) za obsodbo na kazen zopora nad pet do deset let - deset let;

7) za obsodbo na kazen zopora nad deset do petnajst let - petnajst let.

(5) Obsodba na kazen zopora dvajsetih let se ne izbriše.

(6) Obsodba se ne more izbrisati iz kazenske evidence, dokler trajajo varnostni ukrepi.

Sodna rehabilitacija

104. člen

Sodišče sme na prošnjo obsojenca odločiti, da se obsodba izbriše iz kazenske evidence in da obsojenec velja za neobsojenega, če je potekla polovica z zakonom določenega roka, po preteku katerega se obsodba izbriše, če obsojenec v tem času ni storil novega kaznivega dejanja. Pri odločanju o izbrisu upošteva sodišče vedenje obsojenca po prestani kazni, naravo kaznivega dejanja in druge okoliščine, ki so pomembne za izbris obsodbe.

Dajanje podatkov iz kazenske evidence

105. člen

(1) Kazenska evidenca obsega: osebne podatke o storilcih kaznivih dejanj; podatke o izrečenih kaznih, varnostnih ukrepih, pogojnih obsodbah, sodnih opominih in obsodbah, s katerimi je bila storilec kaznivih dejanj, o katerih se vodi kazenska evidenca, oproščena kazen, ter o njihovih pravnih posledicah; poznejše spremembe podatkov o obsodbah, ki so bile vpisane v kazensko evidenco, kakor tudi podatke o izvršeni kazni in o razveljavitvi vpisa neupravičene obsodbe.

(2) O vzgojnih ukrepih se vodi posebna evidenca, ki obsega osebne podatke o mladoletniku, podatke o izrečenih vzgojnih ukrepih ter podatke o izvršenih vzgojnih ukrepih oziroma druge podatke, ki se nanašajo na izvrševanje vzgojnih ukrepov.

(3) Podatki iz kazenske evidence se dajejo le za neizbrisane obsodbe sodišču, državnemu tožilstvu in organom za notranje zadeve v zvezi s kazenskim postopkom, ki teče zoper prej obsojeno osebo, organom, pristojnim za izvrševanje kazenskih sankcij, in pristojnim organom, ki sodelujejo v postopku za podelitev amnestije, pomilostitve ali za izbris obsodbe.

(4) Podatki iz kazenske evidence o neizbrisani obsodbi se smejo dati na obrazloženo zahtevo državnim organom, pravnim osebam in zasebnim delodajalcem le, če še trajajo pravne posledice obsodbe ali varnostni ukrepi ali pa, če imajo upravičen, na zakonu utemeljen interes.

(5) Posamezniku se sme na njegovo zahtevo dati podatke o tem, da je bil oziroma da ni bil obsojen, samo, če jih potrebuje za uveljavitev svojih pravic.

Deseto poglavje

TEMELJNE DOLOČBE O IZVRŠEVANJU KAZENSKIH SANKCIJ

Omejitve pravic med izvrševanjem kazenskih sankcij

106. člen

(1) Z ustavo in zakoni zajamčene pravice tistih, proti katerim se izvršujejo kazenske sankcije, se smejo, v skladu z zakonom, odvzeti ali omejiti samo, kolikor je nujno, da se izvrši posamezna kazenska sankcija.

(2) Oseba, proti kateri se izvršuje kazenska sankcija, ne sme biti podvržena mučenju ali drugi obliki okrutnega, nečloveškega ali ponižujočega ravnanja. V primeru, ko je bila podvržena takšnemu ravnanju, ji mora biti zagotovljeno sodno varstvo.

Zavodi za prestajanje kazni zopora

107. člen

(1) Obsojenci prestajajo kazen zopora v zaprtih, polodprtih in odprtih zavodih za prestajanje kazni zopora.

(2) Obsojenci se razvrščajo v te zavode glede na to, koliko mora biti omejena njihova prostost.

(3) Če je obsojencu izrečena kazen zopora do treh let, lahko sodišče odredi, da jo prestaja v odprtem zavodu, če mu je izrečena kazen zopora do petih let, pa lahko sodišče odredi, da jo prestaja v polodprtem zavodu.

(4) Kazen zopora do treh mesecev je mogoče izvršiti tudi tako, da obsojeni namesto kazni zopora opravi v obdobju najdalj šest mesecev delo v korist humanitarnih organizacij ali lokalne skupnosti v obsegu najmanj osemdeset ali največ dvestoštirideset ur. To delo se razporedi tako, da ne moti obsojenčevih obveznosti iz delovnega razmerja. O obliki takšne izvršitve odloča sodišče, ki je izreklo kazen na prvi stopnji, upoštevajoč pri tem objektivne in subjektivne okoliščine storilca in njegovo privolitve v tak način izvršitve kazni zopora. Če obsojeni ne izpolnjuje nalog, ki izvirajo iz opravljanja dela v korist humanitarnih organizacij ali lokalne skupnosti, lahko sodišče odredi, da se izrečena kazen zopora izvrši.

Ravnanje z obsojenci

108. člen

(1) Z obsojenci je treba ravnati človeško, spoštovati njihovo osebno dostojanstvo ter varovati njihovo telesno in duševno celovitost.

(2) Ni dovoljeno uporabljati prevzgojnih, medicinskih ali psiholoških postopkov, ki posegajo v obsojenčevo osebnost, in jih obsojenec upravičeno izrecno zavrača.

Pogojni odpust

109. člen

(1) Obsojenec, ki je preстал polovico kazni zopora, sme biti odpuščen s prestajanja kazni s pogojem, da do preteka časa, za katerega je izrečena kazen, ne stori novega kaznivega dejanja.

(2) Obsojenec, ki mu je sodišče izreklo kazen dvajsetih let zopora, sme biti pogojno odpuščen s prestajanja kazni potem, ko je preстал petnajst let zopora.

(3) Organ, ki odloča o pogojnem odpustu, določa zakon.

(4) Obsojenec je lahko pogojno odpuščen, če je mogoče utemeljeno pričakovati, da ne bo ponovil kaznivega dejanja. Pri presoji, ali naj se obsojenec pogojno odpusti, se upošteva njegovo vedenje med prestajanjem kazni.

(5) Izjemoma sme biti pogojno odpuščen tudi obsojenec, ki je prestal le tretjino kazni, če je podan pogoj iz četrtega odstavka tega člena in če posebne okoliščine, ki se nanašajo na obsojenčovo osebnost, kažejo, da ne bo ponovil kaznivega dejanja.

(6) Starejši mladoletnik, ki prestaja mladoletniški zapor, je lahko pogojno odpuščen, ko prestane tretjino kazni, vendar ne prej, preden ne prebije šestih mesecev v zavodu za prestajanje mladoletniškega zapora. Za čas, ko je na pogojnem odpustu, lahko sodišče odredi nadzorstvo organa socialnega varstva.

Preklic pogojnega odpusta

110. člen

(1) Sodišče preklicuje pogojni odpust, če stori obsojenec medtem, ko je na pogojnem odpustu, eno ali več kaznivih dejanj, za katera je izreklo kazen zapora nad eno leto.

(2) Sodišče lahko preklicuje pogojni odpust, če stori pogojno odpuščeni eno ali več kaznivih dejanj, za katera je izreklo kazen zapora do enega leta. Pri presoji, ali naj preklicuje pogojni odpust, upošteva sodišče zlasti sorodnost storjenih kaznivih dejanj, njihov pomen, nagibe, iz katerih so bila storjena, in druge okoliščine, ki kažejo, da je preklic pogojnega odpusta utemeljen.

(3) Kadar sodišče preklicuje pogojni odpust, izreče kazen po 47. in drugem odstavku 48. člena tega zakonika; pri tem vzame kot določen tisti del prej izrečene kazni, ki je obsojenec še ni prestal.

(4) Določbe prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena se uporabljajo tudi, kadar obsodi sodišče pogojno odpuščenega za dejanje, ki ga je storil, preden je bil pogojno odpuščen.

(5) Če je pogojno odpuščeni obsojenec na kazen zapora do enega leta in sodišče ne preklicuje pogojnega odpusta, se pogojni odpust podaljša za čas, ko je obsojenec prestal kazen zapora.

(6) Če stori obsojenec v času pogojnega odpusta kaznivo dejanje, ki ima za posledico preklic pogojnega odpusta, pa se to s sodbo ugotovi šele po njegovem preteku, se sme pogojni odpust preklicati najpozneje v enem letu, odkar je čas pogojnega odpusta pretekel.

Enajsto poglavje

ZASTARANJE

Zastaranje kazenskega pregona

111. člen

(1) Kolikor ni v tem zakoniku drugače določeno, kazenski pregon ni več dovoljen, če je preteklo:

- 1) petindvajset let od storitve kaznivega dejanja, za katero se sme po zakonu izreči zapor dvajsetih let;
- 2) petnajst let od storitve kaznivega dejanja, za katero se sme po zakonu izreči zapor nad deset let;
- 3) deset let od storitve kaznivega dejanja, za katero se sme po zakonu izreči zapor nad pet let;
- 4) pet let od storitve kaznivega dejanja, za katero se sme po zakonu izreči zapor nad tri leta;
- 5) tri leta od storitve kaznivega dejanja, za katero se sme po zakonu izreči zapor nad eno leto;
- 6) dve leti od storitve kaznivega dejanja, za katero se sme po zakonu izreči zapor do enega leta ali denarna kazen.

(2) Če je za kaznivo dejanje predpisanih več kazni, se zastaralni rok določi po najhujši predpisani kazni.

Tek in pretrganje zastaranja kazenskega pregona

112. člen

(1) Zastaranje kazenskega pregona se začne tistega dne, ko je bilo kaznivo dejanje storjeno.

(2) Zastaranje ne teče v času, ko se po zakonu pregon ne sme začeti ali nadaljevati.

(3) Zastaranje pretrga vsako procesno dejanje za pregon storilca zaradi storjenega kaznivega dejanja.

(4) Zastaranje se pretrga tudi tedaj, če stori storilec v času, ko teče zastaralni rok, enako hudo ali hujše kaznivo dejanje.

(5) Po vsakem pretrganju se začne zastaranje znova.

(6) Kazenski pregon zastara v vsakem primeru, če preteče dvakrat toliko časa, kolikor ga zahteva zakon za zastaranje kazenskega pregona.

Zastaranje izvršitve kazni

113. člen

(1) Če ni v tem zakoniku drugače določeno, se izrečena kazen ne sme več izvršiti, ko je preteklo:

- 1) petindvajset let od obsodbe na dvajset let zapora;
- 2) petnajst let od obsodbe na zapor nad deset let;
- 3) deset let od obsodbe na zapor nad pet let;
- 4) pet let od obsodbe na zapor nad tri leta;
- 5) tri leta od obsodbe na zapor nad eno leto;
- 6) dve leti od obsodbe na zapor do enega leta ali na denarno kazen.

(2) Mladoletniški zapor se ne sme izvršiti, ko je preteklo:

- 1) deset let od obsodbe na mladoletniški zapor nad pet let;
- 2) pet let od obsodbe na mladoletniški zapor nad tri leta;
- 3) tri leta od obsodbe na mladoletniški zapor do treh let.

Zastaranje izvršitve stranskih kazni in varnostnih ukrepov

114. člen

(1) Izvršitev denarne kazni kot stranske kazni zastara, ko pretečeta dve leti od pravnomočnosti sodbe, s katero je bila ta kazen izrečena.

(2) Izvršitev prepovedi vožnje motornega vozila in izgon tujca iz države kot stranskih kazni zastara, ko zastara glavna kazen.

(3) Izvršitev varnostnih ukrepov obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu, obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti, odvzema voznškega dovoljenja in odvzema predmetov zastara, ko pretečejo tri leta od pravnomočnosti odločbe, s katero so bili ti ukrepi izrečeni.

(4) Izvršitev varnostnega ukrepa obveznega zdravljenja alkoholikov in narkomanov zastara hkrati s kaznijo, ob kateri je bil ta ukrep izrečen, oziroma s potekom preizkusne dobe določene v pogojni obsodbi.

(5) Izvršitev varnostnega ukrepa prepovedi opravljanja poklica zastara, ko preteče čas, za katerega je bil ukrep izrečen.

Tek in pretrganje zastaranja izvršitve kazni

115. člen

(1) Zastaranje izvršitve kazni se začne tistega dne, ko postane sodba pravnomočna; če je pogojna obsodba preklicana, pa tistega dne, ko postane pravnomočna odločba o preklicu.

(2) Zastaranje ne teče v času, ko se po zakonu kazen ne sme izvršiti.

(3) Zastaranje pretrga vsako dejanje pristojnega organa, ki mu je namen izvršitev kazni.

(4) Po vsakem pretrganju se začne zastaranje znova.

(5) Izvršitev kazni zastara v vsakem primeru, ko preteče dvakrat toliko časa, kolikor ga zahteva zakon za zastaranje izvršitve kazni.

(6) Določbe od drugega do petega odstavka tega člena veljajo smiselno tudi za zastaranje izvršitve varnostnih ukrepov.

*Nezastarljivost kaznivih dejanj genocida
in vojnih hudodelstev*

116. člen

Kazenski pregon in izvršitev kazni ne zastarata za kazniva dejanja iz členov 373 do 378 tega zakonika, kot tudi ne za tista kazniva dejanja, za katera po mednarodnih pogodbah zastaranje ne more nastopiti.

Dvanajsto poglavje

AMNESTIJA IN POMILOŠTITEV

Amnestija

117. člen

(1) Z amnestijo se osebam, ki so je deležne, odpusti pregon, popolnoma ali delno odpusti izvršitev kazni, izrečena kazen spremeni v milejšo, izbriše obsodba ali odpravi določena pravna posledica obsodbe.

(2) Če se z amnestijo spremeni odločba o kazenski sankciji, se uporabijo določbe splošnega dela tega zakonika.

Pomilostitev

118. člen

(1) S pomilostitvijo se po imenu določeni osebi odpusti pregon ali popolnoma ali delno odpusti izvršitev kazni, izrečena kazen spremeni v milejšo ali v pogojno obsodbo ali izbriše obsodba ali odpravi oziroma skrajša trajanje določene pravne posledice obsodbe.

(2) Če se s pomilostitvijo spremeni odločba o kazenski sankciji, se uporabijo določbe splošnega dela tega zakonika.

Učinek amnestije in pomilostitve na pravice drugih

119. člen

Z amnestijo ali pomilostitvijo niso prizadete tiste pravice drugih, ki se opirajo na obsodbo.

Trinajsto poglavje

VELJAVNOST KAZENSKEGA ZAKONA

Veljavnost kazenskega zakona Republike Slovenije za vsakogar, kdor stori kaznivo dejanje na njenem ozemlju

120. člen

(1) Kazenski zakon Republike Slovenije velja za vsakogar, kdor stori kaznivo dejanje na ozemlju Republike Slovenije.

(2) Kazenski zakon Republike Slovenije velja tudi za vsakogar, kdor stori kaznivo dejanje na domači ladji, ne glede na to, kje je bila ladja ob storitvi dejanja.

(3) Kazenski zakon Republike Slovenije velja tudi za vsakogar, kdor stori kaznivo dejanje na domačem civilnem letalu med poletom ali na domačem vojaškem letalu, ne glede na to, kje je bilo letalo ob storitvi dejanja.

Veljavnost kazenskega zakonika Republike Slovenije za določena kazniva dejanja, storjena v tujini

121. člen

Ta zakonik velja za vsakogar, kdor stori v tujini kaznivo dejanje iz 249. člena tega zakonika, če se ponarejanje nanaša na domač denar ter katero izmed kaznivih dejanj iz 348. do 362. člena tega zakonika.

Veljavnost kazenskega zakona Republike Slovenije za državljana Republike Slovenije, ki stori kaznivo dejanje v tujini

122. člen

Kazenski zakon Republike Slovenije velja za državljana Republike Slovenije tudi, če stori v tujini kakšno drugo kaznivo dejanje, poleg kaznivih dejanj, naštetih v prejšnjem členu, če se zaloti na ozemlju Republike Slovenije ali če se ji izroči.

Veljavnost kazenskega zakona Republike Slovenije za tujca, ki stori kaznivo dejanje v tujini

123. člen

(1) Kazenski zakon Republike Slovenije velja tudi za tujca, ki stori zunaj Republike Slovenije, proti njej ali proti njenemu državljanu kaznivo dejanje, čeprav ne gre pri tem za kazniva dejanja, naštetá v 121. členu tega zakonika, če se zaloti na ozemlju Republike Slovenije ali če se ji izroči.

(2) Kazenski zakon Republike Slovenije velja tudi za tujca, ki stori proti tuji državi ali proti tujcu v tujini kaznivo dejanje, za katero se sme po tem zakoniku izreči tri leta zavora ali hujša kazen, če se zaloti na ozemlju Republike Slovenije, pa se ne izroči tuji državi. V takem primeru sodišče ne sme izreči hujše kazni od tiste, ki je predpisana z zakonom države, v kateri je bilo kaznivo dejanje storjeno.

Posebni pogoji za pregon

124. člen

(1) Če se je v primeru iz 120. člena tega zakonika začel ali končal kazenski postopek v tuji državi, se storilec preganja v Republiki Sloveniji samo z dovoljenjem ministra za pravosodje.

(2) V primerih iz 122. in 123. člena tega zakonika se storilec ne preganja:

1) če je kazen, na katero je bil v tujini obsojen, popolnoma preстал, ali je bilo skladno z mednarodno pogodbo odločeno, da bo v tujini izrečeno kazen preстал v Republiki Sloveniji;

2) če je bil v tujini s pravnomočno sodbo oproščen ali mu je bila kazen odpuščena, ali je izvršitev kazni zastarala;

3) če se za kaznivo dejanje po tujem zakonu preganja na zahtevo oškodovanca, takšna zahteva pa ni bila vložena.

(3) V primerih iz 122. in 123. člena tega zakonika se storilec preganja samo, če je dejanje kaznivo tudi po zakonu države, v kateri je bilo storjeno.

(4) Če gre v primeru iz 122. člena tega zakonika za dejanje, ki po zakonu države, v kateri je bilo storjeno, ni kaznivo, gre pa za dejanje storjeno proti Republiki

Sloveniji ali njenemu državljanu, se sme storilec preganjati samo z dovoljenjem ministra za pravosodje.

(5) Če v primeru iz prejšnjega člena tega zakonika dejanje po zakonu države, v kateri je bilo storjeno, ni kaznivo, se sme storilec preganjati v Republiki Sloveniji le z dovoljenjem ministra za pravosodje in če gre za dejanje, ki je takrat, ko je bilo storjeno, veljalo za kaznivo dejanje po splošnih pravnih načelih, priznanih od mednarodne skupnosti.

(6) V primeru iz 120. člena tega zakonika se sme ob pogojih, ki jih določa zakon, pregon tujca odstopiti drugi državi.

Vštevanje pripora in kazni, prestane v tujini

125. člen

Pripor, odvzem prostosti med izročitvenim postopkom ter kazni, ki jo je storilec po sodbi tujega sodišča že prestal, se vštejejo v kazni, ki jo izreče za isto kaznivo dejanje domače sodišče; če kazni niso iste vrste, presodi sodišče, kako naj se kazni vštejejo.

Štirinajsto poglavje

POMEN IZRAZOV V TEM ZAKONIKU

126. člen

(1) Ozemlje Republike Slovenije obsega: kopno ozemlje, obalno morje in vodne površine znotraj njenih meja ter zračni prostor nad njimi.

(2) Uradna oseba po tem zakoniku je lahko:

1) poslanec v državnem zboru in člani državnega sveta;

2) oseba, ki pri državnem organu opravlja uradne dolžnosti ali ima uradno funkcijo;

3) druga oseba, ki opravlja določene uradne dolžnosti na podlagi pooblastil, katera ji daje zakon ali na podlagi zakona izdani predpisi;

4) vojaška oseba, ki je kot takšna določena s posebnimi predpisi, kadar gre za posebna kazniva dejanja, pri katerih je navedena uradna oseba, pa niso določena kot kazniva dejanja zoper vojaško dolžnost.

(3) Za vojaško osebo po tem zakoniku se štejejo: oseba, ki poklicno opravlja vojaško službo, vojak, ki služi vojaški rok ter vojaški obveznik rezervne sestave, kadar opravlja vojaško službo.

(4) Za volitve in glasovanje po tem zakoniku se štejejo volitve predsednika republike, poslancev državnega zbora, članov državnega sveta, lokalne volitve ter zakonodajni referendumi, referendumi za potrditev spremembe ustave in za ustanovitev občine.

(5) Za gospodarsko dejavnost po tem zakoniku se štejejo:

1) proizvodnja in promet blaga, opravljanje storitev na trgu, bančno in drugo finančno poslovanje;

2) vodenje in sodelovanje pri upravljanju, zastopanju in nadzorstvu v prejšnji točki navedenih dejavnosti.

(6) Za zunajzakonsko skupnost po tem zakoniku se šteje dalj časa trajajoča življenjska skupnost moškega in ženske, ki nista sklenila zakonske zveze.

(7) Listina je vsako pisanje, nosilec podatkov, ali drugi predmet primeren in namenjen za dokaz kakšnega dejstva, ki ima vrednost za pravna razmerja.

(8) Denar je kovan ali papirnat denar, ki je na podlagi zakona v obtoku v Republiki Sloveniji ali v tujih državah.

(9) Za vrednotnice po tem zakoniku se štejejo kolki, in druge vrednotnice, izdane in v obtoku na podlagi zakona Republike Slovenije, ter tuje vrednotnice.

(10) Za premično stvar po tem zakoniku se šteje tudi vsaka pridobljena ali zbrana energija za svetlobo, toploto, pogon, premikanje ali prenos glasu, slike ali besedila na daljavo, ali računalniška zmogljivost.

(11) Za silo se šteje tudi uporaba hipnoze ali mamil za to, da se kdo proti njegovi volji spravi v nezavest ali onesposobi za odpor.

(12) Za motorno vozilo se šteje vsako prometno sredstvo na motorni pogon v kopnem, vodnem in zračnem prometu.

(13)

1) Za majhno premoženjsko korist, škodo ali vrednost se šteje znesek, ki ne presega ene polovice uradno objavljene povprečne mesečne čiste plače v Republiki Sloveniji v gospodarstvu v času storitve kaznivega dejanja (povprečna čista plača v gospodarstvu);

2) Za večjo premoženjsko korist, škodo ali vrednost se šteje znesek, ki presega pet povprečnih čistih plač v gospodarstvu;

3) Za veliko premoženjsko korist, škodo ali vrednost se šteje znesek, ki presega petdeset povprečnih čistih plač v gospodarstvu.

POSEBNI DEL

Petnajsto poglavje

KAZNIVA DEJANJA ZOPER ŽIVLJENJE IN TELO

Umor

127. člen

(1) Kdor komu vzame življenje,

se kaznuje z zaporom najmanj petih let.

(2) Storilec dejanja iz prejšnjega odstavka se kaznuje z zaporom najmanj desetih let ali z zaporom dvajsetih let:

1) če stori dejanje na grozovit ali zahrbtnen način;

2) če stori dejanje iz koristoljubnosti, zato da bi storil ali prikril kakšno drugo kaznivo dejanje, iz brezobzirnega maščevanja ali iz kakšnih drugih nizkotnih nagibov;

3) če stori dejanje zoper uradno ali vojaško osebo, ko ta opravlja naloge javne ali državne varnosti, varuje javni red, zasleduje storilca kaznivega dejanja ali pazi na koga, ki mu je vzeta prostost;

4) če stori dejanje dvoje ali več oseb, ki so se združile za to, da bi izvršile umor.

(3) Če je bilo dejanje iz prvega odstavka tega člena storjeno v posebno olajševalnih okoliščinah, se storilec kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

Uboj na mah

128. člen

Kdor koga ubije na mah, ker ga je ta brez njegove krivde z napadom ali hudimi žalitvami močno razdražil, se kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

Povzročitev smrti iz malomarnosti

129. člen

Kdor povzroči smrt drugega iz malomarnosti, se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

Detomor

130. člen

Mati, ki vzame življenje svojemu otroku med poro-

dom ali takoj po porodu, dokler je še pod njegovim vplivom,
se kaznuje z zaporom do treh let.

Napeljevanje k samomoru in pomoč pri samomoru

131. člen

(1) Kdor koga naklepoma napelje k samomoru ali mu pomaga pri samomoru in ta stori samomor, se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

(2) Kdor stori dejanje iz prejšnjega odstavka proti mladoletni osebi, ki je že stara štirinajst let, ali proti osebi, katere sposobnost razumeti pomen svojega dejanja ali imeti v oblasti svoje ravnanje je bila bistveno zmanjšana,

se kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

(3) Če je dejanje iz prvega odstavka tega člena storjeno proti mladoletni osebi, ki še ni stara štirinajst let, ali proti osebi, ki ni mogla razumeti pomena svojega dejanja ali imeti v oblasti svojega ravnanja,

se storilec kaznuje kot za umor.

(4) Kdor surovo ali nečloveško ravna s kom, ki mu je podrejen ali od njega odvisen, in ta zaradi takega ravnanja stori samomor,

se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

(5) Kdor komu pomaga pri samomoru in ta stori samomor, pa so pri tem podane posebne olajševalne okoliščine,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(6) Če je bil zaradi kakšnega dejanja iz prejšnjih odstavkov samomor samo poskušen, sme sodišče storilca kaznovati mileje.

Nedovoljena prekinitev nosečnosti

132. člen

(1) Kdor v nasprotju z zdravstvenimi pogoji in načinom umetne prekinitve nosečnosti, ki so določeni z zakonom, noseči ženski z njeno privolitvijo prekine nosečnost, začne prekinjati ali ji pomaga pri prekinitvi nosečnosti,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Kdor noseči ženski brez njene privolitve prekine ali začne prekinjati nosečnost,

se kaznuje z zaporom od enega do osmih let.

Lahka telesna poškodba

133. člen

(1) Kdor koga tako telesno poškoduje, da je bil zaradi tega začasno okvarjen ali oslavljen kakšen del njegovega telesa ali njegov organ, ali je poškodovančeva zmožnost za delo začasno zmanjšana, ali je prizadeta njegova zunanost, ali je začasno okvarjeno njegovo zdravje,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Če je poškodba iz prejšnjega odstavka prizadejana z orožjem, nevarnim orodjem, z drugim sredstvom ali na tak način, s katerim se lahko telo hudo poškoduje ali zdravje hudo okvari,

se storilec kaznuje z zaporom do treh let.

(3) Sodišče sme storilcu dejanja iz prejšnjega odstavka izreči sodni opomin zlasti v primeru, če je bil storilec izzvan z nedostojnim ali surovim obnašanjem poškodovanca.

(4) Pregon za dejanje iz prvega odstavka tega člena se začne na predlog.

Huda telesna poškodba

134. člen

(1) Kdor koga tako telesno poškoduje ali mu prizadene takšno škodo na zdravju, da bi bilo lahko zaradi tega v nevarnosti življenje poškodovanca, ali je uničen ali za vselej in znatno oslavljen kakšen del njegovega telesa ali kak organ, ali je začasno in znatno oslavljen pomemben del telesa ali pomemben organ, ali je zaradi tega poškodovani začasno nezmožen za vsakršno delo, ali je njegova zmožnost za delo za vselej zmanjšana ali je bila začasno znatno zmanjšana, ali je bil začasno skažen, ali mu je začasno hudo ali za vselej v manjši meri okvarjeno zdravje,

se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

(2) Če poškodovani zaradi poškodbe iz prejšnjega odstavka umre,

se storilec kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

(3) Kdor stori dejanje iz prvega odstavka tega člena iz malomarnosti,

se kaznuje z zaporom do dveh let.

(4) Če je storilec dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena storil na mah, ker ga je poškodovanec brez njegove krivde z napadom ali hudimi žalitvami močno razdražil,

se kaznuje z zaporom do treh let.

Posebno huda telesna poškodba

135. člen

(1) Kdor koga tako hudo telesno poškoduje ali mu prizadene tako hudo škodo na zdravju, da je bilo zaradi tega v nevarnosti življenje poškodovanca, ali je uničen ali za vselej in znatno oslavljen pomemben del njegovega telesa ali pomemben organ, ali je postal poškodovani zaradi tega za vselej nezmožen za vsakršno delo, ali je ostal skažen, ali mu je bilo za vselej hudo okvarjeno zdravje,

se kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

(2) Če poškodovani zaradi poškodbe iz prejšnjega odstavka umre,

se storilec kaznuje z zaporom najmanj treh let.

(3) Kdor stori dejanje iz prvega odstavka tega člena iz malomarnosti,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(4) Če je storilec dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena storil na mah, ker ga je poškodovanec brez njegove krivde z napadom ali hudimi žalitvami močno razdražil,

se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

Sodelovanje pri pretepu

136. člen

Kdor sodeluje pri pretepu, v katerem je kdo ubit ali hudo telesno poškodovan,

se za samo sodelovanje kaznuje z zaporom do enega leta.

Ogrožanje z nevarnim orodjem pri pretepu ali prepiru

137. člen

(1) Kdor pri pretepu ali prepiru seže po orožju, nevarnem orodju ali po kakšnem drugem sredstvu, s katerim se lahko telo hudo poškoduje ali zdravje hudo okvari,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do šestih mesecev.

(2) Pregon se začne na predlog.

Povzročitev nevarnosti

138. člen

Kdor pusti koga brez pomoči v smrtni nevarnosti, ki jo je sam povzročil,
se kaznuje z zaporom do dveh let.

Zapustitev slabotne osebe

139. člen

Kdor pusti osebo, ki mu je bila zaupana ali za katero je sicer dolžan skrbeti, brez pomoči v razmerah, ki so nevarne za življenje ali zdravje,
se kaznuje z zaporom do dveh let.

Opustitev pomoči

140. člen

Kdor ne pomaga komu, ki je v neposredni smrtni nevarnosti, čeprav bi to lahko storil brez nevarnosti zase ali za koga drugega,
se kaznuje z zaporom do enega leta.

Šestnajsto poglavje

KAZNIVA DEJANJA ZOPER ČLOVEKOVE PRAVICE IN SVOBOŠČINE

Kršitev enakopravnosti

141. člen

(1) Kdor zaradi razlike v narodnosti, rasi, barvi, veroizpovedi, etnični pripadnosti, spolu, jeziku, političnem ali drugačnem prepričanju, spolni usmerjenosti, gmotnem stanju, rojstvu, izobrazbi, družbenem položaju ali kakšni drugi okoliščini prikrajša koga za katero izmed človekovih pravic ali temeljnih svoboščin, ki so priznane od mednarodne skupnosti ali določene z ustavo ali zakonom, ali mu takšno pravico ali svoboščino omeji, ali kdor na podlagi takšnega razlikovanja komu da kakšno posebno pravico ali ugodnost,
se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Enako se kaznuje, kdor preganja posameznika ali organizacijo zaradi njihovega zavzemanja za enakopravnost ljudi.

(3) Če stori dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena uradna oseba z zlorabo uradnega položaja ali uradnih pravic,
se kaznuje z zaporom do treh let.

Prisiljenje

142. člen

(1) Kdor koga s silo ali z resno grožnjo prisili, da kaj stori ali opusti ali da kaj trpi,
se kaznuje z zaporom do enega leta.

(2) Pregon se začne na predlog.

Protipraven odvzem prostosti

143. člen

(1) Kdor koga protipravno zapre, ima zaprtega ali mu kako drugače omeji svobodo gibanja,
se kaznuje z zaporom do enega leta.

(2) Če stori dejanje iz prejšnjega odstavka uradna oseba z zlorabo svojega položaja ali svojih pravic,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(3) Poskus dejanja iz prvega odstavka tega člena je kazniv.

(4) Kdor komu protipravno odvzame prostost za več kot teden dni ali če to stori na grozovit način,
se kaznuje z zaporom od treh mesecev do petih let.

Ugrabitev

144. člen

(1) Kdor ugrabi koga z namenom, da njega ali koga drugega prisili, da nekaj stori, opusti ali trpi,
se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

(2) Kdor stori dejanje iz prejšnjega odstavka proti mladoletni osebi ali zagrozi z umorom ali s hudo telesno poškodbo ugrabljene osebe,
se kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

(3) Storilec dejanj iz prvega ali drugega odstavka tega člena, ki prostovoljno spusti na prostost ugrabljeno osebo, preden je izpolnjena njegova zahteva, zaradi katere jo je ugrabil, se sme kaznovati mileje ali se mu sme kazni odpustiti.

Ogrožanje varnosti

145. člen

(1) Kdor ogrozi varnost kakšne osebe z resno grožnjo, da bo napadel njeno življenje ali telo,
se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Pregon se začne na predlog.

Grdo ravnanje

146. člen

(1) Kdor z grdim ravnanjem prizadene telesno ali duševno celovitost drugega,
se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do šestih mesecev.

(2) Pregon se začne na predlog.

Neupravičena osebna preiskava

147. člen

(1) Kdor neupravičeno preišče drugega ali stvari, ki jih ima ta na sebi ali s seboj,
se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Če stori dejanje iz prejšnjega odstavka uradna oseba z zlorabo uradnega položaja ali uradnih pravic,
se kaznuje z zaporom do dveh let.

(3) Poskus dejanj iz prvega in drugega odstavka tega člena je kazniv.

(4) Pregon za dejanje iz prvega odstavka tega člena se začne na predlog.

Neupravičeno prisluškovanje in zvočno snemanje

148. člen

(1) Kdor neupravičeno s posebnimi napravami prisluškuje pogovoru ali izjavi, ki mu nista namenjena, ali ju zvočno snema, ali kdor takšen pogovor ali takšno izjavo neposredno prenaša tretji osebi, ali ji takšen posnetek predvaja ali kako drugače omogoči, da se z njim neposredno seznanjajo,
se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Enako se kaznuje, kdor zvočno snema njemu namenjeno zaupno izjavo drugega brez njegove privolitve

z namenom, da bi takšno izjavo zlorabil, ali kdor takšno izjavo neposredno prenaša tretji osebi ali ji takšen posnetek predvaja ali ji kako drugače omogoči, da se z njim neposredno seznanj.

(3) Če stori dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena uradna oseba z zlorabo uradnega položaja ali uradnih pravic ali poskusi to storiti,

se kaznuje z zaporom do dveh let.

(4) Pregon za dejanje iz prvega odstavka tega člena se začne na predlog, za dejanje iz drugega odstavka pa na zasebno tožbo.

Neupravičeno slikovno snemanje

149. člen

(1) Kdor neupravičeno slikovno snema ali naredi slikovni posnetek drugega ali njegovih prostorov brez njegove privolitve in pri tem občutno poseže v njegovo zasebnost, ali kdor takšno snemanje neposredno prenaša tretji osebi ali ji takšen posnetek prikazuje ali ji kako drugače omogoči, da se z njim neposredno seznanj,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Če stori dejanje iz prejšnjega odstavka uradna oseba z zlorabo uradnega položaja ali uradnih pravic ali poskusi to storiti,

se kaznuje z zaporom do dveh let.

(3) Pregon za dejanje iz prvega odstavka tega člena se začne na predlog.

Kršitev tajnosti občil

150. člen

(1) Kdor neupravičeno odpre tuje pismo, tujo brzojavko ali kakšno drugo tuje zaprto pisanje ali pošiljko, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do šestih mesecev.

(2) Z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta se kaznuje:

1) kdor se z uporabo tehničnih ali kemičnih sredstev, ne da bi odprl tuje pismo, tujo brzojavko ali kakšno drugo tujo zaprto pošiljko, neupravičeno seznanj z njihovo vsebino;

2) kdor se z uporabo tehničnih sredstev neupravičeno seznanj s sporočilom, ki se prenaša po telefonu ali s kakšnim drugim telekomunikacijskim sredstvom;

3) kdor neupravičeno odpre zaprt predmet, ki varuje sporočilo, in se neupravičeno seznanj s sporočilom v njem.

(3) Enako se kaznuje, kdor s katerim izmed dejanj, ki so navedena v prvem in drugem odstavku tega člena, omogoči drugemu, da se neposredno seznanj z vsebino sporočila ali pošiljke.

(4) Kdor neupravičeno obdrži, skrrije, uniči ali komu drugemu izroči tuje pismo, brzojavko ali kakšno drugo pošiljko, preden se je prejemnik seznanil z njeno vsebino,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(5) Če stori dejanje iz prejšnjih odstavkov tega člena uradna oseba z zlorabo uradnega položaja ali uradnih pravic, poštni ali drug delavec, ki mu je zaupano prevzemanje, prenos ali predaja tujih pisem, tujih brzojavk ali kakšnih drugih pisanj ali pošiljk,

se kaznuje z zaporom do dveh let.

(6) Pregon za dejanja iz prvega do četrtega odstavka tega člena se začne na predlog.

Nedovoljena objava zasebnih pisanj

151. člen

(1) Kdor brez dovoljenja pooblaščen osebe v prime-

rih, kadar je tako dovoljenje potrebno, objavi dnevnik, pismo ali kakšno drugo zasebno pisanje,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Pregon se začne na zasebno tožbo.

Kršitev nedotakljivosti stanovanja

152. člen

(1) Kdor neupravičeno vstopi v tuje stanovanje ali zaprte prostore, ali kdor se na zahtevo upravičenca od tam ne odstrani,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Enako se kaznuje, kdor neupravičeno preišče stanovanje ali prostore iz prvega odstavka tega člena.

(3) Če stori dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena uradna oseba z zlorabo uradnega položaja ali uradnih pravic,

se kaznuje z zaporom do dveh let.

(4) Poskus dejanj iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena je kazniv.

(5) Pregon za dejanji iz prvega in drugega odstavka tega člena se začne na predlog.

Neupravičena izdaja poklicne skrivnosti

153. člen

(1) Kdor neupravičeno izda skrivnost, za katero je zvedel kot zagovornik, odvetnik, zdravnik, duhovnik, socialni delavec, psiholog ali kot kakšna druga oseba pri opravljanju svojega poklica,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Za dejanje iz prejšnjega odstavka se ne kaznuje, kdor izda skrivnost zaradi splošne koristi ali zaradi koristi koga drugega, če je ta korist večja kakor pa ohranitev skrivnosti.

(3) Pregon se začne na zasebno tožbo.

Zloraba osebnih podatkov

154. člen

(1) Kdor v nasprotju z zakonom uporabi osebne podatke, ki se smejo voditi samo na podlagi zakona ali na podlagi osebne privolitve posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Enako se kaznuje, kdor vdre v računalniško vodeno zbirko podatkov z namenom, da bi sebi ali komu drugemu pridobil kakšen osebni podatek.

(3) Če stori dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena uradna oseba z zlorabo uradnega položaja ali uradnih pravic,

se kaznuje z zaporom do dveh let.

Kršitev pravice do pritožbe

155. člen

(1) Kdor pri opravljanju svojega dela prepreči drugemu, da bi uporabil svojo pravico do pritožbe, ugovora ali kakšnega drugega pravnega sredstva, do vloge ali predloga, ali da bi dal politične ali druge pobude splošnega pomena,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Če stori dejanje iz prejšnjega odstavka uradna oseba z zlorabo svojega položaja ali pravic,

se kaznuje z zaporom do dveh let.

Preprečitev ali oviranje javnega shoda

156. člen

(1) Kdor s silo, resno grožnjo, preslepivijo ali kako drugače protipravno prepreči ali ovira sklicanje ali potek mirnega javnega shoda,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Če stori dejanje iz prvega odstavka tega člena uradna oseba z zlorabo svojega uradnega položaja ali uradnih pravic,

se kaznuje z zaporom do dveh let.

Preprečitev tiskanja in oddajanja

157. člen

Kdor protipravno prepreči tiskanje, prodajo ali razširjanje časopisa, knjige ali druge tiskane stvari, ali oddajanje radijskega ali televizijskega programa,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

Kršitev avtorske pravice

158. člen

(1) Kdor s svojim imenom ali z imenom koga drugega objavi, prikaže, izvede ali prenese tuje avtorsko delo ali njegov del, ali dovoli to storiti,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Kdor skazi, okrni ali kako drugače neupravičeno poseže v tuje avtorsko delo,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do šestih mesecev.

(3) Pregon se začne na predlog.

Neupravičeno izkoriščanje avtorskega dela

159. člen

(1) Kdor z namenom, da bi sebi ali komu drugemu pridobil večjo protipravno premoženjsko korist, reproducira, distribuira, da v najem primerke, javno izvede, javno prenese, javno prikaže, radiodifuzno oddaja ali predela avtorsko delo, pa za to nima dovoljenja avtorja ali drugega imetnika avtorske pravice, ko je tako dovoljenje po zakonu potrebno,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do treh mesecev.

(2) Kdor z namenom, da bi sebi ali komu drugemu pridobil večjo protipravno premoženjsko korist, da v promet ali z namenom dajanja v promet ponudi javnosti primerke avtorskega dela, za katere ve, da so bili neupravičeno reproducirani,

se kaznuje z zaporom do dveh let.

(3) Če je bila z dejanjem iz prejšnjega odstavka pridobljena velika premoženjska korist in je šlo storilcu za to, da si pridobi takšno premoženjsko korist,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(4) Primerki avtorskega dela in naprave za njihovo reproduciranje se vzamejo.

Kršitev pravic izvajalcev

160. člen

(1) Kdor brez dovoljenja izvajalca v primerih, ko je tako dovoljenje po zakonu potrebno, izvedbo ali posnetek izvedbe oddaja, razmnoži, da v promet ali priobči javnosti in s tem pridobi večjo premoženjsko korist,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do šestih mesecev.

(2) Pregon se začne na predlog.

*Sedemnajsto poglavje***KAZNIVA DEJANJA ZOPER VOLILNO PRAVICO
IN VOLITVE***Kršitev volilne pravice*

161. člen

Uradna oseba, ki koga z namenom, da bi mu onemogočila izvrševanje volilne pravice, nezakonito ne vpiše v volilni imenik, ali ga črta iz volilnega imenika,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

Kršitev proste odločitve volilcev

162. člen

(1) Kdor koga s silo, z resno grožnjo, s podkupovanjem, s preslepivijo ali na drug nedovoljen način prisili ali nanj vpliva, da pri volitvah ali glasovanju glasuje, ali ne glasuje, ali da ne glasuje veljavno, ali da glasuje za ali proti določenemu predlogu,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Če stori dejanje iz prejšnjega odstavka uradna oseba pri opravljanju svoje dolžnosti v zvezi z volitvami ali glasovanjem,

se kaznuje z zaporom do dveh let.

Zloraba volilne pravice

163. člen

Kdor pri volitvah ali glasovanju glasuje namesto drugega pod njegovim imenom, ali več kot enkrat glasuje pri istem glasovanju,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

Kršitev svobodne opredelitve

164. člen

Kdor pokliče glasovalca pri volitvah ali glasovanju na odgovor zaradi glasovanja, ali od njega zahteva, naj pove, kako je glasoval ali zakaj ni glasoval,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

Uničenje ali ponareditev volilnih listin

165. člen

(1) Kdor pri volitvah ali glasovanju uniči, poškoduje, prikrije ali ponaredi kakšno listino o volitvah ali glasovanju ali kakršenkoli predmet, ki je dokaz za ugotavljanje izida volitev ali glasovanja,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Če stori dejanje iz prejšnjega odstavka uradna oseba pri opravljanju svoje dolžnosti v zvezi z volitvami ali glasovanjem,

se kaznuje z zaporom do dveh let.

Ponareditev volilnih rezultatov

166. člen

Uradna oseba, ki pri volitvah ali glasovanju spremeni

število oddanih glasov z dodajanjem ali odvzemanjem glasovnic ali glasov pri štetju, ali objavi izid volitev ali glasovanja, ki se ne ujema z opravljenim glasovanjem, se kaznuje z zaporom do dveh let.

Kršitev tajnosti glasovanja

167. člen

(1) Kdor kakorkoli prekrši tajnost glasovanja pri volitvah ali glasovanju,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do šestih mesecev.

(2) Če stori dejanje iz prejšnjega odstavka uradna oseba pri opravljanju svojih dolžnosti v zvezi z volitvami ali glasovanjem,

se kaznuje z zaporom do dveh let.

Sprejemanje podkupnine pri volitvah

168. člen

(1) Kdor za to, da pri volitvah ali glasovanju ne glasuje, ali da glasuje za določen predlog ali proti njemu terja ali sprejme nagrado, darilo ali kakšno drugo premoženjsko korist zase ali za koga drugega,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Sprejeta nagrada, darilo ali druga premoženjska korist se vzamejo.

Osemnajsto poglavje

KAZNIVA DEJANJA ZOPER ČAST IN DOBRO IME

Razžalitev

169. člen

(1) Kdor koga razžali,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do treh mesecev.

(2) Če je dejanje iz prejšnjega odstavka storjeno s tiskom, po radiu, televiziji ali z drugim sredstvom javnega obveščanja ali na javnem shodu,

se storilec kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do šestih mesecev.

(3) Ne kaznuje se, kdor se o kom žaljivo izrazi v znanstvenem, književnem ali umetniškem delu, v resni kritiki, pri izvrševanju uradne dolžnosti, časnikarskega poklica, politične ali druge družbene dejavnosti, pri obrambi kakšne pravice ali pri varstvu upravičenih koristi, če se iz načina izražanja ali iz drugih okoliščin vidi, da tega ni storil z namenom zaničevanja.

(4) Če je razžaljenec razžalitev vrnil, sme sodišče ob estranki ali eno izmed njih kaznovati ali kazen odpustiti.

Obrekovanje

170. člen

(1) Kdor o kom trdi ali raznaša kaj neresničnega, kar lahko škoduje njegovi časti ali dobremu imenu, čeprav ve, da je to, kar trdi ali raznaša, neresnično,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do šestih mesecev.

(2) Če je dejanje iz prejšnjega odstavka storjeno s tiskom, po radiu, televiziji ali z drugim sredstvom javnega obveščanja ali na javnem shodu,

se storilec kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(3) Če je tisto, kar se neresnično trdi ali raznaša, take narave, da ima hude posledice za oškodovanca, se storilec kaznuje z zaporom do dveh let.

Žaljiva obdolžitev

171. člen

(1) Kdor o kom trdi ali raznaša kaj, kar lahko škoduje njegovi časti ali dobremu imenu,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do treh mesecev.

(2) Če je dejanje iz prejšnjega odstavka storjeno s tiskom, po radiu, televiziji ali z drugim sredstvom javnega obveščanja ali na javnem shodu,

se storilec kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do šestih mesecev.

(3) Če je tisto, kar se trdi ali raznaša, take narave, da ima hude posledice za oškodovanca,

se storilec kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(4) Če dokaže resničnost svoje trditve ali če dokaže, da je imel utemeljen razlog verjeti v resničnost tistega, kar je trdil ali raznašal, se storilec ne kaznuje za žaljivo obdolžitev, lahko pa se kaznuje za razžalitev (169. člen) ali za očitiranje kaznivega dejanja z namenom zaničevanja (173. člen).

(5) Če kdo za koga trdi ali raznaša, da je storil kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, se sme resničnost, da je oškodovanec storil kaznivo dejanje, dokazovati le s pravnomočno sodbo, z drugimi dokazi pa le tedaj, če pregon ali sojenje nista mogoča ali nista dovoljena.

(6) Če je bila žaljiva obdolžitev, da je oškodovanec storil kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, storjena v okoliščinah iz tretjega odstavka 169. člena tega zakonika, se storilec ne kaznuje za žaljivo obdolžitev, čeprav ni pravnomočne sodbe, če dokaže, da je imel utemeljen razlog verjeti v resničnost tistega, kar je trdil ali raznašal.

Opravljanje

172. člen

(1) Kdor trdi ali raznaša kaj iz osebnega ali družinskega življenja kakšne osebe, kar lahko škoduje njenemu dobremu imenu,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do treh mesecev.

(2) Če je dejanje iz prejšnjega odstavka storjeno s tiskom, po radiu, televiziji ali z drugim sredstvom javnega obveščanja ali na javnem shodu,

se storilec kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do šestih mesecev.

(3) Če je tisto, kar kdo trdi ali raznaša, take narave, da ima hude posledice za oškodovanca,

se storilec kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(4) Resničnosti ali neresničnosti tistega, kar se trdi ali raznaša iz osebnega ali družinskega življenja koga drugega, ni mogoče dokazovati, razen v primerih iz petega odstavka tega člena.

(5) Kdor trdi ali raznaša kaj iz osebnega ali družinskega življenja drugega pri izvrševanju uradne dolžnosti, politične ali druge družbene dejavnosti, pri obrambi kakšne pravice ali pri varstvu upravičenih koristi, se ne kaznuje, če dokaže resničnost svoje trditve ali če dokaže, da je imel utemeljen razlog verjeti v resničnost tistega, kar je trdil ali raznašal.

Očitanje kaznivega dejanja z namenom zaničevanja

173. člen

(1) Kdor z namenom zaničevanja komu očita, da je storil kaznivo dejanje ali da je bil obsojen zaradi kaznivega dejanja, ali to z istim namenom komu pove, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do treh mesecev.

(2) Če je dejanje iz prejšnjega odstavka storjeno s tiskom, po radiu, televiziji ali z drugim sredstvom javnega obveščanja ali na javnem shodu,

se storilec kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do šestih mesecev.

Sramotitev Republike Slovenije

174. člen

(1) Kdor javno stori dejanje iz členov 169 do 173 tega zakonika proti Republiki Sloveniji ali predsedniku republike v zvezi z opravljanjem njegove funkcije, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Enako se kaznuje, kdor javno sramoti zastavo, grb ali himno Republike Slovenije.

Sramotitev tuje države ali mednarodne organizacije

175. člen

(1) Kdor javno stori dejanje iz členov 169 do 173 tega zakonika proti tuji državi, poglavarju tuje države ali diplomatskemu predstavniku tuje države v Republiki Sloveniji ali kdor javno sramoti zastavo, grb ali himno tuje države,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Enako se kaznuje, kdor stori dejanje iz prejšnjega odstavka proti mednarodni organizaciji, ki jo priznava Republika Slovenija, ali proti njenemu predstavniku ali proti njenim simbolom.

Sramotitev slovenskega naroda ali narodnih skupnosti

176. člen

Kdor javno stori dejanje iz členov 169 do 171 tega zakonika proti slovenskemu narodu ali proti italijanski ali madžarski narodni skupnosti, ki živita v Republiki Sloveniji,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

Odpustitev kazni za kazniva dejanja iz členov 169 do 173

177. člen

Če je bil storilec kaznivega dejanja iz členov 169 do 173 tega zakonika izzvan z nedostojnim ali surovim ravnanjem oškodovanca ali se pred sodiščem opraviči oškodovancu, ali pred sodiščem prekliče tisto, kar je trdil ali raznašal, mu sme sodišče kazen odpustiti.

Posebne določbe o pregonu

178. člen

(1) Pregon zaradi kaznivih dejanj iz členov 169 do 173 tega zakonika se začne na zasebno tožbo.

(2) Če so dejanja iz členov 169 do 173 tega zakonika storjena proti državnemu organu ali proti uradni ali vojaški osebi v zvezi z opravljanjem njune službe v tem organu, se pregon začne na predlog.

(3) Pregon za kaznivo dejanje iz 175. člena tega zakonika se začne z dovoljenjem ministra za pravosodje.

(4) Če so dejanja iz členov 169 do 173 tega zakonika storjena proti pokojni osebi, se začne pregon na zasebno tožbo zakonca, osebe, s katero je pokojnik živel v zunajzakonski skupnosti, njegovih otrok ali posvojencev, staršev ali posvojiteljev, bratov ali sester.

Objava sodbe

179. člen

Pri obsodbi za kazniva dejanja iz členov 169 do 176 tega zakonika, storjena s tiskom, po radiu, televiziji ali z drugim sredstvom javnega obveščanja, sme sodišče na oškodovančevo zahtevo odločiti, da se sodba na stroške obsojenca objavi na isti način, kot je bilo dejanje storjeno, v celoti ali v izvlečku.

Devetnajsto poglavje

KAZNIVA DEJANJA ZOPER SPOLNO
NEDOTAKLJIVOST*Posilstvo*

180. člen

(1) Kdor prisili osebo drugega ali istega spola k spolnemu občevanju tako, da uporabi silo ali zagrozi z neposrednim napadom na življenje ali telo,

se kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

(2) Če je dejanje iz prejšnjega odstavka storjeno na grozovit ali na posebno poniževalen način ali če je dejanje storilo več oseb zaporedoma, ali nad obsojenci, ki prestajajo kazen zopora v zaprtih ali polodprtih zavodih za prestajanje kazni zopora,

se storilec kaznuje z zaporom najmanj treh let.

(3) Kdor prisili osebo drugega ali istega spola k spolnemu občevanju tako, da ji zagrozi, da bo o njej ali njenih bližnjih odkril, kar bi škodovalo njeni ali njihovi časti ali dobremu imenu, ali da bo njej ali njenim bližnjim povzročil veliko premoženjsko škodo,

se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

(4) Če sta bili dejanji iz prvega ali tretjega odstavka tega člena storjeni proti osebi, s katero storilec živi v zakonski ali zunajzakonski skupnosti, se pregon začne na predlog.

Spolno nasilje

181. člen

(1) Kdor uporabi silo ali zagrozi osebi drugega ali istega spola z neposrednim napadom na življenje ali telo in jo tako prisili, da stori ali trpi kakšno spolno dejanje, ki ni obseženo v prejšnjem členu,

se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do desetih let.

(2) Če je dejanje iz prejšnjega odstavka storjeno na grozovit ali na posebno poniževalen način, ali če je dejanje storilo več oseb zaporedoma,

se storilec kaznuje z zaporom najmanj treh let.

(3) Kdor osebo drugega ali istega spola prisili, da stori ali trpi kakšno spolno dejanje iz prvega odstavka tega člena tako, da ji zagrozi, da bo o njej ali njenih bližnjih odkril, kar bi škodovalo njeni ali njihovi časti ali dobremu imenu, ali da bo njej ali njenim bližnjim povzročil veliko premoženjsko škodo,

se kaznuje z zaporom do petih let.

(4) Če sta bili dejanji iz prvega ali tretjega odstavka tega člena storjeni proti osebi, s katero storilec ali storilka živi v zakonski ali zunajzakonski skupnosti, se pregon začne na predlog.

Spolna zloraba slabotne osebe

182. člen

(1) Kdor spolno občuje ali stori kakšno drugo spolno dejanje z osebo drugega ali istega spola, tako da zlorabi njeno duševno bolezen, začasno duševno motnjo, hujšo duševno zaostalost, slabost ali kakšno drugačno stanje, zaradi katerega se ne more upirati,

se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

(2) Kdor v okoliščinah iz prejšnjega odstavka kako drugače prizadene spolno nedotakljivost slabotne osebe, se kaznuje z zaporom do treh let.

Spolni napad na otroka

183. člen

(1) Kdor spolno občuje ali stori kakšno drugo spolno dejanje z osebo drugega ali istega spola, ki še ni stara štirinajst let,

se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

(2) Kdor stori dejanje iz prejšnjega odstavka s slabotno osebo, ki še ni stara štirinajst let ali tako, da uporabi silo ali zagrozi z neposrednim napadom na življenje ali telo,

se kaznuje z zaporom najmanj treh let.

(3) Učitelj, vzgojitelj, skrbnik, posvojitelj, roditelj, duhovnik, zdravnik ali druga oseba, ki z zlorabo svojega položaja spolno občuje ali stori kakšno drugo spolno dejanje z osebo, ki še ni stara štirinajst let in mu je zaupana v učenje, vzgojo, varstvo in oskrbo,

se kaznuje z zaporom od enega do osmih let.

(4) Kdor v okoliščinah iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena kako drugače prizadene spolno nedotakljivost osebe, ki še ni stara štirinajst let,

se kaznuje z zaporom do treh let.

Kršitev spolne nedotakljivosti z zlorabo položaja

184. člen

(1) Kdor zlorabi svoj položaj in tako pripravi osebo drugega ali istega spola, ki mu je podrejena ali od njega odvisna, k spolnemu občevanju, ali da stori oziroma trpi kakšno drugo spolno dejanje,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Učitelj, vzgojitelj, skrbnik, posvojitelj, roditelj ali druga oseba, ki z zlorabo svojega položaja spolno občuje ali stori kakšno drugo spolno dejanje z osebo, staro nad štirinajst let, ki mu je zaupana v učenje, vzgojo, varstvo in oskrbo,

se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

Zvodništvo

185. člen

(1) Kdor zvodi mladoletno osebo, se kaznuje z zaporom od treh mesecev do petih let.

(2) Kdor za plačilo zvodi ali omogoča spolno občevanje ali druga spolna dejanja,

se kaznuje z zaporom do treh let.

Posredovanje pri prostituciji

186. člen

(1) Kdor pridobiva, navaja, spodbuja ali mami druge

k prostituciji ali kdor kakorkoli sodeluje pri njihovi izročitvi komu drugemu za prostitucijo,

se kaznuje z zaporom od treh mesecev do petih let.

(2) Če je dejanje iz prejšnjega odstavka storjeno proti mladoletni osebi ali pa s silo, grožnjo ali preslepitvijo, se storilec kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

Prikazovanje in izdelava pornografskega gradiva

187. člen

(1) Kdor osebi, mlajši od štirinajst let, proda, prikaže ali z javnim razstavljanjem ali kako drugače omogoči, da so ji dostopni spisi, slike, avdiovizualni ali drugi predmeti pornografske vsebine, ali ji prikaže pornografsko predstavo,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Kdor zlorabi mladoletno osebo za izdelavo slik, avdiovizualnih ali drugih predmetov pornografske vsebine, ali jo uporabi za pornografsko predstavo,

se kaznuje z zaporom do treh let.

Dvajseto poglavje

KAZNIVA DEJANJA ZOPER ČLOVEKOVO ZDRAVJE

Prenašanje nalezljivih bolezni

188. člen

(1) Kdor se ne ravna po predpisih ali odredbah, s katerimi pristojni organ odredi prègled, razkuženje, izločitev bolnikov ali kakšne druge ukrepe za zatiranje ali preprečevanje nalezljivih bolezni pri ljudeh in s tem povzroči, da se nalezljiva bolezen razširi,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Enako se kaznuje, kdor se ne ravna po predpisih ali odredbah, s katerimi pristojni organi določijo ukrepe za zatiranje ali preprečevanje kužnih bolezni pri živalih, ki se lahko prenesejo na ljudi in s tem povzroči, da se kužna bolezen prenese na ljudi.

(3) Kdor stori dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena iz malomarnosti,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do šestih mesecev.

(4) Če ima dejanje iz prvega, drugega ali tretjega odstavka tega člena za posledico smrt ene ali več oseb, se storilec kaznuje za dejanje iz prvega ali drugega odstavka z zaporom do osmih let, za dejanja iz tretjega odstavka pa z zaporom do petih let.

Opustitev zdravstvene pomoči

189. člen

Zdravnik ali drug zdravstveni delavec, ki v nasprotju s svojo poklicno dolžnostjo ne pomaga bolniku ali komu drugemu, ki je v nevarnosti za življenje,

se kaznuje z zaporom do enega leta.

Malomarno zdravljenje

190. člen

(1) Zdravnik, ki pri opravljanju zdravniške dejavnosti iz malomarnosti ravna v nasprotju s pravili zdravniške znanosti in stroke in tako povzroči, da se komu občutno poslabša zdravje,

se kaznuje z zaporom do enega leta.

(2) Enako se kaznuje drug zdravstveni delavec, ki pri svoji zdravstveni dejavnosti iz malomarnosti ravna v nasprotju s pravili zdravstvene stroke in tako povzroči, da se komu občutno poslabša zdravje.

Nedovoljena presaditev delov človeškega telesa

191. člen

(1) Zdravnik, ki komu vzame del telesa zaradi presaditve ali komu presadi del telesa, čeprav je jemanje ali presaditev dela telesa po pravilih zdravniške znanosti in stroke neupravičeno,

se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

(2) Enako se kaznuje zdravnik, ki z namenom presaditve vzame del človeškega telesa, preden je na predpisan način ugotovljena smrt.

(3) Zdravnik, ki komu vzame del telesa zaradi presaditve ali presadi komu del telesa, ne da bi si poprej pridobil na predpisani način izjavljeno privolitev dajalca in prejemnika ali njihovih zakonitih zastopnikov,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(4) Enako se kaznuje, kdor neupravičeno in proti plačilu posreduje pri dajanju delov telesa žive ali umrle osebe za presaditev.

Malomarno opravljanje lekarnarske dejavnosti

192. člen

Lekarnar ali druga oseba, pooblaščenca za izdajanje zdravil, ki iz malomarnosti ne pripravi zdravila v predpisanim razmerju ali količini, ali izda namesto predpisanega ali zahtevanega zdravila drugo zdravilo ali snov, ali pri pripravljanju ali izdajanju zdravil kako drugače ravna v nasprotju s pravili znanosti in stroke in tako povzroči, da se komu občutno poslabša zdravje,

se kaznuje z zaporom do enega leta.

Proizvodnja in promet škodljivih sredstev za zdravljenje

193. člen

(1) Kdor proizvaja, prodaja ali kako drugače daje v promet zdravila ali druga sredstva za zdravljenje, ki so škodljiva za zdravje,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Enako se kaznuje, kdor pridobiva, predeluje ali razpečava okuženo kri ali drugo tkivo ali iz tega izdelano snov za zdravljenje.

(3) Kdor stori dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena iz malomarnosti,

se kaznuje z zaporom do enega leta.

(4) Če ima dejanje iz prvega, drugega ali tretjega odstavka tega člena za posledico hudo ali posebno hudo telesno poškodbo ali tema ustrezno okvaro zdravja ene ali več oseb,

se storilec kaznuje za dejanje iz prvega ali drugega odstavka z zaporom do osmih let, za dejanje iz tretjega odstavka pa z zaporom do petih let.

(5) Če ima dejanje iz prvega, drugega ali tretjega odstavka tega člena za posledico smrt ene ali več oseb,

se storilec kaznuje za dejanje iz prvega ali drugega odstavka z zaporom od enega do dvanajstih let, za dejanje iz tretjega odstavka pa z zaporom od enega do osmih let.

Proizvodnja in promet zdravstveno oporečnih živil in drugih izdelkov

194. člen

(1) Kdor proizvaja, prodaja ali kako drugače daje v

promet živila, ki so škodljiva za človekovo zdravje, in tako povzroči nevarnost za življenje ali zdravje ljudi,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Enako se kaznuje, kdor proizvaja, prodaja ali kako drugače daje v promet sredstva za osebno nego, otroške igrače ali podobne izdelke za množično potrošnjo, ki so škodljivi za zdravje.

(3) Kdor stori dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena iz malomarnosti,

se kaznuje z zaporom do enega leta.

(4) Če ima dejanje iz prvega, drugega ali tretjega odstavka tega člena za posledico hudo ali posebno hudo telesno poškodbo ali temu ustrezno okvaro zdravja ene ali več oseb,

se storilec kaznuje za dejanje iz prvega ali drugega odstavka z zaporom do osmih let, za dejanje iz tretjega odstavka pa z zaporom do petih let.

(5) Če ima dejanje iz prvega, drugega ali tretjega odstavka tega člena za posledico smrt ene ali več oseb, se storilec kaznuje za dejanje iz prvega ali drugega odstavka z zaporom od enega do dvanajstih let, za dejanje iz tretjega odstavka pa z zaporom od enega do osmih let.

(6) Škodljiva živila in drugi izdelki se vzamejo.

Nevestno pregledovanje mesa za prehrano

195. člen

(1) Veterinar ali druga pooblaščenca oseba, ki pri pregledu klavnih živali ali mesa, ki je namenjeno za prehrano, nevestno ravna ali proti predpisom ne opravi pregleda in s tem omogoči, da pride v promet meso, ki je škodljivo za človekovo zdravje,

se kaznuje z zaporom do enega leta.

(2) Če je dejanje iz prejšnjega odstavka storjeno iz malomarnosti,

se storilec kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do šestih mesecev.

Neupravičena proizvodnja in promet z mamili

196. člen

(1) Kdor neupravičeno proizvaja, predeluje, prodaja ali ponuja naprodaj, ali zaradi prodaje kupuje, hrani ali prenaša, ali posreduje pri prodaji ali nakupu, ali kako drugače neupravičeno daje v promet substance ali preparate, ki so razglašeni za mamila,

se kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

(2) Če stori dejanje iz prejšnjega odstavka več oseb, ki so se združile za izvrševanje takih dejanj, ali če je storilec tega dejanja organiziral mrežo prekupčevalcev ali posrednikov,

se storilec kaznuje z zaporom najmanj treh let.

(3) Kdor brez pooblastila izdeluje, nabavlja, ima ali daje v uporabo opremo, material ali substance, za katere ve, da so namenjene za proizvodnjo mamil,

se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

(4) Mamila in sredstva za njihovo izdelovanje se vzamejo.

Omogočanje uživanja mamil

197. člen

(1) Kdor napelje drugega k uživanju mamil ali mu da mamilo, da ga uživa on ali kdo drug, ali kdor da na razpolago prostore za uživanje mamil, ali kako drugače omogoči drugemu, da uživa mamilo,

se kaznuje z zaporom od treh mesecev do petih let.

(2) Če je dejanje iz prejšnjega odstavka storjeno proti mladoletniku ali proti več osebam,

se storilec kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

(3) Mamila in pripomočki za njihovo uživanje se vzamejo.

Enaindvajseto poglavje

KAZNIVA DEJANJA ZOPER ZAKONSKO ZVEZO, DRUŽINO IN MLADINO

Dvojna zakonska zveza

198. člen

(1) Kdor sklene novo zakonsko zvezo, čeprav je že poročen, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporem do enega leta.

(2) Enako se kaznuje tudi, kdor sklene zakonsko zvezo z osebo, za katero ve, da je poročena.

(3) Če je prejšnja zakonska zveza prenehala ali je bila razveljavljena, se pregon ne začne, če pa se je začel, se ustavi.

Sprememba rodbinskega stanja

199. člen

(1) Kdor podtakne ali zamenja otroka ali kako drugače spremeni njegovo rodbinsko stanje, se kaznuje z zaporem do dveh let.

(2) Poskus je kazniv.

Odvzem mladoletne osebe

200. člen

(1) Kdor protipravno odvzame mladoletno osebo roditelju, posvojitelju, skrbniku, zavodu ali osebi, kateri je zaupana, ali jo zadržuje in preprečuje, da bi jo imel tisti, ki ima pravico do nje, ali kdor zlonamerno onemogoča, da bi se uresničila izvršljiva odločba glede mladoletne osebe,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporem do enega leta.

(2) Če izreče sodišče pogojno obsodbo, lahko naloži storilcu, da mora mladoletno osebo izročiti upravičencu, ali omogočiti uresničitev izvršljive odločbe glede mladoletne osebe.

(3) Če je storilec dejanja iz prvega odstavka tega člena prostovoljno izročil mladoletno osebo upravičencu, ali omogočil uresničitev izvršljive odločbe, se mu sme kazni odpustiti.

Zanemarjanje mladoletne osebe in surovo ravnanje

201. člen

(1) Roditelj, posvojitelj, skrbnik ali druga oseba, ki zanemarja mladoletno osebo, za katero mora skrbeti, tako da hudo krši svoje dolžnosti skrbi in vzgoje, se kaznuje z zaporem do dveh let.

(2) Roditelj, posvojitelj, skrbnik ali druga oseba, ki sili mladoletno osebo k pretiranemu delu ali k delu, ki ni primerno njeni starosti, ali jo iz koristoljubnosti navaja k beračenju ali k drugim dejanjem, ki so škodljiva za njen razvoj, ali z njo surovo ravna ali jo trpinči, se kaznuje z zaporem do treh let.

Kršitev družinskih obveznosti

202. člen

(1) Kdor hudo zanemarja družinske obveznosti, ki

jih ima po zakonu in tako pusti v težkem položaju družinskega člana, ki ne more sam skrbeti zase, se kaznuje z zaporem do dveh let.

(2) Če izreče sodišče pogojno obsodbo, lahko naloži storilcu, da mora v redu izvrševati svoje dolžnosti skrbi, vzgoje in preživljanja.

Izmikanje plačevanju preživnine

203. 8člen

(1) Kdor se izmika dajati preživnino za osebo, ki jo je po zakonu dolžan preživljati in za katero je višina njegove preživninske obveznosti določena z izvršljivo sodno odločbo, sodno poravnavo, izvršljivim dogovorom, sklenjenim pred drugim organom ali z drugim izvršilnim naslovom,

se kaznuje z zaporem do enega leta.

(2) Če izreče sodišče pogojno obsodbo, lahko naloži storilcu, da mora redno plačevati preživnino, lahko pa tudi, da mora poravnati zaostalo preživnino ali druge prisojene obveznosti, nastale s preživljanjem.

Krvoskrunstvo

204. člen

Polnoletna oseba, ki spolno občuje z mladoletnim krvnim sorodnikom v ravni črti ali z mladoletnim bratom oziroma sestro,

se kaznuje z zaporem do dveh let.

Dvaindvajseto poglavje

KAZNIVA DEJANJA ZOPER DELOVNO RAZMERJE IN SOCIALNO VARNOST

Kršitev temeljnih pravic delavcev

205. člen

Kdor vedoma ne ravna po predpisih o sklenitvi ali prenehanju delovnega razmerja, o osebnem dohodku in nadomestilih osebnega dohodka, delovnem času, odmoru, počitku, dopustu ali odsotnosti z dela, varstvu žensk, mladine in invalidov, o prepovedi nadurnega ali nočnega dela in tako prikrajša delavca za pravico, ki mu gre, ali mu jo omeji,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporem do enega leta.

Kršitev pravic pri zaposlovanju ali brezposelnosti

206. člen

(1) Kdor komu odreče ali omeji pravico do svobodne zaposlitve pod enakimi pogoji, ki so določeni s predpisi, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporem do enega leta.

(2) Enako se kaznuje, kdor vedoma ne ravna po predpisih o pravicah brezposelnih oseb in tako brezposelno osebo prikrajša za pravico, ki ji gre ali ji jo omeji.

Kršitev pravic do sodelovanja pri upravljanju

207. člen

Kdor s kršitvijo predpisov ali splošnih aktov prepreči ali onemogoči delavcem izvrševanje pravic do sodelovanja pri upravljanju ali te pravice zlorabi ali ovira njihovo uresničevanje,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporem do enega leta

Ogrožanje varnosti pri delu

208. člen

(1) Kdor v rudniku, tovarni, na gradbišču ali kakšnem drugem delovnem kraju uniči, poškoduje ali odstrani varnostne naprave in tako povzroči nevarnost za življenje ljudi,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Oseba, ki je odgovorna za varnost in zdravje pri delu v rudnikih, tovarnah, delavnicah, na gradbiščih ali na drugih delovnih krajih in ki ne postavi varnostnih naprav ali ne skrbi za njihovo brezhibnost ali ne poskrbi za njihovo delovanje, kadar je to potrebno, ali sicer ne ravna po predpisih ali tehničnih pravilih o varnostnih ukrepih in tako povzroči nevarnost za življenje ljudi,

se kaznuje z zaporom do dveh let.

(3) Če je dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena storjeno iz malomarnosti,

se storilec kaznuje z zaporom do enega leta.

(4) Če ima dejanje iz prvega, drugega ali tretjega odstavka tega člena za posledico hudo telesno poškodbo ene ali več oseb,

se storilec za dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena kaznuje z zaporom do petih let, za dejanje iz tretjega odstavka pa z zaporom do treh let.

(5) Če ima dejanje iz prvega, drugega ali tretjega odstavka tega člena za posledico smrt ene ali več oseb,

se storilec za dejanje iz prvega ali drugega odstavka kaznuje z zaporom od enega do dvanajstih let, za dejanje iz tretjega odstavka pa z zaporom od enega do osmih let.

Kršitev pravic iz socialnega zavarovanja

209. člen

Kdor vedoma ne ravna po predpisih s področja socialnega zavarovanja in s tem koga prikrajša za pravico, ki mu gre ali mu jo omeji,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

Zloraba pravic iz socialnega zavarovanja

210. člen

Kdor hlini ali si povzroči bolezen ali delovno nezmožnost in s tem doseže, da se mu na podlagi socialnega zavarovanja prizna pravica, ki mu ne bi šla,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

Triindvajseto poglavje

KAZNIVA DEJANJA ZOPER PREMOŽENJE

Tatvina

211. člen

(1) Kdor vzame komu tujo premoženo stvar z namenom, da si jo protipravno prilasti,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Če je vrednost ukradene stvari majhna in je šlo storilcu za to, da si prilasti stvar take vrednosti,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(3) Pregon za dejanje iz prejšnjega odstavka se začne na predlog.

(4) Če je storilec vrnil oškodovancu ukradeno stvar, preden je zvedel, da je uveden kazenski postopek, se mu sme kazni odpustiti.

Velika tatvina

212. člen

(1) Storilec tatvine iz prvega odstavka prejšnjega člena se kaznuje z zaporom do petih let:

1) če je storil tatvino tako, da je z vlomom, vdorom ali z drugačnim premagovanjem večjih ovir prišel v zaprto stavbo, sobo, blagajno, omaro ali v druge zaprte prostore;

2) če je storilo tatvino dvoje ali več oseb, ki so se združile zato, da bi kradle;

3) če je storil tatvino na posebno predrzen način;

4) če je imel pri sebi kakšno orožje ali nevarno orodje za napad ali obrambo;

5) če je storil tatvino ob požaru, povodnji ali podobni naravni nesreči;

6) če je storil tatvino tako, da je izrabil nemoč ali nesrečo drugega.

(2) Enako se kaznuje storilec tatvine, če je ukradena stvar posebnega kulturnega ali zgodovinskega pomena ali če je ukradena stvar velike vrednosti in je šlo storilcu za to, da si prilasti takšno stvar ali stvar take vrednosti.

(3) Če je bila z dejanjem iz prvega odstavka tega člena pridobljena stvar posebnega kulturnega ali zgodovinskega pomena ali stvar velike vrednosti in je šlo storilcu zato, da si prilasti takšno stvar ali stvar take vrednosti,

se kaznuje z zaporom od enega do osmih let.

Rop

213. člen

(1) Kdor vzame tujo premoženo stvar z namenom, da si jo protipravno prilasti tako, da uporabi silo zoper kakšno osebo ali ji zagrozi z neposrednim napadom na življenje ali telo,

se kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

(2) Če je vrednost ukradene stvari velika in je šlo storilcu za to, da si prilasti stvar take vrednosti,

se kaznuje z zaporom najmanj treh let.

(3) Če stori dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena dvoje ali več oseb,

se storilec kaznuje z zaporom najmanj petih let.

Roparska tatvina

214. člen

(1) Kdor je zaloten pri tatvini, pa z namenom, da bi ukradeno stvar obdržal, uporabi proti komu silo ali mu zagrozi z neposrednim napadom na življenje ali telo,

se kaznuje z zaporom od enega leta do desetih let.

(2) Če je vrednost ukradene stvari velika in je storilcu šlo za to, da si prilasti stvar take vrednosti,

se kaznuje z zaporom najmanj treh let.

Zatajitev

215. člen

(1) Kdor si protipravno prilasti tujo premoženo stvar, ki mu je zaupana,

se kaznuje z zaporom do dveh let.

(2) Če je vrednost zatajene stvari majhna in je šlo storilcu zato, da si prilasti stvar take vrednosti,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do šestih mesecev.

(3) Če stori dejanje iz prvega odstavka tega člena skrbnik,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(4) Če je zatajena stvar posebnega kulturnega ali zgodovinskega pomena ali če je zatajena stvar velike

vrednosti in je šlo storilcu za to, da si prilasti takšno stvar ali stvar take vrednosti,

se kaznuje z zaporom do petih let.

(5) Kdor si tujo premoženjsko stvar, ki jo je našel ali do katere je po naključju prišel, protipravno prilasti, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(6) Pregon za dejanje iz prvega, drugega in petega odstavka tega člena se začne na predlog.

Odvzem motornega vozila

216. člen

(1) Kdor vzame tuje motorno vozilo z namenom, da ga protipravno uporabi za vožnjo, se kaznuje z zaporom do dveh let.

(2) Poskus je kazniv.

Goljufija

217. člen

(1) Kdor z namenom, da bi sebi ali komu drugemu pridobil protipravno premoženjsko korist, spravi koga z lažnim prikazovanjem ali prikrivanjem dejanskih okoliščin v zmotu ali ga pusti v zmotu in ga s tem zapelje, da ta v škodo svojega ali tujega premoženja kaj stori ali opusti,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Če je storilec z dejanjem iz prejšnjega odstavka povzročil veliko premoženjsko škodo, se kaznuje z zaporom od enega do osmih let.

(3) Če je z dejanjem iz prvega odstavka tega člena povzročena majhna premoženjska škoda in je šlo storilcu za to, da pridobi majhno premoženjsko korist, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(4) Kdor z namenom, da bi drugega oškodoval spravi koga z lažnim prikazovanjem ali prikrivanjem dejanskih okoliščin v zmotu ali ga pusti v zmotu in ga s tem zapelje, da ta v škodo svojega ali tujega premoženja kaj stori ali opusti,

se kaznuje z denarno kaznijo ali zaporom do enega leta.

(5) Pregon za dejanje iz tretjega in četrtega odstavka tega člena se začne na predlog.

Izsiljevanje

218. člen

(1) Kdor z namenom, da bi sebi ali komu drugemu pridobil protipravno premoženjsko korist, s silo ali resno grožnjo koga prisili, da kaj stori ali opusti v škodo svojega ali tujega premoženja,

se kaznuje z zaporom do petih let.

(2) Enako se kaznuje kdor z namenom, da bi sebi ali komu drugemu pridobil protipravno premoženjsko korist, komu zagrozi, da bo o njem ali o njegovih bližnjih odkril kaj, kar bi škodovalo njihovi časti ali dobremu imenu, in ga s tem prisili, da v škodo svojega ali tujega premoženja kaj stori ali opusti.

(3) Če dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena stori dvoje ali več oseb, se storilec kaznuje z zaporom od enega do osmih let.

Oderuštvo

219. člen

Kdor sprejme ali si izgovori za uslugo, ki jo nekomu stori, zase ali za koga drugega, očitno nesorazmerno

premoženjsko korist s tem, da izrabi njegovo slabo premoženjsko stanje, hude stanovanjske razmere, stisko, nezadostno izkušnost ali lahkomišelnost,

se kaznuje z zaporom do treh let in z denarno kaznijo.

Zloraba zaupanja

220. člen

(1) Kdor zastopa premoženjske koristi kakšne osebe ali oskrbuje njeno premoženje, pa ne izpolni svoje dolžnosti ali zlorabi dano mu pooblastilo z namenom, da bi pridobil sebi ali komu drugemu kakšno premoženjsko korist ali da bi oškodoval tistega, čigar premoženjske koristi zastopa ali čigar premoženje oskrbuje,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Če stori dejanje iz prejšnjega odstavka skrbnik ali odvetnik,

se kaznuje z zaporom do petih let.

Prikrivanje

221. člen

(1) Kdor stvar, za katero ve, da je bila pridobljena s kaznivim dejanjem, ali tisto, kar je bilo zanjo dobljeno s prodajo ali zamenjavo, kupi, sprejme v zastavo, si kako drugače pridobi, prikrije ali razpeča,

se kaznuje z zaporom do dveh let.

(2) Kdor stori dejanje iz prejšnjega odstavka, pa bi moral in mogel vedeti, da je bila stvar pridobljena s kaznivim dejanjem,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(3) Če je vrednost stvari iz prvega ali drugega odstavka tega člena velika, ali je stvar posebnega kulturnega ali zgodovinskega pomena, ali naravna znamenitost, se storilec kaznuje za dejanje iz prvega odstavka z zaporom do treh let, za dejanje iz drugega odstavka pa z zaporom do dveh let.

(4) Če je bila prikrita stvar pridobljena s kaznivim dejanjem, za katero se storilec preganja na zasebno tožbo ali na predlog, se storilec dejanj iz prvega in drugega odstavka tega člena preganja na zasebno tožbo oziroma na predlog.

Nedovoljen izvoz in uvoz stvari, ki so posebnega kulturnega ali zgodovinskega pomena ali naravne znamenitosti

222. člen

(1) Kdor brez dovoljenja pristojnega organa odnese v tujino ali kdor iz nje v nasprotju z mednarodnim pravom prinese stvar, ki je posebnega kulturnega ali zgodovinskega pomena, naravna znamenitost ali ogrožena rastlinska oziroma živalska vrsta,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Če je stvar iz prejšnjega odstavka velikega ali izjemnega kulturnega, zgodovinskega ali naravovarstvenega pomena,

se storilec kaznuje z zaporom do petih let.

Poškodovanje ali uničenje stvari, ki so posebnega kulturnega ali zgodovinskega pomena ali naravne znamenitosti

223. člen

(1) Kdor protipravno poškoduje ali uniči stvar, ki je posebnega kulturnega ali zgodovinskega pomena, naravno znamenitost ali drugo zavarovano naravno bogastvo ali stvar, ki je javna dobrina,

se kaznuje z zaporom do petih let.

(2) Če je poškodovana ali uničena stvar kulturni ali zgodovinski spomenik ali naravna znamenitost velikega ali izjemnega pomena za Republiko Slovenijo ali če je povzročena škoda velika,
se storilec kaznuje z zaporom do osmih let.

Poškodovanje tuje stvari

224. člen

(1) Kdor tujo stvar poškoduje, uniči ali napravi nerabno,
se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do dveh let.

(2) Če je povzročena škoda velika,
se storilec kaznuje z zaporom do petih let.

(3) Pregon za dejanje iz prvega odstavka tega člena se začne na predlog.

Poškodovanje računalniških podatkov in programov

225. člen

(1) Kdor neupravičeno spremeni, zbríše ali kako drugače napravi nerabne podatke ali programe namenjene za računalniško obdelavo ali uporabo,
se kaznuje z zaporom do dveh let.

(2) Poskus je kazniv.

(3) Če je z dejanjem iz prvega odstavka tega člena povzročena velika škoda,
se storilec kaznuje z zaporom od treh mesecev do petih let.

Požig

226. člen

(1) Kdor požge tujo hišo ali drugo stavbo, namenjeno za bivanje, gospodarsko poslopje ali poslovno stavbo ali stavbo, ki je v javni rabi,
se kaznuje z zaporom od enega do osmih let.

(2) Če so požgane stvari iz prejšnjega odstavka last tistega, ki je požgal, ravnal pa je iz zlobnih ali drugih nizkotnih nagibov,
se kaznuje z zaporom do petih let.

Poškodovanje stanovanjskih in poslovnih stavb in prostorov

227. člen

(1) Najemnik, oseba, ki poleg najemnika uporablja stanovanje, lastnik, upravnik ali hišnik, ki s stanovanjske ali poslovne stavbe ali pa iz stanovanjskih ali poslovnih prostorov protipravno odstrani zunanje ali notranje naprave, instalacije ali njihove dele ali jih poškoduje in tako znatno zmanjša uporabnost stavbe ali prostorov,
se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Če je zaradi dejanja iz prejšnjega odstavka postala stavba ali stanovanjski ali poslovni prostor neuporaben,
se storilec kaznuje z zaporom do treh let.

Nezakonita vselitev

228. člen

(1) Kdor se neupravičeno vseli v tuje stanovanje ali v druge tuje prostore,
se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Poskus je kazniv.

(3) Če izreče sodišče pogojno obsodbo, lahko naloži storilcu, da mora v določenem roku izprazniti stanovanje ali prostore.

Oškodovanje tujih pravic

229. člen

(1) Kdor z namenom, da bi komu preprečil uveljavitev stvarne pravice, odtuji, uniči, poškoduje ali vzame svojo stvar, na kateri ima ta zastavno pravico ali pravico užitka, in ga s tem oškoduje,
se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Enako se kaznuje tudi, kdor z namenom, da bi preprečil plačilo upnika, med prisilno izvršbo uniči, poškoduje, odtuji ali skrije dele svojega premoženja in s tem upnika oškoduje.

(3) Pregon za dejanje iz prvega in drugega odstavka tega člena se začne na predlog.

Pregon, kadar je storilec v bližnjem razmerju z oškodovancem

230. člen

Za kaznivo dejanje iz 211., 212., prvega, drugega, četrtega in petega odstavka 215. člena, 216., 217., prvega odstavka 220. in iz 224. člena tega zakonika, ki so bila storjena proti zakoncu, krvnemu sorodniku v ravni vrsti, bratu ali sestri ali drugemu krvnemu sorodniku v stranski vrsti do vštete tretjega kolena, sorodniku po svaštvu do vštete drugega kolena, posvojitelju ali posvojencu, rejniku ali rejencu ali proti drugim osebam, s katerimi živi storilec v skupnem gospodinjstvu, se pregon začne na zasebno tožbo.

Štiriindvajseto poglavje

KAZNIVA DEJANJA ZOPER GOSPODARSTVO

Ustvarjanje monopolnega položaja

231. člen

Kdor pri opravljanju gospodarske dejavnosti protipravno sklene dogovor, s katerim se druga gospodarska družba omejuje v svobodnem prometu blaga ali storitev, ali sklene dogovor, s katerim se kako drugače ustvarja monopolen položaj gospodarske družbe na trgu, pa zaradi tega nastane velika premoženjska korist za to gospodarsko družbo ali velika premoženjska škoda za drugega,
se kaznuje z zaporom do treh let.

Lažni stečaj

232. člen

Kdor z namenom, da obveznosti ne bi bile plačane, navidezno ali dejansko poslabša svoje premoženjsko stanje ali premoženjsko stanje drugega dolžnika in s tem povzroči stečaj tako da:

1) premoženje ali njegov del, ki sodi v stečajno maso, navidezno proda, brezplačno odstopi, odtuji za izredno nizko ceno ali uniči;

2) sklene lažno pogodbo o dolgu ali prizna neresnične terjatve;

3) prikrije, uniči, predružači ali tako vodi poslovne knjige ali listine, da se iz njih ne more ugotoviti dejansko premoženjsko stanje,

se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

Povzročitev stečaja z nevestnim gospodarjenjem

233. člen

Kdor ve, da sam ali kdo drug kot plačnik ni zmožen

plačila, pa nesmotrno troši sredstva ali jih odtujaže za izredno nizko ceno, se čez mero zadolžuje, prevzema nesorazmerne obveznosti, sklepa ali obnavlja pogodbe z osebami, za katere ve, da niso zmožne plačila, opušča pravočasno uveljavitev terjatev ali kako drugače očitno krši svoje dolžnosti pri upravljanju s premoženjem ali pri vodenju gospodarske dejavnosti, zaradi česar pride do stečaja in velike premoženjske škode za upnike, se kaznuje z zaporom do petih let.

Oškodovanje upnikov

234. člen

(1) Kdor pri opravljanju gospodarske dejavnosti ve, da je sam ali kdo drug kot dolžnik postal nezmožen plačila, pa iz zadolženega premoženja izplača dolg ali kako drugače namenoma spravi kakšnega upnika v ugodnejši položaj in tako povzroči veliko premoženjsko škodo drugim upnikom, se kaznuje z zaporom do petih let.

(2) Enako se kaznuje, kdor ve, da je sam ali kdo drug kot dolžnik postal nezmožen plačila, pa z namenom, da bi izigral in oškodoval upnike, prizna neresnično terjatev, sestavi lažno pogodbo ali s kakšnim drugim goljufivim dejanjem povzroči veliko premoženjsko škodo upnikom.

Preslepitev pri pridobitvi posojila ali ugodnosti

235. člen

Kdor za sebe ali za koga drugega pridobi posojilo, investicijska sredstva, subvencijo ali kakšno drugo ugodnost za opravljanje gospodarske dejavnosti, čeprav ne izpolnjuje zahtevanih pogojev, s tem, da posojilodajalcu ali drugemu, ki je pristojen za odobritev takšne ugodnosti, predloži neresnične ali nepopolne podatke o premoženjskem stanju, bilancah, dobičku ali izgubi ali druge podatke, ki so pomembni za odobritev kredita ali ugodnosti, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do treh let.

Preslepitev pri poslovanju z vrednostnimi papirji

236. člen

Kdor pri trgovanju z delnicami, drugimi vrednostnimi papirji ali opcijami lažno prikaže premoženjsko stanje, podatke o dobičku ali izgubi ali druge podatke, ki pomembno vplivajo na njihovo vrednost, in s tem zapelje eno ali več oseb, da jih kupijo ali prodajo, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do dveh let.

Preslepitev kupcev

237. člen

(1) Kdor z namenom, da bi preslepil kupce, v večjem obsegu razpečava izdelke z označbo, v kateri so podatki, ki ne ustrezajo vsebini, vrsti, izvoru ali kakovosti blaga, ali razpečava izdelke, ki niso toliko težki ali takšne kakovosti, kot se pri njih navadno domneva, ali razpečava izdelke brez označbe o vsebini, vrsti, izvoru, kakovosti ali trajanju izdelka, če je takšna označba predpisana, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do dveh let.

(2) Enako se kaznuje, kdor sklepa pogodbe z lažnimi navedbami o dobavnem roku ali načinu izpolnitve obveznosti kot bistvenem sestavnem delu pogodbe.

(3) Kdor z namenom, da bi preslepil kupce ali uporabnike storitev lažno objavi, da je znižana cena

blaga, ali da se blago razprodaja, ali da se bodo cene zvišale, ali uporablja kakšno drugo lažno reklamo, se kaznuje z denarno kaznijo.

Neupravičena uporaba tuje firme, vzorca ali modela

238. člen

(1) Kdor pri gospodarskem poslovanju z namenom, da bi preslepil kupca ali uporabnike storitev, uporabi firmo, tuj žig, tujo varstveno znamko ali tujo posebno označbo blaga, ali uporabi posamezne znake tujih označb v svoji firmi, svojem žigu, svoji varstveni znamki ali v svoji posebni označbi za blago,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Enako se kaznuje, kdor z namenom, da bi preslepil kupce v proizvodnji neupravičeno izkorišča tuj vzorec ali model ali daje v promet predmete, izdelane na njegovi podlagi.

(3) Predmeti iz prvega ali drugega odstavka tega člena se vzamejo.

Neupravičena uporaba tujega izuma

239. člen

Kdor pri gospodarskem poslovanju neupravičeno uporabi tuj prijavljeni ali zavarovani izum, se kaznuje z zaporom do treh let.

Ponareditev ali uničenje poslovnih listin

240. člen

(1) Kdor v poslovne knjige, spise ali druge poslovne listine, ki jih mora voditi po zakonu ali na podlagi drugih predpisov, izdanih na podlagi zakona, in so pomembne za poslovni promet z drugimi pravnimi ali fizičnimi osebami ali so namenjene za odločitve v zvezi z gospodarsko ali finančno dejavnostjo, vpiše lažne podatke ali ne vpiše kakšnega pomembnega podatka, ali s svojim podpisom potrdi takšno knjigo, listino ali spis z lažno vsebino ali omogoči sestavo knjige, listine ali spisa z lažno vsebino, se kaznuje z zaporom do dveh let.

(2) Enako se kaznuje, kdor lažno poslovno knjigo, listino ali spis uporabi kot resnično ali kdor uniči, skrije, precej poškoduje ali kako drugače napravi nerabne poslovne knjige, listine ali spise iz prejšnjega odstavka.

(3) Poskus dejanj iz prvega in drugega odstavka tega člena je kazniv.

Izdaja in neupravičena pridobitev poslovne tajnosti

241. člen

(1) Kdor v nasprotju s svojimi dolžnostmi glede varovanja poslovne tajnosti sporoči ali izroči komu podatke, ki so poslovna tajnost ali mu kako drugače omogoči, da pride do njih, ali zbira take podatke z namenom, da jih izroči nepoklicani osebi,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Enako se kaznuje, kdor z namenom, da jih neupravičeno uporabi, na protipraven način pride do podatkov, ki se varujejo kot poslovna tajnost.

(3) Če so podatki iz prvega ali drugega odstavka tega člena posebno pomembni, če kdo izroči take podatke zato, da jih kdo odnese v tujino, ali je dejanje storjeno iz koristoljubnosti,

se storilec kaznuje z zaporom do petih let.

(4) Če je dejanje iz prvega ali tretjega odstavka tega člena storjeno iz malomarnosti,

se storilec kaznuje z zaporom do enega leta.

(5) Za poslovno tajnost se štejejo listine in podatki,

ki so z zakonom, statutom, pravili ali drugim splošnim aktom ali odredbo pristojnega organa ali druge upravičene osebe razglašeni za industrijsko, bančno ali drugo poslovno tajnost in so tako pomembni, da so z njihovo izdajo očitno nastale ali bi lahko nastale hujše škodljive posledice.

Vdor v računalniški sistem

242. člen

(1) Kdor pri gospodarskem poslovanju neupravičeno vnese, spremeni, skrije, izbriše ali uniči računalniške podatke ali programe, ali kako drugače vdre v računalniški sistem, da bi sebi ali komu drugemu pridobil protipravno premoženjsko korist ali drugemu povzročil premoženjsko škodo,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Če je bila z dejanjem iz prejšnjega odstavka pridobljena velika premoženjska korist ali povzročena velika premoženjska škoda in je šlo storilcu za to, da sebi ali komu drugemu pridobi tako premoženjsko korist ali drugemu povzroči tako premoženjsko škodo,

se kaznuje z zaporom do petih let.

Zloraba notranje informacije

243. člen

Kdor v nasprotju s svojimi dolžnostmi varovanja notranjih informacij, ki so mu dostopne v zvezi z njegovim delom pri opravljanju gospodarske dejavnosti ali v zvezi z njegovim položajem, takšno informacijo, ki bi lahko pomembno vplivala na ceno vrednostnih papirjev in javnosti še ni znana, sporoči nepoklicani osebi ali jo kako drugače izkoristi ter s tem povzroči fizični ali pravni osebi neenakopraven položaj na organiziranem trgu vrednostnih papirjev,

se kaznuje z zaporom do treh let.

Zloraba položaja ali pravic

244. člen

(1) Kdor pri opravljanju gospodarske dejavnosti z namenom, da bi sebi ali komu drugemu pridobil premoženjsko korist ali povzročil premoženjsko škodo, izrabi svoj položaj ali prestopi meje svojih pravic ali ne opravi svoje dolžnosti, pa pri tem niso podani znaki kakšnega drugega kaznivega dejanja,

se kaznuje z zaporom do petih letih.

(2) Če je bila z dejanjem iz prejšnjega odstavka pridobljena velika premoženjska korist ali povzročena velika premoženjska škoda in je storilcu šlo za to, da sebi ali komu drugemu pridobi tako premoženjsko korist ali drugemu povzroči tako premoženjsko škodo,

se kaznuje z zaporom od enega do osmih let.

Poneverba

245. člen

(1) Kdor si protipravno prilasti denar, vrednostne papirje ali kakšne druge premične stvari, ki so mu zaupane v zvezi z njegovim delom pri opravljanju gospodarske dejavnosti,

se kaznuje z zaporom do petih let.

(2) Če je bila z dejanjem iz prejšnjega odstavka pridobljena velika premoženjska korist in je šlo storilcu za to, da si pridobi tako premoženjsko korist,

se kaznuje z zaporom od enega do osmih let.

(3) Če je vrednost poneverjene stvari majhna in je šlo storilcu za to, da si pridobi tako vrednost,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

Neupravičena uporaba

246. člen

Kdor neupravičeno uporabi denar, vrednostne papirje ali kakšne druge stvari, ki so mu zaupane v zvezi z njegovim delom pri opravljanju gospodarske dejavnosti,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do treh let.

Neupravičeno sprejemanje daril

247. člen

(1) Kdor pri opravljanju gospodarske dejavnosti terja ali sprejme nesorazmerno nagrado, darilo ali kakšno drugo premoženjsko korist zato, da bi pri sklenitvi posla ali storitvi zanemaril koristi svoje organizacije ali ji povzročil škodo,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do treh let.

(2) Storilec dejanja iz prejšnjega odstavka, ki terja ali sprejme nesorazmerno nagrado, darilo ali kakšno drugo premoženjsko korist zase ali za koga drugega kot protiuslugo za sklenitev kakega posla ali da se opravi kakšna storitev,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(3) Storilec dejanja iz prvega odstavka tega člena, ki po sklenitvi posla ali opravljeni storitvi terja ali sprejme nagrado, darilo ali kakšno drugo premoženjsko korist,

se kaznuje z zaporom do enega leta.

(4) Sprejeta nagrada ali darilo se vzameta.

Neupravičeno dajanje daril

248. člen

(1) Kdor osebi, ki opravlja gospodarsko dejavnost, da, poskusi dati ali obljubi nesorazmerno nagrado, darilo ali kakšno drugo premoženjsko korist zato, da bi si pridobil kakšno neupravičeno ugodnost pri sklenitvi posla iz prvega odstavka 247. člena tega zakonika,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Storilcu iz prejšnjega odstavka, ki je dal nagrado ali darilo na zahtevo, pa je dejanje naznanil, preden je bilo odkrito ali preden je zvedel, da je bilo odkrito,

se sme kazen odpustiti.

(3) Dana nagrada, darilo ali druga premoženjska korist se vzamejo, v primeru iz prejšnjega odstavka pa se smejo vrniti tistemu, ki jih je dal.

Ponarejanje denarja

249. člen

(1) Kdor napravi kriv denar z namenom, da bi ga spravil v obtok kot pravega, ali kdor predružači pravi denar z namenom, da bi ga spravil v obtok, ali kdor tak ponarejen denar spravi v obtok,

se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do osmih let.

(2) Enako se kaznuje, kdor si preskrbi ponarejen denar z namenom, da bi ga spravil v obtok kot pravega.

(3) Če zaradi dejanja iz prejšnjega odstavka nastanejo motnje v gospodarstvu države,

se storilec kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

(4) Kdor da v obtok ponarejen denar, ki ga je prejel kot pravega, ali kdor ve, da je bil denar ponarejen ali da je bil tak denar spravljen v obtok, pa tega ne naznani,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do šestih mesecev.

(5) Ponarejeni denar se vzame.

Ponarejanje in uporaba ponarejenih vrednotnic ali vrednostnih papirjev

250. člen

(1) Kdor napravi kolke ali poštna znamke ali druge krive vrednotnice, ali kdor predružači kakšno tako pravo vrednotnico z namenom, da bi jo uporabil kot pravo ali jo dal v uporabo komu drugemu, ali kdor ponarejene vrednotnice uporabi kot prave ali si jih s tem namenom pridobi,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Če so vrednotnice iz prejšnjega odstavka velike vrednosti, se storilec kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

(3) Kdor napravi krive vrednostne papirje, ali kdor predružači kakšen tak pravi vrednostni papir z namenom, da bi ga uporabil kot pravega ali ga dal v uporabo komu drugemu, ali kdor take ponarejene vrednostne papirje uporabi kot prave ali jih s tem namenom pridobi,

se kaznuje z zaporom od enega do osmih let.

(4) Če zaradi dejanja iz prejšnjega odstavka nastanejo motnje v gospodarstvu države,

se storilec kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

(5) Kdor odstrani žig, s katerim se vrednotnice iz prvega odstavka tega člena uničujejo, ali kdor si kako drugače prizadeva napraviti te vrednotnice, kakor da ne bi bile uporabljene, ali kdor že uporabljene take vrednotnice znova uporabi ali proda, kakor da bi bile veljavne, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(6) Ponarejene vrednotnice in ponarejeni vrednostni papirji se vzamejo.

Izdelava, pridobitev in odtujitev pripomočkov za ponarejanje

251. člen

(1) Kdor izdelava, si pridobi, proda ali da v uporabo pripomočke za ponarejanje denarja, vrednotnic ali vrednostnih papirjev,

se kaznuje z zaporom do dveh let.

(2) Pripomočki za ponarejanje se vzamejo.

Pranje denarja

252. člen

(1) Kdor v bančnem, finančnem ali drugem gospodarskem poslovanju denarne zneske ali premoženje velike vrednosti, za katero ve, da je bilo pridobljeno z organizirano trgovino z mamili, z nedovoljenim prometom z orožjem ali s kakšno drugo prepovedano dejavnostjo sprejme, zamenja, razpeča ali na drug način s pranjem denarja prikrije njegov pravi izvor,

se kaznuje z zaporom do petih let.

(2) Kdor stori dejanje iz prejšnjega odstavka, pa bi moral in mogel vedeti, da je bil denar ali premoženje pridobljeno s prepovedano dejavnostjo iz prvega odstavka,

se kaznuje z zaporom do dveh let.

(3) Denar in premoženje iz prvega in drugega odstavka tega člena se odvzame.

Izdaja nekritega čeka in zloraba bančne ali kreditne kartice

253. člen

(1) Kdor z namenom, da bi sebi ali komu drugemu pridobil protipravno premoženjsko korist, izda ali da v promet ček, za katerega ve, da ni krit in tako pridobi premoženjsko korist,

se kaznuje z zaporom do petih let.

(2) Enako se kaznuje, kdor z namenom iz prejšnjega odstavka uporabi bančno kartico na bančnem avtomatu za dvig gotovine, čeprav ve, da nima kritja na tekočem računu, ali uporabi kreditno kartico, čeprav ve, da ob plačilu ne bo imel kritja, in si tako pridobi premoženjsko korist.

(3) Če je bila z dejanjem iz prvega ali drugega odstavka tega člena pridobljena velika premoženjska korist,

se storilec kaznuje z zaporom od enega do osmih let.

Davčna zatajitev

254. člen

(1) Kdor da z namenom, da bi se sam ali kdo drug popolnoma ali deloma izognil plačilu dohodnine, davkov ali drugih predpisanih obveznosti fizičnih ali pravnih oseb, krive podatke o dohodkih, stroških, predmetih ali drugih okoliščinah, ki vplivajo na ugotovitev takšnih obveznosti, ali na drug način preslepi davčni organ; pa obveznosti, ki se jim je izognil, pomenijo večjo premoženjsko korist,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Enako se kaznuje, kdor z namenom iz prejšnjega odstavka ne prijavi dohodka ali drugih okoliščin, ki vplivajo na ugotovitev takšnih obveznosti, kadar je prijava obvezna, pa obveznosti, katerim se je nameraval izogniti, pomenijo večjo premoženjsko korist.

(3) Če je bila z dejanjem iz prvega ali drugega odstavka tega člena dosežena velika premoženjska korist in je storilcu šlo za to, da doseže takšno premoženjsko korist,

se kaznuje z zaporom do petih let.

Tihotapstvo

255. člen

(1) Kdor se ukvarja s prenašanjem blaga čez carinsko črto in se pri tem izogiba ukrepom carinskega nadzorstva, ali kdor prenese, izogibajoč se ukrepom carinskega nadzorstva, čez carinsko črto blago velike premoženjske vrednosti, ali ga prenese v skupini, oborožen, ali z uporabo sile ali grožnje,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do treh let.

(2) Kdor ustanovi združbo, ki ima namen izvrševati kazniva dejanja iz prejšnjega odstavka, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do dveh let.

(3) Kdor postane član združbe iz prejšnjega odstavka, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(4) Blago, ki je predmet dejanja iz prvega odstavka tega člena, se vzame.

Petindvajseto poglavje

KAZNIVA DEJANJA ZOPER PRAVNI PROMET

Ponarejanje listin

256. člen

(1) Kdor napravi krivo listino ali predružači pravo listino z namenom, da bi se taka listino uporabila kot prava, ali kdor krivo ali predružačeno listino uporabi kot pravo,

se kaznuje z zaporom do dveh let.

(2) Poskus je kazniv.

(3) Če se dejanje iz prvega odstavka tega člena nanaša na javno listino, oporoko, javno ali uradno knjigo ali kakšno drugo knjigo, ki se mora voditi na podlagi zakona,

se storilec kaznuje z zaporom do treh let.

Posebni primeri ponarejanja listin

257. člen

Za ponarejanje listin se kaznuje po določbah prejšnjega člena:

1) kdor kakšen papir, goliko ali kakšno drugo listino, ki jo je kdo podpisal, neupravičeno izpolni s kakšno izjavo, ki ima pomen za pravna razmerja;

2) kdor koga preslepi o vsebini kakšne listine in jo ta podpiše, misleč, da se podpisuje pod kakšno drugo listino ali pod kakšno drugo vsebino;

3) kdor izda listino v imenu kakšne osebe brez njenega pooblastila ali v imenu osebe, ki je ni;

4) kdor kot izdajatelj listine doda k svojemu podpisu kakšen položaj ali naziv, čeprav nima takega položaja ali naziva, pa to bistveno vpliva na dokazilno moč listine;

5) kdor napravi listino tako, da neupravičeno uporabi pravi pečat ali znamenje.

Overitev lažne vsebine

258. člen

(1) Kdor spravi pristojni organ v zmoto in s tem doseže, da ta v javni listini, zapisniku, knjigi ali poslovni listini potrdi karkoli lažnega, kar naj bi bilo dokaz v pravnem prometu,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Enako se kaznuje tudi, kdor uporabi javno listino, zapisnik, knjigo ali poslovno listino iz prejšnjega odstavka, čeprav ve, da je lažna.

Izdaja in uporaba lažnega zdravniškega ali veterinarskega spričevala

259. člen

(1) Zdravnik ali veterinar, ki vedoma izda lažno zdravniško oziroma veterinarsko spričevalo,

se kaznuje z zaporom do enega leta.

(2) Kdor vedoma uporabi lažno spričevalo iz prejšnjega odstavka,

se kaznuje z denarno kaznijo ali zaporom do šestih mesecev.

Ponarejanje znamenj za zaznamovanje blaga, mer in uteži

260. člen

(1) Kdor z namenom, da bi jih uporabil kot prave, napravi kriva znamenja za zaznamovanje domačega ali tujega blaga, kakor so pečati, žigi ali znamke, s katerimi

se zaznamuje zlato, srebro, živina, les ali kakšno drugo blago, ali prava taka znamenja predružači, ali kdor uporabi ponarejena znamenja kot prava,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do dveh let.

(2) Enako se kaznuje, kdor ponaredi mere ali uteži, ali kdor jih uporabi pri merjenju kot prave.

(3) Kdor neupravičeno izdelava, si pridobi, proda ali da v uporabo pripomočke za izdelovanje znamenj za zaznamovanje blaga, kakor tudi krivih mer in uteži,

se kaznuje z zaporom do enega leta.

(4) Ponarejena znamenja, mere in uteži, kakor tudi pripomočki za njihovo ponarejanje se vzamejo.

Šestindvajseto poglavje

KAZNIVA DEJANJA ZOPER URADNO DOLŽNOST IN JAVNA POOBLASTILA

Zloraba uradnega položaja ali uradnih pravic

261. člen

(1) Uradna oseba, ki z namenom, da bi sebi ali komu drugemu pridobila kakšno nepremoženjsko korist ali da bi komu prizadejala škodo, izrabi svoj uradni položaj ali prestopi meje uradnih pravic ali ne opravi uradne dolžnosti,

se kaznuje z zaporom do enega leta.

(2) Če storilec z dejanjem iz prejšnjega odstavka povzroči večjo škodo ali huje prekrši pravice drugega,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(3) Uradna oseba, ki z namenom, da bi sebi ali komu drugemu pridobila protipravno premoženjsko korist, izrabi svoj uradni položaj ali prestopi meje uradnih pravic, ali ne opravi uradne dolžnosti, pa pri tem niso podani znaki drugega kaznivega dejanja,

se kaznuje z zaporom od treh mesecev do petih let.

(4) Če je storilec z dejanjem iz prejšnjega odstavka pridobil veliko protipravno premoženjsko korist in mu je šlo za to, da si pridobi tako korist,

se kaznuje z zaporom od enega do osmih let.

Nevestno delo v službi

262. člen

Uradna oseba, ki vedoma krši zakone ali druge predpise, opušča dolžno nadzorstvo, ali kako drugače očitno nevestno ravna v službi, čeprav predvideva ali bi morala in mogla predvidevati, da lahko nastane zaradi tega hujša kršitev pravic drugega ali škoda na javni dobrini ali premoženjska škoda, pa zares nastane kršitev oziroma večja škoda,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

Poneverba v službi

263. člen

(1) Uradna oseba, ki si protipravno prilasti denar, vrednostne papirje ali kakšne druge premične stvari, ki so ji zaupane v zvezi z njenim delom v službi,

se kaznuje z zaporom do petih let.

(2) Če je storilec z dejanjem iz prejšnjega odstavka pridobil veliko premoženjsko korist in mu je šlo za to, da si pridobi takšno premoženjsko korist,

se kaznuje z zaporom od enega do osmih let.

(3) Če je vrednost poneverjene stvari majhna in je šlo storilcu za to, da si pridobi tako vrednost,

se kaznuje z denarno kaznijo ali zaporom do enega leta.

Neupravičena uporaba v službi

264. člen

Uradna oseba, ki neupravičeno uporabi denar, vrednostne papirje ali kakšne druge stvari, ki so ji zaupane v službi,
se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do treh let.

Ponareditev ali uničenje uradne listine, knjige ali spisa

265. člen

(1) Uradna oseba, ki v uradno listino, knjigo, ali spis vpiše lažne podatke, ali ne vpiše kakšnega pomembnega podatka, ali s svojim podpisom oziroma pečatom potrdi uradno listino, knjigo ali spis z lažno vsebino, ali s svojim podpisom oziroma uradnim pečatom omogoči sestavo uradne listine, knjige ali spisa z lažno vsebino,
se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Enako se kaznuje tudi uradna oseba, ki uradno listino, knjigo ali spis z lažno vsebino uporabi v službi kot resnične ali ki uradno listino, knjigo ali spis uniči, skrrije, jih precej poškoduje ali kako drugače napravi nerabne.

Izdaja uradne tajnosti

266. člen

(1) Uradna oseba ali druga oseba, ki v nasprotju s svojimi dolžnostmi varovanja uradne tajnosti sporoči ali izroči komu podatke, ki so uradna tajnost, ali mu kako drugače omogoči, da pride do njih, ali zbira take podatke z namenom, da jih izroči nepoklicani osebi,
se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Enako se kaznuje, kdor z namenom, da jih neupravičeno uporabi, na protipraven način pride do podatkov, ki se varujejo kot uradna tajnost, kakor tudi kdor take podatke brez dovoljenja javno objavi.

(3) Če je dejanje iz prvega odstavka tega člena storjeno iz koristoljubnosti ali z namenom objave ali uporabe podatkov v tujini,
se storilec kaznuje z zaporom do petih let.

(4) Če je dejanje iz prvega odstavka tega člena storjeno iz malomarnosti,
se storilec kaznuje z zaporom do enega leta.

(5) Za uradno tajnost se štejejo podatki, ki so z zakonom, z drugim predpisom, splošnim aktom ali s sklepom pristojnega organa, ki so izdani na podlagi zakona, razglašeni za uradno tajnost in so tako pomembni, da so z njihovo izdajo nastale ali bi lahko nastale hujše škodljive posledice za službo.

Jemanje podkupnine

267. člen

(1) Uradna oseba, ki terjaa ali sprejme darilo, ali kakšno drugo korist ali sprejme obljubo darila ali kakšne druge koristi, da bi v mejah svojih uradnih pravic opravila uradno dejanje, ki ga ne bi smela opraviti, ali da ne bi opravila uradnega dejanja, ki bi ga morala opraviti,
se kaznuje z zaporom od enega do petih let.

(2) Uradna oseba, ki terjaa ali sprejme darilo ali kakšno drugo korist ali sprejme obljubo darila ali kakšne druge koristi, da bi v mejah svojih uradnih pravic opravila dejanje, ki bi ga tudi sicer morala opraviti, ali ne bi opravila dejanja, ki ga tudi sicer ne bi smela opraviti,
se kaznuje z zaporom do treh let.

(3) Uradna oseba, ki potem, ko opravi oziroma ne opravi uradnega dejanja, omenjenega v prvem, oziroma drugem odstavku tega člena, terjaa ali sprejme v zvezi s tem darilo ali kakšno drugo korist,
se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(4) Sprejeto darilo se vzame.

Dajanje podkupnine

268. člen

(1) Kdor uradni osebi da, poskusi dati ali obljubi darilo ali kakšno drugo korist, da bi v mejah svojih uradnih pravic opravila uradno dejanje, ki ga ne bi smela opraviti, ali da ne bi opravila uradnega dejanja, ki bi ga morala opraviti, ali kdor posreduje pri takem podkupovanju uradne osebe,
se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Kdor uradni osebi da, poskusi dati ali obljubi darilo ali kakšno drugo korist, da bi v mejah svojih pravic opravila uradno dejanje, ki bi ga tudi sicer morala opraviti ali da ne bi opravila uradnega dejanja, ki ga tudi sicer ne bi smela opraviti, ali kdor posreduje pri takem podkupovanju uradne osebe,
se kaznuje z zaporom do enega leta.

(3) Storilcu kaznivega dejanja iz prvega ali drugega odstavka tega člena, ki je dal podkupnino na zahtevo uradne osebe, pa je dejanje naznanil, preden je bilo odkrito ali preden je zvedel, da je odkrito, se sme kazni odpustiti.

(4) Dano darilo se vzame, v primerih iz prejšnjega odstavka pa se sme vrniti tistemu, ki je dal podkupnino.

Nezakonito posredovanje

269. člen

(1) Kdor sprejme darilo ali kakšno drugo korist, da bi izkoristil svoj uradni ali družbeni položaj in vpliv in posredoval, da se opravi ali ne opravi kakšno uradno dejanje,
se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Enako se kaznuje, kdor izrabia svoj uradni ali družbeni položaj in vpliv in posreduje, da bi se opravilo uradno dejanje, ki se ne bi smelo opraviti, ali da se ne bi opravilo uradno dejanje, ki bi se moralo opraviti.

(3) Če storilec za posredovanje iz prejšnjega odstavka sprejme darilo ali kakšno drugo korist,
se kaznuje z zaporom do treh let.

(4) Sprejeto darilo se vzame.

Kršitev človeškega dostojanstva z zlorabo uradnega položaja ali uradnih pravic

270. člen

Uradna oseba, ki pri opravljanju službe z zlorabo svojega uradnega položaja ali uradnih pravic s kom grdo ravna, ga žali, ga lahko telesno poškoduje ali sploh ravna z njim tako, da prizadene njegovo človeško dostojanstvo,
se kaznuje z zaporom do treh let.

Izsiljevanje izjave

271. člen

(1) Uradna oseba, ki pri opravljanju službe ali javnih pooblastil uporabi silo, grožnjo ali kakšno drugo nedovoljeno sredstvo ali nedovoljen način, z namenom, da bi od obdolženca, priče, izvedenca ali koga drugega izsilila izpovedbo ali kakšno drugo izjavo,
se kaznuje z zaporom od treh mesecev do petih let.

(2) Če je bilo dejanje iz prejšnjega odstavka storjeno s hudim nasiljem, ali če storilec z izsiljevanjem izpovedbe povzroči hude posledice za obdolženca v kazenskem postopku, se storilec kaznuje z zaporom od enega do osmih let.

Protipravna prilastitev stvari ob preiskavi ali izvršbi

272. člen

(1) Uradna oseba, ki ob preiskavi stanovanja, prostorov ali oseb ali ob izvršbi v sodnem ali upravnem postopku vzame stvar z namenom, da si jo protipravno prilasti, se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

(2) Če gre za stvar velike vrednosti in je šlo storilcu za to, da si prilasti stvar take vrednosti, se kaznuje z zaporom od enega do osmih let.

Sedemindvajseto poglavje

KAZNIVA DEJANJA ZOPER VOJAŠKO
DOLŽNOST

Neizpolnitev ukaza in odrekanje poslušnosti

273. člen

(1) Vojaška oseba, ki ne izpolni ukaza nadrejenega v zvezi s službo ali mu odreče poslušnost, pa zaradi tega nastane nevarnost za življenje ljudi ali premoženje velike vrednosti, se kaznuje z zaporom do dveh let.

(2) Vojaška oseba, ki se upira stražarju, straži, patroli, dežurnemu ali drugi vojaški osebi; ko ta pri opravljanju svoje vojaške dolžnosti skrbi za varnost in red v vojaški enoti, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

Upiranje nadrejenemu

274. člen

(1) Vojaška oseba, ki se skupaj z drugimi vojaškimi osebami upre ukazu nadrejenega v zvezi s službo ali ga noče izpolniti, ali mu odreče, da bi storila svojo dolžnost, se kaznuje z zaporom od treh mesecev do petih let.

(2) Vojaška oseba, ki pri storitvi dejanja iz prejšnjega odstavka uporabi orožje, se kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

(3) S kaznijo iz prejšnjega odstavka se kaznuje tisti, ki je organiziral dejanje iz prvega odstavka tega člena, kakor tudi vojaški starešina, ki je sodeloval pri takem dejanju.

Odklonitev sprejema ali uporabe orožja

275. člen

Vojaška oseba, ki v nasprotju s predpisi in brez upravičenega razloga noče sprejeti orožja, ali ga noče uporabiti po ukazu ali po pravilih službe, se kaznuje z zaporom do enega leta.

Lažni raporti in lažna poročila

276. člen

Vojaška oseba, ki pri opravljanju službe poda lažen raport ali lažno poročilo, ali v raportu ali v poročilu zamolči kakšno dejstvo, ki ga ne bi smela zamolčati, in

s tem spravi v nevarnost življenje ljudi ali premoženje velike vrednosti, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

Samovoljna odstranitev in beg iz obrambnih sil

277. člen

(1) Vojaška oseba, ki samovoljno zapusti svojo enoto ali službo med izvrševanjem pomembne naloge ali med večjo bojno pripravljenostjo enote, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Enako se kaznuje vojaška oseba, ki ve za okoliščine iz prvega odstavka tega člena, pa se samovoljno ne vrne z dovoljenega izostanka iz enote ali službe, in vojaška oseba, ki samovoljno zapusti svojo enoto ali službo za več kot deset dni.

(3) Vojaška oseba, ki se skriva, da bi se izognila službi v oboroženih silah, se kaznuje z zaporom do treh let.

(4) S kaznijo iz prejšnjega odstavka se kaznuje vojaška oseba, ki odide iz države in ostane v tujini, da bi se izognila službi v oboroženih silah.

Grdo ravnanje s podrejenim

278. člen

(1) Vojaški starešina, ki v službi ali v zvezi s službo grdo ravna s podrejenim, ali ravna z njim tako, da žali njegovo človeško dostojanstvo, se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Če vojaški starešina stori dejanje iz prejšnjega odstavka proti več osebam, se kaznuje z zaporom do petih let.

Kršitev predpisov o straženju

279. člen

(1) Vojaška oseba, ki ravna proti predpisom o straženju, patrolni, dežurni ali drugi službi za vzdrževanje varnosti in reda v vojaški enoti, poveljstvu ali zavodu, ali za vojaško zaščito objektov ali območij in s tem povzroči nevarnost za življenje ljudi ali premoženje velike vrednosti, se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Če je dejanje iz prejšnjega odstavka storjeno iz malomarnosti, se storilec kaznuje z zaporom do enega leta.

(3) Če imata dejanji iz prvega ali drugega odstavka tega člena za posledico hudo telesno poškodbo ene ali več oseb;

se storilec kaznuje za dejanje iz prvega odstavka z zaporom od enega do petih let, za dejanje iz drugega odstavka pa z zaporom do treh let.

(4) Če imata dejanji iz prvega ali drugega odstavka tega člena za posledico smrt ene ali več oseb,

se storilec kaznuje za dejanje iz prvega odstavka z zaporom od enega do dvanajstih let, za dejanje iz drugega odstavka pa z zaporom od enega do osmih let.

Opustitev ukrepov za varnost ljudi in premoženja v vojaški enoti

280. člen

(1) Vojaški starešina, ki ne stori predpisanih ali ukazanih ukrepov za varnost življenja in zdravja zaupanih mu ljudi, za zavarovanje in dobro vzdrževanje objektov,

predmetov in sredstev za bojno pripravljenost, za nujno oskrbo zaupane mu enote s hrano, opremo ali materialom, ali ne ukrene, kar je dolžan ukreniti, da so zavarovalna dela pravočasno in v redu opravljena in spravi s tem v nevarnost življenje ljudi ali premoženje velike vrednosti,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Če je dejanje iz prejšnjega odstavka storjeno iz malomarnosti,

se storilec kaznuje z zaporom do enega leta.

(3) Če imata dejanji iz prvega ali drugega odstavka tega člena za posledico hudo telesno poškodbo ene ali več oseb,

se storilec kaznuje za dejanje iz prvega odstavka z zaporom od enega do petih let, za dejanje iz drugega odstavka pa z zaporom do treh let.

(4) Če imata dejanji iz prvega ali drugega odstavka tega člena za posledico smrt ene ali več oseb,

se storilec kaznuje za dejanje iz prvega odstavka z zaporom od enega do dvanajstih let, za dejanje iz drugega odstavka pa z zaporom od enega do osmih let.

Opustitev zavarovanja pri vojaških vajah

281. člen

(1) Vojaška oseba, ki pri vaji, pouku ali poskusih ne stori predpisanih ali ukazanih varnostnih ali previdnostnih ukrepov in spravi s tem v nevarnost življenje ljudi ali premoženje velike vrednosti,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Če je dejanje iz prejšnjega odstavka storjeno iz malomarnosti,

se storilec kaznuje z zaporom do enega leta.

(3) Če imata dejanji iz prvega ali drugega odstavka tega člena za posledico hudo telesno poškodbo ene ali več oseb,

se storilec kaznuje za dejanje iz prvega odstavka z zaporom od enega do petih let, za dejanje iz drugega odstavka pa z zaporom do treh let.

(4) Če imata dejanji iz prvega ali drugega odstavka tega člena za posledico smrt ene ali več oseb,

se storilec kaznuje za dejanje iz prvega odstavka z zaporom od enega do dvanajstih let, za dejanje iz drugega odstavka pa z zaporom od enega do osmih let.

Izdaja vojaške tajnosti

282. člen

(1) Vojaška oseba ali druga oseba, ki v nasprotju s svojimi dolžnostmi varovanja vojaške tajnosti komu drugemu sporoči ali izroči podatke, ki so vojaška tajnost, ali mu kako drugače omogoči, da pride do njih, ali zbira take podatke z namenom, da jih izroči nepoklicani osebi,

se kaznuje z zaporom od treh mesecev do petih let.

(2) Enako se kaznuje, kdor na protipraven način pridobi podatke, za katere ve, da se varujejo kot vojaška tajnost, ali kdor take podatke brez dovoljenja javno objavi.

(3) Če je dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena storjeno glede posebno zaupnih podatkov ali iz koristoljubnosti ali z namenom objave ali uporabe podatkov v tujini,

se storilec kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

(4) Če je dejanje iz prvega odstavka tega člena storjeno iz malomarnosti,

se storilec kaznuje z zaporom do treh let.

(5) Za vojaško tajnost se štejejo podatki ali dokumenti, ki so z zakonom, drugim predpisom ali s sklepom pristojnega organa, izdanim na podlagi zakona, razglašeni

za vojaško tajnost in katerih izdaja je imela ali bi lahko imela hujše škodljive posledice za oborožene sile in njihove priprave za obrambo države.

Odgovornost za kaznivo dejanje, storjeno na ukaz nadrejenega

283. člen

Podrejeni se ne kaznuje, če stori kaznivo dejanje na ukaz ali povelje nadrejenega in se ta ukaz ali povelje tiče vojaške dolžnosti, razen če gre za vojno hudodelstvo ali kakšno drugo hudo kaznivo dejanje, ali če je vedel, da pomeni izvršitev ukaza ali povelja kaznivo dejanje.

Milejše kaznovanje zaradi izzvanosti

284. člen

Če je bil storilec kaznivega dejanja iz 273. člena, prvega odstavka 274. člena ali prvega odstavka 277. člena tega zakonika izzvan z nezakonitim ali surovim ravnanjem vojaške osebe, se sme kaznovati mileje ali se mu sme odpustiti kazen.

Osemindvajseto poglavje

KAZNIVA DEJANJA ZOPER PRAVOSODJE

Opustitev ovadbe, da se pripravlja kaznivo dejanje

285. člen

(1) Kdor ve, da se pripravlja kaznivo dejanje, za katero je z zakonom predpisana kazen nad tri leta zopora, pa ga v času, ko se je dalo še preprečiti, ne naznani in je bilo dejanje poskušeno ali dokončano,

se kaznuje z zaporom do enega leta.

(2) Če je šlo pri dejanju iz prejšnjega odstavka za kaznivo dejanje, za katero je z zakonom predpisana kazen dvajsetih let zopora,

se storilec kaznuje z zaporom do treh let.

(3) Tisti, ki ne naznani, da se pripravlja kaznivo dejanje iz prvega odstavka tega člena, se ne kaznuje, če mu je storilec zakonec, oseba, s katero živi v zunajzakonski skupnosti, krvni sorodnik v ravni vrsti, brat ali sestra, posvojitelj ali posvojenec. Če se katero od oseb, navedenih v tem odstavku, ne kaznuje za opustitev ovadbe iz prvega odstavka tega člena, se za opustitev ovadbe ne kaznuje niti njen zakonec ali oseba, s katero živi v zunajzakonski skupnosti.

Opustitev ovadbe kaznivega dejanja ali storilca

286. člen

(1) Kdor ve za storilca kaznivega dejanja, za katero je z zakonom predpisana kazen dvajsetih let zopora, ali kdor samo ve, da je bilo tako dejanje storjeno, pa tega ne naznani, čeprav je od take ovadbe odvisno, da se storilec ali dejanje pravočasno odkrijeta,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Uradna oseba, ki vedoma opusti ovadbo kaznivega dejanja, za katero zve pri opravljanju svoje službe, če je zanj z zakonom predpisana kazen hujša od treh let zopora, storilec pa se preganja po uradni dolžnosti;

se kaznuje z zaporom do treh let.

(3) Tisti, ki opusti ovadbo, se ne kaznuje, če mu je storilec zakonec, oseba, s katero živi v zunajzakonski skupnosti, krvni sorodnik v ravni vrsti, brat ali sestra, posvojitelj ali posvojenec ali če je on storilcu zagovornik, zdravnik ali spovednik. Če se katera od oseb, navedenih

v tem odstavku, razen zagovornika, zdravnika ali spovednika, ne kaznuje za opustitev ovadbe iz prvega odstavka tega člena, se za opustitev ovadbe ne kaznuje niti njen zakonec niti oseba, s katero živi v zunajzakonski skupnosti.

Pomoč storilcu po storitvi kaznivega dejanja

287. člen

(1) Kdor skriva storilca kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali mu s skrivanjem orodja, sledov ali kako drugače pomaga, da ga ne odkrijejo, ali kdor skriva obsojenca ali stori kaj drugega z namenom, da se ne bi izvršila kazen ali izrečeni varnostni ukrep, ali da se ne bi uporabil vzgojni ukrep oddaje v vzgojni zavod ali prevzgojni dom,

se kaznuje z zaporom do enega leta.

(2) Če gre za pomoč po prejšnjem odstavku storilcu kaznivega dejanja, za katero je predpisana kazen zavora dvajsetih let,

se storilec kaznuje z zaporom do petih let.

(3) Kazen za dejanje iz prvega odstavka tega člena ne sme biti ne po vrsti ne po višini hujša od kazni, ki je predpisana za kaznivo dejanje osebe, kateri je storilec pomagal.

(4) Za dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena se ne kaznuje tisti, ki mu je storilec zakonec, oseba, s katero živi v zunajzakonski skupnosti, ali krvni sorodnik v ravni vrsti, brat ali sestra, posvojitelj ali posvojenec. Če se katera od oseb, navedenih v tem odstavku, ne kaznuje za kaznivo dejanje iz prvega ali drugega odstavka, se za pomoč storilcu pri storitvi kaznivega dejanja iz prvega ali drugega odstavka tega člena ne kaznuje niti njegov zakonec ali oseba, s katero živi v zunajzakonski skupnosti.

(5) Če se pregon storilca kaznivega dejanja začne na predlog, se tudi storilec kaznivega dejanja iz prvega odstavka tega člena preganja na predlog.

Kriva ovadba

288. člen

(1) Kdor koga naznani, da je storil kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, pa ve, da ga ni storil, se kaznuje z zaporom do dveh let.

(2) Enako se kaznuje, kdor podtakne sledove kaznivega dejanja ali kako drugače povzroči, da se uvede kazenski postopek za kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, zoper nekoga, za katerega ve, da ga ni storil.

(3) Kdor se sam naznani, da je storil kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, čeprav ga ni storil, se kaznuje z denarno kaznijo.

(4) Enako se kaznuje tudi, kdor naznani, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, čeprav ve, da tako dejanje ni bilo storjeno.

Kriva izpovedba

289. člen

(1) Priča, izvedenec, cenilec, prevajalec ali tolmač, ki pred sodiščem, v postopku o prekršku, v postopku parlamentarne preiskave, v postopku za ugotavljanje kršitev delovnih obveznosti ali drugih kršitev delovne discipline, v drugem disciplinskem ali upravnem postopku po krivem izpove, izvedenec ali cenilec, ki da krivo pisno mnenje ali prevajalec, ki da lažni pisni prevod, se kaznuje z zaporom do dveh let.

(2) Enako se kaznuje stranka, ki je pri dokazovanju z zaslišanjem strank v pravnem, nepravdnem, izvršilnem ali upravnem postopku po krivem izpovedala, in je sodišče ali drug pristojni organ na to izpovedbo oprlo svojo odločbo v tem postopku.

(3) Za krivo izpovedbo v kazenskem postopku, se storilec kaznuje z zaporom do treh let.

(4) Če ima dejanje iz prejšnjega odstavka posebno hude posledice za obdolženca, se storilec kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

(5) Če storilec prostovoljno prekliče svojo krivo izpovedbo, preden se izda dokončna odločba, se kaznuje z denarno kaznijo, sme pa se mu tudi odpustiti kazen.

Preprečitev dokazovanja

290. člen

(1) Kdor z namenom, da bi preprečil ali otežil dokazovanje, skriva, uniči ali poškoduje tujo listino ali jo napravi delno ali popolnoma nerabno, se kaznuje z zaporom do enega leta.

(2) Enako se kaznuje tudi, kdor z namenom iz prejšnjega odstavka odstrani, uniči, pokvari, premakne ali prestavi mejnik, zemljemersko znamenje ali sploh kakšno znamenje o lastninski pravici na nepremičnini ali o pravici do uporabe vode, ali kdor z enakim namenom tako znamenje krivo postavi.

Kršitev tajnosti postopka

291. člen

(1) Kdor neupravičeno izda, kar je zvedel v postopku pred glavno obravnavo, ali na obravnavi pred sodiščem, na ustni obravnavi v upravnem postopku ali v postopku o prekršku, ali v postopku parlamentarne preiskave, za kar je z zakonom določeno, da se ne sme objaviti, ali pa je bilo z odločbo pristojnega organa ali sodišča odločeno, da ostane tajno,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Enako se kaznuje, kdor brez dovoljenja sodišča objavi potek postopka proti mladoletniku, ali objavi mladoletnikovo ime ali druge podatke, iz katerih je mogoče sklepati, za katerega mladoletnika gre.

Preprečitev vrnitve na delo

292. člen

Kdor vedoma ne ravna po pravnomočni sodni odločbi, s katero je bilo odločeno o vrnitvi delavca na delo, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

Kršitev prepovedi opravljanja poklica

293. člen

Kdor omogoči drugemu opravljanje poklica, dejavnosti ali dolžnosti, čeprav ve, da mu je bil s pravnomočno sodno odločbo izrečen varnostni ali varstveni ukrep prepovedi opravljanja poklica, ali da je takšna prepoved nastala kot pravna posledica obsodbe, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

Beg osebe, ki ji je vzeta prostost

294. člen

Kdor s silo ali grožnjo, da bo neposredno napadel življenje ali telo, pobjegne iz zavoda za prestajanje kazni ali pripora, se kaznuje z zaporom do treh let.

Upor oseb, ki jim je vzeta prostost

295. člen

(1) Kdor sodeluje v skupini oseb, ki jim je vzeta prostost in so se zbrale z namenom, da bi se s silo osvobodile ali da bi združeno napadle osebe, katerih nadzorstvu so zaupane, ali da bi jih s silo ali z grožnjo, da bodo neposredno uporabile silo, prisilile, da kaj storijo ali opustijo, kar je proti njihovi dolžnosti, se kaznuje z zaporom do dveh let.

(2) Storilec dejanja iz prejšnjega odstavka, ki je uporabil silo ali grožnjo, se kaznuje z zaporom do treh let.

Omogočanje bega osebi, ki ji je vzeta prostost

296. člen

(1) Kdor s silo, grožnjo, preslepivitvijo ali kako drugače omogoči beg komu, ki prestaja kazen v zavodu za prestajanje kazni ali komu, ki je priprt, ali ki prestaja varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu, ali mladoletniku, ki je v prevzgojnem domu,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Če je dejanje iz prejšnjega odstavka storjeno v organizirani skupini, se storilec kaznuje z zaporom do petih let.

*Devetindvajseto poglavje***KAZNIVA DEJANJA ZOPER JAVNI RED IN MIR***Hudodelsko združevanje*

297. člen

(1) Kdor ustanovi združbo, ki ima namen izvrševati kazniva dejanja, za katera se sme izreči kazen hujša od petih let zapora,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Kdor postane član združbe iz prejšnjega odstavka, se kaznuje z zaporom do enega leta.

(3) Storilec dejanja iz prvega ali drugega odstavka tega člena, ki prepreči izvršitev kaznivih dejanj, določenih v prvem odstavku tega člena ali jih pravočasno naznani, se sme kazen odpustiti.

Dogovor za kaznivo dejanje

298. člen

Kdor se s kom dogovori, da bosta storila kaznivo dejanje, za katero se sme izreči kazen petih let zapora ali hujša kazen, se kaznuje z zaporom do enega leta.

Nasilništvo

299. člen

(1) Kdor drugega hudo žali, z njim grdo ravna, mu

dela nasilje ali ogroža njegovo varnost in s tem v javnosti povzroči zgražanje ali prestrašenost, se kaznuje z zaporom do dveh let.

(2) Če dejanje iz prejšnjega odstavka stori dvoje ali več oseb ali če je prišlo do hudega ponižanja več oseb ali če storilec drugega lahko telesno poškoduje, se storilec kaznuje z zaporom do treh let.

Zbujanje narodnostnega, rasnega ali verskega sovraštva, razdora ali nestrpnosti

300. člen

(1) Kdor izziva ali razpihuje narodnostno, rasno ali versko sovraštvo, razdor ali nestrpnost, ali širi ideje o večvrednosti ene rase nad drugo,

se kaznuje z zaporom do dveh let.

(2) Če je dejanje iz prejšnjega odstavka storjeno s prisilo, grdim ravnanjem, ogrožanjem varnosti, s sramotivijo narodnostnih, etničnih ali verskih simbolov, s poškodovanjem tujih stvari, z oskrunitvijo spomenikov, spominskih znamenj ali grobov,

se storilec kaznuje z zaporom do petih let.

Sodelovanje v skupini, ki stori kaznivo dejanje

301. člen

(1) Kdor sodeluje v skupini, ki s skupnim delovanjem stori kakšno nasilje proti ljudem, uniči ali poškoduje premoženje večje vrednosti ali poskusi storiti takšno kaznivo dejanje,

se kaznuje za samo sodelovanje z zaporom do dveh let.

(2) Če je bil pri delovanju skupine iz prejšnjega odstavka kdo ubit ali hudo telesno poškodovan, se udeleženec skupine za samo sodelovanje kaznuje z zaporom do treh let.

(3) Vodja skupine, ki je storila dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena, se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

Preprečitev uradnega dejanja uradni osebi

302. člen

(1) Kdor s silo ali z grožnjo, da bo neposredno uporabil silo, prepreči uradni osebi uradno dejanje, ki ga je nameravala opraviti v okviru svojih pravic, ali jo na enak način prisili, da opravi uradno dejanje, se kaznuje z zaporom do dveh let.

(2) Poskus je kazniv.

(3) Če storilec ob storitvi dejanja iz prvega odstavka tega člena razžali uradno osebo, grdo ravna z njo ali ji prizadene lahko telesno poškodbo, ali pa ji grozi z uporabo orožja,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(4) Kdor stori dejanje iz prvega ali tretjega odstavka tega člena proti uradni osebi, ko ta opravlja naloge javne ali državne varnosti, zasleduje storilca kaznivega dejanja ali pazi na koga, ki mu je vzeta prostost, se kaznuje z zaporom do petih let.

(5) Če je storilec dejanja iz prvega do četrtega odstavka tega člena izzvan z nezakonitim ali surovim ravnanjem uradne osebe, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do šestih mesecev, sme pa se mu kazen odpustiti.

Napad na uradno osebo, ko ta opravlja naloge varnosti

303. člen

(1) Kdor napade ali resno zagrozi, da bo napadel

uradno osebo ali drugo osebo, za katero ve, da pomaga uradni osebi, ko ta opravlja naloge javne ali državne varnosti ali čuva javni red,

se kaznuje z zaporom do dveh let.

(2) Če storilec ob storitvi dejanja iz prejšnjega odstavka uradni osebi ali drugi osebi, za katero ve, da ji pomaga, grozi z orožjem, ali z njo grdo ravna, ali jo lahko telesno poškoduje,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(3) S kaznijo iz prejšnjega odstavka, se kaznuje, kdor stori dejanje iz prvega odstavka tega člena proti dvema ali več osebam.

Sodelovanje v skupini, ki prepreči uradni osebi uradno dejanje

304. člen

(1) Kdor sodeluje v skupini, ki s skupnim delovanjem prepreči ali poskusi preprečiti uradni osebi uradno dejanje ali jo na enak način prisili, da opravi uradno dejanje, se kaznuje za samo sodelovanje z zaporom do enega leta.

(2) Vodja skupine, ki je storila dejanje iz prejšnjega odstavka, se kaznuje z zaporom do treh let.

Hujskanje k upiranju

305. člen

(1) Kdor druge hujška k nasilnemu upiranju zakonitim odločbam ali ukrepom državnih organov ali proti uradni osebi, ki opravlja uradno dejanje, se kaznuje z zaporom do enega leta.

(2) Če zaradi dejanja iz prejšnjega odstavka odločba ali ukrep državnega organa ni bil izvršen, ali je bila izvedba znatno otežena, ali je to dejanje storil vodja skupine,

se storilec kaznuje z zaporom do treh let.

Odstranitev ali poškodovanje uradnega pečata ali znamenja

306. člen

Kdor odstrani ali poškoduje uradni pečat ali znamenje, ki ga je upravičena uradna oseba uporabila za to, da zavaruje predmete ali prostore, ali kdor brez odstranitve ali poškodbe pečata ali znamenja vstopi v tak prostor,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do šestih mesecev.

Odvzem ali uničenje uradnega pečata ali uradnih spisov

307. člen

(1) Kdor protipravno vzame, skrije, uniči ali poškoduje ali kako drugače napravi neraben uradni pečat, uradno knjigo, spis ali listino, ki pripada državnemu organu, gospodarski družbi, drugi pravni osebi ali posamezniku, ki izvršuje javna pooblastila, ali je pri njih,

se kaznuje z zaporom do dveh let.

(2) Poskus je kazniv.

Lažno izdajanje za uradno ali vojaško osebo

308. člen

(1) Kdor se z namenom, da bi sebi ali drugemu pridobil kakšno korist ali da bi komu prizadejal škodo, lažno izdaja za uradno ali vojaško osebo ali neupravičeno nosi znamenje uradne ali vojaške osebe,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Enako se kaznuje, kdor opravi kakšno dejanje, ki ga je upravičena opraviti samo uradna ali vojaška oseba.

Izdelovanje in pridobivanje orožja in pripomočkov, namenjenih za kaznivo dejanje

309. člen

(1) Kdor orožje, razstrelilne snovi ali pripomočke, s katerimi se lahko napravijo, ali strupe, za katere ve, da so namenjeni za kaznivo dejanje, izdelata ali si jih pridobi ali komu omogoči, da pride do njih,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Kdor napravi ali komu odstopi ponarejen ključ, odpiral ali kakšen drug pripomoček za vlom, čeprav ve, da je namenjen za kaznivo dejanje,

se kaznuje z zaporom do enega leta.

(3) S kaznijo iz prejšnjega odstavka se kaznuje, kdor izdelata, si pridobi, proda ali da v uporabo pripomočke, ki so namenjeni za vdor v računalniški sistem.

Nedovoljena proizvodnja in promet orožja ali razstrelilnih snovi

310. člen

(1) Kdor protipravno izdelata, proda, pridobi, menja ali vnese v državo strelno orožje, strelivo ali razstrelilne snovi ali kakšno drugo bojno sredstvo, katerih promet posameznikom sploh ni dovoljen ali je omejen,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Če gre pri dejanju iz prejšnjega odstavka za strelno orožje, strelivo, razstrelilne snovi ali kakšno drugo bojno sredstvo v veliki količini ali vrednosti ali, ki pomeni veliko nevarnost,

se storilec kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

(3) Kdor ustanovi združbo, ki ima namen izvrševati kazniva dejanja iz prvega ali drugega odstavka tega člena,

se kaznuje z zaporom do dveh let.

(4) Kdor postane član združbe iz prejšnjega odstavka, se kaznuje z zaporom do enega leta.

Prepovedan prehod čez državno mejo

311. člen

(1) Kdor brez predpisane dovoljenja prestopi ali poskusi prestopiti mejo Republike Slovenije oborožen ali nasilno,

se kaznuje z zaporom do enega leta.

(2) Kdor se ukvarja s prepovedanim spravljanjem drugih čez mejo Republike Slovenije ali kdor iz koristiljubnosti ali v organizirani skupini spravi drugega čez mejo,

se kaznuje z zaporom do treh let.

Zloraba znamenj za pomoč in za nevarnost

312. člen

Kdor zlorabi znamenje za pomoč ali znamenje za nevarnost ali neutemeljeno kliče na pomoč in s tem povzroči, da so državni organi ali druge pristojne organizacije ukrepale brez potrebe,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do šestih mesecev.

Samovoljnost

313. člen

(1) Kdor si samovoljno vzame svojo pravico, ali pravico, za katero misli, da mu gre,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do šestih mesecev.

(2) Kdor si samovoljno vzame svojo pravico ali pravico za katero misli, da mu gre, z uporabo sile ali resne grožnje z napadom na življenje ali telo, se kaznuje z zaporom do dveh let.

(3) Enako se kaznuje, kdor stori dejanje iz prejšnjega odstavka za drugega.

(4) Pregon za dejanje iz prvega odstavka tega člena se začne na zasebno tožbo, za dejanji iz drugega in tretjega odstavka pa na predlog.

Oviranje verskih obredov

314. člen

Kdor ovira ali prepreči verski obred, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

Skrunitev groba

315. člen

(1) Kdor neupravičeno prekoplje ali razdere grob ali kakšen drug kraj, na katerem so pokopani umrli, ali ga sicer hudo oskruni,

se kaznuje z zaporom do enega leta.

(2) Če dejanje iz prejšnjega odstavka stori dvoje ali več oseb, ali če je bilo oskrunjeno dvoje ali več grobov, se kaznuje z zaporom do treh let.

Skrunitev trupla

316. člen

Kdor neupravičeno skrije, odnese, poškoduje, uniči ali kako drugače oskruni truplo, del trupla, ali posmrtno ostanke,

se kaznuje z zaporom do dveh let.

Trideseto poglavje

KAZNIVA DEJANJA ZOPER SPLOŠNO VARNOST LJUDI IN PREMOŽENJA

Povzročitev splošne nevarnosti

317. člen

(1) Kdor s požarom, povodnijo, eksplozijo, strupom ali strupenim plinom, z ionizirajočim sevanjem, z motorno silo, električno ali kakšno drugo energijo ali s kakšnim drugim splošno nevarnim dejanjem ali sredstvom ali z opustitvijo dejanja, ki bi ga bil dolžan storiti za zagotovitev splošne varnosti ljudi in premoženja, povzroči nevarnost za življenje ljudi ali za premoženje velike vrednosti, se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Kdor stori dejanje iz prejšnjega odstavka iz malomarnosti, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(3) Če ima dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena za posledico hudo telesno poškodbo ene ali več oseb ali veliko premoženjsko škodo, se storilec kaznuje za dejanje iz prvega odstavka z zaporom do petih let, za dejanje iz drugega odstavka pa z zaporom do treh let.

(4) Če ima dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena za posledico smrt ene ali več oseb, se storilec kaznuje za dejanje iz prvega odstavka z zaporom od enega do dvanajstih let, za dejanje iz drugega odstavka pa z zaporom od enega do osmih let.

Povzročitev nevarnosti pri gradbeni dejavnosti

318. člen

(1) Oseba, ki je odgovorna za načrtovanje ali nadzor načrtov za pripravo ali vodenje zidave ali gradbenih del, pa pri tem ravna v nasprotju s predpisi ali splošno priznanimi tehničnimi pravili in tako povzroči nevarnost za življenje ljudi ali za premoženje velike vrednosti, se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Če je dejanje iz prejšnjega odstavka storjeno iz malomarnosti, se storilec kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(3) Če ima dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena za posledico hudo telesno poškodbo ene ali več oseb ali veliko premoženjsko škodo,

se storilec za dejanje iz prvega odstavka kaznuje z zaporom od enega do petih let, za dejanje iz drugega odstavka pa z zaporom do treh let.

(4) Če ima dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena za posledico smrt ene ali več oseb,

se storilec za dejanje iz prvega odstavka kaznuje z zaporom od enega do dvanajstih let, za dejanje iz drugega odstavka pa z zaporom do osmih let.

Povzročitev nevarnosti z jedrskimi snovmi

319. člen

(1) Kdor poseduje, uporablja, odloži, prevaža ali kako drugače razpolaga z jedrskimi snovmi, pri tem pa ravna v nasprotju s predpisi ali tehničnimi pravili o varnostnih ukrepih,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Če je dejanje iz prejšnjega odstavka storjeno iz malomarnosti,

se storilec kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(3) Kdor protipravno pridobi jedrske snovi in jih poseduje, odloži, uporablja, prevaža, izroči komu drugemu ali drugemu omogoči, da pride do njih,

se kaznuje z zaporom do petih let.

(4) Če ima dejanje iz prvega, drugega ali tretjega odstavka tega člena za posledico hudo telesno poškodbo ene ali več oseb ali veliko premoženjsko škodo,

se storilec za dejanje iz prvega odstavka kaznuje z zaporom do petih let, za dejanje iz drugega odstavka z zaporom do treh let, za dejanje iz tretjega odstavka pa z zaporom od enega do osmih let.

(5) Če ima dejanje iz prvega, drugega ali tretjega odstavka tega člena za posledico smrt ene ali več oseb,

se storilec za dejanje iz prvega odstavka kaznuje z zaporom od enega do dvanajstih let, za dejanje iz drugega odstavka z zaporom od enega do osmih let, za dejanje iz tretjega odstavka pa z zaporom najmanj treh let.

Poškodovanje ali uničenje javnih naprav

320. člen

(1) Kdor uniči, poškoduje ali odstrani električne vode, plinovode, vodovode, toplovode, naftovode, telekomunikacijske naprave, podmorske kable, kanalizacijske naprave in naprave za varstvo okolja ali druge podobne javne naprave in tako povzroči motnje v preskrbi prebivalstva ali gospodarstva,

se kaznuje z zaporom do petih let.

(2) Če je dejanje iz prejšnjega odstavka storjeno iz malomarnosti,

se storilec kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

Prevažanje ali prenašanje razstreliva ali nevarnih snovi proti predpisom

321. člen

Kdor v nasprotju s predpisi o prometu z razstrelivom ali lahko vnetljivimi snovmi ali z drugimi nevarnimi snovmi ali nevarnimi odpadki prevažata, odda za prevoz z javnim prometnim sredstvom takšne snovi ali jih sam prenaša, ko uporablja javno prevozno sredstvo, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

Zloraba telekomunikacijskih znamenj

322. člen

Kdor vedoma brez potrebe odda mednarodno dogovorjeno znamenje klica na pomoč ali znamenje, da mu grozi nevarnost, ali kdor s telekomunikacijskim znamenjem preslepi, da je podana varnost, ali kdor kako drugače zlorabi mednarodno dogovorjeno telekomunikacijsko znamenje, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

Neodvrnitev nevarnosti

323. člen

(1) Kdor ne naznani pravočasno pristojnemu organu ali organizaciji ali sicer ne stori vsega, kar je potrebno, da se odvrne požar, povodenj, eksplozija, prometna nesreča, ekološka nesreča, ali kakšna druga nevarnost za življenje ljudi ali za čezmerno obremenitev okolja ali za premoženje večje vrednosti, čeprav bi to lahko storil brez nevarnosti zase ali za koga drugega, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Kdor komu s silo, grožnjo ali s preslepitvijo prepreči, da bi storil, kar je potrebno, da se odvrne nevarnost za življenje ljudi, za okolje ali za premoženje večje vrednosti, se kaznuje z zaporom do dveh let.

Odklonitev sodelovanja pri odvrščanju splošne nevarnosti

324. člen

Kdor v nasprotju z odredbo pristojnega organa ali organizacije brez upravičenega razloga ne sodeluje pri odvrščanju splošne nevarnosti ali pri odpravljanju posledic,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do šestih mesecev.

*Enaintrideseto poglavje***KAZNIVA DEJANJA ZOPER VARNOST JAVNEGA PROMETA***Povzročitev prometne nesreče iz malomarnosti*

325. člen

(1) Udeleženelec v prometu, ki s kršitvijo predpisov o varnosti cestnega prometa iz malomarnosti povzroči prometno nesrečo, v kateri je bila kakšna oseba hudo telesno poškodovana, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do treh let.

(2) Če ima dejanje iz prejšnjega odstavka za posledico smrt ene ali več oseb, se storilec kaznuje z zaporom do osmih let.

Ogrožanje posebnih vrst javnega prometa

326. člen

(1) Kdor s kršitvijo predpisov o varnosti železniškega, ladijskega, zračnega prometa ali prometa na žičnicah ali v avtobusnem prometu s kršitvijo predpisov o varnosti cestnega prometa iz malomarnosti povzroči nesrečo, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do dveh let.

(2) Če ima dejanje iz prejšnjega odstavka za posledico hudo telesno poškodbo kakšne osebe, se storilec kaznuje z zaporom do petih let.

(3) Če ima dejanje iz prvega odstavka tega člena za posledico smrt ene ali več oseb, se storilec kaznuje z zaporom do osmih let.

Ogrožanje javnega prometa z nevarnim dejanjem ali sredstvom

327. člen

(1) Kdor uniči ali poškoduje prometne naprave, prometna sredstva, prometne znake in naprave za signalizacijo, prometne varnostne naprave, daje napačne signale ali znamenja, postavlja ovire na prometnih poteh ali ravna na drug podoben način in tako povzroči nevarnost za življenje ljudi ali za premoženje velike vrednosti, se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Če je dejanje iz prejšnjega odstavka storjeno iz malomarnosti, se storilec kaznuje z zaporom do enega leta.

(3) Če ima dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena za posledico hudo telesno poškodbo ene ali več oseb ali veliko premoženjsko škodo, se storilec kaznuje za dejanje iz prvega odstavka z zaporom do petih let, za dejanje iz drugega odstavka pa z zaporom do treh let.

(4) Če ima dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena za posledico smrt ene ali več oseb, se storilec kaznuje za dejanje iz prvega odstavka z zaporom od enega do dvanajstih let, za dejanje iz drugega odstavka pa z zaporom do osmih let.

Opustitev nadzorstva v javnem prometu

328. člen

(1) Oseba, kateri je zaupano nadzorstvo nad vzdrževanjem cest, mostov, nad prevoznimi sredstvi ali javnim prometom, ali kateri je zaupano vodstvo ali usmerjanje vožnje, pa s kršitvijo svoje dolžnosti povzroči nevarnost za življenje ljudi ali za premoženje velike vrednosti, se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Enako se kaznuje oseba, ki da nalog za vožnjo, čeprav ve, da voznik zaradi utrujenosti ali iz kakšnega drugega vzroka ni zmožen voziti vozila ali da prevozno sredstvo ni brezhibno, in tako povzroči nevarnost za življenje ljudi ali za premoženje velike vrednosti.

(3) Če je dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena storjeno iz malomarnosti, se storilec kaznuje z zaporom do enega leta.

(4) Če ima dejanje iz prvega, drugega ali tretjega odstavka tega člena za posledico hudo telesno poškodbo ene ali več oseb ali veliko premoženjsko škodo, se storilec za dejanje iz prvega ali drugega odstavka kaznuje z zaporom do petih let, za dejanje iz tretjega odstavka pa z zaporom do treh let.

(5) Če ima dejanje iz prvega, drugega ali tretjega odstavka tega člena za posledico smrt ene ali več oseb, se storilec za dejanje iz prvega in drugega odstavka kaznuje z zaporom od enega do dvanajstih let, za dejanje iz tretjega odstavka pa z zaporom do osmih let.

Zapustitev poškodovanca v prometni nesreči brez pomoči

329. člen

(1) Voznik motornega vozila ali drugega prevoznega sredstva, ki pusti brez pomoči koga, ki je bil s tem prevoznim sredstvom ali zaradi njega poškodovan, se kaznuje z zaporom do enega leta.

(2) Če ima opustitev pomoči za posledico hudo telesno poškodbo ali smrt poškodovanega, se storilec kaznuje z zaporom od treh mesecev do petih let.

Ugrabitev letala ali ladje

330. člen

Kdor s silo ali z resno grožnjo, da bo uporabil silo, prevzame nadzor nad letalom, ki je v letu, ali nad ladjo, ki je med plovbo, se kaznuje z zaporom najmanj enega leta.

Napad na varnost zračnega prometa

331. člen

(1) Kdor spravi v nevarnost let letala, tako da položi ali prinese v letalo eksplozivne ali druge podobne naprave ali snovi, uniči ali poškoduje navigacijske naprave na letalu ali napravi na letalu kakšno drugo škodo ali daje kriva obvestila v zvezi z letom, se kaznuje z zaporom od enega leta do desetih let.

(2) Enako se kaznuje, kdor ogrozi varnost na letališču tako, da s silo ali grožnjo z uporabo sile prisili osebe letališča, da prekine poslovanje v zvezi s poletji letal, ali z eksplozivom ali drugo podobno napravo ali snovjo uniči ali poškoduje letalo ali naprave, namenjene za varnost zračnega prometa.

(3) Če ima dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena za posledico smrt ene ali več oseb ali uničenje letala ali letališča, se storilec kaznuje z zaporom najmanj treh let.

Uničenje in odstranitev znamenj, namenjenih za varnost zračnega prometa

332. člen

Kdor uniči, poškoduje ali odstrani znamenje, ki je namenjeno za varnost zračnega prometa, se kaznuje z zaporom do dveh let.

Dvaintrideseto poglavje

KAZNIVA DEJANJA ZOPER OKOLJE, PROSTOR IN NARAVNE DOBRINE

Obremenjevanje in uničenje okolja in prostora

333. člen

(1) Kdor s kršitvijo predpisov povzroči čezmerno onesnaženje okolja, razvrednotenje okolje ali čezmerno rabo in izkoriščanje naravnih dobrin in s tem spravi v nevarnost življenje ali zdravje večjega števila ljudi, ali povzroči nevarnost za delno ali popolno poškodbo okolja ali uničenje okolja, se kaznuje z zaporom do dveh let.

(2) Če je dejanje iz prejšnjega odstavka storjeno iz malomarnosti, se storilec kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(3) Če ima dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena za posledico poslabšanje zdravja večjega števila ljudi, delno ali popolno uničenje živalskega ali rastlinskega sveta ali zajemališč pitne vode ali drugo poškodbo okolja s hujšimi posledicami, ponavljajočo se kritično onesnaženost ali kritično razvrednotenje okolja,

se storilec kaznuje za dejanje iz prvega odstavka z zaporom do treh let, za dejanje iz drugega odstavka pa z zaporom do dveh let.

(4) Če ima dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena za posledico nepopravljivo poškodbo ali uničenje okolja ali zavarovanega naravnega bogastva,

se storilec za dejanje iz prvega odstavka kaznuje z zaporom do osmih let, za dejanje iz drugega odstavka pa z zaporom do petih let.

Razvrednotenje okolja z motornim vozilom

334. člen

Kdor brez ustreznega dovoljenja vozi z motornim vozilom izven javno označenih poti, prireja trening ali tekmovanje z motornimi vozili tako, da povzroča razvrednotenje okolja,

se kaznuje z zaporom do treh let.

Vnašanje nevarnih snovi v državo

335. člen

(1) Kdor v nasprotju s predpisi vnese v državo radioaktivne ali druge nevarne snovi ali odpadke, se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Kdor z zlorabo svojega položaja ali pooblastila v nasprotju s predpisi omogoči, da se v državo vnesejo snovi ali odpadki iz prvega odstavka tega člena, se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

Protipravno odlaganje nevarnih snovi

336. člen

Kdor v nasprotju s predpisi odloži, skladišči ali zavrže radioaktivne ali druge za zdravje ali življenje ljudi ali okolje nevarne snovi ali odpadke, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

Onesnaženje pitne vode

337. člen

(1) Kdor s kakšno škodljivo snovjo onesnaži vodo, ki jo ljudje uporabljajo kot pitno vodo in tako povzroči nevarnost za življenje ali zdravje ljudi, se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Če je dejanje iz prejšnjega odstavka storjeno iz malomarnosti, se storilec kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do treh mesecev.

(3) Če ima dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena za posledico hudo telesno poškodbo ene ali več oseb,

se storilec kaznuje za dejanje iz prvega odstavka z zaporom do petih let, za dejanje iz drugega odstavka pa z zaporom do treh let.

(4) Če ima dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena za posledico smrt ene ali več oseb,

se storilec kaznuje za dejanje iz prvega odstavka z zaporom od enega do dvanajstih let, za dejanje iz drugega odstavka pa z zaporom od enega do osmih let.

(5) Kdor s kakšno škodljivo snovjo onesaži vodo, ki je namenjena za napajanje živali in tako povzroči nevarnost za življenje in zdravje živali,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(6) Če ima dejanje iz petega odstavka za posledico pogin živali večje vrednosti ali večjega števila živali, se storilec kaznuje z zaporom do treh let.

Onesnaženje živil ali krme

338. člen

(1) Kdor s kakšno škodljivo snovjo onesaži živila in tako povzroči nevarnost za življenje ali zdravje ljudi, se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Če je dejanje iz prejšnjega odstavka storjeno iz malomarnosti, se storilec kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do treh mesecev.

(3) Če ima dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena za posledico hudo telesno poškodbo ene ali več oseb,

se storilec kaznuje za dejanje iz prvega odstavka z zaporom do petih let, za dejanje iz drugega odstavka pa z zaporom do treh let.

(4) Če ima dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena za posledico smrt ene ali več oseb,

se storilec kaznuje za dejanje iz prvega odstavka z zaporom od enega do dvanajstih let, za dejanje iz drugega odstavka pa z zaporom od enega do osmih let.

(5) Kdor s kakšno škodljivo snovjo onesaži živalsko krmo ali druga krmila, ki so namenjena za prehrano živali in tako povzroči nevarnost za življenje ali zdravje živali,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(6) Če ima dejanje iz petega odstavka za posledico pogin živali večje vrednosti ali večjega števila živali, se storilec kaznuje z zaporom do treh let.

Protipravno zavzetje nepremičnine

339. člen

(1) Kdor zavzame tuje zemljišče, ki je po predpisih razglašeno za zavarovano zemljišče, za naravno znamenitost ali za javno dobro,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Enako se kaznuje, kdor zavzame tuje zemljišče z namenom, da ga uporabi za gradnjo.

Uničenje nasadov s škodljivo snovjo

340. člen

Kdor povzroči s škodljivo snovjo uničenje tujih rastlin, sadnih dreves ali drugih nasadov in s tem povzroči večjo škodo na teh nasadih,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do dveh let.

Uničevanje gozdov

341. člen

(1) Kdor vedoma proti predpisom ali odredbam pristojnih organov v večjem obsegu krči ali seka na golo gozd ali ga kako drugače uničuje, pa pri tem niso podani znaki kakšnega drugega kaznivega dejanja, se kaznuje z zaporom do enega leta.

(2) Kdor stori dejanje iz prejšnjega odstavka v varovalnem gozdu ali gozdu, ki ima poseben namen, se kaznuje z zaporom do treh let.

Mučenje živali

342. člen

Kdor surovo ravna z živaljo ali ji po nepotrebem povzroča trpljenje,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do treh mesecev.

Nezakonit lov

343. člen

(1) Kdor brez dovoljenja ali sicer neupravičeno lovi in ubije ali rani divjo žival ali jo ujame živo,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do šestih mesecev.

(2) Če gre pri dejanju iz prejšnjega odstavka za divjad večje vrednosti ali divjad pomembno po predpisih o lovstvu, ali je dejanje storjeno med varstveno dobo ali v skupini,

se storilec kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(3) Kdor lovi ogrožene ali zredčene vrste divjadi, katerih lov je prepovedan, kdor lovi brez posebnega dovoljenja divjad določene vrste, za katero je potrebno tako dovoljenje, kdor lovi na način ali s sredstvi, s katerimi se divjad množično pokončuje ali kdor lovi s pomočjo motornega vozila ali žarometa,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do dveh let.

Nezakonit ribolov

344. člen

Kdor lovi ribe z razstrelivom, elektriko, strupom, omamnim sredstvom, pa pri tem povzroči pogin rib, ali lovi na način, ki je škodljiv za njihovo razmnoževanje,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

Prenašanje kužnih boleznih pri živalih in rastlinah

345. člen

(1) Kdor med epidemijo kakšne živalske kužne bolezni, ki lahko spravi v nevarnost rejo živali na celotnem območju države, ne ravna po predpisih, s katerimi so določeni ukrepi za zatiranje ali preprečevanje bolezni, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Enako se kaznuje, kdor med trajanjem nevarnosti za bolezen ali škodljivce, ki lahko spravijo v nevarnost rastlinski svet na celotnem območju države, ne ravna po predpisih, s katerimi so določeni ukrepi za zatiranje ali preprečevanje bolezni ali škodljivcev.

(3) Če ima dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena za posledico razširitev kužne bolezni ali škodljivcev v večjem obsegu,

se storilec kaznuje z zaporom do dveh let.

(4) Če je dejanje iz prvega, drugega ali tretjega odstavka tega člena storjeno iz malomarnosti,

se storilec kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do šestih mesecev.

Izdelovanje škodljivih zdravil za zdravljenje živali

346. člen

(1) Kdor izdela za prodajo ali razpečava snovi kot zdravila za zdravljenje ali za preprečevanje kužnih bolezni pri živalih, ki so nevarna za njihovo življenje ali zdravje, pa je zaradi tega prišlo do pogina živali večje vrednosti, ali večjega števila živali ali do razširitve kužne bolezni, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Snovi iz prejšnjega odstavka tega člena se vzamejo.

Nevestna veterinarska pomoč

347. člen

Veterinar, ali drug veterinarski delavec, ki pri opravljanju veterinarske dejavnosti iz malomarnosti ravna v očitnem nasprotju s pravili veterinarske znanosti in stroke in tako povzroči pogin živali večje vrednosti, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

Triintrideseto poglavje

KAZNIVA DEJANJA ZOPER VARNOST
REPUBLIKE SLOVENIJE IN NJENO USTAVNO
UREDITEV*Veleizdaja*

348. člen

Kdor s silo ali z grožnjo, da bo uporabil silo, ogrozi obstoj Republike Slovenije, ali tako poskuša spremeniti njeno ustavno ureditev, ali strmoglaviti najvišje državne organe,

se kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

Napad na ozemeljsko celovitost

349. člen

Kdor poskuša s silo ali z grožnjo, da bo uporabil silo odcepiti del ozemlja Republike Slovenije ali del tega ozemlja pripojiti drugi državi,

se kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

Napad na neodvisnost države

350. člen

Državljan Republike Slovenije, ki poskuša spraviti Republiko Slovenijo v podrejenost ali odvisnost nasproti drugi državi,

se kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

Kršitev ozemeljske nedotakljivosti

351. člen

Kdor vdre na ozemlje Republike Slovenije z namenom kršitve njene teritorialne nedotakljivosti,

se kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

Umor najvišjih predstavnikov države

352. člen

(1) Kdor z namenom, da bi ogrozil ustavno ureditev ali varnost Republike Slovenije, vzame življenje predsedniku Republike Slovenije, predsedniku državnega zbora, predsedniku državnega sveta, predsedniku vlade, predsedniku ustavnega sodišča ali predsedniku vrhovnega sodišča,

se kaznuje z zaporom najmanj desetih let ali z zaporom dvajsetih let.

(2) Kdor z namenom, da bi ogrozil ustavno ureditev ali varnost Republike Slovenije, vzame življenje poslancu, članu državnega sveta, članu vlade, sodniku ustavnega sodišča ali sodniku vrhovnega sodišča,

se kaznuje z zaporom najmanj sedmih let ali z zaporom petnajstih let.

(3) Kdor z namenom, da bi ogrozil ustavno ureditev ali varnost Republike Slovenije, vzame življenje preiskovalnemu ali razsojajočemu sodniku, državnemu tožilcu ali njegovemu zastopniku, ki je udeležen v postopku proti hudodelski združbi,

se kaznuje z zaporom najmanj sedmih let ali z zaporom petnajstih let.

Nasilje zoper najvišje predstavnike države

353. člen

Kdor z namenom, da bi ogrozil ustavno ureditev ali varnost Republike Slovenije, ugrabi katerega izmed najvišjih predstavnikov države (352. člen tega zakonika), ali stori zoper njega ali njegovega bližnjega kakšno drugo nasilje, ali napade njegove uradne prostore, zasebno stanovanje ali prevozno sredstvo,

se kaznuje z zaporom najmanj treh let.

Oborožen upor

354. člen

(1) Kdor organizira ali vodi oborožen upor z namenom ogroziti obstoj Republike Slovenije, spremeniti njeno ustavno ureditev ali strmoglaviti njene najvišje državne organe,

se kaznuje z zaporom najmanj treh let.

(2) Kdor sodeluje v oboroženem uporu iz prejšnjega odstavka,

se kaznuje z zaporom do petih let.

Terorizem

355. člen

Kdor z namenom, da bi ogrozil ustavno ureditev ali varnost Republike Slovenije, povzroči eksplozijo ali požar, ali stori kakšno drugo splošno nevarno dejanje ali nasilje, ali zagrozi z uporabo jedrske snovi ali drugih sredstev za množično pobijanje ljudi in tako ustvari pri ljudeh občutek negotovosti ali prestrašenosti,

se kaznuje z zaporom najmanj treh let.

Diverzija

356. člen

Kdor z namenom, da bi ogrozil ustavno ureditev ali varnost Republike Slovenije, poruši, zažge ali kako drugače uniči ali poškoduje kakšen gospodarski objekt, prometno sredstvo ali prometno napravo, napravo namenjeno sistemu zvez, javno napravo za vodo ali prenos energije ali kakšen drug objekt, ki je pomemben za varnost ljudi, preskrbo prebivalstva ali za gospodarstvo,

se kaznuje z zaporom najmanj treh let.

Sabotaža

357. člen

Kdor z namenom, da bi ogrozil ustavno ureditev ali varnost Republike Slovenije, na prikrit, zahrbtn ali drug podoben način povzroči pri opravljanju svoje delovne obveznosti veliko škodo državnemu organu, ali organiza-

ciji, v kateri dela, ali drugemu državnemu organu, ali organizaciji,
se kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

Vohunstvo

358. člen

(1) Kdor služi tuji državi ali tuji organizaciji ali njenemu agentu tako, da zbira zaupne vojaške, gospodarske ali uradne podatke ali dokumente, ali jim jih sporoči ali izroči, ali jim omogoči, da pridejo do njih,
se kaznuje z zaporom od enega do osmih let.

(2) Kdor v škodo Republike Slovenije ustvari za tujo državo ali tujo organizacijo obveščevalno službo, ali jo vodi,
se kaznuje z zaporom najmanj treh let.

(3) Kdor stopi v tujo obveščevalno službo iz prejšnjega odstavka, ali podpira njeno delo,
se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

Izdaja državne tajnosti

359. člen

(1) Kdor v nasprotju s svojimi dolžnostmi varovanja državne tajnosti sporoči ali izroči komu podatke ali dokumente, ki so državna tajnost, ali mu kako drugače omogoči, da pride do njih, ali zbira takšne podatke z namenom, da jih izroči nepoklicani osebi,
se kaznuje z zaporom od enega do osmih let.

(2) Kdor drugemu sporoči podatke ali dokumente, za katere ve, da so državna tajnost in do katerih je prišel protipravno,
se kaznuje z zaporom do petih let.

(3) Če je dejanje iz prvega odstavka tega člena storjeno iz malomarnosti,
se storilec kaznuje z zaporom do treh let.

(4) Za državno tajnost se štejejo podatki in dokumenti, ki so z zakonom, ali z drugim predpisom ali sklepom pristojnega organa, izdanim na podlagi zakona, razglašeni za tajne in ki so tako pomembni, da so z njihovo izdajo nastale ali bi očitno lahko nastale škodljive posledice za varnost države ali za njene politične ali gospodarske koristi. Za državno tajnost se štejejo tudi podatki in dokumenti, ki so dostopni in zaupani samo določenim osebam in ki morajo ostati tajni zaradi njihovega izjemnega pomena za varnost države.

Ščuvanje k nasilni spremembi ustavne ureditve

360. člen

(1) Kdor z namenom, da bi ogrozil obstoj, ustavno ureditev ali varnost Republike Slovenije, poziva ali ščuva k neposredni izvršitvi kaznivih dejanj iz 347. do 357. člena tega zakonika,
se kaznuje z zaporom do petih let.

(2) Kdor stori dejanje iz prejšnjega odstavka z gmotno ali kako drugo pomočjo iz tujine,
se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

(3) Kdor izdeluje ali razmnožuje material, s katerim se poziva ali ščuva k izvršitvi kaznivih dejanj iz prvega odstavka tega člena, z namenom, da bi ga sam ali kdo drug razširjal, ali kdor z enakim namenom hrani večjo količino takega materiala, ali kdor tak material razširja,
se kaznuje z zaporom do treh let.

Združevanje za izvrševanje kaznivih dejanj zoper ustavno ureditev in varnost Republike Slovenije

361. člen

(1) Kdor ustanovi kakšno združbo, ki ima namen izvrševati kazniva dejanja iz 347. do 357. člena tega zakonika,
se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

(2) Kdor postane član kakšne združbe iz prejšnjega odstavka,
se kaznuje z zaporom do treh let.

(3) Storilec dejanja iz prvega ali drugega odstavka tega člena, ki prepreči izvršitev kaznivih dejanj, določenih v prvem odstavku ali jih pravočasno naznani,
se kaznuje z zaporom do enega leta, sme pa se mu tudi odpustiti kazen.

Kaznovanje za najhujše oblike kaznivih dejanj

362. člen

(1) Za kaznivo dejanje iz členov: 347 do 351 in od 353 do 357 tega zakonika, ki ima za posledico smrt ene ali več oseb, hudo nasilje ali veliko razdejavanje,
se storilec kaznuje z zaporom najmanj desetih let.

(2) Če storilec pri izvršitvi dejanj iz prejšnjega odstavka naklepoma vzame življenje eni ali več osebam,
se kaznuje z zaporom najmanj desetih let ali z zaporom dvajsetih let.

Štiriintrideseto poglavje

KAZNIVA DEJANJA ZOPER OBRAMBNO MOČ DRŽAVE

Skrivanje pred obrambnimi obveznostmi

363. člen

(1) Kdor se skriva, da bi se izognil naboru, služenju vojaškega roka, vojaški vaji ali drugi obrambni obveznosti, čeprav je bil vpoklican z osebnim ali splošnim pozivom,
se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta.

(2) Enako se kaznuje, kdor se ne odzove pozivu na služenje vojaškega roka ali na vojaško vajo.

(3) Kdor odide iz države ali ostane v tujini, da bi se izognil obveznostim iz prvega odstavka tega člena,
se kaznuje z zaporom do treh let.

(4) Storilec dejanja iz prvega, drugega ali tretjega odstavka tega člena, ki se je prostovoljno javil pristojnemu organu, se sme kaznovati mileje, sme pa se mu tudi odpustiti kazen.

Izmikanje obrambnim obveznostim s preslepivjo

364. člen

(1) Kdor z namenom, da bi se izognil vojaški službi ali drugi obrambni obveznosti, hlina bolezen, uporabi ponarejeno listino ali kako drugače preslepi pristojni organ in ga tako zapelje, da ga ta razglasi za nezmožnega za opravljanje vojaške službe ali vojaške dožnosti,
se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Enako se kaznuje, kdor z namenom, da bi se izognil službi ali obveznosti iz prejšnjega odstavka ali da bi bil določen za lažjo službo ali obveznost, samega sebe poškoduje ali kako drugače napravi nezmožnega ali dovoli drugemu, da ga napravi nezmožnega.

(3) Kdor drugega z njegovim dovoljenjem ali brez njegovega dovoljenja telesno poškoduje ali ga kako drugače napravi nezmožnega, z namenom, da bi se ta izognil vojaški službi ali drugi vojaški obveznosti, se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

Sila proti vojaški osebi pri opravljanju vojaške dolžnosti

365. člen

(1) Kdor s silo ali z grožnjo, da bo neposredno uporabil silo, prepreči vojaški osebi opravljati vojaško dolžnost ali jo na enak način prisili opravljati vojaško dolžnost,

se kaznuje z zaporom do dveh let.

(2) Poskus je kazniv.

(3) Če storilec ob storitvi dejanja iz prvega odstavka tega člena razžali vojaško osebo, grdo ravna z njo ali ji prizadene lahko telesno poškodbo, ali ji grozi z uporabo orožja,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(4) Če je bil storilec dejanja iz prvega do tretjega odstavka tega člena izzvan z nezakonitim ali surovim ravnanjem vojaške osebe,

se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do šestih mesecev, sme pa se mu tudi odpustiti kazen.

Napad na vojaško osebo, ki opravlja službo

366. člen

(1) Kdor napade ali resno zagrozi, da bo napadel vojaško osebo, ki opravlja službo,

se kaznuje z zaporom do dveh let.

(2) Če storilec pri dejanju iz prejšnjega odstavka vojaški osebi grozi z orožjem, z njo grdo ravna ali jo lahko telesno poškoduje,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(3) S kaznijo iz prejšnjega odstavka se kaznuje, kdor stori dejanje iz prvega odstavka tega člena proti dvema ali več vojaškim osebam.

Nevestno ravnanje s sredstvi za obrambo

367. člen

Kdor ravna v nasprotju s predpisi z orožjem, strelivom, razstrelivom, bojnimi napravami ali drugimi sredstvi, namenjenimi za obrambo države, ki so mu zaupana v hrambo, popravilo, oskrbo ali uporabo, čeprav predvideva ali bi moral in mogel predvideti, da se sredstva lahko izgubijo, uničijo ali poškodujejo, pa zaradi tega nastane velika premoženjska škoda,

se kaznuje z zaporom do dveh let.

Izpodkopavanje obrambnih ukrepov

368. člen

Kdor uniči obrambne naprave, obrambne objekte, položaje, orožje ali druga obrambna sredstva, jih napravi nerabna ali kako drugače ovira ali opušča obrambne ukrepe države,

se kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

Preprečevanje boja proti sovražniku

369. člen

Državljan Republike Slovenije, ki med vojno ali oboroženim spopadom preprečuje državljanom Republike Slovenije ali državljanom njenih zaveznikov boj proti sovražniku,

se kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

Služba v sovražnikovi vojski

370. člen

Državljan Republike Slovenije, ki med vojno ali oboroženim spopadom služi v sovražnikovi vojski ali v drugih sovražnikovih oboroženih formacijah ali sodeluje v vojni ali oboroženem spopadu kot borec proti Republiki Sloveniji ali njenim zaveznikom,

se kaznuje z zaporom do osmih let.

Novačenje za tujo vojsko

371. člen

(1) Kdor novači državljane Republike Slovenije za službo v vojski ali v drugih oboroženih formacijah tuje države ali tuje sile,

se kaznuje z zaporom od treh mesecev do petih let.

(2) Kdor novači državljane Republike Slovenije za službo v sovražnikovi vojski ali v drugih sovražnikovih oboroženih formacijah ali za sodelovanje v vojni ali oboroženem spopadu proti Republiki Sloveniji ali njenim zaveznikom,

se kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

Pomoč sovražniku

372. člen

(1) Državljan Republike Slovenije, ki med vojno pomaga sovražniku pri rekviziciji, jemanju živeža ali drugih dobrin ali pri kakšnih drugih ukrepih proti prebivalstvu,

se kaznuje z zaporom do petih let.

(2) Enako se kaznuje državljani Republike Slovenije, ki med vojno politično ali gospodarsko sodeluje s sovražnikom.

Petintrideseto poglavje

KAZNIVA DEJANJA ZOPER ČLOVEČNOST
IN MEDNARODNO PRAVO

Genocid

373. člen

(1) Kdor z namenom, da bi popolnoma ali deloma uničil kakšno narodnostno, etnično, rasno ali versko skupino, ukaže pobijati njene člane ali jim povzročati hude telesne poškodbe ali hudo izpodkopavati njihovo telesno ali duševno zdravje ali prisilno izseljevati prebivalstvo ali spraviti skupino v take življenjske razmere, ki vodijo k njenemu popolnemu ali delnemu pokončanju, ali uporabiti ukrepe, s katerimi se preprečujejo rojstva med člani skupine, ali prisilno preseljevati otroke v kakšno drugo skupino, ali kdor z enakim namenom sam stori katero od naštetih dejanj,

se kaznuje z zaporom najmanj desetih let ali z zaporom dvajsetih let.

(2) Enako se kaznuje, kdor stori dejanje iz prejšnjega odstavka proti kakšni socialni ali politični skupini.

Vojno hudodelstvo zoper civilno prebivalstvo

374. člen

(1) Kdor v nasprotju s pravili mednarodnega prava med vojno, oboroženim spopadom ali okupacijo ukaže ali stori proti civilnemu prebivalstvu tale dejanja: napad na civilno prebivalstvo, na naselja, posamezne civilne osebe ali osebe, onesposobljene za boj, ki je imel za

posledico smrt, hudo telesno poškodbo ali hudo izpodkopavanje zdravja ljudi; napad brez izbire cilja, s katerim se prizadene civilno prebivalstvo; poboje, mučenje, nečloveško ravnanje, biološke, medicinske ali druge znanstvene poskuse, odvzem tkiva ali organov zaradi presaditve, povzročanje velikega trpljenja ali kršitev telesne neokrnjenosti ali zdravja; izseljevanje ali preseljevanje ali prisilno raznarodovanje ali spravljanje prebivalstva v drugo vero; prisiljevanje k prostituciji ali posiljevanje; zastraševalne ali teroristične ukrepe, jemanje talcev, kolektivno kaznovanje, nezakonito odvažanje v koncentracijska taborišča in drugačno nezakonito zapiranje, jemanje pravice do pravnega in nepristranskega sojenja; prisiljevanje k službi v sovražnikovih oboroženih silah ali v njegovi obveščevalni službi ali upravi, vlačenje na prisilno delo, izstradanje prebivalstva, zaplembo premoženja, plenitev premoženja prebivalstva, nezakonito in samovoljno uničevanje ali prilaščanje premoženja v velikem obsegu, ki ni upravičeno z vojaškimi potrebami, nalaganje nezakonite in nesorazmerno velike kontribucije in rekvizicije, zmanjševanje vrednosti domačega denarja ali nezakonito izdajanje denarja,

se kaznuje z zaporom najmanj deset let ali z zaporom dvajsetih let.

(2) Enako se kaznuje, kdor s kršitvijo pravil mednarodnega prava med vojno, oboroženim spopadom ali okupacijo ukaže: napad na objekte, ki so po mednarodnem pravu posebej zavarovani in na objekte in naprave z nevarnim učinkom, kot so jezovi, nasipi in jedrske elektrarne; napad brez izbire cilja, s katerim se prizadenejo civilni objekti, ki so pod posebnim varstvom mednarodnega prava, nebranjeni kraji in demilitarizirana območja; povzročiti dolgotrajno in veliko škodo za naravno okolje, kar lahko prizadene zdravje ali obstanek prebivalstva, ali kdor izvrši kakšno izmed navedenih dejanj.

(3) Kdor s kršitvijo pravil mednarodnega prava med vojno, oboroženim spopadom ali okupacijo kot okupator ukaže ali izvrši preselitev delov svojega civilnega prebivalstva na okupirano območje,

se kaznuje z zaporom najmanj petih let.

Vojno hudodelstvo zoper ranjence in bolnike

375. člen

Kdor v nasprotju s pravili mednarodnega prava med vojno ali oboroženim spopadom ukaže ali stori proti ranjencem, bolnikom, brodolomcem ali sanitetnemu ali verskemu osebju tale dejanja: poboje, mučenje, nečloveško ravnanje, biološke, medicinske ali druge znanstvene poskuse, odvzem tkiva ali organov zaradi presaditve, povzročanje velikega trpljenja ali kršitev telesne neokrnjenosti ali zdravja ali nezakonito in samovoljno uničevanje ali prilaščanje materiala, sredstev sanitetnega transporta in zalog sanitetnih ustanov ali enot v velikem obsegu, ki ni upravičeno z vojaškimi potrebami,

se kaznuje z zaporom najmanj desetih let ali z zaporom dvajsetih let.

Vojno hudodelstvo zoper vojne ujetnike

376. člen

Kdor v nasprotju s pravili mednarodnega prava ukaže ali stori proti vojnim ujetnikom tale dejanja: poboje, mučenje, nečloveško ravnanje, biološke, medicinske ali druge znanstvene poskuse, odvzem tkiva ali organov zaradi presaditve, povzročanje velikega trpljenja ali kršitev telesne neokrnjenosti ali zdravja ali prisiljevanje k službi v sovražnikovih oboroženih silah ali jemanje pravice do pravnega in nepristranskega sojenja,

se kaznuje z zaporom najmanj desetih let ali z zaporom dvajsetih let.

Vojno hudodelstvo z uporabo nedovoljenih bojnih sredstev

377. člen

(1) Kdor med vojno ali oboroženim spopadom ukaže, da se uporabi tak način boja ali takšna bojna sredstva, ki so po pravilih mednarodnega prava prepovedana, ali jih sam uporabi,

se kaznuje z zaporom najmanj desetih let ali z zaporom dvajsetih let.

(2) Enako se kaznuje, kdor s kršitvijo pravil mednarodnega prava med vojno ali oboroženim spopadom ukaže, da v boju ne sme biti preživelih pripadnikov sovražnika, ali vodi boj proti sovražniku na takšni podlagi.

Združevanje in ščuvanje h genocidu in vojnim hudodelstvom

378. člen

(1) Kdor ustanovi združbo za izvrševanje kaznivih dejanj iz členov 373. do 377. tega zakonika,

se kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

(2) Kdor postane član združbe iz prejšnjega odstavka, se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

(3) Storilec dejanja iz prvega ali drugega odstavka tega člena, ki prepreči izvršitev kaznivih dejanj, določenih v prvem odstavku ali jih pravočasno naznani,

se kaznuje z zaporom do treh let, sme pa se mu tudi odpustiti kazen.

(4) Kdor poziva ali ščuva k neposredni izvršitvi kaznivih dejanj iz členov 373. do 377.,

se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

Protipravno pobijanje in povzročanje ran sovražniku

379. člen

(1) Kdor v nasprotju s pravili mednarodnega prava med vojno ali oboroženim spopadom sovražnika, ki je položil orožje ali se brezpogojno vdal ali nima sredstev za obrambo, ubije ali rani,

se kaznuje z zaporom najmanj enega leta.

(2) Če je uboj iz prejšnjega odstavka storjen na grozovit ali zahrbtnen način, iz koristoljubnosti ali drugih nizkotnih nagibov, ali če je ubitih več ljudi,

se storilec kaznuje z zaporom najmanj desetih let ali z zaporom dvajsetih let.

Protipravno jemanje stvari ubitim in ranjenim na bojišču

380. člen

(1) Kdor ukaže protipravno jemati stvari ubitim ali ranjenim na bojišču ali jih sam protipravno jemlje,

se kaznuje z zaporom od enega do petih let.

(2) Če je dejanje iz prejšnjega odstavka storjeno na grozovit način,

se storilec kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

Kršitev parlamentarčne pravice

381. člen

Kdor v nasprotju s pravili mednarodnega prava med vojno ali oboroženim spopadom žali parlamentarca ali njegovo spremstvo, grdo ravna z njimi, jih zadrži ali jim prepreči vrnitev ali kako drugače prekrši njihovo nedotakljivost,

se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

Surovo ravnanje z ranjenci, bolniki in vojnimi ujetniki

382. člen

Kdor v nasprotju s pravili mednarodnega prava surovo ravna z ranjenci, bolniki ali vojnimi ujetniki ali jim onemogoča ali preprečuje, da bi uporabljali pravice, ki jim grede po teh pravilih, se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

Nepravilna odložitve repatriacije vojnih ujetnikov

383. člen

Kdor s kršitvijo pravil mednarodnega prava po končani vojni ali oboroženem spopadu ukaže odložiti ali sam odloži repatriacijo vojnih ujetnikov ali civilnih oseb, se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

Uničevanje kulturnih in zgodovinskih spomenikov in naravnih znamenitosti

384. člen

(1) Kdor v nasprotju s pravili mednarodnega prava med vojno ali oboroženim spopadom uničuje kulturne ali zgodovinske spomenike in stavbe ali zavode, namenjene znanosti, umetnosti, vzgoji ali človekoljubnim ciljem, naravne znamenitosti ali druga zavarovana naravna bogastva,

se kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

(2) Če je z dejanjem iz prejšnjega odstavka uničen jasno prepoznaven objekt, ki je kot kulturna in duhovna dediščina naroda ali kot naravna dediščina pod posebnim varstvom mednarodnega prava,

se storilec kaznuje z zaporom najmanj treh let.

Ščuvanje k napadalni vojni

385. člen

Kdor poziva ali ščuva k napadalni vojni, se kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

Zloraba mednarodnih znamenj

386. člen

(1) Kdor zlorabi ali nepravilno nosi zastavo ali znamenje Organizacije združenih narodov, znamenja ali zastavo Rdečega križa ali pa znamenja, ki tem ustrezajo, ali druga priznana mednarodna znamenja, s katerimi se zaznamujejo neki objekti, da bi bili zavarovani pred vojaškimi operacijami,

se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Kdor stori dejanje iz prejšnjega odstavka v območju vojnih operacij,

se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

Spravljanje v suženjsko razmerje

387. člen

(1) Kdor s kršitvijo pravil mednarodnega prava spravi drugega v suženjsko ali njemu podobno razmerje ali ga ima v takem razmerju, kupi, proda, izroči drugi osebi ali posreduje pri nakupu, prodaji ali izročitvi take osebe, ali ščuva drugega, naj proda svojo svobodo ali svobodo osebe, ki jo preživlja ali zanjo skrbi,

se kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

(2) Kdor prevaža osebe v suženjskem ali njemu podobnem razmerju iz ene države v drugo,

se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

(3) Kdor stori dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena proti mladoletniku,

se kaznuje z zaporom najmanj treh let.

Mednarodni terorizem

388. člen

(1) Kdor z namenom, da bi škodoval tuji državi ali mednarodni organizaciji, ugrabi kakšno osebo ali stori kakšno drugo nasilje, povzroči eksplozijo ali požar ali s kakšnim splošno nevarnim dejanjem ali splošno nevarnimi sredstvi povzroči nevarnost za življenje ljudi ali za premoženje velike vrednosti,

se kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

(2) Kdor z namenom, da bi prisilil kako pravno osebo, mednarodno organizacijo ali državo, da kaj stori ali ne stori, zagrozi, da bo z uporabo jedrske snovi ali kakšnih drugih sredstev za množično pobijanje ljudi ogrozil ali prizadel življenje ljudi ali premoženje velike vrednosti,

se kaznuje z zaporom najmanj enega leta.

(3) Če ima dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena za posledico smrt ene ali več oseb,

se storilec kaznuje z zaporom najmanj petih let.

(4) Če storilec pri izvršitvi dejanja iz prvega ali drugega odstavka tega člena naklepoma vzame življenje eni ali več oseb,

se kaznuje z zaporom najmanj desetih let ali z zaporom dvajsetih let.

Ogrožanje oseb pod mednarodnim varstvom

389. člen

(1) Kdor ogrozi varnost osebe, ki je pod mednarodnim pravnim varstvom z resno grožnjo, da bo napadel njo, njene uradne prostore, zasebno stanovanje ali prevozno sredstvo,

se kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

(2) Kdor osebo, ki je pod mednarodnim pravnim varstvom, ugrabi ali stori zoper njo kakšno drugo nasilje ali napade njene uradne prostore, zasebno stanovanje ali prevozno sredstvo,

se kaznuje z zaporom najmanj enega leta.

(3) Če ima dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena za posledico smrt ene ali več oseb,

se storilec kaznuje z zaporom najmanj petih let.

(4) Če storilec pri izvršitvi dejanja iz prvega ali drugega odstavka tega člena naklepoma vzame življenje eni ali več oseb,

se kaznuje z zaporom najmanj desetih let ali z zaporom dvajsetih let.

Jemanje talcev

390. člen

(1) Kdor ugrabi kakšno osebo in grozi, da jo bo ubil, poškodoval ali zadržal kot talca z namenom, da bi prisilil kakšno državo ali mednarodno organizacijo, da nekaj stori ali ne stori kot izrecen ali molčeč pogoj za izpustitev talca,

se kaznuje z zaporom najmanj enega leta.

(2) Če ima dejanje iz prejšnjega odstavka za posledico smrt ene ali več oseb,

se storilec kaznuje z zaporom najmanj petih let.

(3) Če storilec pri izvršitvi dejanja iz prvega odstavka tega člena naklepoma vzame življenje eni ali več oseb,

se kaznuje z zaporom najmanj desetih let ali z zaporom dvajsetih let.

Piratstvo

391. člen

(1) Član posadke ali potnik na ladji ali letalu, razen vojne ladje ali letala ter javne ladje ali letala, ki s kršitvijo pravil mednarodnega prava, z namenom, da bi sebi ali drugemu pridobil premoženjsko ali nepremoženjsko korist ali drugega hudo oškodoval, na odprtem morju ali na kraju, ki ni pod oblastjo nobene države, stori protipravno nasilje zoper drugo ladjo ali letalo, osebe ali stvari, ki so na njih,

se kaznuje z zapornom od enega do desetih let.

(2) Za piratstvo iz prejšnjega odstavka se šteje tudi, če dejanje stori član posadke vojne ali javne ladje ali letala, ki se je uprla in prevzela oblast nad ladjo ali letalom.

Šestintrideseto poglavje

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

392. člen

Določbe kazenskega zakona Republike Slovenije (Uradni list SRS, št. 12/77, 3/78, 19/84, 47/87, 33/89 in 5/90), ki se nanašajo na naslednja kazniva dejanja: nevestno gospodarjenje (127. člen), povzročitev stečaja (128. člen), nevestno ravnanje z zaupanim družbenim premoženjem (129. člen), sklenitev škodljive pogodbe (130. člen), zloraba pooblastil (132. člen) in razsipništvo na škodo družbenega premoženja (139. člen) ter določba tretjega odstavka 45. člena kazenskega zakona Republike Slovenije postanejo sestavni del tega zakonika.

Določbe iz prejšnjega odstavka se uporabljajo, če je kaznivo dejanje storjeno pri upravljanju družbenih sredstev ali na škodo družbenega premoženja ali kapitala.

393. člen

Za presojo zakonitosti na podlagi izrednih pravnih sredstev, vloženih zoper pravnomočne sodbe, izrečene pred uveljavitvijo tega zakonika, se uporabljajo določbe, ki so veljale oziroma so se uporabljale do uveljavitve tega zakonika, če zakon ne določa drugače.

394. člen

(1) Kazenska sankcija, izrečena s pravnomočno sodbo pred uveljavitvijo tega zakonika, se ne izvrši, če v tem zakoniku dejanje iz pravnomočne sodbe ni določeno kot kaznivo dejanje ali pa v njem ni predpisana taka vrsta kazenske sankcije.

(2) Če je bil s pravnomočno sodbo pred uveljavitvijo tega zakonika izrečen varnostni ukrep:

- obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu, sme ta trajati največ deset let;
- prepovedi vožnje motornega vozila, se ta nadomesti s kaznijo prepovedi vožnje motornega vozila, ki sme trajati največ do enega leta;
- prepovedi opravljanja poklica, dejavnosti ali dolžnosti, sme ta trajati največ pet let;
- trajnega izгона tujca iz države, se ta nadomesti s kaznijo izгона tujca iz države za deset let.

395. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakonik, preneha veljati kazenski zakon Republike Slovenije (Uradni list SRS, št. 12/77, 3/78, 19/84, 47/87, 33/89 in 5/90) ter 16. člen, prvi odstavek 17. člena in 18. člen zakona o parlamentarni preiskavi (Uradni list RS, št. 63/93).

Z dnem, ko začne veljati ta zakonik, se v Republiki Sloveniji preneha uporabljati kazenski zakon SFRJ (Uradni list SFRJ, št. 44/76, 34/84, 74/87, 57/89, 3/90 in 38/90) in druge določbe zveznih zakonov, ki določajo kazniva dejanja in so veljale v Republiki Sloveniji ob uveljavitvi ustavnega zakona za izvedbo Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91-I).

396. člen

Ta zakonik začne veljati 1. januarja 1995.

Št. 713-01/89-3/22

Ljubljana, dne 29. septembra 1994.

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Jožef Školc l. r.

2168.

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in 91. člena ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

o razglasitvi zakona o kazenskem postopku

Razglašam zakon o kazenskem postopku, ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 29. septembra 1994.

Št. 012-01/94-123

Ljubljana, dne 6. oktobra 1994.

Predsednik
Republike Slovenije
Milan Kučan l. r.

ZAKON

O KAZENSKEM POSTOPKU

PRVI DEL

SPLOŠNE DOLOČBE

I. poglavje

TEMELJNA NAČELA

1. člen

(1) Ta zakon določa pravila, ki naj zagotovijo, da se nihče, ki je nedolžen, ne obsodi, storilcu kaznivega dejanja pa izreče kazenska sankcija ob pogojih, ki jih določa kazenski zakon, in na podlagi zakonitega postopka.

(2) Preden se izda pravnomočna sodba, sme biti obdolženec omejen v svoji prostosti in v svojih pravicah samo ob pogojih, ki jih določa ta zakon.

2. člen

Kazensko sankcijo sme izreči storilcu kaznivega dejanja samo z zakonom ustanovljeno pristojno sodišče v postopku, ki se uvede in izvede po tem zakonu.

3. člen

Kdor je obdolžen kaznivega dejanja, velja za nedolžnega, dokler njegova krivda ni ugotovljena s pravno-močno sodbo.

4. člen

(1) Oseba, ki ji je vzeta prostost, mora biti v materinem jeziku ali jeziku, ki ga razume, takoj obveščena o razlogih za odvzem prostosti. Takoj mora biti poučena, da ni dolžna ničesar izjaviti, da ima pravico do takojšnje pravne pomoči zagovornika, ki si ga svobodno izbere, in o tem, da je pristojni organ na njeno zahtevo dolžan o odvzemu prostosti obvestiti njene najbližje.

(2) Osumljenec ima pravico do zagovornika od odvzema prostosti dalje.

(3) Za odvzem prostosti osumljencu se šteje vsaka omejitev prostosti, ki pomeni prisilno zadržanje.

(4) Če si osumljenec, kateremu je odvzeta prostost, glede na svoje gmotne razmere, ne more zagotoviti zagovornika sám, mu ga na njegovo zahtevo in stroške države postavi organ za notranje zadeve, če je to v interesu pravičnosti.

5. člen

(1) Obdolžencu se mora že pri prvem zaslišanju povedati, katerega dejanja je obdolžen in kaj je podlaga za obdolžitve.

(2) Obdolžencu se mora omogočiti, da se izjavi o vseh dejstvih in dokazih, ki ga obremenjujejo, in da navede vsa dejstva in dokaze, ki so mu v korist.

(3) Obdolženec se ni dolžan zagovarjati in odgovarjati na vprašanja, če pa se zagovarja, ni dolžan izpovedati zoper sebe ali svoje bližnje ali priznati krivde.

6. člen

(1) Kazenski postopek teče v slovenskem jeziku.

(2) Če je pri sodišču v skladu z ustavo v uradni rabi tudi jezik italijanske ali madžarske narodne skupnosti, lahko na način, določen z zakonom, kazenski postopek teče tudi v jeziku te narodne skupnosti.

7. člen

(1) Tožbe, pritožbe in druge vloge se podajajo sodišču v slovenskem jeziku.

(2) Na območjih, kjer živijo pripadniki italijanske ali madžarske skupnosti, lahko pripadniki teh narodnih skupnosti podajajo vloge v italijanskem oziroma madžarskem jeziku, če je pri sodišču jezik te narodne skupnosti v uradni rabi.

(3) Tujec, ki mu je vzeta prostost, ima pravico podajati sodišču vloge v svojem jeziku, v drugih primerih pa tuji državljani lahko podajajo vloge v svojem jeziku samo ob pogoju vzajemnosti.

8. člen

(1) Stranke, priče in drugi udeleženci v postopku imajo pravico uporabljati pri preiskovalnih in drugih sodnih dejanjih ali na glavni obravnavi svoj jezik. Če sodno dejanje oziroma glavna obravnava ne teče v jeziku teh oseb, je treba zagotoviti ustno prevajanje tistega, kar oni oziroma drugi govorijo, ter listin in drugega pisnega dokaznega gradiva.

(2) O pravici do prevajanja je treba osebe iz prejšnjega odstavka poučiti; te se lahko odpovedo prevajanju, če znajo jezik, v katerem teče postopek. V zapisnik je treba zapisati, da so bile poučene in kaj so izjavile.

(3) Prevajaj sodni tolmač.

9. člen

(1) Vabila, odločbe in druga pisanja pošilja sodišče v slovenskem jeziku.

(2) Sodišče, pri katerem je v uradni rabi tudi italijanski oziroma madžarski jezik, vroča vabila tudi v tem jeziku, odločbe in druga pisanja pa v tem jeziku le, kadar sodišče vodi postopek v obeh uradnih jezikih. Udeleženci v postopku se lahko odpovejo pravici do vročanja odločb in drugih pisanj v madžarskem in italijanskem jeziku. Odpoved je treba zapisati v zapisnik.

(3) Osebi, ki ji je vzeta prostost, se vroči tudi prevod pisanj iz prvega odstavka tega člena v jeziku, ki ga uporabljata v postopku, če se po drugem odstavku prejšnjega člena tega zakona ni odpovedala pravici do prevajanja.

10. člen

(1) Nihče ne sme biti preganjan in kaznovan zaradi kaznivega dejanja, za katero je bil s pravno-močno sodno odločbo oproščen ali obsojen ali je bil kazenski postopek zoper njega pravno-močno ustavljen ali je bila obtožba zoper njega pravno-močno zavrnjena.

(2) Pravno-močna sodna odločba se sme spremeniti v postopku z izrednimi pravnimi sredstvi samo v obsojenčevo korist.

11. člen

Prepovedano je izsiljevati od obdolženca ali kakšnega drugega udeleženca v postopku priznanje oziroma kakšno drugo izjavo.

12. člen

(1) Obdolženec ima pravico, da se brani sam ali s strokovno pomočjo zagovornika, ki si ga izbere sam izmed odvetnikov.

(2) Če si obdolženec ne vzame zagovornika sam, mu ga postavi sodišče, kadar je to določeno s tem zakonom, da se zagotovi njegova obramba.

(3) Če si obdolženec, glede na svoje gmotne razmere, ne more zagotoviti zagovornika sam, mu ga mora na njegovo zahtevo in stroške države zagotoviti država ob pogojih, ki jih določa ta zakon.

(4) Obdolžencu se mora zagotoviti primeren čas in možnosti za pripravo obrambe.

13. člen

Kdor je bil neupravičeno obsojen za kaznivo dejanje ali mu je bila neutemeljeno vzeta prostost, ima pravico biti rehabilitiran, pravico do povrnitve škode in druge pravice, ki jih določa zakon.

14. člen

Obdolženca ali drugega udeleženca v postopku, ki bi iz nevednosti lahko opustil kakšno dejanje v postopku ali zaradi tega ne bi izkoristil svojih pravic, pouči sodišče o pravicah, ki mu gredo po tem zakonu, in o posledicah, če bi dejanje opustil.

15. člen

Sodišče si mora prizadevati, da se postopek izvede brez zavlačevanja in da onemogoči kakršnokoli zlorabo pravic, ki jih imajo udeleženci v postopku.

16. člen

(1) V kazenskem postopku imata obdolženec in tožilec položaj enakopravnih strank, kolikor ta zakon ne določa drugače.

(2) Tožilec mora navesti dejstva, na katera opira svoj zahtevek, in predlagati dokaze, s katerimi ta dejstva dokazuje.

(3) Obdolženec ima pravico navajati dejstva in predlagati dokaze, ki so mu v korist.

17. člen

(1) Sodišče in državni organi, ki sodelujejo v kazenskem postopku, morajo po resnici in popolnoma ugotoviti dejstva, pomembna za izdajo zakonite odločbe.

(2) Enako pazljivo morajo preizkusiti in ugotoviti tako dejstva, ki obdolženca obremenjujejo, kakor tudi dejstva, ki so mu v korist.

18. člen

(1) Pravica sodišča in državnih organov, ki sodelujejo v kazenskem postopku, da presojujejo, ali je podano kakšno dejstvo ali ne, ni vezana na nobena posebna formalna dokazna pravila in ne z njimi omejena.

(2) Sodišče ne sme opreti sodne odločbe na dokaze, ki so bili pridobljeni s kršitvijo ustavno določenih človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kot tudi ne na dokaze, ki so bili pridobljeni s kršitvijo določb kazenskega postopka in je zanje v tem zakonu določeno, da se sodna odločba nanje ne more opreti, ali ki so bili pridobljeni na podlagi takega nedovoljenega dokaza.

19. člen

(1) Kazenski postopek se uvede na zahtevo upravičenega tožilca.

(2) Za dejanja, za katera se storilec preganja po uradni dolžnosti, je upravičeni tožilec državni tožilec, za dejanja, za katera se preganja na zasebno tožbo, pa je upravičeni tožilec zasebni tožilec.

(3) Če državni tožilec spozna, da ni razlogov za uvedbo ali za nadaljevanje kazenskega postopka, lahko stopi na njegovo mesto oškodovanec kot tožilec ob pogojih, ki so določeni s tem zakonom.

20. člen

Državni tožilec je dolžan začeti kazenski pregon, če je podan utemeljen sum, da je storjeno kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, kolikor ta zakon ne določa drugače.

21. člen

- (1) V kazenskem postopku sodijo sodišča zborna.
- (2) Pri okrajnem sodišču sodi sodnik posameznik.

22. člen

Če je predpisano, da ima uvedba kazenskega postopka za posledico omejitev posameznih pravic, in zakon ne določa česa drugega, nastanejo te posledice s pravnomočnostjo obtožnice; pri kaznivih dejanjih, za katera je kot glavna kazen predpisana denarna kazen ali zapor do treh let, pa z dnem, ko je izdana obsodilna sodba, ne glede na to ali je postala pravnomočna ali ne.

23. člen

(1) Če je uporaba kazenskega zakona odvisna od predhodne odločitve o kakšnem pravnem vprašanju, za katero je pristojno sodišče v kakšnem drugem postopku ali kakšen drug državni organ, lahko sodišče, ki sodi v kazenski zadevi, samo odloči tudi o tem vprašanju po določbah, ki veljajo za dokazovanje v kazenskem postopku. Odločitev kazenskega sodišča o takem pravnem vprašanju pa ima učinek samo za kazensko zadevo, ki jo to sodišče obravnava.

(2) Če je o takem predhodnem vprašanju že odločilo sodišče v kakšnem drugem postopku ali je o njem odločil kakšen drug državni organ, taka odločba ne veže kazenskega sodišča glede presoje vprašanja, ali je bilo določeno kaznivo dejanje storjeno ali ne.

II. poglavje

PRISTOJNOST SODIŠČ

1. Stvarna pristojnost in sestava sodišč

24. člen

Sodišča sodijo v kazenskih zadevah v mejah svoje stvarne pristojnosti, ki jo določa zakon.

25. člen

(1) Na prvi stopnji:

1) sodijo okrožna sodišča o kaznivih dejanjih, za katera je v zakonu predpisana kazen zopora petnajstih ali več let, v senatih, ki jih sestavljajo dva sodnika in trije sodniki porotniki, o kaznivih dejanjih, za katera je predpisana milejša kazen in o kaznivih dejanjih zoper čast in dobro ime, storjenih s tiskom, po radiu, televiziji ali z drugim sredstvom javnega obveščanja, pa v senatih, ki jih sestavljajo en sodnik in dva sodnika porotnika;

2) sodi sodnik posameznik pri okrajnem sodišču o kaznivih dejanjih, za katera je kot glavna kazen predpisana denarna kazen ali kazen zopora do treh let;

3) je sodnik posameznik pri okrajnem sodišču v postopku o izrednih pravnih sredstvih ter v posebnih postopkih pristojen tudi za naslednja procesna dejanja, za katera je sicer po določbah tega zakona pristojen predsednik senata ali senat iz šestega odstavka tega člena:

a) da odloči o zahtevi za obnovo kazenskega postopka (prvi odstavek 412. člena);

b) da zavrže zahtevo za izredno omilitev oziroma poda predlog vrhovnemu sodišču (tretji in četrti odstavek 419. člena);

c) da zavrže zahtevo za varstvo zakonitosti (drugi odstavek 422. člena);

č) da odloči o spremembi varnostnih ukrepov (drugi odstavek 496. člena);

d) da odloči o preklicu pogojne obsodbe (tretji in četrti odstavek 506. člena);

e) da odloči o izbrisu obsodbe (peti odstavek 511. člena);

f) da odloči o prenehanju varnostnih ukrepov (četrti odstavek 513. člena).

(2) Na drugi stopnji sodijo višja sodišča v senatih, ki jih sestavljajo trije sodniki.

(3) Na tretji stopnji sodi vrhovno sodišče v senatu, ki ga sestavlja pet sodnikov.

(4) Dejanja v preiskavi opravlja preiskovalni sodnik okrožnega sodišča, preiskovalna dejanja v postopku pred okrajnim sodiščem pa opravlja sodnik posameznik tega sodišča.

(5) Predsednik sodišča in predsednik senata odločata v primerih, ki so določeni v tem zakonu.

(6) V senatu, ki ga sestavljajo trije sodniki, odločajo okrožna sodišča o pritožbah zoper sklepe preiskovalnega sodnika okrožnega in sodnika posameznika okrajnega sodišča, kadar opravlja preiskovalna dejanja, in zoper druge sklepe, če je tako določeno v tem zakonu, odločajo na prvi stopnji zunaj glavne obravnave, izvajajo postopek in izdajajo sodbe po določbah 517. člena tega zakona ter dajejo predloge v primerih, ki so določeni v tem ali v kakšnem drugem zakonu.

(7) O zahtevi za izredno omilitev kazni odloča vrhovno sodišče v senatu, ki ga sestavljajo trije sodniki.

(8) O zahtevi za varstvo zakonitosti odloča vrhovno sodišče v senatu, ki ga sestavlja pet sodnikov, če pa je zahteva vložena zoper odločbo senata vrhovnega sodišča, pa odloča o tem senat, ki ga sestavlja sedem sodnikov.

2. Krajevna pristojnost

26. člen

(1) Krajevno pristojno je praviloma sodišče, na katerega območju je bilo kaznivo dejanje storjeno ali poskušeno.

(2) Zasebna tožba se lahko vloži tudi pri sodišču, na katerega območju ima obdolženec stalno ali začasno prebivališče.

(3) Če je bilo kaznivo dejanje storjeno ali poskušeno na območjih raznih sodišč ali na meji teh območij ali če je negotovo, na katerem območju je bilo storjeno ali poskušeno, je pristojno tisto sodišče, ki je na zahtevo upravičenega tožilca prvo začelo postopek; če se postopek še ni začel, pa sodišče, pri katerem je bila najprej zahtevana uvedba postopka.

27. člen

Če je bilo kaznivo dejanje storjeno na domači ladji ali na domačem letalu medtem, ko je bila ladja v domačem pristanišču oziroma ko je bilo letalo na domačem letališču, je pristojno sodišče, na katerega območju je pristanišče oziroma letališče. V drugih primerih, ko je bilo kaznivo dejanje storjeno na domači ladji ali na domačem letalu, pa je pristojno sodišče, na katerega območju je domovno pristanišče ladje oziroma domovno letališče letala, ali sodišče, na katerega območju je domače pristanišče oziroma letališče, kjer se ladja oziroma letalo prvič ustavi.

28. člen

(1) Če je bilo kaznivo dejanje storjeno s tiskom, je pristojno sodišče, na katerega območju je bil spis natisnjen. Če ta kraj ni znan ali če je bil spis natisnjen v tujini, je pristojno sodišče, na katerega območju se tiskani spis razširja.

(2) Če je po zakonu odgovoren pisec spisa, je pristojno tudi sodišče kraja, v katerem ima pisec stalno prebivališče, ali sodišče kraja, v katerem se je pripetil dogodek, na katerega se spis nanaša.

(3) Določbe prejšnjih dveh odstavkov se smiselno uporabljajo tudi v primeru, če sta bila spis ali izjava objavljena po radiu ali televiziji.

29. člen

(1) Če kraj storitve kaznivega dejanja ni znan ali če je ta kraj zunaj ozemlja Republike Slovenije, je pristojno sodišče, na katerega območju ima obdolženec stalno ali začasno prebivališče.

(2) Če je sodišče, na katerega območju ima obdolženec stalno ali začasno prebivališče že začelo postopek, ostane pristojno, čeprav se je zvedelo za kraj storitve kaznivega dejanja.

(3) Če ni znan kraj storitve kaznivega dejanja in tudi ne stalno ali začasno prebivališče obdolženca ali če sta oba zunaj ozemlja Republike Slovenije, je pristojno sodišče, na katerega območju je bil obdolženec prijeto ali se sam naznanil.

30. člen

Če je kdo storil kazniva dejanja v Republiki Sloveniji in v tujini, je pristojno sodišče, ki je pristojno za kaznivo dejanje, storjeno v Republiki Sloveniji.

31. člen

Če se po določbah tega zakona ne da dognati, katero sodišče je krajevno pristojno, določi vrhovno sodišče eno od stvarno pristojnih sodišč, pred katerim naj se izvede postopek.

3. Združitev in izločitev postopka

32. člen

(1) Če je ista oseba obdolžena več kaznivih dejanj in je za nekatera od njih pristojno okrajno sodišče, za druga pa okrajno sodišče, je pristojno okrajno sodišče; če so pristojna sodišča iste vrste, je pristojno tisto sodišče, ki je na zahtevo upravičenega tožilca prvo začelo postopek, če se postopek še ni začel, pa sodišče, pri katerem je bila najprej zahtevana uvedba postopka.

(2) Po prejšnjem odstavku se določi pristojnost tudi v primeru, če je obenem tudi oškodovanec storil kaznivo dejanje proti obdolžencu.

(3) Za sostorilce je praviloma pristojno sodišče, ki je kot pristojno za enega od njih prvo začelo postopek.

(4) Sodišče, ki je pristojno za storilce kaznivega dejanja, je praviloma pristojno tudi za udeležence, prikrivalce, tiste, ki so pomagali storilcu po kaznivem dejanju in za tiste, ki niso naznanili da se pripravlja kaznivo dejanje, oziroma niso naznanili kaznivega dejanja ali storilca.

(5) V vseh primerih iz prejšnjih odstavkov se izvede praviloma enoten postopek in se izda ena sama sodba.

(6) Sodišče lahko odloči, naj se izvede enoten postopek in izda ena sama sodba tudi v primeru, če je več oseb obdolženih za več kaznivih dejanj, vendar samo tedaj, če je med storjenimi kaznivimi dejanji medsebojna zveza in če so podani isti dokazi. Če je za nekatera od teh kaznivih dejanj pristojno okrajno sodišče, za druga pa okrajno sodišče, se sme izvesti enoten postopek samo pred okrajnim sodiščem.

(7) Sodišče lahko odloči, naj se izvede enoten postopek in izda ena sama sodba, če pred istim sodiščem tečejo ločeno postopki zoper isto osebo za več kaznivih dejanj ali zoper več oseb za isto kaznivo dejanje.

(8) O združitvi postopka odloča sodišče, ki je pristojno za enoten postopek. Zoper sklep, s katerim je sodišče odredilo združitev postopka, ali zavrnilo predlog za združitev postopka, ni pritožbe.

33. člen

(1) Sodišče, ki je pristojno po prejšnjem členu, lahko do konca glavne obravnave iz tehtnih razlogov ali zaradi smotnosti odloči, da se postopek o posameznih kaznivih dejanjih ali zoper posamezne obdolžence izloči in dokonča posebej, ali pa odstopi drugemu pristojnemu sodišču.

(2) Zoper sklep, s katerim je sodišče odredilo izločitev postopka ali zavrnilo predlog za izločitev postopka, ni pritožbe.

4. Prenos krajevne pristojnosti

34. člen

(1) Če pristojno sodišče iz pravnih ali stvarnih razlogov ne more postopati, mora to sporočiti neposredno višjemu sodišču, ki določi drugo pristojno sodišče na svojem območju.

(2) Zoper sklep iz prejšnjega odstavka ni pritožbe.

35. člen

(1) Skupno neposredno višje sodišče, lahko določi za postopek drugo stvarno pristojno sodišče na svojem območju, če je očitno, da se bo tako lažje izvedel postopek, ali če so za to drugi tehtni razlogi.

(2) Sklep po prejšnjem odstavku člena lahko izda sodišče na predlog preiskovalnega sodnika, sodnika posameznika ali predsednika senata ali pa na predlog obdolženca, oškodovanca, zasebnega tožilca ali državnega tožilca, ki je pristojen za postopek pred sodiščem, ki odloča o prenosu krajevne pristojnosti, če teče kazenski postopek na zahtevo državnega tožilca.

5. Posledice nepristojnosti in spor o pristojnosti

36. člen

(1) Sodišče mora paziti na svojo stvarno in krajevno pristojnost. Brž ko zapazi, da ni pristojno, se izreče za nepristojno in pošlje po pravnomočnosti sklepa zadevo pristojnemu sodišču.

(2) Če okrožno sodišče ugotovi med glavno obravnavo, da je za sojenje pristojno okrajno sodišče, ne pošlje zadeve temu sodišču, temveč izvede postopek samo in izda odločbo.

(3) Ko postane obtožnica pravnomočna, se sodišče ne more več izreči za krajevno nepristojno in tudi stranke ne morejo več uveljavljati ugovora krajevne nepristojnosti.

(4) Nepristojno sodišče mora opraviti tista procesna dejanja, ki bi jih bilo nevarno odlašati.

37. člen

(1) Če sodišče, kateremu je bila zadeva odstopljena kot pristojnemu sodišču, misli, da je pristojno sodišče, ki mu je zadevo odstopilo, ali kakšno drugo sodišče, sproži postopek, da se odloči o sporu o pristojnosti.

(2) Če je na pritožbo zoper odločbo sodišča prve stopnje, s katero se je to izreklo za nepristojno, odločilo sodišče druge stopnje, je glede pristojnosti vezano na to odločbo tudi sodišče, ki mu je bila zadeva odstopljena, če je sodišče druge stopnje pristojno za odločanje o sporu o pristojnosti med temi sodišči.

38. člen

(1) O sporu o pristojnosti med sodišči odloča skupno neposredno višje sodišče.

(2) Pri odločanju o sporu o pristojnosti lahko sodišče hkrati po uradni dolžnosti odloči o prenosu krajevne pristojnosti, če so izpolnjeni pogoji iz prvega odstavka 35. člena tega zakona.

(3) Zoper sklep, s katerim sodišče odloči o sporu o pristojnosti ali o prenosu krajevne pristojnosti, ni pritožbe.

(4) Dokler se ne odloči o sporu o pristojnosti med sodišči, mora vsako od njih opravljati tista procesna dejanja, ki bi jih bilo nevarno odlašati.

III. poglavje

IZLOČITEV

39. člen

Sodnik oziroma sodnik porotnik ne sme opravljati sodniške dolžnosti:

1) če je s kaznivim dejanjem oškodovan;

2) če je z obdolžencem, njegovim zagovornikom, tožilcem, oškodovancem, njihovim zakonskim zastopni-

kom ali pooblaščenecem v zakonski zvezi ali zunajzakonski skupnosti ali krvnem sorodstvu v ravni vrsti do kateregakoli kolena, v stranski vrsti do četrtega kolena ali v svaštvu do drugega kolena;

3) če je z obdolžencem, njegovim zagovornikom, tožilcem ali oškodovancem v razmerju skrbnika, oskrbovanca, posvojitelja, posvojenca, rejnika ali rejenca;

4) če je v isti kazenski zadevi opravljal preiskovalna dejanja, ali je sodeloval pri odločanju o ugovoru zoper obtožnico oziroma o zahtevi predsednika senata po 271. ali 284. členu tega zakona, ali če je kot sodnik za mladoletnike vodil pripravljalni postopek, ali če je sodeloval v postopku kot tožilec, zagovornik, zakoniti zastopnik ali pooblaščenec oškodovanca oziroma tožilca, ali če je bil zaslišan kot priča ali kot izvedenec;

5) če je v isti zadevi sodeloval pri izdaji odločbe nižjega sodišča ali je pri istem sodišču sodeloval pri izdaji odločbe, ki se izpodbija s pritožbo ali z zahtevo za varstvo zakonitosti;

6) če so podane okoliščine, ki vzbujajo dvom o njegovi nepristranskosti.

40. člen

(1) Brž ko sodnik ali sodnik porotnik zve za kakšen razlog svoje izločitve iz 1. do 5. točke prejšnjega člena, mora prenehati z vsakim delom v tej zadevi in to sporočiti predsedniku sodišča, ki mu določi namestnika. Če gre za izločitev predsednika sodišča, si ta določi namestnika sam izmed sodnikov tega sodišča, če to ni mogoče, pa zahteva od predsednika neposredno višjega sodišča, naj mu določi namestnika.

(2) Če sodnik ali sodnik porotnik misli, da so podane kakšne druge okoliščine, ki opravičujejo njegovo izločitev (6. točka prejšnjega člena), sporoči to predsedniku sodišča, ki odloči o izločitvi. Do odločitve o izločitvi sme opravljati samo tista dejanja, ki bi jih bilo nevarno odlašati.

41. člen

(1) Izločitev lahko zahtevajo tudi stranke.

(2) Stranka mora zahtevati izločitev sodnika ali sodnika porotnika, brž ko zve za razlog izločitve, vendar najpozneje do konca glavne obravnave.

(3) Izločitev sodnika višjega sodišča lahko zahteva stranka v pritožbi ali v odgovoru na pritožbo.

(4) Stranka more zahtevati izločitev le poimensko določenega sodnika ali sodnika porotnika, ki postopa v zadevi, oziroma sodnika višjega sodišča.

(5) Stranka mora v zahtevi navesti okoliščine, zaradi katerih misli, da je podana kakšna zakonska podlaga za izločitev.

V zahtevi za izločitev ne more znova navajati razlogov, ki jih je uveljavljala že v prejšnji zahtevi, ki pa je bila zavrjena.

42. člen

(1) O zahtevi za izločitev iz prejšnjega člena odloči predsednik sodišča.

(2) Če je zahtevana izločitev predsednika sodišča ali predsednika sodišča in sodnika ali sodnika porotnika, odloči o izločitvi predsednik neposredno višjega sodišča; če pa je zahtevana izločitev predsednika vrhovnega sodišča, odloči o izločitvi občna seja tega sodišča.

(3) Preden se izda sklep o izločitvi, je treba dobiti izjavo sodnika, sodnika porotnika oziroma predsednika sodišča, po potrebi pa se opravijo tudi druge poizvedbe.

(4) Zoper sklep, s katerim se ugodi zahtevi za izločitev, ni pritožbe. Sklep, s katerim se zahteva za izločitev zavrne, se lahko izpodbija s posebno pritožbo;

če je bil tak sklep izdan po vložitvi obtožbe, pa samo v pritožbi zoper sodbo.

(5) Če je stranka ravnala v nasprotju s četrtilim ali petim odstavkom prejšnjega člena, se zahteva v celoti oziroma delno zavrže. Zoper sklep, s katerim se zahteva zavrže, ni pritožbe. Sklep, s katerim se zahteva zavrže, izda predsednik sodišča, na glavni obravnavi pa senat, in pri odločanju o njem lahko sodeluje sodnik, katerega izločitev je zahtevana.

43. člen

Ko sodnik ali sodnik porotnik zve, da je zahtevana njegova izločitev, mora takoj prenehati z vsakim nadaljnjim delom v tisti zadevi; če gre za izločitev iz 6. točke 39. člena tega zakona, pa sme do odločitve o zahtevi opravljati samo tista dejanja, ki bi jih bilo nevarno odlašati.

44. člen

(1) Določbe o izločitvi sodnikov in sodnikov porotnikov se uporabljajo smiselno tudi za državne tožilce in osebe ki so po zakonu o državnem tožilstvu upravičene zastopati državnega tožilca v postopku, zapisnikarje, tolmače in strokovnjake in pa izvedence, če ni zanje določeno kaj drugega (251. člen).

(2) O izločitvi državnega tožilca in pomočnika državnega tožilca odloči vodja državnega tožilstva. O izločitvi vodje državnega tožilstva odloči vodja neposredno višjega državnega tožilstva. O izločitvi generalnega državnega tožilca Republike Slovenije odloči minister za pravosodje.

(3) O izločitvi zapisnikarjev, tolmačev, strokovnjakov in izvedencev odloča senat, predsednik senata ali sodnik.

(4) Kadar opravljajo pooblaščenice uradne osebe organa za notranje zadeve preiskovalna dejanja na podlagi tega zakona, odloča o njihovi izločitvi preiskovalni sodnik. Če sodeluje pri njih zapisnikar, pa odloča o njegovi izločitvi uradna oseba, ki opravlja dejanja.

IV. poglavje

DRŽAVNI TOŽILEC

45. člen

(1) Glavna pravica in glavna dolžnost državnega tožilca je preganjanje storilcev kaznivih dejanj.

(2) Glede kaznivih dejanj, za katera se storilec preganja po uradni dolžnosti, je državni tožilec pristojen:

1) da ukrene, kar je potrebno v zvezi z odkrivanjem kaznivih dejanj in izsleditvijo storilcev ter za usmerjanje predkazenskega postopka;

2) da zahteva preiskavo;

3) da vloži in zastopa obtožnico oziroma obtožni predlog pred pristojnim sodiščem;

4) da vlaga pritožbe zoper nepravnomočne sodne odločbe in izredna pravna sredstva zoper pravnomočne sodne odločbe.

(3) Državni tožilec opravlja tudi druga dejanja, ki so določena v tem zakonu.

(4) Državni tožilec ima v kazenskem postopku kot stranka enake pravice kot obdolženec, razen tistih, ki jih ima kot državni organ.

46. člen

Državni tožilec je pristojen za postopek pred ustreznim sodiščem v skladu z zakonom o državnem tožilstvu.

47. člen

Krajevna pristojnost državnega tožilca se določa po določbah, ki veljajo za pristojnost sodišča tistega območja, za katero je tožilec postavljen.

48. člen

Če bi bilo nevarno odlašati, opravi procesna dejanja tudi nepristojen državni tožilec, mora pa to takoj sporočiti pristojnemu državnemu tožilcu.

49. člen

Državni tožilec opravlja vsa procesna dejanja, za katera je po zakonu upravičen, sam ali po osebah, ki so po zakonu o državnem tožilstvu upravičene, da ga zastopajo v kazenskem postopku.

50. člen

O sporih o pristojnosti med državnimi tožilci odloča skupni neposredno višji državni tožilec.

51. člen

Državni tožilec lahko odstopi od pregona do konca glavne obravnave pred sodiščem prve stopnje, pred višjim sodiščem pa v primerih, ki so določeni v tem zakonu.

V. poglavje

OŠKODOVANEC IN ZASEBNI TOŽILEC

52. člen

(1) Za kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja na predlog ali na zasebno tožbo, je treba predlog podati oziroma zasebno tožbo vložiti v treh mesecih od dneva, ko je upravičenec zvedel za kaznivo dejanje in storilca.

(2) Če je tožilec vložil zasebno tožbo zaradi kaznivega dejanja razžalitve, sme obdolženec do konca glavne obravnave tudi po preteku roka iz prejšnjega odstavka vložiti tožbo zoper tožilca, ki je razžalitev vrnil (nasprotno tožbo). V takem primeru izda sodišče eno samo sodbo.

53. člen

(1) Predlog se poda pri državnem organu, ki je upravičen sprejeti kazensko ovadbo (147. člen), zasebna tožba pa se vloži pri pristojnem sodišču.

(2) Če je oškodovanec sam podal kazensko ovadbo, ali predlog za uveljavitev premoženjskopravnega zahtevka v kazenskem postopku, se šteje, da je s tem podal tudi predlog za pregon.

(3) Če je oškodovanec podal kazensko ovadbo ali predlog za pregon, med postopkom pa se ugotovi, da gre za kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja na zasebno tožbo, se šteje ovadba oziroma predlog za pravočasno zasebno tožbo, če je podana v roku, ki je predpisan za zasebno tožbo. Pravočasno vložena zasebna tožba pa se šteje za pravočasen predlog oškodovanca, če se med postopkom ugotovi, da gre za kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja na predlog.

54. člen

(1) Za mladoletnike in osebe, ki jim je popolnoma vzeta poslovna sposobnost, poda predlog oziroma vloži zasebno tožbo njihov zakoniti zastopnik.

(2) Mladoletnik, ki je dopolnil šestnajst let, lahko sam poda predlog ali vloži zasebno tožbo.

55. člen

Če oškodovanec ali zasebni tožilec umre medtem, ko teče rok za predlog ali zasebno tožbo, ali umre med postopkom, lahko njegov zakonec, ali oseba, s katero je živel v zunajzakonski skupnosti, otroci, starši, posvojenci, posvojitelji, bratje in sestre v treh mesecih po njegovi smrti podajo predlog, vložijo zasebno tožbo oziroma izjavijo, da nadaljujejo postopek.

56. člen

Če je s kaznivim dejanjem oškodovanih več oseb, se pregon začne oziroma nadaljuje na predlog oziroma zasebno tožbo katerekoli od njih.

57. člen

Oškodovanec in zasebni tožilec lahko z izjavo, ki jo podata sodišču, pred katerim teče postopek, umakneta predlog oziroma zasebno tožbo do konca glavne obravnave. V takem primeru izgubita pravico, da vnovič podata predlog oziroma vložita tožbo.

58. člen

(1) Če zasebni tožilec ne pride na glavno obravnavo, čeprav je bil v redu povabljen, ali mu vabila ni bilo mogoče vročiti, ker sodišču ni prijavil spremembe naslova ali prebivališča, se šteje, da je tožbo umaknil.

(2) Predsednik senata dovoli vrnitev v prejšnje stanje zasebnemu tožilcu, ki iz upravičenega vzroka ni mogel priti na glavno obravnavo ali pravočasno obvestiti sodišča o spremembi naslova ali prebivališča, če v osmih dneh po prenehanju ovire poda prošnjo za vrnitev v prejšnje stanje.

(3) Po preteku treh mesecev od dneva zamude se ne more več zahtevati vrnitev v prejšnje stanje.

(4) Zoper sklep, s katerim se dovoli vrnitev v prejšnje stanje, ni pritožbe.

59. člen

(1) Oškodovanec in zasebni tožilec imata pravico opozoriti med preiskavo na vsa dejstva in predlagati dokaze, ki so pomembni za to, da se ugotovi kaznivo dejanje, izsledi storilec kaznivega dejanja in ugotovijo njuni premoženjskopравни zahtevki.

(2) Na glavni obravnavi imata pravico predlagati dokaze, postavljati obdolžencu, pričam in izvedencem vprašanja, dajati pripombe in pojasnila glede njihovih izpovedb ter dajati druge izjave in postavljati druge predloge.

(3) Oškodovanec, oškodovanec kot tožilec in zasebni tožilec imajo pravico pregledovati spise in si ogledati dokazne predmete. Oškodovancu pa se sme odreči pregled spisov, dokler ni zaslišan kot priča.

(4) Preiskovalni sodnik in predsednik senata morata seznaniti oškodovanca in zasebnega tožilca s pravicami, ki jih imata po prvem, drugem in tretjem odstavku tega člena.

60. člen

(1) Če državni tožilec spozna, da ni podlage za pregon za kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, ali če spozna, da ni podlage za pregon katerega izmed ovadenih udeležencev, mora to v osmih dneh sporočiti oškodovancu in ga poučiti, da lahko začne pregon sam. Tako ravna tudi sodišče, če je državni tožilec odstopil od pregona.

(2) Oškodovanec ima pravico začeti oziroma nadaljevati pregon v osmih dneh, odkar je prejel sporočilo iz prejšnjega odstavka.

(3) Če državni tožilec umakne obtožnico, sme oškodovanec, ki prevzame pregon, vztrajati pri vloženi obtožnici ali pa vložiti novo.

(4) Oškodovanec, ki ni bil obveščen, da državni tožilec ni začel pregona, sme dati svojo izjavo za nadaljevanje postopka pred pristojnim sodiščem v treh mesecih od dneva, ko je državni tožilec zavrgel ovadbo.

(5) Ko državni tožilec oziroma sodišče sporoči oškodovancu, da lahko začne pregon, ga v sporočilu pouči tudi, kaj lahko ukrene za uresničenje te pravice.

(6) Če oškodovanec kot tožilec umre medtem, ko teče rok za začetek pregona, ali umre med postopkom, lahko njegov zakonec oziroma oseba s katero je živel v zunajzakonski skupnosti, otroci, starši, posvojenci, posvojitelji, bratje in sestre v treh mesecih po njegovi smrti začnejo pregon oziroma izjavijo, da nadaljujejo postopek.

61. člen

(1) Če državni tožilec umakne obtožnico na glavni obravnavi, mora oškodovanec takoj izjaviti, ali namerava nadaljevati pregon ali ne. Če oškodovanec ni navzoč na glavni obravnavi, čeprav je bil v redu povabljen, ali mu vabila ni bilo mogoče vročiti, ker sodišču ni prijavil spremembe naslova ali prebivališča, se šteje, da ne namerava nadaljevati pregona.

(2) Predsednik senata sodišča prve stopnje dovoli vrnitev v prejšnje stanje oškodovancu, ki ni bil v redu povabljen ali je bil v redu povabljen, vendar iz opravičenih razlogov ni mogel priti na glavno obravnavo, na kateri je bila zaradi umika obtožnice državnega tožilca izdana sodba, s katero je bila obtožba zavrnjena, če oškodovanec v osmih dneh po prejemu sodbe prosi za vrnitev v prejšnje stanje in če v tej prošnji izjavi da nadaljuje pregon. V tem primeru se razpiše nova glavna obravnavo in s sodbo, izdano na podlagi nove glavne obravnave, razveljavi prejšnja sodba. Če v redu povabljeni oškodovanec ne pride na novo glavno obravnavo, ostane prejšnja sodba v veljavi.

(3) V primerih iz prejšnjega odstavka se uporabijo določbe tretjega in četrtega odstavka 58. člena tega zakona.

62. člen

(1) Če oškodovanec v zakonskem roku ne začne ali ne nadaljuje pregona ali če oškodovanec kot tožilec ne pride na glavno obravnavo, čeprav je bil v redu povabljen, ali mu vabila ni bilo mogoče vročiti, ker sodišču ni prijavil spremembe naslova ali prebivališča, se šteje, da je odstopil od pregona.

(2) Če oškodovanec kot tožilec ne pride na glavno obravnavo, čeprav je bil v redu povabljen, se uporabijo določbe drugega do četrtega odstavka 58. člena tega zakona.

63. člen

(1) Oškodovanec kot tožilec ima iste pravice kot državni tožilec, razen tistih, ki jih ima državni tožilec kot državni organ.

(2) V postopku, ki teče na zahtevo oškodovanca kot tožilca, ima državni tožilec pravico, da do konca glavne obravnave sam prevzame pregon in zastopanje obtožbe.

64. člen

(1) Če je oškodovanec mladoletnik ali oseba, ki ji je popolnoma odvzeta poslovna sposobnost, je njegov zakoniti zastopnik upravičen podajati vse izjave in opravljati vsa dejanja, ki jih je po tem zakonu upravičen podajati oziroma opravljati oškodovanec.

(2) Oškodovanec, ki je dopolnil šestnajst let, je upravičen sam podajati izjave in opravljati procesna dejanja.

65. člen

(1) Zasebni tožilec, oškodovanec in oškodovanec kot tožilec ter njihovi zakoniti zastopniki smejo izvrševati svoje pravice v postopku tudi po pooblaščenju.

(2) Če teče postopek za kaznivo dejanje, za katero je v zakonu predpisana kazen zapora nad tri leta, lahko postavi sodišče oškodovancu kot tožilcu na njegovo zahtevo pooblaščenca, če je to koristno za postopek in če oškodovanec kot tožilec po svojih gmotnih razmerah ne more plačati stroškov zastopanja. O zahtevi odloči preiskovalni sodnik oziroma predsednik senata, pooblaščenca pa postavi predsednik sodišča izmed odvetnikov.

66. člen

Zasebni tožilec, oškodovanec kot tožilec in oškodovanec ter njihovi zakoniti zastopniki in pooblaščenca morajo sporočiti sodišču vsako spremembo naslova ali prebivališča.

VI. poglavje

ZAGOVORNIK

67. člen

(1) Obdolženec sme imeti zagovornika ves čas, ko teče kazenski postopek.

(2) Obdolženca je treba pred prvim zaslišanjem poučiti, da ima pravico vzeti si zagovornika in da je zagovornik lahko navzoč pri njegovem zaslišanju.

(3) Zagovornika smejo najeti obdolžencu tudi njegov zakoniti zastopnik, zakonec oziroma oseba, s katero živi v zunajzakonski skupnosti, krvni sorodnik v ravni vrsti, posvojitelj, posvojenec, brat, sestra in rejnik.

(4) Za zagovornika se sme vzeti samo odvetnik, njega pa lahko nadomestuje odvetniški kandidat. Pred vrhovnim sodiščem sme biti zagovornik samo odvetnik.

(5) Zagovornik mora predložiti organu, pred katerim teče postopek, pooblastilo. Obdolženec lahko da zagovorniku pooblastilo tudi ustno na zapisnik pri organu, pred katerim teče postopek.

68. člen

(1) V isti kazenski zadevi zagovornik ne more zagovarjati dveh ali več obdolžencev.

(2) Posamezen obdolženec ima lahko več zagovornikov, šteje pa se, da je obramba zagotovljena, če v postopku sodeluje eden izmed zagovornikov.

69. člen

(1) Zagovornik ne sme biti oškodovanec, zakonec oškodovanca ali tožilca oziroma oseba, s katero oškodovanec ali tožilec živi v zunajzakonski skupnosti, in ne njihov krvni sorodnik v ravni vrsti do kateregakoli kolena, v stranski vrsti do četrtega kolena ali sorodnik po svaštvu do drugega kolena.

(2) Zagovornik tudi ne sme biti, kdor je povabljen kot prič, razen če je po tem zakonu oproščen dolžnosti pričevanja in če izjavi, da ne bo pričal, ali če se zagovornik zasljuše kot prič v primeru iz 2. točke 235. člena tega zakona.

(3) Zagovornik tudi ne sme biti, kdor je bil v isti zadevi sodnik ali državni tožilec.

70. člen

(1) Če je obdolženec nem, gluha ali sicer nezmožen, da se sam uspešno brani, ali če teče zoper njega kazenski postopek zaradi kaznivega dejanja, za katero je v zakonu predpisana kazen dvajsetih let zapora, mora imeti zagovornika že pri prvem zaslišanju.

(2) Obdolženec mora imeti zagovornika takoj, ko je zoper njega odrejen pripor in ves čas, dokler traja pripor.

(3) Obdolženec mora imeti zagovornika ob vročitvi obtožnice oziroma zasebne tožbe, če gre za kaznivo dejanje iz pristojnosti okrožnega sodišča.

(4) Če si obdolženec v primerih obvezne obrambe iz prejšnjih odstavkov ne vzame zagovornika sam, mu ga predsednik sodišča postavi po uradni dolžnosti za nadaljnji potek kazenskega postopka do pravomočnosti sodbe; če pa mu je bila izrečena kazen zapora dvajsetih let – tudi za postopek z izrednimi pravnimi sredstvi. Če se obdolžencu po uradni dolžnosti postavi zagovornik po vložitvi obtožnice, se mu to sporoči takrat, ko se mu vroči obtožnica. Če ostane obdolženec v primeru obvezne obrambe v postopku brez zagovornika, sam pa si ne vzame drugega zagovornika, mu ga predsednik sodišča, pred katerim teče postopek, postavi po uradni dolžnosti.

(5) Za zagovornika se lahko postavi samo odvetnik.

71. člen

O zahtevi za postavitve zagovornika iz tretjega odstavka 12. člena odloča preiskovalni sodnik, zagovornika pa postavi predsednik sodišča. Glede določitve zagovornika se uporabi določba petega odstavka prejšnjega člena.

72. člen

(1) Namesto postavljenega zagovornika si obdolženec lahko sam vzame drugega zagovornika. V takem primeru se postavljeni zagovornik razreši.

(2) Postavljeni zagovornik sme samo iz opravičenih razlogov zahtevati razrešitev.

(3) O razrešitvi zagovornika v primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena odloča pred glavno obravnavo preiskovalni sodnik oziroma predsednik senata, na glavni obravnavi senat, v pritožbenem postopku pa predsednik senata sodišča prve stopnje oziroma senat, pristojen za odločanje v postopku o pritožbi. Zoper ta sklep ni pritožbe.

(4) Predsednik sodišča sme na zahtevo obdolženca ali z njegovo privolitvijo razrešiti postavljenega zagovornika, ki ne opravlja v redu svoje dolžnosti. Namesto razrešenega zagovornika mu postavi drugega. O razrešitvi zagovornika se obvesti odvetniška zbornica.

73. člen

Ko je podana zahteva upravičenega tožilca za kazenski pregon oziroma ko preiskovalni sodnik pred izdajo sklepa o preiskavi opravi posamezna preiskovalna dejanja, ima zagovornik pravico pregledati in prepisati spise in si ogledati zbrane dokazne predmete.

74. člen

Če je obdolženec v priporu, si zagovornik lahko z njim prosto in brez nadzorstva dopisuje in govori.

75. člen

(1) Zagovornik je upravičen storiti v korist obdolženca vse, kar sme storiti obdolženec sam.

(2) Pravice in dolžnosti zagovornika prenehajo, če obdolženec preklic pooblastilo.

VII. poglavje

VLOGE IN ZAPISNIKI

76. člen

(1) Zasebne tožbe, obtožnice in obtožni predlogi oškodovanca kot tožilca, predlogi, pravna sredstva ter druge izjave ter sporočila se vlagajo pisno ali dajejo ustno na zapisnik.

(2) Vloge iz prejšnjega odstavka morajo biti razumljive in obsegati vse, kar je treba da se dajo obravnavati, ter podpisane.

(3) Če ni v tem zakonu drugače določeno, zahteva sodišče od vložnika vloge, ki je nerazumljiva ali ne obsega vsega, kar je treba, da bi se dala obravnavati, naj jo popravi oziroma dopolni; če tega v danem roku ne stori, sodišče vlogo zavrže.

(4) V zahtevi za popravek oziroma dopolnitev vloge opozori sodišče vložnika na posledice, če tega ne bi storil.

77. člen

(1) Vloge, ki se po tem zakonu vročajo nasprotni stranki, se morajo izročiti sodišču v toliko izvodih, kolikor jih je treba za sodišče in drugo stranko.

(2) Če take vloge niso izročene sodišču v zadostnem številu izvodov, zahteva sodišče od vložnika, naj v določenem roku izroči zadosti izvodov. Če vložnik ne ravna po naročilu sodišča, preskrbi sodišče potrebno število izvodov na vložnikove stroške.

78. člen

(1) Sodišče kaznuje z denarno kaznijo zagovornika, pooblaščenca, zakonitega zastopnika, oškodovanca, zasebnega tožilca ali oškodovanca kot tožilca, če v vlogi ali govoru žali sodišče ali koga, ki sodeluje v postopku. Denarna kazen znaša najmanj eno petino zadnje uradno objavljene povprečne mesečne čiste plače v gospodarstvu v Republiki Sloveniji in največ trikratni znesek te plače. Sklep o kaznovanju izda preiskovalni sodnik oziroma senat, pred katerim je bila dana žaljiva izjava, če je žalitev zapisana v vlogi, pa sodišče, ki naj o njej odloči. Zoper ta sklep je dovoljena pritožba. Če državni tožilec ali tisti, ki ga zastopa, koga žali, se o tem obvesti pristojni državni tožilec. O kaznovanju odvetnika oziroma odvetniškega kandidata se obvesti odvetniška zbornica.

(2) Kaznovanje po prejšnjem odstavku ne vpliva na pregon in izrek kazni za kaznivo dejanje, ki je bilo storjeno z žalitvijo.

79. člen

(1) O vsakem dejanju, ki se opravi v kazenskem postopku, se sestavi zapisnik sproti, ko se dejanje opravlja; če to ni mogoče, pa neposredno po tem.

(2) Zapisnik piše zapisnikar. Le tedaj, če se opravlja hišna ali osebna preiskava ali če se opravlja dejanje zunaj uradnih prostorov organa in ni mogoče dobiti zapisnikarja, lahko piše zapisnik tudi tisti, ki opravlja dejanje.

(3) Zapisnik, ki ga piše zapisnikar, se napravi tako, da tisti, ki dejanje opravlja, glasno narekuje zapisnikarju, kaj naj zapiše v zapisnik.

(4) Zaslišancu se dovoli, da narekuje odgovore v zapisnik sam. Ta pravica se mu lahko odreče, če jo zlorablja.

80. člen

(1) V zapisnik se vpiše: naslov državnega organa, pred katerim se opravlja dejanje, kraj, kjer se opravlja dejanje, dan in ura, ko se je dejanje začelo in končalo,

imena in priimki navzočih z navedbo, v kakšni lastnosti so navzoči, in kazenska zadeva, v kateri se opravlja dejanje.

(2) Zapisnik mora obsegati bistvene podatke o poteku in vsebini opravljenega dejanja. Vanj se vpisuje v obliki pripovedovanja le bistvena vsebina danih izpovedb in izjav. Vprašanja se vpišejo v zapisnik samo, če je potrebno, da bi se razumel odgovor, ali če to zahteva tisti, ki je postavil vprašanje. Iz zapisnika mora biti razvidno, kdo je postavil vprašanje. Če je treba, se v zapisnik dobesedno zapišeta vprašanje, ki je bilo postavljeno, in odgovor nanj. Če so bili pri dejanju zaseženi predmeti ali spisi, je treba to pripomniti v zapisniku, zasežene stvari pa priključiti zapisniku ali navesti kdo jih hrani.

(3) Pri dejanjih, kot je ogled, hišna ali osebna preiskava ali pa prepoznavanje osebe ali predmetov (242. člen), je treba vpisati v zapisnik tudi podatke, ki so pomembni glede na naravo takega dejanja ali so pomembni za ugotovitev istovetnosti posameznih predmetov (opis, mere in velikost predmetov ali sledov, označbe na predmetih in drugo); če so bile napravljene skice, risbe, načrti, zvočni ali slikovni posnetki in podobno, je treba to navesti v zapisniku in jih priložiti zapisniku.

81. člen

(1) Zapisnik se mora pisati v redu; v njem se ne sme nič izbrisati, dodati ali spreminjati. Prečrtana mesta morajo ostati čitljiva.

(2) Vse spremembe, popravki in dodatki se vpišejo na koncu zapisnika in jih morajo potrditi tisti, ki zapisnik podpišejo.

82. člen

(1) Zaslišanec in tisti, ki morajo biti navzoči pri procesnih dejanjih, ter stranke, zagovornik in oškodovanec, če so navzoči, imajo pravico prebrati zapisnik ali zahtevati, da se jim prebere. Na to jih mora opozoriti tisti, ki opravlja dejanje, v zapisniku pa se pripomni, ali so bili opozorjeni in ali je bil zapisnik prebran. Zapisnik se prebere vselej, če ni bilo zapisnikarja; to se pripomni v zapisniku.

(2) Zapisnik podpiše zaslišanec. Če obsega zapisnik več strani, podpiše zaslišanec vsako stran.

(3) Na koncu zapisnika se podpišejo morebitni tolmač in priče, katerih navzočnost je obvezna pri preiskovalnih dejanjih, pri osebni ali hišni preiskavi pa tudi tisti, ki je bil preiskan oziroma čigar stanovanje je bilo preiskano. Če zapisnika ne piše zapisnikar (drugi odstavek 79. člena), podpišejo zapisnik tisti, ki so bili pri dejanju navzoči. Če takih ni ali če ne morejo razumeti vsebine zapisnika, pa ga podpišeta dve priči, razen če ni mogoče zagotoviti, da bi bili navzoči.

(4) Nepismeni odtisne na mestu podpisa kazalec desne roke, zapisnikar pa zapiše pod odtisom njegovo ime in priimek. Če se zaradi tega, ker ni mogoče odtisniti desnega kazalca, odtisne kakšen drug prst ali prst z leve roke, se v zapisniku pripomni, s katerega prsta in s katere roke je bil vzet odtis.

(5) Če je zaslišanec brez obeh rok, prebere zapisnik, če je nepismen, pa se mu prebere zapisnik in se to vanj vpiše. Če zaslišanec noče podpisati zapisnika ali dati prstnega odtisa, se to zapiše v zapisnik in navede razlog odklonitve.

(6) Če se dejanje ni moglo opraviti zdržema, se v zapisnik zapišeta dan in ura, kdaj je bilo prekinjeno, ter dan in ura kdaj se je nadaljevalo.

(7) Če kdo ugovarja vsebini zapisnika, se zapišejo v zapisnik tudi ti ugovori.

(8) Zapisnik podpišeta na koncu tisti, ki je opravil dejanje, in zapisnikar.

83. člen

(1) Če je v tem zakonu določeno, da se sodna odločba ne more opirati na izpovedbo obdolženca, priče ali izvedenca, izda preiskovalni sodnik po uradni dolžnosti ali na predlog strank sklep, s katerim izloči zapisnike o teh izpovedbah iz spisov takoj, ko ugotovi, da gre za take izpovedbe. Zoper ta sklep je dovoljena posebna pritožba.

(2) Po pravnomočnosti sklepa se izločeni zapisniki zaprejo v poseben ovitek in shranijo pri preiskovalnem sodniku ločeno od drugih spisov, ter jih ni mogoče pregledovati in ne uporabiti v postopku.

(3) Ko je končana preiskava, kot tudi ko da preiskovalni sodnik soglasje, da se sme obtožnica vložiti brez preiskave (prvi odstavek 170. člena), ravna preiskovalni sodnik po prvem in drugem odstavku tega člena tudi glede vseh obvestil, ki so jih po 148. členu tega zakona dali organom za notranje zadeve obdolženec in osebe, ki ne smejo biti zaslišane kot priče (235. člen), ki so se v skladu s tem zakonom odrekle pričevanju (236. člen) ali ki po tem zakonu ne bi smele biti postavljene za izvedence (prvi odstavek 251. člena). Če vloži državni tožilec obtožnico brez preiskave (šesti odstavek 170. člena) pošlje spise, v katerih so taka obvestila, preiskovalnemu sodniku, ta pa ravna po določbah tega člena.

(4) Določbe prvega odstavka tega člena, četrtega odstavka 276. člena, tretjega odstavka 286. člena, tretjega odstavka 340. člena in petega odstavka 377. člena, se ustrezno uporabljajo tudi glede zapisnikov o hišni in osebni preiskavi ter glede predmetov, posnetkov, sporočil in drugih dokazil, ki so bili pridobljeni v nasprotju z določbami 155. in 219. člena tega zakona.

(5) Sodna odločba se ne sme opreti na obvestila, ki bi morala biti po tretjem odstavku tega člena izločena iz spisov.

84. člen

(1) Preiskovalni sodnik lahko odredi, da se preiskovalno dejanje posname z napravo za zvočno ali slikovno snemanje. O tem mora poprej obvestiti zaslišanca.

(2) Posnetek mora vsebovati podatke iz prvega odstavka 80. člena tega zakona, podatke, potrebne za identifikacijo tistega, čigar izjava se snema, in podatek, v kakšni lastnosti daje ta izjavo. Če se snemajo izjave več oseb, mora biti poskrbljeno, da se da iz posnetka jasno razpoznati, kdo je dal izjavo.

(3) Na zahtevo zaslišanca se posnetek takoj reproducira, njegovi popravki ali pojasnila pa se prav tako posnamejo.

(4) V zapisniku o preiskovalnem dejanju je treba zapisati, da je bilo dejanje posneto z napravo za zvočno ali slikovno snemanje in kdo je to napravil, da je bil zaslišanec vnaprej obveščen o snemanju, da je bil posnetek reproduciran in kje je shranjen posnetek, če ni priložen spisom.

(5) Preiskovalni sodnik lahko odredi, naj se zvočni posnetek v celoti ali deloma prepíše. Prepis mora preiskovalni sodnik pregledati, potrditi in priključiti zapisniku o opravljenem dejanju.

(6) Zvočne in slikovne posnetke hrani sodišče, dokler se hrani kazenski spis.

(7) Preiskovalni sodnik sme dovoliti tistim, ki imajo opravičen interes, da z napravo za zvočno ali slikovno snemanje snemajo preiskovalno dejanje.

(8) Določbe prvega do sedmega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo tudi, če je kakšno drugo preiskovalno dejanje, razen zaslišanja, snemano z napravo za

zvočno ali slikovno snemanje, ali če preiskovalno dejanje opravlja organ za notranje zadeve.

85. člen

Za zapisnik o glavni obravnavi veljajo tudi določbe členov 314 do 317 tega zakona.

86. člen

(1) O posvetovanju in glasovanju se sestavi poseben zapisnik.

(2) Zapisnik o posvetovanju in glasovanju obsega potek glasovanja in sprejeto odločbo.

(3) Ta zapisnik podpišejo vsi člani senata in zapisnikar. Posebna mnenja se priložijo zapisniku o posvetovanju in glasovanju, če niso vpisana v sam zapisnik.

(4) Zapisnik o posvetovanju in glasovanju se zapre v poseben ovitek. Ta zapisnik sme pregledati samo višje sodišče, ko odloča o pravnem sredstvu. V tem primeru mora višje sodišče zapisnik spet zapreti v poseben ovitek in na ovitku naznačiti, da je zapisnik pregledalo.

VIII. poglavje

ROKI

87. člen

(1) Roki, ki so določeni v tem zakonu, se ne smejo podaljšati, razen če to zakon izrecno dovoljuje. Če gre za rok, ki je s tem zakonom določen zaradi varstva pravic obrambe in drugih obdolženčevih procesnih pravic, se ta lahko skrajša, če obdolženec to zahteva pisno ali pred sodiščem ustno na zapisnik.

(2) Če je izjava vezana na rok, velja za pravočasno, če se tistemu, ki jo je upravičen sprejeti, izroči še pred pretekom roka.

(3) Če se izjava pošlje po pošti priporočeno ali brzojavno, velja dan oddaje na pošto za dan izročitve tistemu, kateremu je poslana.

(4) Obdolženec, ki je v priporu, lahko poda izjavo, vezano na rok, tudi na zapisnik pri sodišču, ki vodi postopek, ali jo izroči upravi zaporov; tisti ki prestaja kazen ali je v kakšnem zavodu, ker mu je bil izrečen varnostni ali vzgojni ukrep, pa lahko izroči tako izjavo upravi zavoda, v katerem je. Dan, ko se sestavi tak zapisnik oziroma ko se izjava izroči upravi zavoda, velja za dan izročitve organu, ki je pristojen da jo sprejme.

(5) Če je vloga, ki je vezana na rok, zaradi nevednosti ali očitne pomote vložnika izročena ali poslana nepristojnemu sodišču pred pretekom roka, k pristojnemu sodišču pa prispe po preteku roka, se šteje, da je pravočasna.

88. člen

(1) Roki se računajo na ure, dneve, mesece in leta.

(2) Ura ali dan, ko je bila opravljena vročitev ali naznanitev oziroma ko se je pripetil dogodek, od katerega je treba računati rok, se ne šteje v rok, temveč se za začetek roka vzame prva naslednja ura oziroma prvi naslednji dan. Za en dan se šteje štiriindvajset ur, mesec in leto pa se računata po koledarju.

(3) Roki, ki so določeni po mesecih oziroma letih, se iztečejo s pretekom tistega dne v zadnjem mesecu oziroma letu, ki se po svoji številki ujema z dnem, ko je rok začel teči po drugem odstavku tega člena. Če tega dneva v zadnjem mesecu ni, se izteče rok zadnji dan v tem mesecu.

(4) Če je zadnji dan roka državni praznik, sobota ali nedelja ali kakšen drug dan, ko se pri državnem organu

ne dela, se izteče rok s pretekom prvega prihodnjega delavnika.

89. člen

(1) Obdolžencu, ki iz opravičenih razlogov zamudi rok za pritožbo zoper sodbo ali zoper sklep o varnostnem ali vzgojnem ukrepu ali o odvzemu premoženjske koristi, dovoli sodišče vrnitev v prejšnje stanje, da vloži pritožbo, če v osmih dneh po prenehanju vzroka, zaradi katerega je zamudil rok, vloži prošnjo za vrnitev v prejšnje stanje in obenem z njo odda tudi pritožbo.

(2) Po treh mesecih od dneva zamude se ne more več zahtevati vrnitev v prejšnje stanje.

90. člen

(1) O vrnitvi v prejšnje stanje odloči predsednik senata, ki je izdal sodbo ali sklep, ki se s pritožbo izpodbija.

(2) Zoper sklep, s katerim se dovoli vrnitev v prejšnje stanje, ni pritožbe.

(3) Če se obdolženec pritoži zoper sklep, s katerim mu ni bila dovoljena vrnitev v prejšnje stanje, mora sodišče to pritožbo skupaj s pritožbo zoper sodbo ali zoper sklep o varnostnem ali vzgojnem ukrepu ali o odvzemu premoženjske koristi ter z odgovorom na pritožbo in vsemi spisi poslati v odločitev višjemu sodišču.

91. člen

Prošnja za vrnitev v prejšnje stanje praviloma ne zadrži izvršitve sodbe oziroma sklepa o varnostnem ali vzgojnem ukrepu ali o odvzemu premoženjske koristi, vendar pa sme sodišče, ki je pristojno za rešitev prošnje, odločiti da se počaka z izvršitvijo, dokler se ne odloči o prošnji.

IX. poglavje

STROŠKI KAZENSKEGA POSTOPKA

92. člen

(1) Stroški kazenskega postopka so izdatki, ki nastanejo v kazenskem postopku od njegove uvedbe do konca, in izdatki za preiskovalna dejanja, opravljena pred preiskavo.

(2) Stroški kazenskega postopka so:

- 1) stroški za priče in za ogled ter nagrada in stroški za izvedence, tolmače in strokovnjake;
- 2) vozni stroški za obdolženca;
- 3) izdatki za privedbo obdolženca oziroma tistega, ki mu je bila vzeta prostost;
- 4) vozni in potni stroški uradnih oseb;
- 5) stroški za zdravljenje obdolženca, dokler je v priporu in stroški poroda;
- 6) povprečnina;
- 7) nagrada in potrebni izdatki zagovornika, potrebni izdatki zasebnega tožilca in oškodovanca kot tožilca ter njihovih zastopnikov in pa nagrada in potrebni izdatki njihovih pooblaščenecv;
- 8) potrebni izdatki oškodovanca in njegovega zakonskega zastopnika ter nagrada in potrebni izdatki njegovega pooblaščenca.

(3) Povprečnina se določi v znesku, ki znaša najmanj eno tretjino zadnje uradno objavljene povprečne mesečne čiste plače v gospodarstvu v Republiki Sloveniji in največ desetkratni znesek te plače. Pri odmeri povprečnine sodišče upošteva trajanje in zamotanost postopka ter premoženjske razmere tistega, ki jo je dolžan plačati.

(4) Stroški iz 1. do 5. točke drugega odstavka tega člena ter potrebni izdatki postavljenega zagovornika in

postavljenega pooblaščenca oškodovanca kot tožilca, se v postopku zaradi kaznivih dejanj, za katera se storilec preganja po uradni dolžnosti, izplačajo naprej iz sredstev organa, ki vodi kazenski postopek, pozneje pa izterjajo od tistih, ki so jih po določbah tega zakona dolžni poravnati. Organ ki vodi kazenski postopek, mora vse stroške, ki so bili naprej izplačani, vpisati v seznam in seznam priložiti spisom.

(5) Stroški za prevajanje v slovenski, italijanski ali madžarski jezik, ki nastanejo z uporabo določb ustave in tega zakona o pravici pripadnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti do uporabe svojega jezika, se ne zaračunajo tistim, ki so po določbah tega zakona dolžni povrniti stroške kazenskega postopka.

(6) Stroški za prevajanje se ne zaračunajo obdolžencu, če ne razume ali ne govori jezika, v katerem teče kazenski postopek.

93. člen

(1) V vsaki sodbi in v vsakem sklepu, s katerim se ustavi kazenski postopek, ali zavrže obtožnica, je treba odločiti, kdo plača stroške postopka in kolikšni so.

(2) Če o višini stroškov ni podatkov, izda preiskovalni sodnik, sodnik posameznik ali predsednik senata poseben sklep o višini stroškov takrat, ko se ti podatki zberejo. Zahtevek s podatki o višini stroškov se lahko poda najpozneje v treh mesecih od dneva, ko je bila pravnomočna sodba ali sklep vročen tistemu, ki ima pravico podati takšen zahtevek.

(3) Kadar se o stroških kazenskega postopka odloči s posebnim sklepom, odloča o pritožbi zoper tak sklep senat (šesti odstavek 25. člena).

94. člen

(1) Obdolženec, oškodovanec, oškodovanec kot tožilec, zasebni tožilec, zagovornik, zakoniti zastopnik, pooblaščenec, priča, izvedenec, tolmač in strokovnjak (178. člen) plačajo ne glede na izid kazenskega postopka stroške s svojo privedbo, preložitvijo preiskovalnega dejanja ali glavne obravnave in druge stroške postopka, ki so jih povzročili po svoji krivdi, kot tudi ustrezen del povprečnine.

(2) O stroških iz prejšnjega odstavka izda sodišče poseben sklep, razen če odloči o stroških, ki jih morata povrniti zasebni tožilec in obdolženec, v odločbi o glavni stvari.

95. člen

(1) Če sodišče spozna obdolženca za krivega, izreče v sodbi, da je dolžan povrniti stroške kazenskega postopka.

(2) Kdor je obdolžen več kaznivih dejanj, se ne obsodi na povrnitev stroškov za dejanja, glede katerih je oproščen obtožbe, če se dajo ti stroški izločiti iz skupnih stroškov.

(3) Če je z isto sodbo spoznanih za krive več obdolžencev, določi sodišče, kolikšen del stroškov plača vsak posamezen izmed njih; če tega ni mogoče določiti, obsodi vse obdolžence na nerazdelno plačilo stroškov. Plačilo povprečnine določi za vsakega obdolženca posebej.

(4) Sodišče sme v odločbi, s katero odloči o stroških, oprostiti obdolženca povrnitve vseh stroškov ali dela stroškov kazenskega postopka iz 1. do 6. točke drugega odstavka 92. člena tega zakona, če bi bilo zaradi njihovega plačila ogroženo vzdrževanje obdolženca ali oseb, ki jih je obdolženec dolžan vzdrževati. Če se te okoliščine ugotovijo po izdaji odločbe o stroških, sme predsednik senata s posebnim sklepom oprostiti obdolženca povrnitve

stroškov kazenskega postopka, ali pa mu dovoliti, da jih povrne v obrokih.

96. člen

(1) Če se kazenski postopek ustavi ali če se izda sodba, s katero se obdolženec oprosti obtožbe ali se z njo obtožba zavrne, ali če se izda sklep s katerim se obtožnica zavrže, izreče sodišče v sklepu oziroma sodbi, da obremenjujejo stroški kazenskega postopka iz 1. do 5. točke drugega odstavka 92. člena tega zakona ter potrebni izdatki obdolženca in potrebni izdatki in nagrada zagovornika proračun, razen v primerih, ki so navedeni v naslednjih odstavkih.

(2) Kdor vedoma poda krivo kazensko ovadbo, plača stroške kazenskega postopka.

(3) Zasebni tožilec mora povrniti stroške kazenskega postopka iz 1. do 6. točke drugega odstavka 92. člena tega zakona, potrebne izdatke obdolženca ter potrebne izdatke in nagrado za njegovega zagovornika, če se postopek konča s sodbo, s katero se obdolženec oprosti obtožbe ali s sodbo, s katero se obtožba zavrne, ali s sklepom, s katerim se postopek ustavi, ali obtožnica zavrže, razen če se postopek ustavi oziroma če se obtožba s sodbo zavrne zaradi obdolženčeve smrti, ali pa zaradi tega, ker je kazenski pregon zastaral zaradi zavlačevanja postopka, ki ga ni mogoče pripisati v krivdo zasebnemu tožilcu. V slednjem primeru obremenjujejo stroški zasebnega tožilca in njegovega pooblaščenca proračun. Če se postopek ustavi zaradi umika obtožbe, se obdolženec in zasebni tožilec lahko poravnata o svojih medsebojnih stroških. Če je več zasebnih tožilcev, plačajo stroške vsi nerazdelno.

(4) Oškodovanec, ki je umaknil predlog za pregon in se zaradi tega postopek ustavi, plača stroške kazenskega postopka, razen če obdolženec izjavi, da jih bo plačal sam.

(5) Če sodišče zavrže obtožnico zaradi nepristojnosti, izda odločbo o stroških pristojno sodišče.

97. člen

(1) Nagrado in potrebne izdatke zagovornika in pooblaščenca zasebnega tožilca ali oškodovanca mora plačati zastopani, ne glede na to, kdo je po odločbi sodišča dolžan plačati stroške kazenskega postopka, razen v primerih, ko obremenjujejo po določbah tega zakona nagrada in potrebni izdatki zagovornika proračun. Če je bil obdolžencu zagovornik postavljen, pa bi bilo ogroženo njegovo vzdrževanje ali vzdrževanje oseb, ki jih je obdolženec dolžan vzdrževati, če bi moral plačati zagovorniku nagrado in potrebne izdatke, se ti izplačajo iz proračunskih sredstev. Tako se ravna tudi, če je bil oškodovancu kot tožilcu postavljen pooblaščenec.

(2) Pooblaščenec zasebnega tožilca in oškodovanca, ki ni odvetnik, oziroma odvetniški kandidat, nima pravice do nagrade, temveč samo pravico do povrnitve potrebnih izdatkov.

98. člen

(1) O dolžnosti plačila stroškov, ki nastanejo pri višjem sodišču odloča dokončno to sodišče v skladu z določbami členov 92 do 97 tega zakona.

(2) Povprečnina se ne določi, če je bilo z odločbo višjega sodišča odločeno v celoti ali deloma v obdolženčevo korist.

99. člen

Povrnitev stroškov kazenskega postopka podrobneje predpiše minister za pravosodje.

X. poglavje

PREMOŽENJSKOPRAVNI ZAHTEVKI

100. člen

(1) Premožensjkopravni zahtevek, ki je nastal zaradi kaznivega dejanja, se na predlog upravičencev obravnava v kazenskem postopku, če se s tem ne bi preveč zavlekel ta postopek.

(2) Premožensjkopravni zahtevek se lahko tiče povrnitve škode, vrnitve stvari ali razveljavitve določenega pravnega posla.

101. člen

Predlog za uveljavitev premožensjkopravnega zahtevka v kazenskem postopku lahko poda tisti, ki je upravičen uveljavljati tak zahtevek v pravdi.

102. člen

(1) Predlog za uveljavitev premožensjkopravnega zahtevka v kazenskem postopku se poda pri organu, pri katerem se vloži kazenska ovadba, ali pri sodišču, pred katerim teče postopek.

(2) Predlog se lahko poda najdalj do konca glavne obravnave pred sodiščem prve stopnje.

(3) Tisti, ki je upravičen podati predlog, mora določno označiti svoj zahtevek in predložiti dokaze.

(4) Če upravičenec ne poda predloga za uveljavitev premožensjkopravnega zahtevka v kazenskem postopku do vložitve obtožbe, se obvesti, da ga lahko poda do konca glavne obravnave.

103. člen

(1) Upravičenci (101. člen) smejo do konca glavne obravnave umakniti predlog za uveljavitev premožensjkopravnega zahtevka v kazenskem postopku in ga uveljavljati v pravdi. Če umaknejo predlog, ga ne morejo več ponoviti, razen če ta zakon določa drugače.

(2) Če preide premožensjkopravni zahtevek potem, ko je podan predlog, toda pred koncem glavne obravnave, po pravilih premožensjkopravnega prava na koga drugega, se ta povabi, da izjavi, ali vztraja pri predlogu ali ne. Če se ne odzove vabilu, čeprav je bil v redu povabljen, se šteje, da je umaknil podani predlog.

104. člen

(1) Sodišče, pred katerim teče postopek, zasliši obdolženca o dejstvih, navedenih v predlogu, in razišče okoliščine, ki so pomembne za ugotovitev premožensjkopravnega zahtevka.

(2) Če bi se s poizvedovanjem o premožensjkopravnem zahtevku preveč zavlekel kazenski postopek, se omeji sodišče na zbiranje tistih podatkov, ki bi jih bilo pozneje nemogoče ali zelo težko ugotoviti.

105. člen

(1) O premožensjkopravnih zahtevkih odloča sodišče.

(2) Sodišče lahko prisodi v sodbi, s katero spozna obdolženca za krivega, oškodovancu premožensjkopravni zahtevek v celoti; lahko mu ga prisodi deloma in ga s presežkom napoti na pravdo. Če pa podatki kazenskega postopka ne dajejo zanesljive podlage niti za popolno niti za delno razsojo, napoti sodišče oškodovanca na pravdo za celotnim premožensjkopravnim zahtevkom.

(3) Če izda sodišče sodbo, s katero se obdolženec oprosti obtožbe ali se z njo obtožba zavrne, ali če s sklepom ustavi kazenski postopek ali zavrže obtožnico, napoti oškodovanca, da lahko svoj premožensjkopravni

zahtevek uveljavlja v pravdi. Če se sodišče izreče za nepristojno za kazenski postopek, napoti oškodovanca, da lahko priglasi svoj premoženjskopравни zahtevek v kazenskem postopku, ki ga bo začelo ali nadaljevalo pristojno sodišče.

106. člen

Če gre pri premoženjskoprnem zahtevku za vrnitev stvari, pa sodišče ugotovi, da pripada stvar oškodovancu in da je pri obdolžencu ali pri katerem od udeležencev kaznivega dejanja ali pri nekom, kateremu so jo ti dali v hrambo, odloči v sodbi da se stvar izroči oškodovancu.

107. člen

Če se premoženjskoprnvi zahtevek tiče razveljavitve določenega pravnega posla in sodišče spozna, da je utemeljen, izreče v sodbi, da se ta pravni posel popolno ali deloma razveljavi s posledicami, ki iz tega izvirajo, ne da bi s tem posegalo v pravice drugih.

108. člen

(1) Pravnomočno sodbo, s katero je odločeno o premoženjskoprnem zahtevku, sme sodišče spremeniti v kazenskem postopku le tedaj, če se kazenski postopek obnovi ali če se vloži zahteva za varstvo zakonitosti.

(2) Razen v primerih iz prejšnjega odstavka smejo obsojenec oziroma njegovi dediči zahtevati samo v pravdi, da se spremeni pravnomočna sodba kazenskega sodišča, s katero je bilo odločeno o premoženjskoprnem zahtevku; to pa le tedaj, če so podani pogoji za obnovo po določbah, ki veljajo za pravnici postopek.

109. člen

(1) Na predlog upravičencev (101. člen), se sme odrediti v kazenskem postopku po določbah, ki veljajo za izvršilni postopek, začasno zavarovanje premoženjskoprnega zahtevka, nastalega zaradi kaznivega dejanja.

(2) Sklep iz prvega odstavka tega člena izda v preiskavi preiskovalni sodnik. Po vložitvi obtožnice izda sklep zunaj glavne obravnave predsednik senata, na glavni obravnavi pa senat.

(3) Zoper sklep senata o začasnem zavarovanju ni pritožbe. V drugih primerih odloči o pritožbi senat (šesti odstavek 25. člena). Pritožba ne zadrži izvršitve sklepa.

110. člen

(1) Če gre za stvari, ki nedvomno pripadajo oškodovancu in niso potrebne kot dokaz v kazenskem postopku, se izročijo oškodovancu še pred koncem postopka.

(2) Če se več oškodovancev prepira o lastnini stvari, se napotijo na pravdo, sodišče pa odredi v kazenskem postopku le hrambo stvari kot začasno zavarovanje.

(3) Stvari, ki so potrebne kot dokaz, se zasežejo in po končanem postopku vrnejo lastniku. Če je taka stvar lastniku neogibno potrebna, se mu sme vrniti tudi pred koncem postopka proti zavezi, da jo na zahtevo prinese.

111. člen

(1) Če ima oškodovanec zahtevek proti kakšni drugi osebi zaradi tega, ker so pri njej stvari, ki so bile pridobljene s kaznivim dejanjem, ali zaradi tega, ker je ta zaradi kaznivega dejanja prišla do premoženjske koristi, sme sodišče na predlog upravičencev (101. člen) odrediti v kazenskem postopku po določbah, ki veljajo za izvršilni postopek, začasno zavarovanje tudi proti tej osebi. Določbe drugega in tretjega odstavka 109. člena tega zakona veljajo tudi v tem primeru.

(2) Sodišče odpravi v sodbi, s katero spozna obdolženca za krivega, zavarovanje iz prvega odstavka tega člena, če ni bilo odpravljeno že prej, ali pa napoti oškodovanca na pravdo z opozorilom, da bo zavarovanje odpravljeno, če pravda ne bo uvedena v roku, ki mu ga za to določi.

XI. poglavje

IZDAJA IN NAZNANITEV ODLOČB

112. člen

(1) V kazenskem postopku se izdajajo odločbe v obliki sodb, sklepov in odredb.

(2) Sodbe izdaja le sodišče, sklepe in odredbe pa izdajajo tudi drugi organi, ki sodelujejo v kazenskem postopku.

113. člen

(1) Senat izdaja odločbe po ustnem posvetovanju in glasovanju. Odločba je sprejeta, če je zanjo glasovala večina članov senata.

(2) Predsednik senata vodi posvetovanje in glasovanje in glasuje zadnji. Njegova dolžnost je poskrbeti, da se vsa vprašanja vsestransko in popolnoma pretresejo.

(3) Če so glasovi glede posameznih vprašanj, o katerih se glasuje porazdeljeni na več različnih mnenj, tako da nobeno od njih nima večine, se vprašanja ločijo in glasovanje ponavlja, dokler se ne doseže večina. Če se na ta način ne dobi večina, se odločitev doseže tako, da se glasovi, ki so za obdolženca najneugodnejši, prištejejo glasovom, ki so od teh manj neugodni, dokler se ne doseže potrebna večina.

(4) Člani senata ne smejo odkloniti glasovanja o vprašanjih, ki jih postavi predsednik senata: vendar pa član senata, ki je glasoval za oprostitev obdolženca ali za razveljavitve sodbe in ostal v manjšini, ni dolžan glasovati o sankciji. Če ne glasuje, se šteje, da se strinja z glasom, ki je za obdolženca najugodnejši.

114. člen

(1) Pri odločanju se najprej glasuje, ali je sodišče pristojno, ali je treba postopek dopolniti ter o drugih predhodnih vprašanjih. Ko se odloči o predhodnih vprašanjih, se preide na odločanje o glavni stvari.

(2) Pri odločanju o glavni stvari se najprej glasuje, ali je obdolženec storil kaznivo dejanje in ali je kazensko odgovoren; nato pa se glasuje o kazni, drugih kazenskih sankcijah, stroških kazenskega postopka, premoženjskoprnih zahtevkih in o drugih vprašanjih, o katerih je treba odločiti.

(3) Če je ista oseba obtožena več kaznivih dejanj, se glasuje o kazenski odgovornosti in o kazni za vsako od teh dejanj posebej, nato pa o enotni kazni za vsa dejanja.

115. člen

(1) Posvetovanje in glasovanje je tajno.

(2) V prostoru, v katerem je posvetovanje in glasovanje, smejo biti le člani senata in zapisnikar.

116. člen

(1) Če ni v tem zakonu drugače določeno, se naznanjajo odločbe navzočim prizadetim osebam ustno, nenavzočim pa se vročajo v overjenem prepisu.

(2) Če je bila odločba naznanjena ustno, se to zaznamuje v zapisniku ali na spisu; tisti, ki mu je bila naznanjena, pa to potrdi s svojim podpisom. Če prizadeta oseba izjavi, da se ne bo pritožila, se ji ne vroči overjenega

prepisa ustno naznanjene odločbe, razen če ni v tem zakonu drugače določeno.

(3) Prepisi odločb, zoper katere je dovoljena pritožba, se vročajo s poukom o pravici do pritožbe.

XII. poglavje

VROČANJE PISANJ IN PREGLEDOVANJE SPISOV

117. člen

(1) Pisanja se vročajo praviloma po pošti ali po podjetju, ki je pooblaščen za vročanje pošilk. Vročajo se lahko tudi po uradni osebi organa, ki je odredil vročanje ali neposredno pri tem organu.

(2) Vabilo na glavno obravnavo in druga vabila lahko sodišče tudi ustno naznani osebi, ki je pred njim, in jo pri tem pouči o posledicah, če ne bi prišla. Na ta način opravljeno vabilo se zaznamuje v zapisniku, ki ga povabljeni podpiše, razen če je to že zapisano v zapisniku o glavni obravnavi. Šteje se, da je s tem vabilo veljavno vročeno.

118. člen

Pisanje, za katero je v tem zakonu določeno, da ga je treba osebno vročiti, se izroči neposredno naslovníku. Če tistega, kateremu mora biti pisanje osebno vročeno, ni tam, kjer naj se vročitev opravi, poižve vročevalec, kdaj in kje bi ga mogel najti, ter mu pusti pri katerih od oseb, omenjenih v 119. členu tega zakona ali v hišnem predalčniku, pismeno sporočilo, naj bo določenega dne ob določeni uri v svojem stanovanju ali na svojem delovnem mestu, da sprejme pisanje. Če vročevalec tudi potem ne najde tistega, ki bi mu moral vročiti pisanje, ravna po prvem odstavku 119. člena tega zakona; s tem se šteje, da je vročitev opravljena.

119. člen

(1) Pisanja, za katera v tem zakonu ni določeno, da morajo biti osebno vročena, se prav tako vročajo osebno. Vendar pa se v primeru, če naslovníka ni v stanovanju ali na delovnem mestu, lahko izročijo kateremu od njegovih odraslih družinskih članov, ki je pisanje dolžan sprejeti. Če niti teh ni v stanovanju, se pisanje izroči hišniku ali sosedu, če v to privolita. Če pa se vroča pisanje na delovnem mestu tistega, kateremu naj bo vročeno, in tega ni tam, se lahko izroči osebi, pooblaščen za sprejemanje pošte, ki je pisanje dolžna sprejeti, ali komu, ki dela na istem mestu, če v to privoli.

(2) Če pisanja ni mogoče vročiti osebam iz prejšnjega odstavka, se naslovníku pusti sporočilo o prispeli pošiljki z obvestilom, v kateri pošti in v katerem roku lahko prevzame pisanje. Pisanje, ki v določenem roku ni prevzeto, se vrne.

(3) Če se ugotovi, da je tisti, kateremu bi bilo treba vročiti pisanje, odsoten in da mu zaradi tega osebe iz prvega odstavka tega člena pisanja ne bi mogle pravočasno izročiti, se pisanje vrne z navedbo, kje je odsotni.

120. člen

(1) Obdolžencu je treba osebno vročiti vabilo na prvo zaslišanje v predhodnem postopku in vabilo na glavno obravnavo.

(2) Obdolžencu, ki nima zagovornika, je treba osebno vročiti obtožni akt, sodbo in vse odločbe, pri katerih teče od vročitve rok za pritožbo, kot tudi pritožbo nasprotne stranke, ki se vroča na odgovor. Na zahtevo obdolženca vroči sodišče sodbo in druge odločbe osebi, ki jo on določi.

(3) Če je treba obdolžencu, ki nima zagovornika, vročiti sodbo, s katero mu je izrečena kazen zapora, pa mu sodbe ni mogoče vročiti na njegov dotedanji naslov, mu sodišče postavi po uradni dolžnosti zagovornika, ki opravlja to dolžnost, dokler se ne zve za njegov novi naslov. Postavljenemu zagovorniku določi sodišče potreben rok, da se seznaní s spisi, nato pa mu vroči sodbo in postopek nadaljuje. Če gre za drugo odločbo, pri kateri teče od vročitve rok za pritožbo, ali za pritožbo nasprotne stranke, ki se vroča na odgovor, pritrđi sodišče odločbo oziroma pritožbo na sodno desko in se po preteku osmih dni šteje, da je bila opravljena veljavna vročitev.

(4) Če ima obdolženec zagovornika, vroči sodišče pisanja iz drugega odstavka tega člena zagovorniku in obdolžencu po določbah prejšnjega člena. V takem primeru teče rok za vložitev pravnega sredstva oziroma odgovora na pritožbo od zadnje vročitve. Če obdolžencu ni mogoče vročiti odločbe oziroma pritožbe, ker ni sporočil spremembe naslova ali prebivališča, se odločba oziroma pritožba pritrđi na sodno desko in se po preteku osmih dni šteje, da je bila opravljena veljavna vročitev.

(5) Če je treba vročiti pisanje zagovorniku obdolženca, ta pa ima več zagovornikov, zadošča, da se vroči enemu od njih.

121. člen

(1) Vabilo za vložitev zasebne tožbe ali obtožnice ter vabilo na glavno obravnavo vroči sodišče zasebnemu tožilcu in oškodovancu kot tožilcu oziroma njunemu zakonitemu zastopniku osebno (118. člen), njihovim pooblaščenecem pa po 119. členu tega zakona. Enako jim vroča tudi odločbe, pri katerih teče od dneva vročitve rok za pritožbo, in pritožbo nasprotne stranke, ki jo vroča na odgovor.

(2) Če osebam iz prejšnjega odstavka ali oškodovancu ni mogoče vročiti vabila oziroma odločbe ali pritožbe na dotedanji naslov, pritrđi sodišče vabilo, odločbo oziroma pritožbo na sodno desko in se po preteku osmih dni šteje, da je bila opravljena veljavna vročitev.

(3) Če ima oškodovanec, oškodovanec kot tožilec ali zasebni tožilec zakonitega zastopnika ali pooblaščenca, vroči sodišče pisanje temu, če jih ima več, pa le enemu od njih.

122. člen

(1) Potrđilo o vročitvi (vročilnico) podpišeta prejemnik in vročevalec. Prejemnik zapiše sam z besedo na vročilnici datum prejema.

(2) Če je prejemnik nepisem ali če se ne more podpisati, ga podpiše vročevalec in navede datum prejema s pripombo, zakaj je podpisal prejemnika.

(3) Če prejemnik noče podpisati vročilnice, zapiše vročevalec to na vročilnici in navede datum vročitve; s tem je vročitev opravljena.

123. člen

Če naslovník ali njegov odrasli družinski član pisanja noče sprejeti, zapiše vročevalec na vročilnici datum, uro in razlog odklonitve sprejema, pisanje pa pusti v naslovníkovem stanovanju ali v prostoru, kjer ta dela; s tem je vročitev opravljena.

124. člen

(1) Vojaškim osebam, osebam v organih za notranje zadeve, pripadnikom straže v zavodih, v katerih so osebe, ki jim je vzeta prostost, in osebam, zaposlenim v kopenskem, morskem in zračnem prometu, se vročajo vabila prek njihovega poveljstva oziroma neposrednega predstoj-

nika; po potrebi pa se jim lahko vročajo na ta način tudi druga pisanja.

(2) Osebam, ki jim je vzeta prostost, se opravi vročitev na sodišču ali po upravi zavoda, v katerem so.

(3) Osebam, ki uživajo v Republiki Sloveniji imunitetno pravico po mednarodnem pravu, se vročitev opravi po ministrstvu za zunanje zadeve, če mednarodne pogodbe ne določajo kaj drugega.

(4) Državljanom Republike Slovenije v tujini se opravi vročitev, če ne gre za postopek iz 515. in 516. člena tega zakona, s posredovanjem diplomatskega ali konzularnega predstavništva Republike Slovenije v tuji državi; pogoj pa je, da tuja država ne nasprotuje takemu načinu vročitve in da tisti, ki naj se mu pisanje vroči, prostovoljno privoli, da ga sprejme. Pooblaščenā oseba diplomatskega ali konzularnega predstavništva podpiše vročilnico kot vročevalec, če je pisanje vročeno v samem predstavništvu; če pa je poslano po pošti, potrdi to na vročilnici.

125. člen

(1) Državnemu tožilcu se vročajo odločbe in druga pisanja tako, da se izročijo pisarni državnega tožilstva.

(2) Kadar se vročajo odločbe in druga pisanja, pri katerih teče od dneva vročitve rok, se šteje za dan vročitve dan, ko se izročijo pisarni državnega tožilstva.

(3) Sodišče pošlje državnemu tožilcu na njegovo zahtevo kazenski spis v pregled. Če teče rok za redno pravno sredstvo ali če je to sicer v korist postopka, sme sodišče določiti rok, v katerem mora državni tožilec spis vrniti.

126. člen

V primerih, ki jih ni v tem zakonu, se vročitev opravi po določbah, ki veljajo za pravdni postopek.

127. člen

(1) Vabila in odločbe, ki se izdajajo do konca glavne obravnave za osebe, ki sodelujejo v postopku, razen za obdolženca, se smejo izročiti udeležencu v postopku, ki je pripravljen vročiti jih tistemu, kateremu so namenjene, če organ meni, da jih bo na ta način zanesljivo dobil.

(2) Vabilo na glavno obravnavo ali kakšno drugo vabilo ter odločba o preložitvi glavne obravnave ali drugih napovedanih dejanj se lahko sporoči osebam iz prejšnjega odstavka tudi s telekomunikacijskimi sredstvi, če se da po okoliščinah sklepati, da bo na ta način opravljeno sporočilo dobil tisti, kateremu je namenjeno.

(3) O tem, da je bilo vabilo sporočeno oziroma odločba izročena na način iz prvega ali drugega odstavka tega člena, se napravi na spisu uradni zaznamek.

(4) Proti tistemu, ki je bil obveščen oziroma ki mu je bila odločba poslana po prvem ali drugem odstavku tega člena, nastopijo škodljive posledice, ki so predpisane za zamudo, samo, če se ugotovi, da je pravočasno dobil vabilo oziroma odločbo in da je bil poučen o posledicah zamude.

128. člen

(1) Vsakemu, ki ima opravičen interes, se sme dovoliti pregled in prepis posameznih kazenskih spisov.

(2) Dokler postopek teče, dovoljuje pregled in prepis spisov organ, pred katerim teče postopek; ko pa je postopek končan, dovoli to predsednik sodišča ali uradna oseba, ki jo on določi. Če so spisi pri državnem tožilcu, dovoljuje pregled in prepis državni tožilec.

(3) Pregled in prepis posameznih kazenskih spisov se sme odreči, če to narekujejo posebni razlogi obrambe ali varnosti države ali če je bila javnost izključena z glavne

obrnave. Zoper tak sklep je dovoljena pritožba, ki ne zadrži njegove izvršitve.

(4) Za pregled in prepis spisov, ki naj bo dovoljen zasebnemu tožilcu, oškodovancu kot tožilcu, oškodovancu in zagovorniku, veljajo določbe 59. oziroma 73. člena tega zakona.

(5) Obdolženec ima pravico pregledati in prepisati spise in si ogledati dokazne predmete.

XIII. poglavje

IZVRŠITEV ODLOČB

129. člen

(1) Sodba postane pravnomočna, če se ne more več izpodbijati s pritožbo ali če zoper njo ni pritožbe.

(2) Pravnomočna sodba se izvrši, ko je vročena in ko za njeno izvršitev ni zakonskih ovir. Če ni vložena pritožba ali so se stranke pritožbi odpovedale ali jo umaknile, je sodba izvršljiva, ko poteče rok za pritožbo, oziroma od dneva, ko so se stranke odpovedale pritožbi ali vloženo pritožbo umaknile.

(3) Če sodišče, ki je izdalo sodbo na prvi stopnji, ni pristojno za njeno izvršitev, pošlje overjen prepis sodbe s potrdilom o izvršljivosti organu, ki je pristojen za izvršitev.

(4) Če je vojaška oseba ali vojaški obveznik obsojen na kazen zapora, pa še ni odslužil vojaškega roka, pošlje sodišče overjen predpis pravnomočne sodbe upravnemu organu, pristojnemu za obrambne zadeve.

130. člen

Če se denarna kazen, ki je predpisana v tem zakonu, ne da niti prisilno izterjati, jo sodišče izvrši tako, da se za vsako začeto eno desetino povprečne mesečne čiste plače v gospodarstvu v Republiki Sloveniji, določi en dan zapora.

131. člen

(1) Glede stroškov kazenskega postopka, odvzema premoženjske koristi in glede premoženjskopравnih zahtevkov izvrši sodbo pristojno sodišče po določbah, ki veljajo za izvršilni postopek.

(2) Prisilna izterjava stroškov kazenskega postopka v dobro proračuna se opravi po uradni dolžnosti. Stroški prisilne izterjave se začasno izplačajo iz proračunskih sredstev.

(3) Če je izrečen v sodbi odvzem predmetov, odloči sodišče, ki je izreklo sodbo na prvi stopnji, ali naj se predmeti prodajo po določbah, ki veljajo za izvršilni postopek, ali naj se izročijo kriminalističnemu muzeju ali kakšnemu drugemu zavodu ali pa naj se uničijo. Denar, ki se dobi s prodajo predmetov, gre v proračun.

(4) Tretji odstavek tega člena se smiselno uporabi tudi tedaj, če se izda odločba o odvzemu predmetov po 498. členu tega zakona.

(5) Pravnomočna odločba o odvzemu predmetov se sme izven primerov obnove kazenskega postopka in zahteve za varstvo zakonitosti spremeniti v pravdi, če nastane spor o lastnini odvzetih predmetov.

132. člen

(1) Če ni v tem zakonu drugače določeno, se sklepi izvršijo, ko postanejo pravnomočni. Odredbe se izvršijo takoj, razen če organ, ki je odredbo izdal, ne odredi drugače.

(2) Sklep postane pravnomočen, če se ne more več izpodbijati s pritožbo ali če zoper njega ni pritožbe.

(3) Sklepe in odredbe izvršujejo organi, ki so jih izdali, razen če je določeno drugače. Če je sodišče s sklepom odločilo o stroških kazenskega postopka, veljajo za izterjavo teh stroškov določbe prvega in drugega odstavka prejšnjega člena.

133. člen

(1) Če nastane dvom o dovoljenosti izvršitve sodne odločbe ali o računanju kazni ali če v pravno močni sodbi ni odločeno o vstetju pripora ali prej prestane kazni ali če jih sodišče ni vštelo pravilno, odloči o tem predsednik senata sodišča, ki je sodilo na prvi stopnji, s posebnim sklepom. Pritožba ne zadrži izvršitve sklepa, razen če sodišče določi drugače.

(2) Če nastane dvom o razlagi sodne odločbe, odloči o tem sodišče, ki je izdalo pravno močno odločbo.

134. člen

Ko postane odločba, s katero je odločeno o premoženjskopravnem zahtevku, pravno močna, sme oškodovanec zahtevati od sodišča, ki je odločilo na prvi stopnji, naj mu izda overjen prepis odločbe z oznako, da je odločba izvršljiva.

135. člen

(1) Kazensko evidenco in evidenco izrečenih vzgojnih ukrepov vodi ministrstvo za pravosodje.

(2) Minister za pravosodje predpiše način vodenja evidenc iz prejšnjega odstavka.

XIV. poglavje

POMEN IZRAZOV V ZAKONU IN DRUGE DOLOČBE

136. člen

Če je v zakonu določeno, da je za pregon posameznih kaznivih dejanj potreben predlog oškodovanca oziroma da je potrebno poprejšnje dovoljenje pristojnega državnega organa, ne more državni tožilec zahtevati preiskave in ne neposredno vložiti obtožnice oziroma obtožnega predloga, če ne predloži dokaza, da je tak predlog podan oziroma, da je dovoljenje dano.

137. člen

(1) Če teče postopek zaradi kaznivega dejanja zoper varnost javnega prometa, sme preiskovalni sodnik ali senat obdolžencu vzeti vozniško dovoljenje za čas, dokler traja postopek. Pred uvedbo kazenskega postopka zaradi kaznivega dejanja zoper varnost javnega prometa sme pristojni organ, ki opravlja ogled, vzeti vozniško dovoljenje tistemu, za katerega je podan utemeljen sum, da je storil to kaznivo dejanje, in ga obdržati največ tri dni.

(2) Vozniško dovoljenje se sme obdolžencu vrniti še pred koncem kazenskega postopka, če se da opravičeno sklepati, da ni več razlogov za odvzem.

(3) Zoper sklep, izdan po prvem ali drugem odstavku tega člena, je dovoljena pritožba, ki ne zadrži njegove izvršitve.

(4) Čas, za katerega je bilo vzeto vozniško dovoljenje, se obdolžencu, ki je na prostosti, vstete v izrečeno kazen prepovedi vožnje motornega vozila oziroma izrečeni varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja.

138. člen

Če zakon ne določa drugače, obvesti sodišče o priporu ter o pravno močni obsodilni sodbi na kazen zapora v treh dneh obdolženčevega delodajalca.

139. člen

Če se med kazenskim postopkom ugotovi, da je obdolženec umrl, se kazenski postopek s sklepom ustavi.

140. člen

(1) Sodišče sme med postopkom kaznovati z denarno kaznijo določeno v prvem odstavku 78. člena tega zakona, zagovornika, pooblaščenca ali zakonitega zastopnika, oškodovanca, oškodovanca kot tožilca ali zasebnega tožilca, če njegovo ravnanje očitno meri na zavlačenje kazenskega postopka.

(2) O kaznovanju odvetnika oziroma odvetniškega kandidata obvesti sodišče odvetniško zbornico.

(3) Če državni tožilec ne daje sodišču pravočasno predlogov ali opravlja druga procesna dejanja z veliko zamudo in s tem povzroči zavlačenje postopka, obvesti sodišče o tem višjega državnega tožilca.

141. člen

(1) Glede izključitve kazenskega pregona za osebe, ki uživajo v Republiki Sloveniji imunitetno pravico po mednarodnem pravu, veljajo pravila mednarodnega prava.

(2) Če nastane dvom, ali gre za tako osebo, se sodišče obrne za pojasnilo na ministrstvo za zunanje zadeve.

142. člen

Vsi državni organi morajo sodiščem in drugim organom, ki sodelujejo v kazenskem postopku, dajati potrebno pomoč, zlasti če gre za odkrivanje kaznivih dejanj ali za izsleditev storilcev.

143. člen

(1) Upravljalca zbirke podatkov mora na zahtevo sodišča sporočiti podatke iz zbirke tudi brez privolitve posameznika, na katerega se ti podatki nanašajo, če so podatki sodišču neizogibno potrebni za kazenski postopek.

(2) Sodišče mora varovati tajnost tako pridobljenih podatkov.

144. člen

Posamezni izrazi, ki so uporabljeni v tem zakonu, imajo tale pomen:

- osumljenec je tisti, zoper katerega se vodi predkazenski postopek;
- obdolženec je tisti, zoper katerega teče preiskava ali zoper katerega je vložena obtožnica, obtožni predlog ali zasebna tožba;
- obtoženec je tisti, zoper katerega je obtožnica postala pravno močna;
- obsojenec je tisti, za katerega je s pravno močno sodbo ugotovljeno, da je kazensko odgovoren za določeno kaznivo dejanje;
- izraz obdolženec se uporablja v tem zakonu tudi kot splošen izraz za obdolženca, obtoženca in obsojenca;
- oškodovanec je tisti, kateremu je kakršnakoli njegova osebna ali premoženjska pravica s kaznivim dejanjem prekršena ali ogrožena;
- tožilec je državni tožilec, zasebni tožilec in oškodovanec kot tožilec;
- stranka je tožilec in obdolženec;
- zunaj zakonska skupnost je dalj časa trajajoča življenjska skupnost moškega in ženske, ki nista sklenila zakonske zveze.

DRUGI DEL

POTEK POSTOPKA

A. PREDHODNI POSTOPEK

XV. poglavje

PREDKAZENSKI POSTOPEK

145. člen

(1) Vsi državni organi in organizacije z javnimi pooblastili so dolžni naznaniti kazniva dejanja, za katera se storilec preganja po uradni dolžnosti, če so o njih obveščeni, ali če kako drugače zvedo zanje.

(2) Obenem z ovadbo morajo organi in organizacije iz prejšnjega odstavka navesti dokaze, za katere vedo, in poskrbeti, da se ohranijo sledovi kaznivega dejanja in predmeti, na katerih ali s katerimi je bilo kaznivo dejanje storjeno, ter druga dokazila.

146. člen

(1) Vsakdo lahko naznani kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti.

(2) Zakon določa, kdaj pomeni opustitev ovadbe kaznivega dejanja sama kaznivo dejanje.

147. člen

(1) Ovadba se poda pristojnemu državnemu tožilcu pisno ali ustno.

(2) Če je ovadba ustna, je treba ovaditelja opozoriti na posledice krive ovadbe. O ustni ovadbi se napravi zapisnik, če je bila sporočena po telefonu, pa uradni zaznamek.

(3) Če je ovadba podana sodišču, organu za notranje zadeve ali nepristojnemu državnemu tožilcu, jo ta sprejme in takoj pošlje pristojnemu državnemu tožilcu.

148. člen

(1) Če so podani razlogi za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, morajo organi za notranje zadeve ukreniti potrebno, da se izsledi storilec kaznivega dejanja, da se storilec ali udeleženec ne skrrije ali ne pobegne, da se odkrijejo in zavarujejo sledovi kaznivega dejanja in predmeti, ki utegnejo biti dokaz in da se zberejo vsa obvestila, ki bi utegnila biti koristna za uspešno izvedbo kazenskega postopka.

(2) Da bi izvršili naloge iz prejšnjega odstavka, smejo organi za notranje zadeve zahtevati potrebna obvestila od oseb; opraviti potreben pregled prevoznih sredstev, potnikov in prtljage; za nujno potreben čas omejiti gibanje na določenem prostoru; ukreniti, kar je potrebno v zvezi z ugotavljanjem istovetnosti oseb in predmetov; razpisati iskanje osebe in stvari, ki se iščejo; v navzočnosti odgovorne osebe opraviti pregled določenih objektov in prostorov podjetij in drugih pravnih oseb in pregledati določeno njihovo dokumentacijo ter ukreniti in storiti drugo, kar je potrebno. O dejstvih in okoliščinah, ki se ugotovijo pri posameznih dejanjih in utegnejo biti pomembne za kazenski postopek, in o predmetih, ki so bili najdeni ali zaseženi, se napravi zapisnik ali uradni zaznamek.

(3) Organi za notranje zadeve lahko vabijo osebe tudi k sebi. V vabilu mora biti navedeno, zakaj so vabljene. Prisilno smejo privedi nekoga, ki na vabilo ni prišel, le, če je bil v vabilu na to opozorjen. Ko ravnajo po določbah tega člena, ne smejo organi za notranje zadeve oseb zasliševati kot obdolžencev; prič ali izvedencev.

(4) Tisti, zoper katerega je bilo uporabljeno kakšno dejanje ali kakšen ukrep iz drugega ali tretjega odstavka tega člena, ima pravico pritožiti se v treh dneh pri pristojnem državnemu tožilcu.

(5) Na pisni predlog in z dovoljenjem preiskovalnega sodnika oziroma predsednika senata smejo organi za notranje zadeve zbirati obvestila tudi od oseb, ki so v priporu, če je to potrebno, da se odkrijejo druga kazniva dejanja iste osebe, njihovi udeleženci ali kazniva dejanja drugih storilcev. Ta obvestila zbirajo v času in v navzočnosti osebe, ki jo določi preiskovalni sodnik oziroma predsednik senata.

(6) Na podlagi zbranih obvestil sestavi organ za notranje zadeve kazensko ovadbo, v kateri navede dokaze, za katere je zvedel pri njihovem zbiranju. V kazensko ovadbo ne vpiše vsebine izjav, ki so jih posamezne osebe dale pri zbiranju obvestil. Kazenski ovadbi priloži tudi predmete, skice, fotografije, priskrbljena poročila, zapise o tem, kaj so ukrenili in storili, uradne zaznamke, izjave in drugo gradivo, ki utegne biti koristno za uspešno izvedbo postopka. Če zvedo organi za notranje zadeve po vložitvi kazenske ovadbe za nova dejstva, dokaze ali sledove kaznivega dejanja, morajo zbrati potrebna obvestila in poslati o tem državnemu tožilcu poročilo v dopolnitev kazenske ovadbe.

(7) Organ za notranje zadeve pošlje poročilo državnemu tožilcu tudi v primeru, če na podlagi zbranih obvestil ni podlage za kazensko ovadbo.

149. člen

(1) Pooblaščenec uradne osebe organov za notranje zadeve imajo pravico napotiti osebe, ki jih najdejo na kraju storitve kaznivega dejanja ali osebe, ki imajo bivališče v tujini, k preiskovalnemu sodniku ali jih zadržati do njegovega prihoda, če bi mogle dati za kazenski postopek važne podatke in če je verjetno, da jih pozneje ne bi bilo mogoče zaslišati ali da bi bilo to zvezano s precejšnjim zavlačevanjem ali z drugimi težavami. Zadržanje takih oseb na kraju storitve kaznivega dejanja ne sme trajati več kot šest ur.

(2) Organi za notranje zadeve smejo fotografirati tistega, za katerega so razlogi za sum, da je storil kaznivo dejanje, in vzeti tudi njegove prstne odtise. Če je to nujno, da se ugotovi njegova istovetnost, ali v drugih primerih, ko je to pomembno za uspešno izvedbo postopka, smejo njegovo fotografijo tudi objaviti.

(3) Če je treba ugotoviti, čigavi so prstni odtisi na posameznih predmetih, smejo organi za notranje zadeve jemati prstne odtise oseb, za katere je verjetno, da so utegnile priti v dotik z njimi.

150. člen

(1) Zoper osebo, za katero obstajajo razlogi za sum, da je z eno ali več osebami sodelovala pri izvršitvi kaznivih dejanj, navedenih v 151. členu tega zakona, lahko preiskovalni sodnik odredi:

- 1) nadzorstvo in snemanje telefonskih pogovorov in drugih oblik komuniciranja s tehničnimi sredstvi;
- 2) tajno policijsko sodelovanje, tajno opazovanje in sledenje ter slikovno snemanje;
- 3) navidezni odkup predmetov;
- 4) navidezno podkupovanje;
- 5) prisluškovanje v prostorih s tehničnimi napravami;
- 6) dostop do računalniškega sistema banke ali druge pravne osebe, ki opravlja finančno ali drugo gospodarsko dejavnost.

(2) Ukrepe iz prejšnjega odstavka preiskovalni sodnik odredi na obrazložen predlog državnega tožilca, če se na

drug način ne dajo zbrati dokazi ali bi bilo njihovo zbiranje zvezano z nesorazmernimi težavami.

151. člen

(1) Ukrepi iz 1., 2. in 5. točke prvega odstavka prejšnjega člena se lahko odredijo:

1) za kazniva dejanja zoper varnost Republike Slovenije in njeno ustavno ureditev in za kazniva dejanja zoper človečnost in mednarodno pravo, za katera je v zakonu predpisana kazen zopora petih ali več let;

2) za kaznivo dejanje ugrabitve po 144. členu, neopravičene proizvodnje in prometa z mamili po 196. členu, omogočanja uživanja mamil po 197. členu, izsiljevanja po 218. členu, neopravičenega sprejemanja daril po 247. členu, neopravičenega dajanja daril po 248. členu, ponarejanja denarja po 249. členu, pranja denarja po 252. členu, tihotapstva po 255. členu, jemanja podkupnine po 267. členu, dajanja podkupnine po 268. členu, hudodelskega združevanja po 297. členu, nedovoljene proizvodnje in prometa orožja ali razstrelilnih snovi po 310. členu ter ugrabitve letala ali ladje po 330. členu kazenskega zakonika Republike Slovenije;

3) za druga kazniva dejanja, za katera je v zakonu predpisana kazen zopora osmih ali več let.

(2) Ukrep iz 3. točke prvega odstavka prejšnjega člena se lahko odredi za kaznivo dejanje neopravičene proizvodnje in prometa z mamili po 196. členu, omogočanja uživanja mamil po 197. členu, ponarejanja denarja po 248. členu ter nedovoljene proizvodnje in prometa orožja ali razstrelilnih snovi po 309. členu kazenskega zakonika Republike Slovenije, če bi ti predmeti utegnili biti dokaz v kazenskem postopku.

(3) Ukrep iz 4. točke prvega odstavka prejšnjega člena se lahko odredi za kaznivo dejanje neopravičenega sprejemanja daril po 246. členu in jemanja podkupnine po 266. členu kazenskega zakonika Republike Slovenije.

(4) Z odkupom predmetov in navideznim podkupovanjem se ne sme izzvati kriminalne dejavnosti.

(5) Ukrep iz 6. točke prvega odstavka prejšnjega člena se lahko odredi za kaznivo dejanje pranja denarja po 252. členu kazenskega zakonika Republike Slovenije.

152. člen

(1) Ukrepe po 150. členu tega zakona odredi preiskovalni sodnik s pisno odredbo. V odredbi se morajo navesti podatki o osebi, zoper katero se ukrepi uporabljajo, razlogi za sum, način, obseg in trajanje teh ukrepov. Izvajanje teh ukrepov lahko traja največ en mesec, iz tehtnih razlogov pa se lahko njihovo trajanje podaljša vsakič za en mesec, vendar skupno največ šest mesecev. Izvajanje teh ukrepov pa se odpravi brž, ko prenehajo razlogi, zaradi katerih so bili odrejeni.

(2) Odredbo iz prvega odstavka tega člena izvršujejo organi za notranje zadeve.

(3) Podjetja, ki opravljajo prenos informacij, so dolžna organom za notranje zadeve omogočiti izvršitev ukrepov po 150. členu tega zakona.

153. člen

(1) Po prenehanju uporabe ukrepov po 150. členu tega zakona morajo organi za notranje zadeve poslati poročilo preiskovalnemu sodniku ter mu predati vse posnetke, sporočila in predmete, pridobljene z uporabo teh ukrepov. V poročilu se navede povzetek iz vsebine posnetih telefonskih pogovorov.

(2) Preiskovalni sodnik preizkusi, ali je organ za notranje zadeve ravnal v skladu z njegovo odredbo in povabi državnega tožilca, da se seznaniti z gradivom,

pridobljenim z uporabo ukrepov po 150. členu tega zakona.

(3) Preiskovalni sodnik lahko odredi, da se posnetki telefonskih pogovorov in drugih oblik komuniciranja s tehničnimi sredstvi v celoti ali deloma prepisujejo. Glede prepisa teh posnetkov se uporabljajo določbe petega odstavka 84. člena tega zakona.

154. člen

(1) Sporočila in posnetke, pridobljene z uporabo ukrepov po 150. členu tega zakona, hrani sodišče, dokler se hrani kazenski spis.

(2) Če državni tožilec izjavi, da ne bo začel kazenskega pregona zoper osumljenca, se gradivo iz prejšnjega odstavka pod nadzorstvom preiskovalnega sodnika uniči. O tem uničenju napravi preiskovalni sodnik uradni zaznamak. Pred uničenjem obvesti preiskovalni sodnik o uporabi teh ukrepov osumljenca, ki ima pravico seznaniti se s tem gradivom.

(3) Glede predmetov, pridobljenih z odkupom predmetov, se uporabljajo določbe 110., 131. in 498. člena tega zakona.

155. člen

(1) Če so bili ukrepi po 150. členu tega zakona izvršeni brez odredbe preiskovalnega sodnika ali v nasprotju z njo, sodišče ne sme opreti svoje odločbe na tako dobljene podatke, sporočila, posnetke ali dokazila.

(2) Določbe 237. člena tega zakona se smiselno uporabljajo tudi za podatke, posnetke, sporočila in dokazila, dobljene z uporabo ukrepov iz 150. člena tega zakona.

156. člen

Če so podani razlogi za sum, da je določena oseba storila kaznivo dejanje, za katero je v zakonu predpisana kazen zopora petih ali več let, lahko preiskovalni sodnik, na obrazložen predlog državnega tožilca, odredi banki ali drugi pravni osebi, ki opravlja finančno dejavnost, da mu sporoči podatke o bančnih vlogah določenih oseb, če bi ti podatki bili pomemben dokaz za odkrivanje kaznivih dejanj.

157. člen

(1) Pooblaščen uradne osebe organa za notranje zadeve smejo nekomu vzeti prostost, če je podan katerikoli od razlogov za pripor iz prvega in drugega odstavka 201. člena tega zakona, vendar ga morajo brez odlašanja privedi pristojnemu preiskovalnemu sodniku. Ob privedbi sporoči pooblaščen uradna oseba organa za notranje zadeve preiskovalnemu sodniku, zakaj in kdaj je bila privedenemu odvzeta prostost.

(2) Pooblaščen uradne osebe organa za notranje zadeve smejo izjemoma nekomu vzeti prostost in ga pridržati, če so podani razlogi za sum, da je storil kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, če je pridržanje potrebno zaradi ugotovitve istovetnosti, preverjanja alibija, zbiranja obvestil in dokaznih predmetov o tem kaznivem dejanju in so za pripor podani razlogi iz 1. in 3. točke drugega odstavka 201. člena tega zakona, v primeru iz 2. točke drugega odstavka 201. člena tega zakona pa le, če je opravičena bojazen, da bo ta oseba uničila sledove kaznivega dejanja.

(3) Oseba, ki ji je vzeta prostost, mora biti poučena po določbi 4. člena tega zakona.

(4) Če v primeru pridržanja po drugem odstavku tega člena oseba, ki ji je vzeta prostost, zahteva pomoč zagovornika, pooblaščen uradna oseba organa za notranje zadeve odloži do prihoda zagovornika, vendar najdlje za

dve uri od tedaj, ko je bila pridržanemu dana možnost, da obvesti zagovornika, opravo vseh dejanj, razen tistih, ki bi jih bilo nevarno odlašati.

(5) Pridržanje po drugem odstavku tega člena lahko traja največ osemindeset ur. Po preteku tega roka mora pooblaščen uradna oseba organa za notranje zadeve pridržano osebo izpustiti na prostost, ali pa ravnati po prvem odstavku tega člena.

(6) Če pridržanje po drugem odstavku tega člena traja več kot šest ur, mora pooblaščen uradna oseba organa za notranje zadeve takoj v pisni obliki z odločbo obvestiti osebo, ki ji je odvzeta prostost, o razlogih za odvzem prostosti.

(7) Oseba, ki ji je vzeta prostost ima, dokler traja pridržanje, pravico do pritožbe zoper zoper odločbo iz predhodnega odstavka tega člena. Pritožba ne zadrži ukrepa odvzema prostosti. O pritožbi mora odločiti senat pristojnega sodišča (šesti odstavek 25. člena) v osemindesetih urah.

158. člen

(1) Z zakonom določen pristojni organ v obrambnih silah sme vzeti prostost osebi, če jo zasači v vojaškem objektu pri kaznivem dejanju, ki se preganja po uradni dolžnosti. Osebo, ki ji je vzeta prostost, je treba takoj izročiti preiskovalnemu sodniku ali organu za notranje zadeve, če to ni mogoče, pa je treba takoj obvestiti nekoga od teh organov.

(2) Z zakonom določen pristojni organ v obrambnih silah sme vzeti prostost vojaški osebi zaradi privedbe ali izročitve preiskovalnemu sodniku oziroma organu za notranje zadeve, če so podani razlogi za sum, da je storila kaznivo dejanje iz sedemindvajsetega poglavja kazenskega zakonika Republike Slovenije.

(3) Organ za notranje zadeve v primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena ravna po določbi prejšnjega člena.

159. člen

Zaradi razkritja obsežne kriminalne dejavnosti se lahko začasno odloži odvzem prostosti osumljene osebe ali izvršitev drugih ukrepov iz tega zakona, vendar le, če oziroma dokler ni podana nevarnost za življenje in zdravje tretjih oseb. Dovoljenje za odložitev teh ukrepov da na obrazložen predlog organa za notranje zadeve pristojni državni tožilec.

160. člen

Tistemu, ki je zasačen pri kaznivem dejanju, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, sme vsakdo vzeti prostost. Nato ga mora takoj izročiti preiskovalnemu sodniku ali organu za notranje zadeve, če tega ne more storiti, pa takoj obvestiti nekoga od teh organov. Organ za notranje zadeve ravna po določbah 157. člena tega zakona.

161. člen

(1) Državni tožilec zavrže ovadbo, če iz same ovadbe izhaja, da naznanjeno dejanje ni kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, če je pregon zastaran ali je dejanje obseženo z amnestijo ali pomilostitvijo ali če so podane druge okoliščine, ki izključujejo pregon, ali če ni podan utemeljen sum, da je osumljenec storil naznanjeno kaznivo dejanje. O tem, da je zavrzel ovadbo, in o razlogih za to obvesti državni tožilec v osmih dneh oškodovanca (60. člen), če je ovadbo podal organ za notranje zadeve, pa tudi njega.

(2) Če državni tožilec iz same ovadbe ne more presoditi, ali so navedbe v njej verjetne, ali če podatki v

ovadbi ne dajejo dovolj podlage, da bi lahko odločil, ali naj zahteva preiskavo, ali če je do njega prišel le glas o kaznivem dejanju, zlasti pa, če je storilec neznan, lahko zahteva od organov za notranje zadeve, če tega ne more storiti sam ali po drugih organih, naj zberejo potrebna obvestila in storijo druge ukrepe, da se odkrijeta kaznivo dejanje in storilec (148. in 149. člen). Državni tožilec sme ob vsakem času zahtevati od organov za notranje zadeve da ga obvestijo, kaj so ukrenili; ti so mu dolžni brez odlašanja odgovoriti.

(3) Državni tožilec sme zahtevati potrebne podatke od državnih organov, podjetij in drugih pravnih oseb, lahko pa v ta namen povabi tudi tistega, ki je vložil kazensko ovadbo.

(4) Državni tožilec zavrže ovadbo, če so tudi po opravljenih dejanjih iz drugega in tretjega odstavka tega člena podane kakšne okoliščine iz prvega odstavka tega člena.

(5) Državni tožilec in drugi državni organi, podjetja in druge pravne osebe, morajo pri zbiranju obvestil oziroma dajanju podatkov ravnati obzirno in paziti, da ne škodujejo časti in dobremu imenu tistega, na katerega se podatki nanašajo.

162. člen

(1) Državni tožilec sme odložiti kazenski pregon za kaznivo dejanje, za katero je predpisana denarna kazen ali zapor do enega leta, če je osumljenec pripravljen ravnati po navodilih državnega tožilca in izpolniti določene naloge, s katerimi se zmanjšajo ali odpravijo škodljive posledice kaznivega dejanja. Te naloge so lahko:

1) odprava ali poravnava škode;

2) plačilo določenega prispevka v korist javne ustanove ali v dobrodelne namene ali v sklad za povračilo škode žrtvam kaznivih dejanj;

3) oprava kakšnega splošno koristnega dela;

4) poravnava preživitvene obveznosti.

(2) Če osumljenec v roku, ki ne sme biti daljši od šest mesecev, za nalogo iz četrte točke pa ne daljši od enega leta, izpolni nalogo, se ovadba zavrže.

163. člen

Državni tožilec ni dolžan začeti kazenskega pregona oziroma sme odstopiti od pregona:

1) če je v kazenskem zakonu določeno, da sme sodišče storilcu kaznivega dejanja odpustiti kazen, državni tožilec pa glede na konkretne okoliščine primera oceni, da sama obsodba, brez kazenske sankcije, ni potrebna;

2) če je v kazenskem zakonu za kaznivo dejanje predpisana denarna kazen ali kazen zapora do enega leta, osumljenec oziroma obdolženec pa je zaradi dejanskega kesanja preprečil škodljive posledice ali poravnal vso škodo in državni tožilec, glede na konkretne okoliščine primera, oceni, da kazenska sankcija ne bi bila upravičena.

164. člen

(1) Organi za notranje zadeve smejo še pred začetkom preiskave zaseči predmete po 220. členu tega zakona, če bi bilo nevarno odlašati, in ob pogojih iz 218. člena tega zakona opraviti hišno in osebno preiskavo.

(2) Če preiskovalni sodnik ne pride takoj na sam kraj, smejo organi za notranje zadeve tudi sami opraviti ogled ter odrediti potrebno izvedensko delo, razen obdukcije in izkopa trupla. Če prispe preiskovalni sodnik na sam kraj med opravo teh dejanj, lahko prevzame in sam opravi ta dejanja.

(3) O dejanjih iz prvega in drugega odstavka tega člena morajo organi za notranje zadeve oziroma preiskovalni sodnik brez odlašanja obvestiti državnega tožilca.

165. člen

(1) Če je storilec kaznivega dejanja neznan, lahko upravičeni tožilec predlaga preiskovalnemu sodniku, da opravi posamezna preiskovalna dejanja, za katera je glede na okoliščine primera smotno, da jih opravi, še preden se uvede preiskava. Če se preiskovalni sodnik ne strinja s predlogom, zahteva naj odloči o tem senat (šesti odstavek 25. člena).

(2) Zapisniki o opravljenih preiskovalnih dejanjih se pošljejo državnemu tožilcu.

166. člen

(1) Preiskovalni sodnik pristojnega sodišča lahko opravi pred izdajo sklepa o preiskavi posamezna preiskovalna dejanja, ki bi jih bilo nevarno odlašati, vendar mora o vsem, kar je storil, obvestiti pristojnega državnega tožilca.

(2) Glede vabljenja in zasliševanja osumljenca se uporabljajo določbe o vabljenju in zasliševanju obdolženca.

XVI. poglavje

PREISKAVA

167. člen

(1) Preiskava se začne zoper določeno osebo, če je utemeljen sum, da je storila kaznivo dejanje.

(2) V preiskavi se zberejo dokazi in podatki, ki so potrebni za odločitev, ali naj se vloži obtožnica ali ustavi postopek, dokazi, za katere je nevarnost, da jih na glavni obravnavi ne bo mogoče ponoviti ali da bila njihova izvedba zvezana s težavami, kot tudi drugi dokazi, ki utegnejo biti koristni za postopek in je glede na okoliščine primera smotno, da se izvedejo.

168. člen

(1) Preiskava se opravi na zahtevo državnega tožilca.

(2) Zahtevo za preiskavo poda državni tožilec preiskovalnemu sodniku pristojnega sodišča.

(3) V zahtevi za preiskavo je treba navesti: osebo, zoper katero se zahteva preiskava, opis dejanja, iz katerega izhajajo zakonski znaki kaznivega dejanja, zakonsko označbo kaznivega dejanja, okoliščine, iz katerih izhaja utemeljenost suma, in že zbrane dokaze. V zahtevi državni tožilec predlaga, katere posamezne okoliščine naj se v preiskavi raziščejo in katera posamezna preiskovalna dejanja naj se opravijo, lahko pa predlaga tudi pripor tistega, zoper katerega je zahtevana preiskava.

(4) Državni tožilec pošlje preiskovalnemu sodniku kazensko ovadbo in vse spise ter zapisnike o opravljenih dejanjih. Hkrati mu pošlje predmete, ki utegnejo biti dokaz, ali navede, kje so.

(5) Če državni tožilec umakne zahtevo za preiskavo, preden je izdan sklep o preiskavi, preiskovalni sodnik s sklepom zavrže zahtevo in sporoči oškodovancu, da lahko začne pregon sam (60. in 62. člen).

169. člen

(1) Ko preiskovalni sodnik prejme zahtevo za preiskavo, pregleda spise; če se z zahtevo strinja, izda sklep o preiskavi, v katerem morajo biti podatki iz tretjega odstavka prejšnjega člena tega zakona. Sklep pošlje državnemu tožilcu in obdolžencu.

(2) Preden izda sklep, zasliši preiskovalni sodnik tistega, zoper katerega je zahtevana preiskava, razen če bi bilo nevarno odlašati.

(3) Preden odloči o zahtevi državnega tožilca, lahko preiskovalni sodnik povabi državnega tožilca in tistega, zoper katerega je tožilec zahteval preiskavo, naj določene dne prideta k sodišču, če je treba, da se izjavita o okoliščinah, ki utegnejo biti pomembne za odločitev o zahtevi, ali če misli, da bi bila iz drugih razlogov smotna njuna ustna izjava. Ob tej priložnosti lahko dajeta stranki ustno svoje predloge, državni tožilec pa lahko spremeni ali dopolni svojo zahtevo za preiskavo, lahko pa predlaga tudi, naj se postopek izvede neposredno po obtožnici (170. člen).

(4) Glede vabljenja in zasliševanja tistega, zoper katerega je zahtevana preiskava, se uporabljajo določbe tega zakona o vabljenju in zasliševanju obdolženca. Vabilu se priloži drugopis zahteve za preiskavo. Če je bil zoper obdolženca odrejen pripor na podlagi predloga v zahtevi za preiskavo, se mu drugopis zahteve za preiskavo vroči skupaj s sklepom o priporu. Osebo, ki jo povabi po prejšnjem odstavku, pouči preiskovalni sodnik v smislu 5. člena tega zakona.

(5) Zoper sklep preiskovalnega sodnika o preiskavi se obdolženec lahko pritoži. Če mu je sklep ustno sporočen, lahko poda pritožbo pri tej priložnosti na zapisnik.

(6) Preiskovalni sodnik mora pritožbo takoj predložiti senatu (šesti odstavek 25. člena). Pritožba ne zadrži izvršitve sklepa.

(7) Če se preiskovalni sodnik ne strinja z zahtevo državnega tožilca za preiskavo, zahteva, naj o tem odloči senat (šesti odstavek 25. člena). Zoper sklep senata imajo obdolženec, državni tožilec in oškodovanec pravico do pritožbe, ki ne zadrži njegove izvršitve.

(8) Če se je zoper sklep senata pritožil samo oškodovanec in se pritožbi ugodi, se šteje da je oškodovanec s pritožbo prevzel pregon.

(9) V primerih iz sedmega in osmega odstavka tega člena mora senat odločiti v osemindesetih urah.

(10) Pri odločanju o zahtevi za preiskavo senat ni vezan na pravno presojo dejanja, ki jo je navedel državni tožilec.

170. člen

(1) Preiskovalni sodnik lahko da soglasje k predlogu državnega tožilca, naj se ne opravi preiskava, če dajejo zbrani podatki, ki se nanašajo na kaznivo dejanje in storilca, dovolj podlage za vložitev obtožnice.

(2) Soglasje iz prejšnjega odstavka sme preiskovalni sodnik dati samo, če je pred tem zaslišal tistega, zoper katerega naj bo vložena obtožnica. Glede vabljenja in zaslišanja te osebe se uporabljajo določbe o vabljenju in zaslišanju obdolženca. Sporočilo o tem, da se strinja s predlogom, pošlje preiskovalni sodnik državnemu tožilcu in tistemu, zoper katerega naj bo vložena obtožnica.

(3) Rok za vložitev obtožnice je osem dni, vendar pa ga lahko senat (šesti odstavek 25. člena) na zahtevo državnega tožilca podaljša.

(4) Predlog iz prvega odstavka tega člena lahko poda državni tožilec tudi po vložitvi zahteve za preiskavo, dokler sklep o njej ni izdan.

(5) Če je preiskovalni sodnik mnenja, da ni pogojev za vložitev obtožnice brez preiskave, ravna, kot da bi bila zahtevana preiskava.

(6) Če je za kaznivo dejanje v zakonu predpisana kazen zapora do pet let, sme državni tožilec mimo pogojev, ki so določeni v prvem do petem odstavku tega člena, vložiti obtožnico tudi brez preiskave, če dajejo zbrani podatki, ki se nanašajo na kaznivo dejanje in storilca, dovolj podlage za obtožbo.

(7) Določbe prvega do šestega odstavka tega člena se uporabljajo tudi, kadar gre za kazenski pregon na

zahtevo oškodovanca kot tožilca ali zasebnega tožilca; vendar pa v tem primeru roka iz tretjega odstavka tega člena ni mogoče podaljšati. Določbe šestega odstavka tega člena pa se uporabljajo tudi za vložitev zasebne tožbe za kaznivo dejanje zoper čast in dobro ime, storjeno s tiskom, po radiu, televiziji ali z drugim sredstvom javnega obveščanja.

(8) Predlogu iz prvega odstavka tega člena in obtožnici, ki jo vloži po šestem odstavku tega člena, priloži državni tožilec kazensko ovadbo ter vse spise in zapisnike o opravljenih dejanjih kot tudi predmete, ki utegnejo biti dokaz, ali pa v predlogu navede, kje so.

171. člen

(1) Preiskavo opravlja preiskovalni sodnik pristojnega sodišča.

(2) Preiskovalni sodnik opravlja praviloma preiskovalna dejanja samo na območju svojega sodišča. Če je to v korist preiskavi, sme opraviti posamezna preiskovalna dejanja tudi zunaj območja svojega sodišča, vendar pa mora o tem obvestiti sodišče, na katerega območju jih opravi.

172. člen

(1) Med preiskavo lahko prepusti preiskovalni sodnik posamezna preiskovalna dejanja preiskovalnemu sodniku sodišča, na katerega območju jih je treba opraviti.

(2) Državni tožilec, ki je pristojen za postopek pred sodiščem, kateremu je bilo prepuščeno preiskovalno dejanje, je lahko pri tem navzoč, če pristojni državni tožilec ne izjavi, da bo navzoč sam.

(3) Preiskovalni sodnik lahko prepusti organu za notranje zadeve izvršitev odredbe o hišni ali osebni preiskavi ali o zasegu predmetov na način, kot je to določeno v tem zakonu.

(4) Po zahtevi ali dovoljenju preiskovalnega sodnika smejo organi za notranje zadeve obdolženca fotografirati ali vzeti njegove prstne odtise, če je to potrebno za kazenski postopek.

173. člen

Pri preiskovalnih dejanjih ravnajo organi za notranje zadeve po ustreznih določbah tega zakona o preiskovalnih dejanjih.

174. člen

(1) Preiskovalni sodnik oziroma organ za notranje zadeve, ki so mu bila prepuščena posamezna preiskovalna dejanja, opravi po potrebi tudi druga preiskovalna dejanja, ki so s temi v zvezi ali iz njih izvirajo.

(2) Če preiskovalni sodnik, ki so mu bila prepuščena posamezna preiskovalna dejanja, za to ni pristojen, pošlje zadevo pristojnemu preiskovalnemu sodniku in o tem obvesti preiskovalnega sodnika, ki mu je zadevo poslal.

175. člen

(1) Preiskava se opravi samo glede tistega kaznivega dejanja in zoper tistega obdolženca, na katerega se nanaša sklep o preiskavi.

(2) Če se med preiskavo pokaže, da je treba postopek razširiti tudi na kakšno drugo kaznivo dejanje ali zoper kakšno drugo osebo, obvesti preiskovalni sodnik o tem državnega tožilca. V takem primeru se smejo opraviti tista preiskovalna dejanja, ki jih ni mogoče odlašati; o vsem, kar je bilo storjeno, pa je treba obvestiti državnega tožilca.

(3) Glede razširitve preiskave veljajo določbe 168. in 169. člena tega zakona.

176. člen

Ko je izdan sklep o preiskavi, opravlja preiskovalni sodnik preiskovalna dejanja po predlogih strank ter tista dejanja, ki se mu zdijo potrebna za uspešno izvedbo postopka.

177. člen

(1) Stranke in oškodovanec smejo med preiskavo predlagati preiskovalnemu sodniku, naj se opravi posamezna preiskovalna dejanja. Če se preiskovalni sodnik ne strinja s predlogom strank, naj se opravi posamezno preiskovalno dejanje, zahteva, naj o tem odloči senat (šesti odstavek 25. člena).

(2) Stranke in oškodovanec smejo dajati predloge iz prejšnjega odstavka tudi preiskovalnemu sodniku ali organu za notranje zadeve, kateremu so prepuščena posamezna preiskovalna dejanja. Če se preiskovalni sodnik oziroma organ za notranje zadeve ne strinja s predlogom, obvesti o tem predlagatelja, ki lahko nato predlog ponovi pri preiskovalnem sodniku pristojnega sodišča.

178. člen

(1) Zaslisanje obdolženca se lahko opravi le v navzočnosti državnega tožilca. Pri zaslišanju obdolženca je lahko navzoč zagovornik.

(2) Državni tožilec, oškodovanec, obdolženec in zagovornik so lahko navzoči pri ogledu in zaslišanju izvedencev.

(3) Državni tožilec in zagovornik sta lahko navzoča pri hišni preiskavi.

(4) Državni tožilec, obdolženec in zagovornik so lahko navzoči pri zaslišanju priče. Oškodovanec sme biti navzoč pri zaslišanju priče samo, če je verjetno, da priča ne bo prišla na glavno obravnavo.

(5) Preiskovalni sodnik mora na primeren način obvestiti državnega tožilca in zagovornika, kdaj in kje bo zasliševanje obdolženca. Prav tako mora na primeren način obvestiti državnega tožilca, obdolženca, zagovornika in oškodovanca, kdaj in kje bodo opravljena druga preiskovalna dejanja, pri katerih so lahko navzoči, razen če bi bilo nevarno odlašati. Če ima obdolženec zagovornika, obvesti preiskovalni sodnik praviloma samo njega. Če je obdolženec v priporu, preiskovalno dejanje pa naj bo opravljeno zunaj sedeža sodišča, odloči preiskovalni sodnik, ali je obdolženčeva navzočnost potrebna.

(6) Če tisti, ki mu je bilo poslano obvestilo o preiskovalnem dejanju, ne pride, se dejanje lahko opravi tudi v njegovi nenavzočnosti. Če na zaslišanje obdolženca ne pride državni tožilec, se zaslišanje preloži, razen če bi potekel rok iz drugega odstavka 203. člena tega zakona. O preložitvi zaslišanja preiskovalni sodnik obvesti višjega državnega tožilca.

(7) Stranke in zagovornik, ki so navzoči pri preiskovalnih dejanjih lahko za razjasnitev stvari postavljajo obdolžencu, priči ali izvedencu posamezna vprašanja. Vprašanja praviloma postavlja najprej državni tožilec, nato obdolženec in zagovornik in na koncu preiskovalni sodnik. Preiskovalni sodnik prepove vprašanje ali odgovor na postavljeno vprašanje, če ni dovoljeno ali če ni v zvezi z zadevo (228. člen in prvi odstavek 241. člena). Oškodovanec lahko postavlja vprašanja le z dovoljenjem preiskovalnega sodnika. Tisti, ki so navzoči pri preiskovalnih dejanjih, imajo pravico zahtevati, naj se v zapisnik vpišejo njihove pripombe glede izvršitve posameznih dejanj, lahko pa predlagajo tudi izvedbo posameznih dokazov.

(8) Za razjasnitev posameznih, tehničnih ali drugih strokovnih vprašanj, ki nastanejo v zvezi s pridobljenimi dokazi, pri zaslišanju obdolženca ali pri drugih preiskovalnih dejanjih, lahko pokliče preiskovalni sodnik osebo

ustrezne stroke, da mu da o takih vprašanjih potrebna pojasnila. Če so stranke pri tem navzoče, lahko zahtevajo, naj da ta oseba natančnejša pojasnila. Če je potrebno, lahko zahteva preiskovalni sodnik pojasnila tudi od ustreznega strokovnega zavoda.

(9) Določbe prvega do osmega odstavka tega člena se uporabljajo tudi, če se opravi preiskovalno dejanje pred sklepom o preiskavi.

179. člen

(1) Preiskovalni sodnik s sklepom prekine preiskavo, če obdolženec po storjenem kaznivem dejanju duševno zbolí ali če nastane pri njem duševna motnja ali če zbolí za kakšno drugo hudo boleznijo, zaradi katere se dalj časa ne more udeleževati postopka ali če je na begu. Enako ravna preiskovalni sodnik, če so podane druge okoliščine, ki začasno preprečujejo pregon obdolženca (če ni potrebnega predloga ali dovoljenja za pregon ali če ni zahteve upravičenega tožilca).

(2) Preden se preiskava prekine, je treba zbrati vse dokaze o kaznivem dejanju in kazenski odgovornosti obdolženca, do katerih je mogoče priti.

(3) Ko prenehajo ovire, ki so povzročile prekinitev, nadaljuje preiskovalni sodnik preiskavo.

180. člen

(1) Če državni tožilec med preiskavo ali po končani preiskavi izjavi, da odstopa od pregona, preiskovalni sodnik obvesti o tem oškodovanca in ga posebej pouči o njegovi pravici, da sme nadaljevati pregon (60. in 62. člen).

(2) Če oškodovanec ne nadaljuje pregona, preiskovalni sodnik s sklepom ustavi preiskavo. Sklep se pošlje obdolžencu, državnemu tožilcu in oškodovancu.

181. člen

(1) Preiskavo ustavi s sklepom senat (šesti odstavek 25. člena), kadar med preiskavo odloča o kateremkoli vprašanju, in sicer v naslednjih primerih:

1) če spozna, da dejanje, ki ga je obdolženec obdožen, ni kaznivo dejanje;

2) če so okoliščine, ki izključujejo kazensko odgovornost obdolženca, pa ni pogojev za varnostne ukrepe;

3) če je kazenski pregon zastaran ali je dejanje obseženo z amnestijo ali pomilostitvijo ali če so podane druge okoliščine, ki izključujejo pregon;

4) če ni dokazov, da bi bil obdolženec storil kaznivo dejanje.

(2) Če preiskovalni sodnik spozna, da so razlogi za ustavitve preiskave iz prvega odstavka tega člena, obvesti o tem državnega tožilca. Če državni tožilec v osmih dneh ne obvesti preiskovalnega sodnika, da odstopa od pregona, zahteva preiskovalni sodnik, naj senat odloči o ustavitvi preiskave.

(3) Sklep o ustavitvi preiskave se pošlje državnemu tožilcu, oškodovancu in obdolžencu; če je ta v priporu, ga je treba takoj izpustiti. Zoper ta sklep imata državni tožilec in oškodovanec pravico pritožbe.

(4) Če se je zoper sklep o ustavitvi preiskave pritožil samo oškodovanec in je pritožbi ugodeno, se šteje, da je oškodovanec s pritožbo prevzel pregon.

(5) Če so podane okoliščine, ki samo začasno preprečujejo pregon obdolženca (prvi odstavek 179. člena), senat s sklepom prekine preiskavo.

(6) Ko prenehajo ovire, ki so povzročile prekinitev, nadaljuje preiskovalni sodnik preiskavo.

182. člen

(1) Preden konča preiskavo, si preiskovalni sodnik priskrbi podatke o obdolžencu, ki so navedeni v prvem odstavku 227. člena tega zakona, če manjkajo ali če se je treba o njih prepričati, kot tudi podatke o njegovih prejšnjih neizbrisanih obsodbah; če obdolženec še prestaja kazni ali kakšno drugo sankcijo, ki je zvezana z odvzomom prostosti, pa podatke o njegovem vedenju med prestajanjem kazni oziroma druge sankcije. Po potrebi si priskrbi podatke o prejšnjem življenju obdolženca in o razmerah, v katerih živi, o njegovem osebnem dohodku v zadnjih treh mesecih, kot tudi o drugih okoliščinah, ki se tičejo njegove osebnosti. Preiskovalni sodnik lahko odredi medicinske preglede ali psihološke preiskave obdolženca, če je treba dopolniti podatke o njegovi osebnosti.

(2) Če prihaja v poštev izrek enotne kazni, s katero naj bodo zajete tudi kazni iz prejšnjih obsodb, zahteva preiskovalni sodnik zadevne spise.

183. člen

Če stranke in zagovornik niso bili navzoči pri posameznih preiskovalnih dejanjih, preiskovalni sodnik pa oceni, da bi bilo koristno za nadaljnji potek preiskave, da se seznanijo s pomembnimi dokazi, jih obvesti, da se lahko v določenem roku seznanijo s temi dokazi in da podajo svoje predloge za izvedbo novih dokazov.

184. člen

(1) Preiskovalni sodnik konča preiskavo, ko spozna, da je stanje stvari v preiskavi zadosti razjasnjeno, da se lahko vložijo obtožnica.

(2) Po končani preiskavi pošlje preiskovalni sodnik spise državnemu tožilcu; ta mora v petnajstih dneh predlagati dopolnitev preiskave ali vložiti obtožnico ali pa izjaviti, da odstopa od pregona. Ta rok sme senat (šesti odstavek 25. člena) na predlog državnega tožilca podaljšati.

(3) Če se preiskovalni sodnik ne strinja s predlogom državnega tožilca za dopolnitev preiskave, zahteva, naj o tem odloči senat (šesti odstavek 25. člena). Če senat zavrne predlog državnega tožilca, začne teči rok iz prejšnjega odstavka od dneva, ko je državnemu tožilcu sporočena njegova odločba.

(4) Če se državni tožilec ne drži roka, ki je določen v drugem in tretjem odstavku tega člena, mora o razlogih za to obvestiti višjega državnega tožilca.

185. člen

(1) Če preiskava ni končana v šestih mesecih, mora preiskovalni sodnik obvestiti predsednika sodišča, zakaj preiskava še ni končana.

(2) Predsednik sodišča ukrene, kar je potrebno, da se preiskava konča.

186. člen

(1) Oškodovanec kot tožilec in zasebni tožilec lahko zahtevata od preiskovalnega sodnika pristojnega sodišča, naj opravi preiskavo oziroma predlagata njeno dopolnitev. Med preiskavo lahko dajeta preiskovalnemu sodniku tudi druge predloge.

(2) Glede uvedbe, izvedbe, prekinitve in ustavitve preiskave se smiselno uporabljajo tiste določbe tega zakona, ki se nanašajo na uvedbo in potek preiskave na

zahtevo državnega tožilca. Če oškodovanec kot tožilec in zasebni tožilec ne prideta na zaslišanje obdolženca, čeprav sta bila v redu obveščena in tudi ne njun pooblaščenec, se šteje, da sta umaknila zahtevo za preiskavo oziroma odstopila od kazenskega pregona. Glede vrnitve v prejšnje stanje se smiselno uporabljajo določbe 58. člena tega zakona.

(3) Ko preiskovalni sodnik spozna, da je preiskava končana, obvesti o tem oškodovanca kot tožilca ali zasebnega tožilca in ga opozori, da mora v petnajstih dneh vložiti obtožnico oziroma zasebno tožbo in da se bo štel, da je odstopil od pregona, če tega ne bi storil, in bo postopek s sklepom ustavljen. Tako opozorilo mora dati preiskovalni sodnik tudi, če senat (šesti odstavek 25. člena) zavrne predlog oškodovanca kot tožilca ali predlog zasebnega tožilca za dopolnitev preiskave zato, ker misli, da je stanje stvari dovolj razjasnjeno.

187. člen

Če je preiskovalnemu sodniku potrebna pomoč (kriminalistično - tehnična in druga) organov za notranje zadeve ali drugih državnih organov v zvezi s preiskavo, so ti dolžni, da mu na njegovo zahtevo pomagajo. Preiskovalni sodnik lahko zahteva pomoč tudi od podjetij in drugih pravnih oseb, če je to potrebno za preiskovalno dejanje, ki ga ni mogoče odlašati.

188. člen

Če to terjajo koristi kazenskega postopka, ohranitev tajnosti, koristi javnega reda ali razlogi morale, varstva osebnega ali družinskega življenja obdolženca ali oškodovanca, naloži uradna oseba, ki opravlja preiskovalno dejanje, tistim, ki jih zaslišuje ali so navzoči pri preiskovalnih dejanjih ali pa pregledujejo preiskovalne spise, da morajo ohraniti v tajnosti posamezna dejstva ali podatke, ki jih pri tem zvedo, in jih opozori, da pomeni izdaja tajnosti kaznivo dejanje. Taka odredba se zapiše v zapisnik o preiskovalnem dejanju oziroma zaznamuje na pregledanih spisih, opozorjena oseba pa jo podpisuje.

189. člen

Kadar odloča senat med preiskavo, sme zahtevati od preiskovalnega sodnika in od strank potrebna pojasnila, lahko pa tudi pokliče obe stranki, naj na njegovi seji ustno razložita svoja stališča.

190. člen

(1) Preiskovalni sodnik sme kaznovati z denarno kaznijo določeno v prvem odstavku 78. člena vsakogar, kdor med preiskovalnim dejanjem še po opominu moti red. Če njegova udeležba ni potrebna, ga sme odstraniti s kraja, kjer se dejanje opravlja.

(2) Obdolženec ne more biti kaznovan z denarno kaznijo.

(3) Če državni tožilec moti red, ravna preiskovalni sodnik v skladu s petim odstavkom 302. člena tega zakona.

191. člen

(1) Stranki in oškodovanec se lahko vselej obrnejo na predsednika sodišča, pred katerim teče postopek, in se pri njem pritožijo zaradi zavlačevanja postopka in drugih nepravilnosti med preiskavo.

(2) Predsednik sodišča preizkusi navedbe v pritožbi in obvesti pritožnika, ki je to zahteval, kaj je ukrenil.

XVII. poglavje

UKREPI ZA ZAGOTOVITEV OBDOLEŽENČEVE NAVZOČNOSTI IN ZA USPEŠNO IZVEDBO KAZENSKEGA POSTOPKA

1. Skupna določba

192. člen

(1) Ukrepi, ki se lahko uporabijo za zagotovitev obdolženčeve navzočnosti in za uspešno izvedbo kazenskega postopka, so: vabilo, privedba, obljuba obdolženca, da ne bo zapustil prebivališča, varščina in pripor.

(2) Pri odločanju o tem, kateri od naštetih ukrepov naj se uporabi, se mora pristojni organ držati pogojev, ki so določeni za posamezne ukrepe, in pri tem gledati, da se ne uporabi strožji ukrep, če se da isti namen doseči z milejšim.

(3) Ti ukrepi se odpravijo tudi zpo uradni dolžnosti, če prenehajo razlogi, ki so jih narekovali oziroma se nadomestijo z drugim, milejšim ukrepom, če se za to pokažejo pogoji.

2. Vabilo

193. člen

(1) Navzočnost obdolženca pri dejanjih v kazenskem postopku se zagotovi z vabilom. Vabilo pošlje obdolžencu sodišče.

(2) Obdolženec se povabi z zaprtim pisnim vabilom, ki obsega: naslov sodišča, ki vabi, ime in priimek obdolženca; označbo kaznivega dejanja, ki ga je obdolžen, kraj, kamor naj pride, dan in uro, kdaj naj pride; navedbo, da se vabi kot obdolženec; opozorilo, da bo prisilno priveden, če ne pride; uradni pečat in ime in priimek sodnika, ki vabi.

(3) Ko je obdolženec prvič vabljen, ga je treba v vabilu poučiti, da ima pravico vzeti si zagovornika in da je zagovornik lahko navzoč pri njegovem zaslišanju.

(4) Obdolženec mora takoj sporočiti sodišču spremembo naslova, kot tudi namen, da spremeni prebivališče. O tem je treba obdolženca poučiti pri prvem zaslišanju oziroma pri vročitvi obtožnice brez preiskave (šesti odstavek 170. člena), obtožnega predloga ali zasebne tožbe; pri tem ga je treba opozoriti na posledice, določene s tem zakonom.

(5) Če obdolženec zaradi bolezni ali kakšne druge nepremagljive ovire na vabilo ne more priti, se zasliši tam, kjer je, ali se mu preskrbi prevoz do sodnega poslopja ali drugega kraja, kjer se opravlja dejanje.

3. Privedba

194. člen

(1) Privedbo obdolženca lahko odredi sodišče, če je izdan sklep o priporu ali če v redu povabljeni obdolženec ne pride, pa svojega izostanka ne opraviči, ali če mu ni bilo mogoče v redu vročiti vabila, iz okoliščin pa je očitno, da se mu obdolženec izmika.

(2) Odredbo za privedbo izvršijo organi za notranje zadeve.

(3) Privedba se odredi pisno. Odredba mora obsegati: ime in priimek obdolženca, ki naj se privede, označbo kaznivega dejanja, katerega je obdolžen, z navedbo določbe kazenskega zakona ter razlog, zakaj se odreja privedba, uradni pečat in podpis sodnika, ki odreja privedbo.

(4) Tisti, ki mu je naložena izvršitev odredbe, izroči odredbo obdolžencu in ga povabi, naj gre z njim. Če obdolženec to odkloni, ga privede s silo.

(5) Zoper vojaške osebe, pripadnike policije ali straže zavoda, v katerem so osebe, ki jim je vzeta prostost, se odredi privedba prek njihovega poveljstva oziroma predstojnika.

4. Obljuba obdolženca, da ne bo zapustil prebivališča

195. člen

(1) Če se je bati, da se bo obdolženec med postopkom skrnil ali odšel neznan kam ali v tujino, sme sodišče zahtevati od njega zavezo, da se ne bo skrival oziroma da ne bo brez dovoljenja sodišča zapustil svojega prebivališča oziroma bivališča. Dana obljuba se vpiše v zapisnik.

(2) Obdolžencu se sme, ob dani obljubi iz prejšnjega odstavka, začasno vzeti potna listina. Pritožba zoper sklep o odvzemu potne listine ne zadrži njegove izvršitve.

(3) Ko se obdolženec tako zaveže, ga je treba opozoriti, da se zoper njega lahko odredi pripor, če bi prekršil to zavezo.

5. Varščina

196. člen

Če bi bilo treba obdolženca pripraviti ali če je že v priporu samo zaradi tega, ker se je bati, da bo pobegnil, se lahko pusti na prostosti oziroma izpusti, če da on osebno ali kdo drug zanj varščino, da do konca kazenskega postopka ne bo pobegnil, sam obdolženec pa obljubi, da se ne bo skrival in da brez dovoljenja ne bo zapustil svojega prebivališča.

197. člen

(1) Varščina se vselej glasi na denarni znesek, ki se določi glede na težo kaznivega dejanja, osebne in družinske razmere obdolženca ter glede na gmotne razmere tistega, ki jo daje.

(2) Varščina se lahko da v gotovini, v vrednostnih papirjih, v dragocenostih ali v drugih premičnih stvarih večje vrednosti, ki jih je lahko vnovčiti in hraniti, v hipoteki za znesek varščine na nepremičnini tistega, ki varščino daje, ali pa v osebni zavezi ene ali več oseb, da bodo plačale določeni znesek, če obdolženec pobegne.

(3) Če obdolženec pobegne, se s sklepom določi, da vrednost, ki je bila dana kot varščina, pripade proračunu.

198. člen

(1) Kljub dani varščini se obdolženec pripre, če v redu povabljen ne pride in svojega izostanka ne opraviči, če se pripravlja na beg ali če se pokaže potem, ko je bil puščen v prostosti, zoper njega kakšen drug zakonski razlog za pripor.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka varščina preneha. Položeni denarni znesek, dragocenosti, vrednostni papirji ali druge premične stvari se vrnejo, hipoteka pa izbriše. Enako se ravna tudi, če se kazenski postopek pravnomočno konča s sklepom o ustavitvi ali zavrženjem obtožnice ali s sodbo.

(3) Če se s sodbo izreče kazen zavora, preneha varščina šele, ko obsojenec nastopi kazni.

199. člen

(1) Sklep o varščini izda med preiskavo preiskovalni sodnik, po vložitvi obtožnice pa senat.

(2) Sklep, s katerim se določa varščina, in sklep, s katerim varščina preneha, se izda po zaslišanju tožilca.

6. Pripor

200. člen

(1) Pripor se sme odrediti samo ob pogojih, ki so določeni v tem zakonu.

(2) Pripor sme trajati najkrajši potreben čas. Dolžnost vseh organov, ki sodelujejo v kazenskem postopku, in organov, ki jim dajejo pravno pomoč je, da postopajo posebno hitro, če je obdolženec v priporu.

(3) Pripor se v kateremkoli času med postopkom odpravi, brž ko prenehajo razlogi, zaradi katerih je bil odrejen.

201. člen

(1) Pripor se odredi zoper tistega, za katerega je podan utemeljen sum, da je storil kaznivo dejanje, za katero je v zakonu predpisana kazni dvajset let zavora; če pa so podani upravičeni razlogi, sme sodišče skleniti, da pripora ne bo odredilo.

(2) Če je podan utemeljen sum, da je določena oseba storila kaznivo dejanje, se sme pripor zoper njo odrediti:

1) če se skriva, če ni mogoče ugotoviti njene istovetnosti ali če so druge okoliščine, ki kažejo na nevarnost, da bi pobegnila;

2) če je opravičena bojazen, da bo uničila sledove kaznivega dejanja, ali če posebne okoliščine kažejo, da bo ovirala preiskavo s tem, da bo vplivala na priče, udeležence ali prikrivalce;

3) če posebne okoliščine opravičujejo bojazen, da bo ponovila kaznivo dejanje, dokončala poskušeno kaznivo dejanje ali storila kaznivo dejanje, s katerim grozi.

(3) V primeru iz 1. točke prejšnjega odstavka traja pripor, ki je bil odrejen samo zato, ker ni bilo mogoče ugotoviti istovetnosti osebe, toliko časa, dokler istovetnost ni ugotovljena. V primeru iz 2. točke prejšnjega odstavka se pripor odpravi, brž ko so zagotovljeni dokazi, zaradi katerih je bil odrejen.

202. člen

(1) Pripor odredi preiskovalni sodnik pristojnega sodišča.

(2) Pripor se odredi s pisnim sklepom, ki obsega: ime in priimek tistega, ki mu je vzeta prostost; kaznivo dejanje, ki ga je obdolžen; zakonski razlog za pripor; pouk o pravici do pritožbe; kratko obrazložitev, v kateri mora biti razlog za pripor posebej obrazložen; uradni pečat in podpis sodnika, ki pripor odreja.

(3) Sklep o priporu se izroči tistemu, na katerega se nanaša takrat, ko mu je vzeta prostost, najpozneje pa v štiriindvajsetih urah, odkar mu je bila vzeta prostost, oziroma ko je bil priveden k preiskovalnemu sodniku (prvi in peti odstavek 157. člena). V spisih morata biti navedeni ura, ko mu je bila vzeta prostost, in ura, ko mu je bil izročen sklep.

(4) Zoper sklep o priporu se sme priprti pritožiti na senat (šesti odstavek 25. člena) v štiriindvajsetih urah od ure, ko mu je bil sklep izročen. Če je priprti prvič zaslišan po preteku tega roka, se lahko pritoži ob tem zaslišanju. Pritožbo s prepisom zapisnika o zaslišanju, če je bil priprti zaslišan, in sklep o priporu je treba takoj poslati senatu. Pritožba ne zadrži izvršitve sklepa.

(5) Če se preiskovalni sodnik ne strinja s predlogom državnega tožilca za odreditev pripora, zahteva, naj o tem odloči senat (šesti odstavek 25. člena). Zoper sklep, s katerim senat odredi pripor, se sme priprti pritožiti, vendar pritožba ne zadrži njegove izvršitve. Glede izročitve sklepa in vložitve pritožbe se uporabljajo določbe tretjega in četrtega odstavka tega člena.

(6) V primerih iz četrtega in petega odstavka tega člena mora senat, ki odloča o pritožbi, odločiti v osemindvajsetih urah.

(7) Takoj po izdaji sklepa o odreditvi pripora mora sodišče priprtemu, ki si ni vzel zagovornika, postaviti zagovornika po uradni dolžnosti (drugi odstavek 70. člena).

203. člen

(1) Preiskovalni sodnik mora tistega, ki mu je bila vzeta prostost in mu je bil pripeljan, takoj poučiti po 4. členu tega zakona. Pouk preiskovalnega sodnika in izjava tistega, ki mu je bila vzeta prostost, morata biti zapisana v zapisnik. Če je potrebno, mu preiskovalni sodnik pomaga, da si najde zagovornika. Če si ta v štiriindvajsetih urah od ure, ko mu je bilo to sporočeno, ne zagotovi zagovornikove navzočnosti, ga mora preiskovalni sodnik takoj zaslišati.

(2) Če tisti, ki mu je vzeta prostost, izjavi, da si ne bo vzel zagovornika, ga mora preiskovalni sodnik v štiriindvajsetih urah zaslišati.

(3) Če je obramba obvezna (prvi odstavek 70. člena), tisti, ki mu je vzeta prostost, pa si ne vzame zagovornika v štiriindvajsetih urah od ure, ko je bil poučen o tej pravici, ali izjavi, da si zagovornika ne bo vzel, mu ga sodišče postavi po uradni dolžnosti.

(4) Takoj po zaslišanju mora državni tožilec izjaviti, ali bo zahteval preiskavo, zahtevo za preiskavo pa lahko poda tudi na zapisnik, nakar preiskovalni sodnik odloči, ali naj tistega, ki mu je bila vzeta prostost pripre ali izpusti. Če odredi pripor in če državni tožilec v osemindvajsetih urah, ko je bil obvešččen o priporu, ne vloži pisne zahteve za preiskavo, preiskovalni sodnik pripor odpravi in priprtega izpusti.

204. člen

Če preiskovalni sodnik tistemu, ki mu je bila vzeta prostost, ni dal pouka po 4. členu tega zakona, ali ta pouk ni zapisan, sodišče ne sme svoje odločbe opreti na izpovedbo tistega, ki mu je bila vzeta prostost.

205. člen

(1) Po sklepu preiskovalnega sodnika sme biti obdolženec pridržan v priporu največ mesec dni od dneva, ko mu je bila vzeta prostost. Po tem času sme biti pridržan v priporu samo na podlagi sklepa o podaljšanju pripora.

(2) Pripor se sme po odločbi senata (šesti odstavek 25. člena) podaljšati največ za dva meseca. Zoper sklep senata je dovoljena pritožba, ki pa ne zadrži njegove izvršitve. Če teče postopek za kaznivo dejanje, za katero je v zakonu predpisana kazen zavora nad pet let, sme senat vrhovnega sodišča podaljšati pripor največ še za tri mesece. Sklep o podaljšanju pripora izda sodišče na obrazložen predlog preiskovalnega sodnika ali državnega tožilca.

(3) Če do izteka rokov iz prejšnjega odstavka ni vložena obtožnica, se pripor odpravi in se obdolženec izpusti.

206. člen

Med preiskavo sme preiskovalni sodnik odpraviti pripor v soglasju z državnim tožilcem, če teče postopek na njegovo zahtevo, razen če ga odpravlja zaradi poteka roka, kolikor sme trajati, ali če je državni tožilec odstopil od pregona. Če se preiskovalni sodnik in državni tožilec ne strinjata, zahteva preiskovalni sodnik, naj o tem odloči senat; ta mora odločiti o stvari v osemindvajsetih urah.

207. člen

(1) Po izročitvi obtožnice sodišču do konca glavne obravnave sme odrediti ali odpraviti pripor samo senat s sklepom po zaslišanju državnega tožilca, če teče postopek na njegovo zahtevo. Zoper sklep o odreditvi pripora se sme priprti pritožiti v štiriindvajsetih urah od ure, ko mu je bil sklep vročen. O pritožbi mora višje sodišče odločiti v osemindvajsetih urah.

(2) Senat mora po preteku dveh mesecev od zadnjega sklepa o priporu tudi brez predloga strank preizkusiti, ali so še dani razlogi za pripor, in izdati sklep, s katerim pripor podaljša ali odpravi.

(3) Pritožba zoper sklep iz prvega in drugega odstavka tega člena ne zadrži njegove izvršitve.

(4) Zoper sklep, s katerim senat zavrne predlog za odreditev ali odpravo pripora, ni pritožbe.

(5) Po vložitvi obtožnice lahko pripor traja največ dve leti. Če v tem roku obtožencu ni izrečena obsodilna sodba, se pripor odpravi in se obtoženec izpusti.

208. člen

Organ za notranje zadeve oziroma sodišče mora o odvzemu prostosti v štiriindvajsetih urah obvestiti družino tistega, ki mu je bila vzeta prostost, če ta to zahteva. O odvzemu prostosti se obvesti pristojni organ socialnega varstva, če je treba kaj ukreniti za preskrbo otrok in drugih družinskih članov, za katere skrbi tisti, ki mu je bila vzeta prostost.

7. Ravnanje s priporniki

209. člen

(1) Med prestajanjem pripora se ne smeta žaliti osebnost in dostojanstvo obdolženca.

(2) Zoper pripornika se smejo uporabiti samo tiste omejitve, ki so potrebne, da se prepreči beg ali dogovarjanje, ki bi lahko škodovalo uspešni izvedbi postopka.

(3) V istem prostoru ne smejo biti zaprte osebe, ki niso istega spola. Praviloma tudi ne smejo biti v istem prostoru osebe, ki so sodelovale pri istem kaznivem dejanju, in ne osebe, ki prestajajo kazen s tistimi, ki so v priporu. Če je mogoče, ne smejo biti osebe, ki so storile kaznivo dejanje v povratku, priprte v istem prostoru z drugimi priporniki, na katere bi lahko škodljivo vplivale.

210. člen

(1) Priporniki imajo pravico do osemurnega nepretrganega počitka v štiriindvajsetih urah. Poleg tega se jim mora zagotoviti vsak dan najmanj dve uri gibanja na prostem, če imajo zapor primeren ograjen prostor.

(2) Priporniki imajo pravico hraniti se na svoje stroške, nositi svojo obleko in uporabljati svojo posteljnino, si na svoje stroške kupovati knjige, časnike in druge stvari, ki ustrezajo njihovim rednim potrebam, če to ni v škodo uspešni izvedbi postopka. O tem odloča preiskovalni sodnik, ki opravlja preiskavo.

(3) Pripornik se sme uporabiti za dela, ki so potrebna za vzdrževanje snage v njegovem prostoru. Preiskovalni sodnik oziroma predsednik senata v sporazumu z upravo zaporov, mora vselej priprtemu omogočiti delo, ki ustreza njegovim duševnim in telesnim sposobnostim, s pogojem, da to ni škodljivo za kazenski postopek. Opravljanje tega dela ne sme biti za pripornika obvezno, če pa se zanj odloči, mu ga je treba plačati.

211. člen

(1) Z dovoljenjem preiskovalnega sodnika, ki opravlja preiskavo, in pod njegovim nadzorstvom ali pod nad-

zorstvom nekoga, ki ga on določi, lahko obiskujejo pripornika v mejah hišnega reda bližnji sorodniki, na njegovo zahtevo pa tudi zdravnik in drugi. Posamezni obiski se smejo prepovedati, če bi zaradi tega lahko nastala škoda za postopek.

(2) Diplomatski in konzularni funkcionarji imajo pravico, da z vednostjo preiskovalnega sodnika, ki opravlja preiskavo, obiskujejo in brez nadzora govorijo s pripornikom, ki je državljan njihove države.

(3) Pripornik si lahko dopisuje ali ima druge stike z osebami zunaj zaporov z vednostjo in pod nadzorom preiskovalnega sodnika, ki opravlja preiskavo. Ta lahko prepove pošiljanje in sprejemanje pisem in drugih pošilk ali vzpostavljanje drugih stikov, ki so škodljivi za postopek. Nikakor pa se ne sme prepovedati priporniku, da bi poslal prošnjo ali pritožbo.

(4) Po vložitvi obtožnice do pravnomočnosti sodbe ima pravice iz prvega do tretjega odstavka tega člena predsednik senata.

212. člen

(1) Za disciplinske prestopke pripornikov sme izreči preiskovalni sodnik oziroma predsednik senata disciplinsko kazen omejitve obiskov in dopisovanja. Ta omejitev se ne nanaša na občevanje pripornika z zagovornikom.

(2) Zoper sklep o kazni, izrečeni po prvem odstavku tega člena, je v štiriindvajsetih urah od njegovega prejema dovoljena pritožba na senat (šesti odstavek 25. člena). Pritožba ne zadrži izvršitve sklepa.

213. člen

(1) Nadzorstvo nad ravnanjem s priporniki izvršuje predsednik okrožnega sodišča.

(2) Predsednik sodišča ali sodnik, ki ga on določi, mora vsaj enkrat na teden obiskati pripornike, in jih, če misli, da je to potrebno, tudi brez navzočnosti nadzornikov in paznikov vprašati, kakšna je hrana, kako se oskrbujejo z drugimi potrebščinami in kako se z njimi ravna. Dolžan je ukreniti, kar je treba, da se odpravijo nepravilnosti, ki jih je zaznal pri obisku zaporov. Določeni sodnik ne sme biti preiskovalni sodnik.

(3) Predsednik sodišča in preiskovalni sodnik smeta ob vsakem času obiskati vse pripornike, z njimi govoriti in sprejemati njihove pritožbe.

XVIII. poglavje

PREISKOVALNA DEJANJA

1. Hišna in osebna preiskava

214. člen

(1) Preiskava stanovanja in drugih prostorov obdolženca ali drugih oseb se sme opraviti, če je verjetno, da bo mogoče pri preiskavi obdolženca prijati ali da se bodo odkrili sledovi kaznivega dejanja ali predmeti, ki so pomembni za kazenski postopek.

(2) Osebna preiskava se sme opraviti, če je verjetno, da se bodo pri preiskavi našli sledovi in predmeti, ki so pomembni za kazenski postopek.

215. člen

(1) Preiskavo odredi sodišče z obrazloženo pisno odredbo.

(2) Odredba o preiskavi se izroči pred začetkom preiskave tistemu, pri katerem naj se preiskava opravi ali ki naj se preišče. Pri tem se ga pouči, da ima pravico obvestiti odvetnika, ki je lahko navzoč pri preiskavi. Če

tisti, na katerega se nanaša odredba o preiskavi zahteva, da je pri preiskavi navzoč odvetnik, se začetek preiskave odloži do prihoda odvetnika, vendar najdalj za dve uri.

(3) Pred začetkom preiskave se zahteva od tistega, na katerega se nanaša odredba o preiskavi, naj prostovoljno izroči osebo oziroma predmete, ki se iščejo.

(4) S preiskavo se lahko začne tudi brez poprejšnje izročitve odredbe in brez poprejšnje zahteve za izročitev osebe ali stvari, če se pričakuje oborožen odpor ali če je potrebno, da se preiskava opravi takoj in nepričakovano, ali če se opravi preiskava v javnih prostorih.

(5) Preiskava se opravlja podnevi. Opravlja se lahko tudi ponoči, če se je podnevi začela, pa se ni končala, ali če so podani razlogi iz 218. člena tega zakona.

216. člen

(1) Pri hišni preiskavi ima pravico biti navzoč tisti, čigar stanovanje ali prostor se preiskuje ali njegov zastopnik.

(2) Zaklenjeni prostori, pohištvo ali druge stvari se odprejo s silo samo, če njihov imetnik ni navzoč ali če jih noče prostovoljno odpreti. Pri odpiranju se je treba ogibati nepotrebnih poškodb.

(3) Pri hišni ali osebni preiskavi morata biti navzoči dve polnoletni osebi kot prič. Preiskavo ženske sme opraviti samo ženska; tudi za prič se vzamejo samo ženske. Priče je treba pred začetkom preiskave opozoriti, da pazijo, kako se preiskava opravlja, in da imajo pravico podati pred podpisom zapisnika o preiskavi svoje ugovore, če mislijo, da vsebina zapisnika ni pravilna.

(4) Če se opravi preiskava v prostorih državnih organov, podjetij ali drugih pravnih oseb, se povabi njihov predstojnik, naj bo pri preiskavi navzoč.

(5) Če se opravi preiskava v vojaškem objektu, se povabi pristojni vojaški starešina, naj bo pri preiskavi navzoč.

(6) Hišno in osebno preiskavo je treba opraviti obzirno, da se ne moti hišni mir.

(7) O vsaki hišni ali osebni preiskavi se napravi zapisnik, ki ga podpišejo tisti, pri katerem se opravi preiskava ali ki se preišče, njegov odvetnik, če je bil navzoč pri preiskavi in tisti, katerih navzočnost je obvezna. Pri preiskavi se zasežejo samo tisti predmeti in listine, ki so v zvezi z namenom preiskave v posameznem primeru. V zapisnik se vpišejo in v njem natančno opišejo predmeti in listine, ki se zasežejo; isto se navede tudi v potrdilu, ki se takoj nato izda tistemu, ki so mu bili predmeti oziroma listine zasežene.

217. člen

Če se pri hišni ali osebni preiskavi najdejo predmeti, ki niso v zvezi s kaznivim dejanjem, zaradi katerega je bila preiskava odrejena, pač pa kažejo na drugo kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, se tudi ti opišejo v zapisniku in zasežejo, o zasegu pa takoj izda potrdilo. To se takoj sporoči državnemu tožilcu, da začne kazenski pregon. Ti predmeti se takoj vrnejo, če državni tožilec spozna, da ni razloga za kazenski pregon, pa tudi ne kakšnega drugega zakonskega razloga, da bi se morali predmeti vzeti (498. člen).

218. člen

(1) Pooblaščenec uradne osebe organa za notranje zadeve smejo tudi brez odredbe sodišča stopiti v tuje stanovanje in druge prostore in po potrebi opraviti preiskavo, če imetnik stanovanja to želi, če kdo kliče na pomoč, če je treba, da se prime storilec kaznivega dejanja, ki je bil zasačen pri samem dejanju, ali če je to potrebno za varnost ljudi in premoženja, če je v stanovanju ali

kakšnem drugem prostoru kdo, ki ga je treba po odredbi pristojnega državnega organa priprejeti ali prisilno privedi ali se je zaradi pregona tja zatekel.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka se ne napravi zapisnik, temveč se imetniku stanovanja takoj izda potrdilo, v katerem se navede vzrok vstopa v stanovanje oziroma v druge prostore. Če je bila v tujih prostorih opravljena tudi preiskava, se je treba ravnati po tretjem in šestem odstavku 216. člena tega zakona.

(3) Preiskava se sme opraviti tudi brez navzočnosti prič, če ni mogoče takoj zagotoviti njihove navzočnosti, nevarno pa bi bilo odlašati. Razlogi za preiskavo brez navzočnosti prič morajo biti navedeni v zapisniku.

(4) Pooblaščenec uradne osebe organov za notranje zadeve smejo brez odredbe o preiskavi in brez navzočnosti prič opraviti osebno preiskavo, ko izvršujejo sklep o privedbi ali ko komu vzamejo prostost, če je podan sum, da ima ta orožje za napad, ali sum, da bo odvrigel, skril ali uničil predmete, ki mu jih je treba vzeti kot dokazilo v kazenskem postopku.

(5) Kadar opravijo pooblaščenec uradne osebe organa za notranje zadeve preiskavo brez odredbe, morajo o tem takoj podati poročilo preiskovalnemu sodniku, če postopek še ne teče, pa pristojnemu državnemu tožilcu.

219. člen

Če je bila preiskava opravljena brez pisne odredbe sodišča (prvi odstavek 215. člena), ali brez oseb, ki morajo biti navzoče pri preiskavi (prvi in tretji odstavek 216. člena), ali če je bila preiskava opravljena v nasprotju z določbami prvega, tretjega in četrtega odstavka prejšnjega člena, ne sme sodišče opreti svoje odločbe na tako pridobljene dokaze.

2. Zaseg predmetov

220. člen

(1) Predmeti, ki se morajo po kazenskem zakonu vzeti ali ki utegnejo biti dokazilo v kazenskem postopku, se zasežejo in izročijo v hrambo sodišču ali pa se kako drugače zavaruje njihova hramba.

(2) Kdor ima take predmete, jih mora na zahtevo sodišča izročiti. Če noče izročiti predmetov, se sme kaznovati z denarno kaznijo določeno v prvem odstavku 78. člena tega zakona, če tega še vedno noče storiti, pa se sme zapreti. Zapor traja do izročitve predmetov ali do konca kazenskega postopka, vendar največ mesec dni.

(3) O pritožbi zoper sklep, s katerim je bila izrečena denarna kazen ali odrejen zapor, odloča senat (šesti odstavek 25. člena). Pritožba zoper sklep o zaporu ne zadrži njegove izvršitve.

(4) Pooblaščenec uradne osebe organov za notranje zadeve smejo zaseči predmete, omenjene v prvem odstavku tega člena, kadar postopajo po 148. in 164. členu tega zakona ali kadar izvršujejo nalog sodišča.

(5) Pri zasegu predmetov se navede, kje so bili najdeni, in predmeti opišejo, po potrebi pa se tudi na drug način zavaruje ugotovitev njihove istovetnosti. Za zasežene predmete se izda potrdilo.

221. člen

(1) Državni organi smejo odkloniti pregled ali izročitev svojih spisov in drugih listin, če mislijo, da bi bila objava njihove vsebine škodljiva za splošne koristi. Če odklonijo pregled ali izročitev spisov in drugih listin, odloči o tem dokončno senat (šesti odstavek 25. člena).

(2) Podjetja in druge pravne osebe smejo zahtevati, da se ne objavijo podatki, ki se tičejo njihovega poslovanja.

222. člen

(1) Če se zasežejo spisi, ki se utegnejo uporabiti kot dokaz, se popišejo. Če to ni mogoče, se dajo v ovitek in zapečatijo. Lastnik spisa lahko pritisne na ovitek tudi svoj pečat.

(2) Tisti, ki so mu bili spisi zaseženi, se povabi, naj bo navzoč pri odpiranju ovitka. Če se ne odzove vabilu ali če je odsoten, se ovitek odpre in spisi pregledajo in popišejo v njegovi nenavzočnosti.

(3) Pri pregledovanju spisov je treba paziti, da za njihovo vsebino ne zvedo nepoklicane osebe.

223. člen

(1) Preiskovalni sodnik sme odrediti, da poštne, brzojavne in druge prometne organizacije pridržijo in proti potrditvi prejema njemu izročijo pisma, brzojavne in druge pošiljke, ki so naslovljene na obdolženca ali ki jih on pošilja, če so podane okoliščine, zaradi katerih se lahko opravičeno pričakuje, da bodo te pošiljke dokaz v postopku.

(2) Izročene pošiljke odpre preiskovalni sodnik v navzočnosti dveh prič. Pri odpiranju je treba paziti, da se ne poškodujejo pečati; ovitki z naslovi pa se shranijo. O odpiranju se napravi zapisnik.

(3) Če koristi postopka dopuščajo, se sme vsebina pošiljke v celoti ali delno sporočiti obdolžencu oziroma tistemu, na katerega je naslovljena, sme pa se mu pošiljka tudi izročiti. Če je obdolženec odsoten, se pošiljka sporoči ali izroči kakšnemu njegovemu sorodniku, če teh ni, pa se vrne pošiljateljju, če ni to v nasprotju s koristmi postopka.

224. člen

Predmeti, ki se med kazenskim postopkom zasežejo; se vrnejo lastniku oziroma imetniku, če se postopek ustavi in ni razlogov, da se vzamejo (498. člen).

3. Ravnanje s sumljivimi stvarmi

225. člen

(1) Če se najde pri obdolžencu tuja stvar, pa se ne ve, čigava je, jo organ, ki vodi postopek, opiše in opis razglasi na deski sodišča prve stopnje, na katerega območju obdolženec živi in na katerega območju je bilo kaznivo dejanje storjeno. V razglasu se pozove lastnik, naj se v enem letu od objave razglasa zgloši, ker bo sicer stvar prodana. Denar, ki se dobi s prodajo, gre v proračun.

(2) Če gre za stvari večje vrednosti, se tak razglas lahko da tudi v dnevne liste.

(3) Če je stvar pokvarljiva ali če je njena hramba zvezana z večjimi stroški, se proda po določbah, ki veljajo za izvršilni postopek, denar pa izroči v hrambo denarnemu zavodu.

(4) Po prejšnjem odstavku je treba ravnati tudi, če pripada stvar pobeglemu ali neznanemu storilcu kaznivega dejanja.

226. člen

(1) Če se v enem letu nihče ne oglasi za stvar ali za izkupiček za prodano stvar, se izda sklep, da postane stvar last Republike Slovenije oziroma da gre denar v proračun.

(2) Lastnik ima pravico, da zahteva v pravdi vrnitev stvari ali izkupička za prodano stvar. Zastaranje te pravice začne teči z dnem objave razglasa.

4. Zaslišanje obdolženca

227. člen

(1) Ko se obdolženec zaslišuje prvič, ga je treba vprašati za ime in priimek in morebitni vzdevek, ime in priimek staršev, dekliški priimek matere, kje je rojen, kje stanuje, dan, mesec in leto rojstva, enotno matično številko (EMŠO), narodnost, državljanstvo, poklic, kakšne so njegove družinske razmere, ali je pismen, katere šole ima, ali je bil vojak, kje in kdaj, oziroma ali je podčastnik, častnik ali vojaški uslužbenec, ali je vpisan v vojaško evidenco in pri katerem organu za obrambo, ali je bil odlikovan, kakšni so njegov osebni dohodek in njegove premoženjske razmere, ali je bil že obsojen pa obsodba še ni bila izbrisana, kdaj in zakaj, in ali je in kdaj izrečeno kazen preстал, ali teče zoper njega postopek za kakšno drugo kaznivo dejanje, če je mladoleten pa tudi, kdo je njegov zakoniti zastopnik. Obdolženca je treba poučiti, da mora na vabilo priti in takoj sporočiti vsako spremembo naslova ali nameravano spremembo prebivališča, ter ga opozoriti na posledice, če ne bi tako ravnal.

(2) Obdolžencu se nato da pouk po 5. členu tega zakona.

(3) Če se obdolženec ne zagovarja ali ne odgovarja na vprašanja, se ga lahko pouči, da si utegne s tem otežiti zbiranje dokazov za svojo obrambo.

(4) Obdolženec se zaslišuje ustno. Pri zasliševanju se mu lahko dovoli, da uporablja svoje zapiske.

(5) Pri zasliševanju je treba obdolžencu omogočiti, da se v neoviranem pripovedovanju izjavi o vseh okoliščinah, ki ga obremenjujejo, in da navede vsa dejstva, ki so v korist njegovi obrambi.

(6) Ko obdolženec konča svojo izpovedbo, se mu postavijo vprašanja, če je treba, da se izpolnijo vrzeli ali odpravijo nasprotja in nejasnosti v njegovem pripovedovanju. Obdolžencu postavlja vprašanja praviloma najprej državni tožilec, nato zagovornik, na koncu pa še preiskovalni sodnik.

(7) Zasliševanje se mora opraviti tako, da se v polni meri spoštuje obdolženčeva osebnost.

(8) Proti obdolžencu se ne smejo uporabiti sila, grožnja ali druga podobna sredstva (tretji odstavek 266. člena), da bi se dosegla kakšna njegova izjava ali priznanje.

(9) Obdolženec sme biti zaslišan brez zagovornika, če se je izrecno odpovedal tej pravici, obramba pa ni obvezna, če zagovornik ni navzoč, čeprav je bil obveščen o zaslišanju (178. člen), ali če si obdolženec za prvo zaslišanje ni zagotovil navzočnosti zagovornika niti v štirindvajsetih urah od ure, ko je bil o poučen o tej pravici (drugi odstavek 67. člena), razen če je obramba obvezna.

(10) Če je bilo ravnanje proti določbam osmega in devetega odstavka tega člena ali če izjave obdolženca iz prejšnjega odstavka o navzočnosti zagovornika niso zapisane v zapisnik, ni mogoče opreti sodne odločbe na obdolženčevo izpovedbo.

228. člen

(1) Obdolžencu je treba postavljati vprašanja jasno, razločno in določno, tako da jih lahko popolnoma razume. Vprašanja zlasti ne smejo izhajati s stališča, kot da je obdolženec nekaj priznal, česar ni priznal. Prav tako se mu tudi ne smejo postavljati vprašanja, v katerih je že obsežno navodilo, kako je treba nanje odgovoriti. Obdolženec se ne sme preslepiti, da bi se dosegla kakšna njegova izjava ali priznanje.

(2) Če se pozneje obdolženčeve izpovedbe razlikujejo od prejšnjih, zlasti če obdolženec prekliče svoje

priznanje, se zahteva od njega, naj pove razloge, zakaj različno izpoveduje oziroma zakaj preklicuje priznanje.

229. člen

(1) Obdolženec se sme soočiti s pričó ali z drugim obdolžencem, če se njune izpovedbe ne ujemajo v pomembnih dejstvih.

(2) Soočenci se vsak zase zaslišijo o vsaki okoliščini, v kateri se njihove izpovedbe ne ujemajo, in njihov odgovor vpiše v zapisnik.

230. člen

Predmete, ki so v zvezi s kaznivim dejanjem ali ki se uporabijo za dokaz, obdolženec najprej opiše; nato pa se mu pokažejo, da se vidi, ali jih bo prepoznal. Če se taki predmeti ne morejo prinesiti, se obdolženec odpelje na kraj, kjer so.

231. člen

(1) Obdolženčeva izpovedba se vpiše v zapisnik v obliki pripovedovanja; vprašanja in odgovori nanje se vpišejo v zapisnik, če to zahtevajo stranke ali zagovornik ali če preiskovalni sodnik meni, da je to potrebno. Iz zapisnika mora biti razvidno, na čigavo vprašanje je dan odgovor.

(2) Obdolžencu se lahko dovoli, da svojo izpovedbo sam narekuje v zapisnik.

232. člen

Kljub priznanju obdolženca mora sodišče, ki vodi postopek, zbirati še druge dokaze. Če je priznanje jasno in popolno in če je podprto tudi z drugimi dokazi, se nadaljnji dokazi zbirajo samo na predlog strank.

233. člen

(1) Obdolženec se zasliši po tolmaču v primerih, ki so določeni v tem zakonu.

(2) Če je obdolženec gluha, se mu postavljajo vprašanja pisno, če pa je nem, se zahteva od njega, da odgovori pisno. Če se zaslišanje ne more opraviti na ta način, se pokliče za tolmača nekdo, ki se zna sporazumeti z obdolžencem.

(3) Če tolmač ni že zaprisežen, mora priseči, da bo vprašanja, ki se postavljajo obdolžencu, in njegove izjave natančno prevedel.

(4) Določbe tega zakona, ki se nanašajo na izvedence, se smiselno uporabljajo za tolmače.

5. Zasliševanje prič

234. člen

(1) Za priče se vabijo osebe, za katere je verjetno, da bi mogle kaj povedati o kaznivem dejanju in storilcu in o drugih pomembnih okoliščinah.

(2) Oškodovanec, oškodovanec kot tožilec in zasebni tožilec se smejo zaslišati kot priče.

(3) Vsakdo, kdor je povabljen za pričó, se je dolžan odzvati vabilu in, če ni v tem zakonu določeno drugače, tudi pričati.

235. člen

Kot priča ne sme biti zaslišan:

(1) kdor bi s svojo izpovedbo prekršil dolžnost varovanja uradne ali vojaške tajnosti, dokler ga pristojni organ ne odveže te dolžnosti;

(2) obdolženčev zagovornik o tem, kar mu je obdolženec zaupal kot svojemu zagovorniku, razen če obdolženec to sam zahteva.

236. člen

(1) Dolžnosti pričevanja so oproščeni:

1) obdolženčev zakonec oziroma oseba, s katero živi v zunajzakonski skupnosti;

2) obdolženčevi krvni sorodniki v ravni vrsti, sorodniki v stranski vrsti do vštetega tretjega kolena in sorodniki po svaštvu do vštetega drugega kolena;

3) obdolženčev posvojenec in posvojitelj;

4) verski spovednik o tistem, o čemer se mu je spovedal obdolženec ali druga oseba;

5) odvetnik, zdravnik, socialni delavec, psiholog ali kakšna druga oseba o dejstvih, za katera je zvedel pri opravljanju poklica, če velja dolžnost, da mora ohraniti kot tajnost tisto, kar je zvedel pri opravljanju svojega poklica.

(2) Sodišče, ki vodi postopek, je dolžno poučiti osebe, omenjene v prejšnjem odstavku, da jim ni treba pričati, vsakokrat preden jih zasliši ali brž ko zve za njihovo razmerje do obdolženca. Pouk in odgovor se vpišeta v zapisnik.

(3) Mladoletne osebe, ki glede na svojo starost in duševno razvitost ne more razumeti pomena pravice, da ni dolžna pričati, ni dovoljeno zaslišati kot priče, razen če to zahteva sam obdolženec.

(4) Kdor ima razlog, da odreče pričevanje proti nemu od obdolžencev, je oproščen dolžnosti pričevanja tudi proti drugim obdolžencem, če se njegova izpovedba po naravi stvari ne da omejiti samo nanje.

237. člen

Če je bil kot priča zaslišan kdo, ki ne bi smel biti zaslišan kot priča (235. člen), ali kdo, ki ni bil dolžan pričati (236. člen), pa o tem ni bil poučen ali se ni izrecno odpovedal tej pravici, ali pa pouk in odpoved pričevanju nista zapisana v zapisnik, ali če je bil zaslišan mladoletnik, ki ni mogel razumeti pomena pravice, da ni dolžan pričati, ali če je bila izpovedba priče izsiljena s silo, grožnjo ali kakšnim drugim podobnim prepovedanim sredstvom (tretji odstavek 266. člena), ne sme sodišče na tako izpovedbo opreti svoje odločbe.

238. člen

Priča ni dolžna odgovarjati na posamezna vprašanja, če je verjetno, da bi s tem spravila sebe ali svojega bližnjega sorodnika (1. do 3. točka prvega odstavka 236. člena) v hudo sramoto, znatno materialno škodo ali v kazenski pregon.

239. člen

(1) Priče se vabijo s pisnim vabilom, v katerem se navede: ime, priimek in poklic vabljenega, kdaj in kam naj pride, kazenska zadeva, zaradi katere je vabljen, navedba, da se vabi kot priča, in opozorilo na posledice neopravičenega izostanka (244. člen).

(2) Mladoletna oseba, ki še ni dopolnila šestnajst let, se vabi za pričo po njenih starših oziroma po zakonskem zastopniku, razen če to ni mogoče zaradi tega, ker je treba hitro ravnati, ali zaradi drugih okoliščin.

(3) Priče, ki se zaradi starosti, bolezni ali hudih telesnih hib ne morejo odzvati vabilu, se smejo zaslišati v njihovem stanovanju.

240. člen

(1) Priče se zaslišujejo vsaka zase in brez navzočnosti drugih prič. Priča mora dajati odgovore ustno.

(2) Pričo je treba najprej opomniti, da je dolžna govoriti resnico in da ne sme ničesar zamolčati, nato pa jo opozoriti, da pomeni kriva izpovedba kaznivo dejanje.

Pričo je treba opozoriti tudi, da ni dolžna odgovarjati na vprašanja iz 238. člena tega zakona in to opozorilo vpisati v zapisnik.

(3) Pričo je treba nato vprašati za ime in priimek, poklic, prebivališče, rojstni kraj, starost in njeno razmerje do obdolženca in oškodovanca. Opozoriti jo je treba, da mora sporočiti sodišču spremembo naslova in prebivališča.

(4) Pri zaslišanju mladoletne osebe, zlasti če je bila s kaznivim dejanjem oškodovana, je treba ravnati obzirno, da zaslišanje ne bi škodljivo vplivalo na njeno duševno stanje. Če je potrebno, se zaslišanje mladoletne osebe opravi s pomočjo pedagoga ali kakšnega drugega strokovnjaka.

241. člen

(1) Po splošnih vprašanjih se od priče zahteva, naj pove vse, kar ve o zadevi; nato se ji postavljajo vprašanja, da se njene izpovedbe preskusijo, dopolnijo in razjasnijo. Pri zaslišanju priče ni dovoljeno slepiti in tudi ne postavljati takšnih vprašanj, v katerih je že obsežno navodilo, kako naj odgovori.

(2) Pričo je treba vselej vprašati, od kod ve to, o čemer priča.

(3) Priče se smejo soočiti, če se njihove izpovedbe ne ujemajo glede pomembnih dejstev. Soočenci se o vsaki okoliščini, o kateri se njihove izpovedbe ne ujemajo, zaslišijo vsak zase in njihovi odgovori vpišejo v zapisnik. Hkrati se smeta soočiti samo dve priči.

(4) Oškodovanca, ki se zaslišuje kot priča, je treba vprašati, ali želi v kazenskem postopku uveljavljati premožnjskopravni zahtevek.

242. člen

Če je potrebno, da se ugotovi, ali priča pozna osebo ali predmete; se od nje najprej zahteva, naj jih opiše in navede znake, po katerih se njihove izpovedbe ne ujemajo, pokaže oseba ali predmet, in sicer skupaj z drugimi, njej neznanimi osebami oziroma po možnosti skupaj s predmeti iste vrste.

243. člen

Če se priča zaslišuje po tolmaču ali če je gluha ali nema, se zasliši tako, kot je predpisano v 233. členu tega zakona.

244. člen

(1) Če priča, ki je bila v redu povabljen, ne pride in svojega izostanka ne opraviči, ali če se brez dovoljenja ali opravičenega razloga odstrani s kraja, kjer bi morala biti zaslišana, se sme odrediti da se privede s silo, sme pa se tudi kaznovati z denarno kaznijo, določeno v prvem odstavku 78. člena tega zakona.

(2) Če priča pride, pa potem, ko je bila opozorjena na posledice, brez zakonskega razloga noče pričati, se sme kaznovati z denarno kaznijo, določeno v prvem odstavku 78. člena tega zakona; če pa tudi potem noče pričati, se sme zapreti. Zapor traja, dokler priča ni pri volji pričati in dokler njeno pričanje ne postane nepotrebno ali dokler se kazenski postopek ne konča, vendar največ mesec dni.

(3) O pritožbi zoper sklep, s katerim je bila izrečena denarna kazen ali odrejen zapor, odloča vselej senat (šesti odstavek 25. člena). Pritožba zoper sklep o zaporu ne zadrži njegove izvršitve.

(4) Vojaške osebe in pripadniki policije se ne smejo zapreti, pač pa se o tem, da niso hoteli pričati, obvesti njihovo pristojno poveljstvo.

6. Ogled**245. člen**

Ogled se opravi, kadar je za ugotovitev ali razjasnitev kakšnega pomembnega dejstva v postopku potrebno neposredno opazovanje.

246. člen

(1) Da se preverijo izvedeni dokazi ali ugotovijo dejstva, ki so pomembna za razjasnitev stvari, sme organ, ki vodi postopek, odrediti rekonstrukcijo dogodka tako, da se ponovijo dejanja ali situacije v razmerah, v katerih se je po izvedenih dokazih dogodek pripetil. Če so v izpovedbah posameznih prič ali obdolžencev dejanja ali situacije prikazani različno, se rekonstrukcija dogodka opravi praviloma z vsakim izmed njih posebej.

(2) Rekonstrukcija se ne sme opravljati tako, da bi se žalila javni red in morala ali da bi bilo v nevarnosti življenje ali zdravje ljudi.

(3) Pri rekonstrukciji se smejo po potrebi znova izvesti posamezni dokazi.

247. člen

(1) Organ, ki opravlja ogled ali rekonstrukcijo dogodka, lahko zahteva pomoč strokovnjaka kriminalistično-tehnične, prometne ali druge stroke, ki po potrebi tudi išče, zavaruje ali opisuje sledove, opravi potrebna merjenja in snemanja, napravi skice ali zbere druge podatke.

(2) Na ogled ali rekonstrukcijo dogodka se lahko povabi tudi izvedenec, če naj bi bila njegova navzočnost koristna za izvid in mnenje.

7. Izvedenstvo**248. člen**

Kadar je za ugotovitev ali presojo kakšnega pomembnega dejstva potrebno dobiti izvid in mnenje nekoga, ki ima potrebno strokovno znanje, se odredi, naj to opravijo izvedenci.

249. člen

(1) Izvedenstvo odredi s pisno odredbo organ, ki vodi postopek. V odredbi navede, katera dejstva naj se ugotovijo ali presodijo s pomočjo izvedencev in komu naj bo izvedensko delo zaupano. Odredba se vroči tudi strankam.

(2) Če je za določeno vrsto izvedenskega dela strokoven zavod ali če se da izvedensko delo opraviti v okviru državnega organa, se tako delo, zlasti če je bolj zamotano, zaupa praviloma takemu zavodu oziroma organu. Zavod oziroma organ določi enega ali več strokovnjakov, ki naj to delo opravijo.

(3) Kadar določi izvedenca organ, ki vodi postopek, določi praviloma enega izvedenca; če je izvedensko delo zamotano, pa dva ali več.

(4) Če so za kakšno vrsto izvedenskega dela pri sodišču postavljeni stalni izvedenci, se smejo postaviti drugi izvedenci samo, če bi bilo nevarno odlašati, če so stalni izvedenci zadržani ali če to zahtevajo druge okoliščine.

250. člen

(1) Kdor je povabljen kot izvedenec, se je dolžan odzvati vabilu in podati svoj izvid in mnenje.

(2) Če izvedenec, ki je bil v redu povabljen, ne pride, pa svojega izostanka ne opraviči, ali če noče opraviti izvedenskega dela, se sme kaznovati z denarno kaznijo

določeno v prvem odstavku 78. člena tega zakona; če neopravičeno ne pride, se sme tudi prisilno privedi.

(3) O pritožbi zoper sklep, s katerim je bila izrečena denarna kazen, odloči senat (šesti odstavek 25. člena).

251. člen

(1) Za izvedenca se ne sme postaviti, kdor ne sme biti zaslišan kot priča (235. člen) ali kdor je oproščen dolžnosti pričevanja (236. člen) kot tudi ne tisti, proti katerem je bilo storjeno kaznivo dejanje; če pa je bil postavljen, se sodna odločba ne sme opirati na njegov izvid in mnenje.

(2) Razlog za izločitev izvedenca (44. člen) je podan tudi glede oseb, ki so skupaj z obdolžencem ali oškodovancem v delovnem razmerju pri istem delodajalcu, kot tudi glede oseb, ki so v delovnem razmerju pri oškodovancu ali obdolžencu.

(3) Za izvedenca se praviloma ne vzame, kdor je bil zaslišan kot priča.

(4) Če je dovoljena posebna pritožba zoper sklep, s katerim je bila zavržena zahteva za izločitev izvedenca (četrti odstavek 42. člena), odloži pritožba delo izvedenca, razen, če bi bilo nevarno odlašati.

252. člen

(1) Pred začetkom dokazovanja po izvedencih je treba izvedencu naročiti, naj predmet skrbno pregleda, natančno navede vse, kar opazi in dožene, in naj poda svoje mnenje nepristransko in v skladu s pravili znanosti ali strokovnega znanja. Posebej ga je treba opozoriti, da pomeni kriva izpovedba kaznivo dejanje.

(2) Od izvedenca se sme zahtevati, naj pred začetkom svojega dela priseže. Do glavne obravnave sme izvedenec priseči samo pred sodiščem, in sicer tedaj, če se je bati, da bo zadržan in ne bo mogel priti na glavno obravnavo. Vzrok, zakaj je bil zaprisežen, se navede v zapisniku. Stalni zapriseženi izvedenec se pred začetkom svojega dela samo opomni na dano prisego. Prisega se opravi, kakor je to določeno v 333. členu tega zakona.

(3) Organ, pred katerim teče postopek, vodi dokazovanje, pokaže izvedencu predmete, ki naj jih pregleda, mu postavlja vprašanja in zahteva po potrebi pojasnila glede njegovega izvida in mnenja.

(4) Izvedencu se smejo dajati pojasnila, sme se mu pa tudi dovoliti pregled spisov. Izvedenec lahko predlaga, naj se izvedejo dokazi ali preskrbijo predmeti in podatki, ki so pomembni za izvid in mnenje. Če je navzoč pri ogledu, rekonstrukciji dogodka ali pri kakšnem drugem preiskovalnem dejanju, lahko predlaga, naj se razjasnijo posamezne okoliščine ali naj se tistemu, ki se zaslišuje, postavijo posamezna vprašanja.

253. člen

(1) Izvedenec pregleda predmete v navzočnosti organa, ki vodi postopek, in zapisnikarja, razen če je za pregled potrebna dolgotrajna preiskava ali če se preiskava opravi v zavodu oziroma pri državnem organu ali če je to iz moralnih ozirov neprimerno.

(2) Če je za izvedenstvo potrebna analiza kakšne snovi, se da izvedencu, če je to mogoče, na razpolago le del take snovi, potrebna količina ostanka pa spravi za primer poznejših analiz.

254. člen

Izvid in mnenje izvedenca se takoj vpišeta v zapisnik. Izvedencu se lahko dovoli, da da svoj pisni izvid oziroma pisno mnenje pozneje, v roku, ki mu ga določi organ, pred katerim teče postopek.

255. člen

(1) Če je izvedenstvo zaupano strokovnemu zavodu ali državnemu organu, ga organ, ki vodi postopek, opozori, da pri dajanju izvida in mnenja ne more sodelovati oseba iz 251. člena tega zakona in tudi ne nekdo, pri kateremu je podan kakšen razlog za izločitev od izvedenstva, ki je določen v tem zakonu, in na posledice, če bi dal kriv izvid in mnenje.

(2) Strokovnemu zavodu oziroma državnemu organu se da na razpolago gradivo, ki je potrebno za izvedensko delo; če je potrebno, pa se ravna po četrtem odstavku 252. člena tega zakona.

(3) Strokovni zavod oziroma državni organ pošlje sodišču pisni izvid in mnenje, ki ga podpišejo tisti, ki so opravili izvedensko delo.

(4) Stranke lahko zahtevajo od predstojnika strokovnega zavoda oziroma državnega organa, naj jim sporoči imena strokovnjakov, ki bodo opravili izvedensko delo.

(5) Določbe prvega, drugega in tretjega odstavka 252. člena tega zakona se ne uporabljajo, kadar je izvedensko delo zaupano strokovnemu zavodu ali državnemu organu. Organ, pred katerim teče postopek, lahko zahteva od strokovnega zavoda oziroma organa pojasnila glede danega izvida in mnenja.

256. čleg

V zapisniku o izvedenskem delu ali v pisnem izvidu in mnenju je treba navesti, kdo je to delo opravil, ter njegov poklic, strokovno izobrazbo in specialnost.

257. člen

Če se podatki izvedencev v njihovem izvidu bistveno razlikujejo ali če je njihov izvid nejasen, nepopoln ali pa sam s seboj ali z raziskanimi okoliščinami v nasprotju, pa se te pomanjkljivosti ne dajo odpraviti z novim zaslišanjem izvedencev, se dokazovanje ponovi z istimi ali drugimi izvedenci.

258. člen

Če so v mnenju izvedencev nasprotja ali pomanjkljivosti ali če nastane utemeljen dvom o pravilnosti danega mnenja, pa se te pomanjkljivosti ali dvom ne dajo odpraviti z novim zaslišanjem, se zahteva mnenje drugih izvedencev.

259. člen

(1) Pregled in raztelesenje trupla se opravi vselej, kadar je v kakšnem smrtnem primeru podan sum ali je očitno, da je bila smrt povzročena s kaznivim dejanjem ali da je v zvezi z izvršitvijo kaznivega dejanja. Če je truplo že pokopano, se odredi izkop, da se truplo pregleda in raztelesi.

(2) Pri raztelesenju trupla je treba storiti vse, kar je potrebno, da se ugotovi istovetnost trupla; v ta namen se posebej opišejo njegove zunanje in notranje telesne posebnosti.

260. člen

(1) Če se izvedensko delo ne opravi v strokovnem zavodu, opravi pregled in raztelesenje trupla en zdravnik, po potrebi pa tudi dvoje ali več zdravnikov, ki naj bodo po možnosti iz sodnomedicinske stroke. To izvedensko delo vodi preiskovalni sodnik, ki v zapisnik vnese izvid in mnenje izvedencev.

(2) Za izvedenca se ne sme določiti zdravnik, ki je umrlega zdravil. Pri raztelesenju trupla se lahko zaradi pojasnila o poteku in okoliščinah bolezni zdravnik, ki je umrlega zdravil, zasliši kot pričča.

261. člen

(1) V svojem mnenju morajo izvedenci navesti zlasti neposreden vzrok smrti, kaj ga je sprožilo in kdaj je nastopila smrt.

(2) Če je na truplu najdena kakšna poškodba, je treba ugotoviti, ali jo je prizadel kdo drug, in če jo je, s čim, na kakšen način, koliko časa pred nastopom smrti in ali je ta poškodba povzročila smrt. Če je na truplu več poškodb, je treba ugotoviti, ali je bila vsaka poškodba prizadejana z istim sredstvom in katera je povzročila smrt; če pa je bilo več poškodb smrtnih, je treba ugotoviti, katere od njih so s svojim skupnim delovanjem povzročile smrt.

(3) V primeru iz prejšnjega odstavka je treba posebej dognati, ali je sama vrsta in splošna narava poškodbe povzročila smrt ali pa so jo povzročile osebne lastnosti ali posebnost poškodovančevega organizma ali so jo povzročile slučajne okoliščine ali okoliščine, v katerih je bila poškodba prizadejana.

(4) Poleg tega je treba dognati, ali bi bila mogla pravočasna pomoč odvrniti smrt.

262. člen

(1) Pri pregledu in raztelesenju zarodka je treba posebej dognati njegovo starost, zmožnost za življenje zunaj maternice in vzrok, zakaj je zamrl.

(2) Pri pregledu in raztelesenju trupla novorojenčka je treba posebej dognati, ali je bil rojen živ ali mrtev, ali je bil zmožen za življenje, kako dolgo je živel, kdaj je umrl in kaj je bilo vzrok njegove smrti.

263. člen

(1) Če je podan sum zastrupitve, se pošljejo sumljive snovi, ki so bile najdene v truplu ali pa drugje, zavodu, ki opravlja toksikološke preiskave, da opravi izvedensko delo.

(2) Pri pregledu sumljivih snovi mora izvedenec posebej ugotoviti vrsto, količino in učinek najdenega strupa; če gre za pregled snovi, ki so bile vzete iz trupla, pa po možnosti tudi količino uporabljenega strupa.

264. člen

(1) Pri telesnih poškodbah opravi izvedenec svoje delo praviloma tako, da poškodovanca pregleda; če to ni mogoče ali ni potrebno, pa na podlagi medicinske dokumentacije ali drugih podatkov v spisih.

(2) Ko natančno opiše poškodbe, da izvedenec svoje mnenje zlasti o vrsti in teži vsake posamezne poškodbe in o njihovem skupnem učinku glede na njihovo naravo in posebne okoliščine primera, kakšen učinek imajo ponavadi takšne poškodbe in kakšen učinek so imele v konkretnem primeru, ter s čim in na kakšen način so bile prizadejane.

265. člen

(1) Če nastane sum, da je pri obdolžencu zaradi trajne ali začasne duševne bolezni, začasne duševne motnje ali duševne zaostalosti ali zaradi kake druge trajne in hude duševne motenosti prištevnost izključena ali zmanjšana, se odredi psihiatrični pregled obdolženca.

(2) Če je po mnenju izvedencev potrebno daljše opazovanje, se pošlje obdolženec na opazovanje v ustrezen zdravstveni zavod. Sklep o tem izda preiskovalni sodnik. Pritožba ne zadrži izvršitve sklepa. Opazovanje se sme podaljšati nad dva meseca samo na obrazložen

predlog upravnika zdravstvenega zavoda po poprejšnjem zaslišanju izvedencev, vendar pa nikakor ne sme trajati dalj, kot traja rok za pripor.

(3) Če doženejo izvedenci v duševnem stanju obdolženca motnjo, določijo njeno naravo, vrsto, stopnjo in trajnost ter dajo svoje mnenje o tem, kako je tako duševno stanje vplivalo in kako še sedaj vpliva na pojmovanje in ravnanje obdolženca, in ali je in v kolikšni meri je obstajala duševna motnja ob storitvi kaznivega dejanja.

(4) Če pošlje v zdravstveni zavod obdolženca, ki je v priporu, obvesti preiskovalni sodnik zavod, zakaj je bil odrejen pripor, da zavod ukrene, kar je potrebno za zagotovitev namena pripora.

(5) Obdolžencu, ki se pošlje na opazovanje po drugem odstavku tega člena in nima zagovornika, je treba postaviti zagovornika po uradni dolžnosti ob izdaji sklepa o opazovanju.

(6) Čas, ki ga prebije v zdravstvenem zavodu, se obdolžencu všteje v pripor oziroma v morebitno kazen.

266. člen

(1) Telesni pregled obdolženca se opravi tudi brez njegove privolitve, če je treba dognati dejstva, ki so pomembna za kazenski postopek. Telesni pregled drugih oseb se sme opraviti brez njihove privolitve samo tedaj, če je treba dognati, ali je na njihovem telesu določena sled ali posledica kaznivega dejanja.

(2) Odvzem krvi in druga zdravniška dejanja, ki se po pravilih zdravniške znanosti opravijo zaradi analize in ugotovitve drugih dejstev, pomembnih za kazenskih postopek, se smejo opraviti tudi brez privolitve tistega, ki se pregleda, razen če bi zaradi tega nastala škoda za njegovo zdravje.

(3) Ni dovoljeno, da bi se pri obdolžencu ali prič uporabili zdravniški posegi ali da bi se jima dala takšna sredstva, s katerimi bi se vplivalo na njuno voljo pri izpovedovanju.

267. člen

(1) Kadar je potreben izvedenski pregled poslovnih knjig, mora organ, pred katerim teče postopek, izvedencem nakazati, v kateri smeri in v kolikšnem obsegu naj pregledajo poslovne knjige ter katera dejstva in okoliščine naj ugotovijo.

(2) Če je potrebno za izvedenski pregled poslovnih knjig podjetja ali druge pravne osebe, da se najprej uredi njihovo knjigovodstvo, obremenjujejo stroški za ureditev knjigovodstva podjetje oziroma drugo pravno osebo.

(3) Sklep o ureditvi knjigovodstva izda organ, ki vodi postopek, na obrazloženo pisno poročilo izvedencev, katerim je bil naložen pregled poslovnih knjig. V sklepu je treba navesti tudi, kolikšen znesek mora podjetje oziroma druga pravna oseba založiti pri sodišču kot predjem za stroške z ureditvijo njegovega knjigovodstva. Zoper ta sklep ni pritožbe.

(4) Ko je knjigovodstvo urejeno, izda organ, ki vodi kazenski postopek, na podlagi poročila izvedencev sklep, s katerim ugotovi višino stroškov, ki so nastali zaradi ureditve knjigovodstva, in določi, da trpi ta znesek podjetje oziroma druga pravna oseba. Podjetje oziroma druga pravna oseba se lahko pritoži glede utemeljenosti odločbe o povrnitvi stroškov in glede njihove višine. O pritožbi odloča senat sodišča prve stopnje (šesti odstavek 25. člena).

(5) Stroški se izterjajo, če niso bili založeni, v dobro organa, ki je naprej izplačal stroške in nagrado izvedencem.

XIX. poglavje

OBTOŽNICA IN UGOVOR ZOPER OBTOŽNICO

268. člen

(1) Ko je končana preiskava, kot tudi kadar se brez preiskave lahko vloži obtožnica (170. člen), sme teči postopek pred sodiščem samo na podlagi obtožnice državnega tožilca oziroma oškodovanca kot tožilca.

(2) Določbe o obtožnici in o ugovoru zoper obtožnico se uporabljajo smiselno tudi za zasebno tožbo, če se ta vloži za kaznivo dejanje iz pristojnosti okrožnega sodišča.

269. člen

(1) Obtožnica obsega:

1) ime in priimek obdolženca z osebni podatki (227. člen) in podatki o tem, ali je v priporu in od kdaj ali pa je na prostosti; če pa je bil pred vložitvijo obtožnice izpuščen, koliko časa je bil v priporu;

2) opis dejanja, iz katerega izhajajo zakonski znaki kaznivega dejanja, čas in kraj storitve kaznivega dejanja, predmet na katerem, in sredstvo, s katerim je bilo storjeno kaznivo dejanje ter druge okoliščine, ki so potrebne, da se kaznivo dejanje kar najbolj natančno označi;

3) zakonsko označbo kaznivega dejanja z navedbo določb kazenskega zakona, ki naj se po predlogu tožilca uporabijo;

4) označbo sodišča, pred katerim naj bo glavna obravnava;

5) predlog, kateri dokazi naj se izvedejo na glavni obravnavi, z navedbo imen prič in izvedencev, spisov, ki naj se preberejo, in predmetov, ki so potrebni za dokazovanje;

6) obrazložitev, v kateri se po uspehu preiskave opiše stanje stvari, navedejo dokazi, s katerimi se ugotavljajo odločilna dejstva, navede zagovor obdolženca in stališče tožilca o navedbah obrambe.

(2) Če je obdolženec na prostosti, se sme v obtožnici predlagati, naj se odredi pripor; če je v priporu, pa se sme predlagati, naj se izpusti.

(3) Z isto obtožnico se sme obseči več kaznivih dejanj ali več obdolžencev, vendar samo tedaj, če se lahko po 32. členu tega zakona izvede enoten postopek in izda ena sama sodba.

270. člen

(1) Obtožnica se pošlje pristojnemu sodišču v toliko izvodih, kolikor je obdolžencev in zagovornikov, en izvod pa za sodišče.

(2) Takoj po prejemu obtožnice preizkusi predsednik senata, pred katerim naj bo glavna obravnava, ali je obtožnica sestavljena po predpisih (269. člen); če spozna da ni, jo vrne tožilcu, naj jo v treh dneh popravi. Iz opravičenih razlogov lahko senat na tožilčovo zahtevo ta rok podaljša. Če oškodovanec kot tožilec ali zasebni tožilec omenjeni rok zamudi, se šteje, da je odstopil od pregona in se postopek ustavi.

271. člen

(1) Če je vložil oškodovanec kot tožilec obtožnico brez preiskave (šesti odstavek 170. člena) ali če je bila vložena zasebna tožba zaradi kaznivega dejanja, za katero ni bila opravljena preiskava, zahteva predsednik senata okrožnega sodišča odločitev senata (šesti odstavek 25. člena), če misli da ni razlogov za pregon, ker so podane okoliščine iz 1., 2. ali 3. točke prvega odstavka 277. člena tega zakona.

(2) Če je oškodovanec kot tožilec ali zasebni tožilec v nasprotju s prvim in drugim odstavkom 170. člena tega

zakona vložil obtožnico brez preiskave za kaznivo dejanje, za katero je predpisana kazen zapora nad pet let, se šteje, da je podal zahtevo za preiskavo.

(3) Zoper sklep senata ima oškodovanec kot tožilec oziroma zasebni tožilec pravico pritožbe.

272. člen

(1) Če je v obtožnici predlagano, naj se zoper obdolženca odredi pripor ali naj se obdolženec izpusti, odloči o tem senat (šesti odstavek 25. člena) takoj, najpozneje pa v osemindvajsetih urah.

(2) Če je obdolženec v priporu in v obtožnici ni predlagano, naj se izpusti, preizkusi senat iz prejšnjega odstavka po uradni dolžnosti v treh dneh od prejema obtožnice, ali so še dani razlogi za pripor, in izda sklep, s katerim ga podaljša ali odpravi. Pritožba zoper ta sklep ne zadrži njegove izvršitve.

273. člen

(1) Obtožnica se vroči obdolžencu, ki je na prostosti, brez odlašanja, če je v priporu pa v štiriindvajsetih urah po prejemu.

(2) Če je zoper obdolženca odrejen pripor s sklepom senata (272. člen), se mu vroči obtožnica skupaj s sklepom, s katerim je odrejen pripor, takrat, ko se zapre.

(3) Če obdolženec, ki mu je vzeta prostost, ni v zaporih pri sodišču, pri katerem naj bo glavna obravnava, odredi predsednik senata, naj ga takoj pripeljejo v te zapore, kjer se mu vroči obtožnica.

274. člen

(1) Obdolženec ima pravico podati ugovor zoper obtožnico v osmih dneh po njeni vročitvi. Ob vročitvi obtožnice pouči sodišče obdolženca o tej njegovi pravici.

(2) Ugovor zoper obtožnico sme podati brez posebnega pooblastila obdolženca tudi zagovornik, vendar pa ne proti njegovi volji.

(3) Obdolženec se lahko odpove pravici do ugovora zoper obtožnico.

275. člen

(1) Prepozen ugovor in ugovor, ki ga poda neupravičena oseba, zavrže s sklepom predsednik senata, pred katerim naj bo glavna obravnava. O pritožbi zoper ta sklep odloča senat (šesti odstavek 25. člena).

(2) Če predsednik senata ne zavrže ugovora po prvem odstavku tega člena, ga predloži skupaj s spisi senatu (šesti odstavek 25. člena), ki nato na seji odloči o njem. Pred odločitvijo se izvod ugovora pošlje tožilcu, ki lahko v treh dneh od prejema ugovora poda odgovor.

276. člen

(1) Če senat ne zavrže ugovora kot prepoznega ali kot nedovoljenega, vzame v preizkus obtožnico.

(2) Če senat ob ugovoru spozna, da so napake ali pomanjkljivosti v obtožnici (269. člen) ali v samem postopku ali da je potrebna boljša razjasnitev stanja stvari, da bi se mogla preizkusiti utemeljenost obtožnice, vrne obtožnico, da se opažene pomanjkljivosti odpravijo ali da se preiskava dopolni oziroma opravi. Tožilec mora v treh dneh, odkar mu je bila sporočena odločba senata, predložiti popravljeno obtožnico ali zahtevati preiskavo oziroma njeno dopolnitev. Iz opravičenih razlogov sme senat na zahtevo tožilca ta rok podaljšati. Če oškodovanec kot tožilec ali zasebni tožilec zamudi omenjeni rok, se šteje, da je odstopil od pregona, postopek pa se ustavi. Če državni tožilec zamudi rok, mora o razlogih obvestiti višjega državnega tožilca.

(3) Če senat spozna, da je za kaznivo dejanje, ki je predmet obtožbe, pristojno kakšno drugo sodišče, izreče, da je sodišče, kateremu je predložena obtožnica, nepristojno, in pošlje po pravnomočnosti sklepa zadevo pristojnemu sodišču.

(4) Če senat ugotovi, da so v spisih zapisniki ali obvestila iz 83. člena tega zakona, izda sklep o njihovi izločitvi iz spisov. Zoper ta sklep je dovoljena posebna pritožba. Ko postane sklep pravnomočen, poskrbi predsednik senata iz šestega odstavka 25. člena tega zakona, preden pošlje zadevo predsedniku senata, ki razpiše glavno obravnavo, da se izločeni zapisniki in obvestila zaprejo v poseben ovitek in izročijo preiskovalnemu sodniku, da jih shrani ločeno od drugih spisov. Teh zapisnikov in obvestil ni dovoljeno pregledovati in tudi ne uporabiti v postopku.

277. člen

(1) Ko senat sklepa o ugovoru zoper obtožnico, odloči, da se obtožba ne dopusti in da se kazenski postopek ustavi, če ugotovi:

1) da dejanje, ki je predmet obtožbe, ni kaznivo dejanje;

2) da so podane okoliščine, ki izključujejo kazensko odgovornost, in da ni razlogov za uporabo varnostnih ukrepov;

3) da je kazenski pregon zastaran, ali je dejanje obseženo z amnestijo ali pomilostitvijo, ali če so podane druge okoliščine, ki izključujejo pregon;

4) da ni zadosti dokazov, da bi bil obdolženec utemeljeno sumljiv dejanja, ki je predmet obtožbe.

(2) Če senat ugotovi, da ni zahteve upravičenega tožilca ali potrebnega predloga ali dovoljenja za pregon ali če so podane druge okoliščine, ki začasno preprečujejo pregon, se sklepom obtožnica zavrže.

278. člen

(1) Ko sklepa o ugovoru zoper obtožnico državnega tožilca, vloženo po šestem odstavku 170. člena tega zakona, ali o zahtevi predsednika senata v zvezi s to obtožnico (284. člen), ali ko sklepa v primerih iz prvega odstavka 271. člena tega zakona o zahtevi predsednika senata sodišča prve stopnje, ki se ne strinja z obtožnico oškodovanca kot tožilca ali z zasebno tožbo, zavrže senat s sklepom obtožnico oziroma zasebno tožbo, če spozna da je podan kakšen razlog iz 1., 2. ali 3. točke prvega oziroma iz drugega odstavka prejšnjega člena; če so bila opravljena preiskovalna dejanja, pa tudi, če spozna, da je podan razlog iz 4. točke prvega odstavka omenjenega člena.

(2) Če je bila po ugovoru zoper obtožnico državnega tožilca iz prvega odstavka tega člena ali po zahtevi predsednika senata v zvezi s to obtožnico (284. člen) opravljena preiskava (drugi odstavek 276. člena), senat pa po preiskavi spozna, da je podan kakšen razlog iz prvega odstavka prejšnjega člena, odloči s sklepom, da se obtožba ne dopusti in da se kazenski postopek ustavi.

279. člen

Pri sklepu iz tretjega odstavka 276. člena ter iz 277. člena in 278. člena tega zakona senat ni vezan na pravno presojo dejanja, ki jo je tožilec navedel v obtožnici.

280. člen

(1) Če senat ne izda nobenega od sklepov iz prvega do tretjega odstavka 276., 277. in 278. člena tega zakona, zavrne ugovor kot neutemeljen.

(2) Z istim sklepom odloči senat tudi o predlogih za združitev ali izločitev postopka.

281. člen

Če podajo samo nekateri od več obdolžencev ugovor zoper obtožnico in če so razlogi, zaradi katerih je sodišče spoznalo, da se obtožba ne dopusti ali da se obtožnica zavrže, v korist tudi nekaterim obdolžencem, ki niso podali ugovora, ravna senat tako, kakor da bi bili podali ugovor tudi ti.

282. člen

Vse odločbe, ki jih izda senat v zvezi z ugovorom zoper obtožnico, morajo biti obrazložene, vendar tako, da se s tem ne vpliva naprej na rešitev tistih vprašanj, ki se bodo obravnavala na glavni obravnavi.

283. člen

(1) Zoper odločbo senata iz tretjega odstavka 276. člena tega zakona je dovoljena pritožba, zoper odločbo iz 277. in 278. člena tega zakona pa se lahko pritožita tožilec in oškodovanec. Zoper druge odločbe, ki jih izda senat v zvezi z ugovorom zoper obtožnico, ni pritožbe.

(2) Če se je zoper sklep senata pritožil samo oškodovanec in se pritožbi ugodi, se šteje, da je oškodovanec s pritožbo prevzel pregon.

284. člen

(1) Če ugovor zoper obtožnico ni bil vložen ali je bil zavržen, sme senat (šesti odstavek 25. člena) na zahtevo predsednika senata, pred katerim naj bo glavna obravnava, odločiti o vsakem vprašanju, o katerem se na podlagi tega zakona odloča v zvezi z ugovorom.

(2) Zahtevo iz prejšnjega odstavka lahko predsednik senata poda le do določitve glavne obravnave, najkasneje pa v dveh mesecih od prejema obtožnice pri sodišču.

(3) Določbe drugega odstavka 275. člena in členov 276 do 279 ter 282 in 283 tega zakona se smiselno uporabljajo tudi pri odločanju o zahtevi iz prvega odstavka tega člena.

285. člen

Obtožnica postane pravnomočna z dnem, ko je ugovor zavržen; če ugovor ni bil vložen ali je bil zavržen - z dnem, ko je senat, ki je obravnaval zahtevo predsednika senata (284. člen), odločil, da se z obtožnico strinja; če take zahteve ni bilo, pa z dnem, ko je predsednik senata določil glavno obravnavo, oziroma, ko je pretekel rok iz drugega odstavka prejšnjega člena.

B. GLAVNA OBRAVNAVA IN SODBA

XX. poglavje

PRIPRAVE NA GLAVNO OBRAVNAVO

286. člen

(1) Predsednik senata določi z odredbo dan, uro in kraj glavne obravnave.

(2) Predsednik senata določi glavno obravnavo najkasneje v dveh mesecih od prejema obtožnice pri sodišču, če je bila podana zahteva iz 284. člena tega zakona, pa brž ko jo je glede na odločbo senata mogoče določiti. Če v tem roku ne določi glavne obravnave, obvesti predsednika sodišča, iz katerih razlogov glavne obravnave ni določil. Predsednik sodišča ukrene, kar je potrebno, da se glavna obravnava določi.

(3) Če predsednik senata ugotovi, da so v spisih zapisniki ali obvestila iz 83. člena tega zakona, izda sklep o njihovi izločitvi, preden določi glavno obravnavo, po

pravnomočnosti sklepa pa jih da v poseben ovitek in izroči preiskovalnemu sodniku, da jih hrani ločeno od drugih spisov.

287. člen

(1) Glavna obravnava se opravi v sedežu sodišča, in sicer v sodnem posloplju.

(2) Če so v posameznih primerih prostori v sodnem posloplju neprimerni za glavno obravnavo, sme predsednik sodišča določiti, naj bo obravnava v kakšnem drugem posloplju.

(3) Glavna obravnava sme biti tudi v drugem kraju na območju pristojnega sodišča, če na obrazložen predlog predsednika sodišča to dovoli predsednik višjega sodišča.

288. člen

(1) Na glavno obravnavo se povabijo obtoženec in njegov zagovornik, tožilec, oškodovanec in njihovi zakoniti zastopniki in pooblaščenca ter tolmač. Prav tako se na glavno obravnavo povabijo priče in izvedenci, ki sta jih predlagala tožilec v obtožnici in obdolženec v ugovoru zoper obtožnico, razen tistih, za katere predsednik senata misli, da njihovo zaslišanje na glavni obravnavi ni potrebno. Tožilec in obtoženec lahko na glavni obravnavi ponovita predloge, ki jim predsednik senata ni ugodil.

(2) Glede vsebine vabila za obtoženca in priče veljajo določbe 193. in 239. člena tega zakona. V vabilu se obtoženec opozori, da se bo glavna obravnava opravila tudi v njegovi nenavzočnosti, če bodo zato podani zakonski pogoji (tretji odstavek 307. člena).

(3) Obtožencu se mora vabilo vročiti tako, da mu ostane med vročitvijo vabila in dnevom glavne obravnave zadosti časa za pripravo obrambe, najmanj pa osem dni. Na zahtevo obtoženca ali na zahtevo tožilca s privolitvijo obtoženca se sme ta rok skrajšati.

(4) Oškodovancu, ki ni povabljen kot priča, sporoči sodišče v vabilu, da se bo glavna obravnava opravila tudi brez njega in da bo njegova izjava o premoženjskem zahtevku prebrana. Opozori ga tudi, da se bo v primeru, če ne pride, štel, da ne namerava nadaljevati pregona, če bi državni tožilec umaknil obtožbo.

(5) Oškodovanec kot tožilec in zasebni tožilec se opozorita v vabilu, da se bo v primeru, če ne prideta na glavno obravnavo in tudi ne pošljeta pooblaščenca, štel, da sta umaknila obtožbo.

(6) Obtoženec, priča in izvedenec se opozorijo v vabilu na posledice, če ne pridejo na glavno obravnavo (307. in 309. člen).

289. člen

(1) Stranke in oškodovanec lahko tudi po razpisu glavne obravnave zahtevajo, da se na glavno obravnavo povabijo nove priče ali novi izvedenci ali preskrbijo drugi novi dokazi. V svoji obrazloženi zahtevi morajo stranke navesti, katera dejstva naj bi se dokazala in s katerimi od predlaganih dokazil.

(2) Če predsednik senata zavrne predlog za nove dokaze, se sme tak predlog ponoviti med glavno obravnavo.

(3) Predsednik senata sme tudi brez predloga strank odrediti, naj se za glavno obravnavo preskrbijo novi dokazi.

(4) O odločbi, s katero se odredi, naj se preskrbijo novi dokazi, se obvestijo stranke pred začetkom glavne obravnave.

290. člen

Če kaže, da bo glavna obravnava trajala daljši čas, lahko predsednik senata zahteva od predsednika sodišča,

naj določi enega ali dva sodnika oziroma sodnika porotnika, ki naj bosta navzoča pri glavni obravnavi, da bi lahko nadomestila člane senata, če bi bili zadržani.

291. člen

(1) Če se zve, da kakšna priča ali izvedenec, ki je povabljen na glavno obravnavo, pa še ni bil zaslišan, ne bo mogel priti na glavno obravnavo zaradi dolgotrajne bolezni ali drugih ovir, se sme zaslišati tam, kjer je.

(2) Pričo oziroma izvedenca zasliši in po potrebi izvedenca tudi zapriseže predsednik senata ali sodnik, ki je član senata, ali pa se opravi njegovo zaslišanje po preiskovalnem sodniku sodišča, na katerega območju priča oziroma izvedenec živi.

(3) O času in kraju zaslišanja se obvestijo stranke in oškodovanec, če je glede na nujnost postopka to mogoče. Če je obtoženec v priporu, odloči predsednik senata, ali je potrebna njegova navzočnost pri zaslišanju. Kadar so stranke in oškodovanec navzoči pri zaslišanju, imajo pravice iz sedmega odstavka 178. člena tega zakona.

292. člen

Predsednik senata sme iz tehtnih razlogov na predlog strank ali po uradni dolžnosti z odredbo odložiti dan glavne obravnave.

293. člen

(1) Če tožilec umakne obtožnico pred začetkom glavne obravnave, predsednik senata obvesti o tem vse, ki so bili povabljeni na glavno obravnavo. Oškodovanca pa posebej obvesti o njegovi pravici, da sme nadaljevati pregon (60. in 62. člen).

(2) Če oškodovanec ne nadaljuje pregona, ustavi predsednik senata s sklepom kazenski postopek. Ta sklep se pošlje strankam in oškodovancu.

XXI. poglavje

GLAVNA OBRAVNAVA

1. Javnost glavne obravnave

294. člen

(1) Glavna obravnavo je javna.

(2) Na glavni obravnavi smejo biti navzoče polnoletne osebe.

(3) Osebe, ki so navzoče na glavni obravnavi, ne smejo imeti pri sebi orožja ali nevarnega orodja, izvzemši paznika obtoženca, ki je lahko oborožen.

295. člen

Od začetka zasedanja pa do konca glavne obravnave, sme senat ob vsakem času po uradni dolžnosti ali na predlog strank, vselej pa po njihovem zaslišanju, izključiti javnost vse ali dela glavne obravnave, če je to potrebno za varovanje tajnosti, varstva javnega reda, morale, varstva osebnega ali družinskega življenja obtoženca ali oškodovanca ali koristi mladoletnika, ali če bi po mnenju senata javnost škodovala interesom pravičnosti.

296. člen

(1) Izključitev javnosti ne velja za stranke, oškodovanca, njihove zastopnike in zagovornika.

(2) Senat sme dovoliti, da so na glavni obravnavi, katere javnost je izključena, navzoče posamezne uradne osebe ter znanstveni in javni delavci, na zahtevo obtoženca pa sme to dovoliti tudi njegovemu zakoncu oziroma

osebi, s katero živi v zunajzakonski skupnosti, in njegovim bližnjim sorodnikom.

(3) Predsednik senata opozori tiste, ki so navzoči na glavni obravnavi, katere javnost je izključena, da so dolžni varovati kot tajnost vse, kar zvedo na glavni obravnavi, in jih opozori, da pomeni izdaja tajnosti kaznivo dejanje.

297. člen

(1) O izključitvi javnosti odloči senat s sklepom, ki mora biti obrazložen in javno razglašen.

(2) Sklep o izključitvi javnosti se sme izpodbijati samo v pritožbi zoper sodbo.

2. Vodstvo glavne obravnave

298. člen

(1) Predsednik, člani senata, zapisnikar in nadomestni sodniki in sodniki porotniki (290. člen) morajo biti nepretrgoma na glavni obravnavi.

(2) Dolžnost predsednika senata je, da ugotovi, ali je senat sestavljen po zakonu in ali je podan kakšen razlog, zaradi katerega bi bilo treba člane senata ali zapisnikarja izločiti (1. do 5. točka 39. člena).

299. člen

(1) Predsednik senata vodi glavno obravnavo; daje besedo strankam, oškodovancu, zakonskim zastopnikom, pooblaščenecem, zagovorniku, izvedencu in članom senata ter postavlja vprašanja obtožencu, pričam in izvedencem.

(2) Dolžnost predsednika senata je skrbeti za to, da se zadeva vsestransko razčisti, da se dožene resnica in odvrne vse, kar bi zavlačevalo postopek, ne da bi koristilo razjasnitvi stvari.

(3) Predsednik senata odloča o predlogih strank, če o njih ne odloča senat.

(4) O predlogu, glede katerega ni soglasja med strankami, in o soglasnih predlogih strank, s katerimi se ne strinja predsednik, odloča senat. Senat odloča tudi o ugovorih zoper ukrepe predsednika senata, ki se nanašajo na vodstvo glavne obravnave.

(5) Sklepi senata se vselej razglasijo in s kratko obrazložitvijo vpišejo v zapisnik o glavni obravnavi.

300. člen

Glavna obravnavo poteka v tistem redu, ki je določen v tem zakonu, vendar pa sme senat spremeniti določeni red obravnavanja zaradi posebnih okoliščin, zlasti če je veliko obtožencev, veliko kaznivih dejanj ali če je dokazno gradivo obsežno.

301. člen

(1) Dolžnost predsednika senata je skrbeti za red v sodni dvorani in za dostojanstvo sodišča. V ta namen lahko takoj po začetku zasedanja opozori tiste, ki so navzoči na glavni obravnavi, naj se dostojno obnašajo in naj ne ovirajo dela sodišča. Predsednik senata lahko odredi osebno preiskavo tistih, ki so navzoči na glavni obravnavi.

(2) Senat sme odrediti, da se odstranijo z zasedanja vsi, ki so kot poslušalci navzoči na glavni obravnavi, če se z ukrepi, ki jih določa ta zakon za vzdrževanje reda, ne more zagotoviti neoviran potek glavne obravnave.

(3) V sodni dvorani niso dovoljena slikovna snemanja. Izjemoma pa sme predsednik vrhovnega sodišča dovoliti tako snemanje na posamezni glavni obravnavi. Če je bilo dovoljeno snemanje, sme senat na glavni

obravnavi iz opravičenih razlogov odločiti, da se posamezni deli glavne obravnave ne smajajo.

302. člen

(1) Če obtoženec, zagovornik, oškodovanec, zakoniti zastopnik, pooblaščenec, priča, izvedenec, tolmač ali kdo drug, ki je navzoč na glavni obravnavi, moti red ali se ne pokori ukazom predsednika senata glede vzdrževanja reda, ga predsednik senata opomni. Če opomin ne zaleže, sme senat odrediti, naj se obtoženec odstrani iz sodne dvorane; druge pa sme ne le odstraniti, marveč tudi kaznovati z denarno kaznijo, določeno v prvem odstavku 78. člena tega zakona.

(2) Po odločbi senata sme biti obtoženec odstranjen iz sodne dvorane za določen čas; če je bil na glavni obravnavi že zaslišan, pa tudi za ves čas, dokler traja dokazni postopek. Pred koncem dokaznega postopka pokliče predsednik senata obtoženca in mu sporoči potek glavne obravnave. Če obtoženec še naprej moti red ali žali dostojanstvo sodišča, ga sme senat znova odstraniti z zasedanja. V takem primeru se glavna obravnava dokonča brez njegove navzočnosti, sodbo pa mu naznani predsednik ali sodnik, ki je član senata, v navzočnosti zapisnikarja.

(3) Zagovorniku ali pooblaščenju, ki kljub kazni še naprej moti red, sme senat odreči nadaljnjo obrambo oziroma zastopanje na glavi obravnave; v tem primeru se od stranke zahteva, naj si vzame drugega zagovornika oziroma pooblaščenca. Če ni možnosti, da bi si obtoženec takoj vzel drugega zagovornika oziroma, da bi ga brez škode za obrambo postavilo sodišče, se glavna obravnava prekine ali preloži. Če si zasebni tožilec ali oškodovanec kot tožilec ne vzame takoj drugega pooblaščenca, sme senat odločiti, da bo opravil glavno obravnavo brez navzočnosti pooblaščenca, če po pretehtanju vseh okoliščin spozna, da nenavzočnost pooblaščenca ni v škodo zastopanege. Sklep o tem se z obrazložitvijo vpiše v zapisnik o glavni obravnavi. Zoper ta sklep ni dovoljena posebna pritožba.

(4) Če sodišče odstrani iz sodne dvorane oškodovanca kot tožilca ali zasebnega tožilca, ki nimata pooblaščenca ali če odstrani njunega zakonitega zastopnika, ki nima pooblaščenca, se glavna obravnava prekine oziroma preloži, dokler si ne vzamejo pooblaščenca.

(5) Če moti red državni tožilec, obvesti predsednik senata o tem pristojnega državnega tožilca, lahko pa tudi prekine glavno obravnavo in zahteva od pristojnega državnega tožilca, naj določi koga drugega za zastopanje obtožnice.

(6) Če sodišče kaznuje odvetnika oziroma odvetniškega kandidata, ki moti red, sporoči to odvetniški zbornici.

303. člen

(1) Zoper sklep o kazni je dovoljena pritožba, vendar lahko senat ta sklep prekliče.

(2) Zoper druge odločbe, ki se nanašajo na vzdrževanje reda in vodstvo glavne obravnave, ni pritožbe.

304. člen

(1) Če obtoženec stori na glavni obravnavi kaznivo dejanje, se je treba ravnati po 345. členu tega zakona.

(2) Če stori kdo drug med glavno obravnavo na zasedanju kaznivo dejanje, sme senat prekiniti glavno obravnavo in na ustno obtožbo tožilca takoj soditi o storjenem kaznivem dejanju; sme pa soditi o tem dejanju tudi potem, ko konča začeto glavno obravnavo.

(3) Če so podani razlog za sum, da je priča ali izvedenec na glavi obravnavi po krivem izpovedal, se za

tako kaznivo dejanje ne more soditi takoj. V takem primeru sme predsednik senata odrediti, naj se o izpovedbi priče oziroma izvedenca napravi poseben zapisnik in ta pošlje državnemu tožilcu. Ta zapisnik podpiše zaslišana priča oziroma izvedenec.

(4) Če ni mogoče takoj soditi storilca kaznivega dejanja, zaradi katerega se ta preganja po uradni dolžnosti, se obvesti o tem pristojni državni tožilec zaradi nadaljnega postopka.

3. Pogoji za glavno obravnavo

305. člen

Predsednik senata začne zasedanje in naznani predmet glavne obravnave in sestavo senata. Nato ugotovi, ali so prišli vsi, ki so bili povabljeni; če niso, se prepriča, ali so jim bila vabila vročena in ali so svoj izostanek opravičili.

306. člen

(1) Če na glavno obravnavo, ki je bila razpisana na podlagi obtožnice državnega tožilca, ne pride državni tožilec, se glavna obravnava preloži, predsednik senata pa o tem obvesti višjega državnega tožilca.

(2) Če na glavno obravnavo ne pride oškodovanec kot tožilec ali zasebni tožilec, čeprav sta bila v redu povabljena, in tudi ne njun pooblaščenec, ustavi senat postopek s sklepom.

307. člen

(1) Če je bil obtoženec v redu povabljen, pa ne pride na glavno obravnavo in tudi ne opraviči svojega izostanka, odredi senat, da se privede s silo. Če ga ni mogoče privedi takoj, senat preloži glavno obravnavo, in odredi, da se obtoženec s silo privede na prihodnjo obravnavo. Če obtoženec opraviči svoj izostanek, preden ga privedejo, prekliče predsednik senata odredbo o privedbi.

(2) Če se obtoženec, ki je bil v redu povabljen, očitno izmika in noče priti na glavno obravnavo, za pripor pa ni nobenega od razlogov iz 201. člena tega zakona, sme senat odrediti pripor, da zagotovi njegovo navzočnost na glavni obravnavi. Pritožba ne zadrži izvršitve sklepa o priporu. Za pripor, ki je bil odrejen iz tega razloga, se smiselno uporabljajo določbe členov 200 do 213 tega zakona. Če ni prej odpravljen, traja pripor do objave sodbe, najdalj pa mesec dni.

(3) Če obtoženec ne pride na glavno obravnavo, kljub temu da je bil v redu povabljen, sme senat odločiti, da se glavna obravnava opravi tudi v njegovi nenavzočnosti, če njegova navzočnost ni nujna, če je navzoč njegov zagovornik in če je bil pred tem že zaslišan.

(4) Sklep o tem, da bo obtoženca sodil v nenavzočnosti izda senat po zaslišanju tožilca in zagovornika. Pritožba ne zadrži izvršitve sklepa.

308. člen

Če ne pride na glavno obravnavo zagovornik, ki je bil v redu povabljen, pa ne obvesti sodišča, zakaj je zadržan, brž ko za to zve, ali če brez dovoljenja zapusti obravnavo, zahteva sodišče od obtoženca, naj si takoj vzame drugega zagovornika. Če obtoženec tega ne stori, in ni možnosti, da bi brez škode za obrambo zagovornika postavilo sodišče, se glavna obravnava preloži.

309. člen

(1) Če priča ali izvedenec neopravičeno izostane, čeprav je bil v redu povabljen, sme senat odrediti, da se takoj privede s silo.

(2) Glavna obravnava se lahko začne tudi brez povabljenе priče ali izvedenca; v takem primeru odloči senat med glavno obravnavo, ali naj se zaradi nenavzočnosti priče ali izvedenca glavna obravnava prekine ali preloži.

(3) Pričo ali izvedenca, ki je bil v redu povabljen, pa svojega izostanka ni opravičil, sme senat kaznovati z denarno kaznijo, določeno v prvem odstavku 78. člena tega zakona, sme pa odrediti tudi prisilno privedbo na novo glavno obravnavo. V opravičenem primeru sme senat preklicati svojo odločbo o kazni.

4. Preložitev in prekinitve glavne obravnave

310. člen

(1) Poleg primerov, ki so posebej določeni v tem zakonu, se glavna obravnava preloži s sklepom senata, če je treba preskrbeti nove dokaze ali če se med glavno obravnavo ugotovi, da je obtoženec po storitvi kaznivega dejanja začasno duševno zbolel ali da je pri njem nastala začasna duševna motnja, ali če so podane druge ovire, da se glavna obravnava ne more uspešno izvesti do konca.

(2) V sklepu, s katerim se preloži glavna obravnava, se določi, če je to mogoče, dan in ura, kdaj se bo nadaljevala. Z istim sklepom sme senat odrediti tudi, naj se zberejo tisti dokazi, ki bi se s časom utegnili izgubiti.

(3) Zoper sklep iz prejšnjega odstavka ni pritožbe.

311. člen

(1) Glavna obravnava, ki je bila preložena, se mora začeti znova, če se je spremenila sestava senata. Vendar pa sme senat po zaslišanju strank odločiti, da se v takem primeru priče in izvedenci ne zaslišijo znova in ne opravi nov ogled, temveč da se preberejo izpovedbe prič in izvedencev, dane na prejšnji glavni obravnavi, oziroma da se prebere zapisnik o ogledu.

(2) Če se glavna obravnava, ki je bila preložena, opravlja pred istim senatom, se nadaljuje, predsednik senata pa na kratko pove potek prejšnje glavne obravnave; vendar pa sme senat v tem primeru odločiti, da se začne obravnava znova.

(3) Če je bila glavna obravnava preložena za več kot mesec dni ali če se opravlja pred drugim predsednikom senata, se mora začeti znova in se morajo vsi dokazi znova izvesti.

312. člen

(1) Poleg primerov, ki so posebej določeni v tem zakonu, sme predsednik senata prekiniti glavno obravnavo za odmor ali zato, ker je delovni čas pretekel, ali pa zato, da se v kratkem času preskrbijo določeni dokazi ali da se pripravi obtožba ali obramba.

(2) Prekinjena glavna obravnava se vselej nadaljuje pred istim senatom.

(3) Če se glavna obravnava ne more nadaljevati pred istim senatom ali če je bila prekinjena za več kot osem dni, je treba ravnati po določbi prejšnjega člena.

313. člen

Če se pokaže med glavno obravnavo pred senatom, sestavljenim iz enega sodnika in dveh sodnikov porotnikov, da kažejo dejstva, na katera se opira obtožba, na kaznivo dejanje, za katero je pristojen senat dveh sodnikov in treh sodnikov porotnikov, se senat dopolni in glavna obravnava začne znova.

5. Zapisnik o glavni obravnavi

314. člen

(1) O glavni obravnavi se mora pisati zapisnik, v

katerega se vpisuje bistvena vsebina vséga poteka glavne obravnave.

(2) Predsednik senata lahko odredi, da se ves potek glavne obravnave ali posamezni njeni deli stenografirajo. Stenografski zapisniki se v osemindesetih urah prepíšejo, pregledajo in priložijo zapisniku.

(3) Za magnetofonsko snemanje poteka glavne obravnave se smiselno uporabljajo določbe 84. člena tega zakona. Magnetofonsko snemanje odredi oziroma dovoli predsednik senata.

(4) Predsednik senata lahko na predlog stranke ali po uradni dolžnosti odredi, naj se v zapisnik dobesedno vpišejo izjave, za katere misli, da so posebno pomembne.

(5) Če je treba, zlasti pa, če se v zapisnik dobesedno vpiše kakšna izjava, sme predsednik senata odrediti, naj se ta del zapisnika takoj prebere. Vselej se takoj prebere, če to zahteva stranka, zagovornik ali tisti, čigar izjava se vpisuje v zapisnik.

315. člen

(1) Zapisnik mora biti končan na koncu zasedanja. Podpišeta ga predsednik senata in zapisnikar.

(2) Stranke imajo pravico pregledati končani zapisnik in njegove priloge, podati pripombe glede vsebine in zahtevati njegov popravek.

(3) Popravke napačno vpisanih imen, števil in drugih očitnih napak v pisanju sme odrediti predsednik senata na predlog stranke ali zaslišanca ali po uradni dolžnosti. Druge popravke in dopolnitve zapisnika sme odrediti samo senat.

(4) Pripombe in predloge strank glede zapisnika ter popravke in dopolnitve zapisnika je treba zapisati v nadaljevanju končanega zapisnika. V nadaljevanju zapisnika se zapišejo tudi razlogi, zaradi katerih posamezni predlogi in pripombe niso bili sprejeti. Predsednik senata in zapisnikar podpišeta tudi nadaljevanje zapisnika.

316. člen

(1) V uvodu zapisnika se mora navesti sodišče, pred katerim se opravlja glavna obravnava, kraj in čas zasedanja, ime in priimek predsednika senata, članov senata in zapisnikarja, tožilca, obtoženca in zagovornika, oškodovanca in njegovega zakonitega zastopnika ali pooblaščenca ter tolmača, kaznivo dejanje, ki je predmet obravnavanja, in ali je glavna obravnava javna ali pa je javnost izključena.

(2) Zapisnik mora zlasti vsebovati podatke o tem, katera obtožnica je bila na glavni obravnavi prebrana in ali je tožilec obtožbo spremenil ali razširil, kaj so predlagale stranke in kaj je odločil predsednik senata ali senat, kateri dokazi so bili izvedeni, ali so bili prebrani kakšni zapisniki in druga pisanja, ali so bili reproducirani zvočni ali drugi posnetki in kakšne pripombe so glede prebranih zapisnikov, pisanj ali reproduciranih posnetkov podale stranke. Če je bila javnost na glavni obravnavi izključena, se mora navesti, da je predsednik senata opozoril navzoče na posledice, če bi neupravičeno izdali, kar so na tej glavni obravnavi zvedeli kot tajnost.

(3) Izpovedbe obtoženca, prič in izvedencev se vpišejo v zapisnik tako, da se poda njihova bistvena vsebina. Te izpovedbe se vpišejo v zapisnik samo, če vsebujejo kakšno spremembo ali dopolnitev njihovih prejšnjih izpovedb. Na zahtevo stranke odredi predsednik senata, naj se deloma ali v celoti prebere zapisnik o prejšnji izpovedbi.

(4) Na zahtevo stranke se vpiše v zapisnik tudi vprašanje oziroma odgovor, ki ga senat ni dovolil.

317. člen

(1) V zapisnik o glavni obravnavi se vnese celoten izrek sodbe (tretji, četrti in peti odstavek 364. člena) in navede, ali je bila sodba razglašena javno. Izrek sodbe v zapisniku o glavni obravnavi je izvirnik.

(2) Če je bil izdan sklep o priporu (361. člen), se mora tudi ta vnesti v zapisnik o glavni obravnavi.

6. Začetek glavne obravnave in zaslišanje obtoženca

318. člen

Ko predsednik senata ugotovi, da so prišli na glavno obravnavo vsi, ki so bili povabljeni, ali ko senat sklene, da bo opravil glavno obravnavo brez nekoga od povabljenih ali da bo o teh vprašanih odločil pozneje, pokliče predsednik senata obtoženca in zahteva od njega osebne podatke (227. člen), da se prepriča o njegovi istovetnosti.

319. člen

(1) Po ugotovitvi obtoženčeve istovetnosti napoti predsednik senata priče in izvedence na kraj, ki je zanje določen in kjer naj počakajo, dokler jih ne pokličejo k zasliševanju. Če je potrebno, lahko predsednik senata pridrži izvedence, da spremljajo potek glavne obravnave.

(2) Če je oškodovanec navzoč, pa še ni priglasil svojega premoženjskoprnega zahtevka, ga predsednik senata pouči, da lahko poda predlog za uveljavitev tega zahtevka v kazenskem postopku, in o pravicah iz 59. člena tega zakona.

(3) Če je treba oškodovanca kot tožilca ali zasebnega tožilca zaslišati kot pričo, ju ni dopustno odstraniti z zasedanja.

(4) Predsednik senata sme odrediti, kar je potrebno, da prepreči dogovarjanje med pričami, izvedenci in stranikami.

320. člen

Predsednik senata opozori obtoženca, naj pazljivo spremlja potek glavne obravnave, ter ga pouči, da sme navajati dejstva in predlagati dokaze v svojo obrambo, da sme postavljati vprašanja soobtožencem, pričam in izvedencem ter da sme podajati pripombe in pojasnila glede njihovih izpovedb.

321. člen

(1) Glavna obravnavna se začne z branjem obtožnice ali zasebne tožbe.

(2) Obtožnico in zasebno tožbo bere tožilec.

(3) Če je oškodovanec navzoč, sme obrazložiti svoj premoženjskoprnega zahtevek; če ni navzoč, pa prebere njegov predlog predsednik senata.

(4) Predsednik senata vpraša obtoženca, ali je razumel obtožbo. Če obtoženec ni razumel obtožbe, predsednik senata pozove tožilca, da mu razloži vsebino obtožnice tako, da jo najlažje razume.

(5) Predsednik senata pouči obtoženca po tretjem odstavku 5. člena tega zakona.

322. člen

(1) Obtoženec in zagovornik imata pravico, da odgovorita na obtožbo in zavzemata svoje stališče glede obtožbe in premoženjsko pravnega zahtevka oškodovanca.

(2) V odgovoru na obtožbo se obtoženec lahko izjavi le o tem, ali dejanje in premoženjsko pravni zahtevek priznava in ali ima ugovore pravne narave. Namesto obtoženca lahko poda odgovor na obtožbo zagovornik, vendar ne o tem, ali obtoženec dejanje priznava.

323. člen

(1) Ko obramba zavzame svoje stališče do obtožbe, predsednik senata vpraša obtoženca, ali se želi zagovarjati.

(2) Če obtoženec izjavi, da se želi zagovarjati, se ga zasliši.

(3) Pri zasliševanju obtoženca na glavni obravnavi se smiselno uporabljajo določbe, ki veljajo za zasliševanje obdolženca med preiskavo.

(4) Pri zaslišanju obtoženca ne smejo biti navzoči soobtoženci, ki še niso bili zaslišani.

324. člen

(1) Zaslišanje obtoženca se začne s pozivom predsednika senata obtožencu, da naj poda svoj zagovor.

(2) Ko obtoženec konča svojo izpovedbo, se mu lahko postavijo vprašanja. Predsednik senata pozove najprej tožilca, nato pa zagovornika, da postavljata obtožencu vprašanja. Oškodovanec, zakoniti zastopnik, pooblaščenec, soobtoženec in izvedenec smejo obtožencu postavljati neposredna vprašanja le z dovoljenjem predsednika senata.

(3) Predsednik senata prepove vprašanje ali odgovor na že postavljeno vprašanje, če ni dovoljeno (228. člen) ali če ni v zvezi z zadevo. Če predsednik senata prepove kakšno vprašanje ali odgovor, smejo stranke zahtevati, naj o tem odloči senat.

(4) Ko predsednik senata ugotovi, da tožilec, zagovornik in druge osebe iz drugega odstavka tega člena nimajo več vprašanj, lahko sam postavlja obtožencu vprašanja, če misli, da so v obtoženčevi izpovedbi ali v odgovorih na vprašanja vrzeli, nejasnosti ali nasprotja. Nato smejo obtožencu neposredno postavljati vprašanja še člani senata.

(5) Po končanem zaslišanju mora predsednik senata obtoženca vprašati, če želi še kaj povedati v svoj zagovor. Če obtoženec še kaj pove v svoj zagovor, se mu lahko znova postavljajo vprašanja.

325. člen

(1) Če obtoženec na glavni obravnavi izjavi, da se ne želi zagovarjati ali če noče odgovarjati na posamezna vprašanja, prebere predsednik senata njegovo prejšnjo izpovedbo ali del te izpovedbe.

(2) Če obtoženec na glavni obravnavi pri zaslišanju spremeni svojo prejšnjo izpovedbo, ga tožilec, zagovornik ali predsednik senata lahko opozorijo na spremembo in vprašajo, zakaj sedaj izpoveduje drugače; po potrebi pa predsednik senata prebere njegovo prejšnjo izpovedbo ali del izpovedbe.

326. člen

(1) Ko je končano zasliševanje prvega obtoženca, se nadaljuje po vrsti zasliševanje morebitnih drugih obtožencev. Po vsakem zasliševanju seznanjeni predsednik senata zaslišanca z izpovedbami prej zaslišanih soobtožencev in ga vpraša, ali ima kaj pripomniti, prej zaslišanega obtoženca pa vpraša, ali ima kaj pripomniti k izpovedbi pozneje zaslišanega obtoženca. Vsak obtoženec ima pravico postavljati vprašanja drugim zaslišanim soobtožencem.

(2) Če se izpovedbe posameznih soobtožencev o isti okoliščini med seboj razlikujejo, sme predsednik senata soobtožence soočiti.

327. člen

Senat sme izjemoma skleniti, da se obtoženec začasno odstrani iz sodne dvorane, če soobtoženec ali priča v

njegovi navzočnosti noče izpovedovati ali če okoliščine kažejo, da v njegovi navzočnosti ne bo govoril resnice. Po vrnitvi obtoženca na zasedanje se mu prebere izpovedba soobtoženca oziroma priče. Obtoženec ima pravico postavljati soobtožencu oziroma priči vprašanja, predsednik senata pa ga vpraša, ali ima kaj pripomniti k njuni izpovedbi. Po potrebi se lahko opravi soočenje.

328. člen

Obtoženec se sme med glavno obravnavo dogovarjati s svojim zagovornikom, vendar pa se o tem, kako naj odgovori na postavljeno vprašanje, ne sme posvetovati ne s svojim zagovornikom ne s kom drugim.

7. Dokazni postopek

329. člen

(1) Ko je obtoženec zaslišan, se postopek nadaljuje s sprejemanjem dokazov.

(2) Dokazovanje obsega vsa dejstva, za katera sodišče misli, da so pomembna za pravilno razsodbo.

(3) Dokazi se sprejemajo v tistem redu, ki ga določi predsednik senata. Praviloma se najprej izvedejo dokazi, ki jih predlaga tožilec, nato tisti, ki jih predlaga obramba, na koncu pa še dokazi, katerih izvedbo odredi po uradni dolžnosti senat. Če naj bo oškodovanec, ki je navzoč, zaslišan kot priča, se njegovo zasliševanje opravi takoj za zaslišanjem obtoženca.

(4) Stranke in oškodovanec smejo do konca glavne obravnave predlagati, naj se raziščejo nova dejstva in preskrbijo novi dokazi, smejo pa tudi ponoviti tiste predloge, ki jih je predsednik senata ali senat prej zavrnil.

(5) Senat sme odločiti, da se izvedejo tudi dokazi, ki niso bili predlagani ali jih je predlagatelj umaknil.

330. člen

Priznanje obtoženca na glavni obravnavi, pa naj je še tako popolno, ne odveže sodišča dolžnosti, da izvede tudi druge dokaze.

331. člen

(1) Pri zaslišanju prič in izvedencev na glavni obravnavi se smiselno uporabljajo določbe, ki veljajo za njihovo zasliševanje med preiskavo, kolikor ni v tem poglavju drugače določeno.

(2) Priča, ki še ni bila zaslišana, praviloma ne sme biti navzoča pri sprejemanju dokazov; izvedenec, ki še ni dal svojega izvida in mnenja, pa ne sme biti navzoč pri glavni obravnavi, ko daje drug izvedenec svojo izpovedbo o isti zadevi.

(3) Če se zaslišuje kot priča oseba, ki še ni stara štirinajst let, lahko senat sklene, naj bo med njenim zaslišanjem izključena javnost.

(4) Če je mladoletna oseba navzoča na glavni obravnavi kot priča ali oškodovanec, jo je treba odstraniti iz sodne dvorane, brž ko njena navzočnost ni več potrebna.

332. člen

Pred zaslišanjem opomni predsednik senata pričo, da mora povedati sodišču vse, kar ji je o zadevi znano, in jo opozori, da pomeni krivo pričanje kaznivo dejanje.

333. člen

(1) Pred zaslišanjem opomni predsednik senata izvedenca, da mora dati izvid in mnenje po najboljši vednosti, in ga opozori, da pomeni kriv izvid in mnenje kaznivo dejanje.

(2) Senat sme odločiti, naj izvedenec pred zaslišanjem priseže.

(3) Izvedenec priseže ustno.

(4) Besedilo prisege se glasi: "Prisegam pri svoji časti, da bom svoje izvedensko delo opravil po svoji najboljši vesti in vednosti in da bom podal svoj izvid in mnenje natančno in popolno."

(5) Stalni zapriseženi izvedenec se namesto nove prisege opomni na že dano prisego.

(6) Izvedenec poda na glavni obravnavi svoj izvid in mnenje pisno. Če je pred glavno obravnavo pripravil svoj izvid in mnenje pisno, se mu lahko dovoli, da ga prebere. V tem primeru se njegov pisni sestavek priloži zapisniku.

(7) Če je opravil izvedensko delo strokovni zavod oziroma državni organ, lahko sodišče odloči, da ne bo vabilo strokovnjakov; katerim je zavod oziroma organ zaupal izvedensko delo, če glede na naravo opravljenega izvedenskega dela ni pričakovati popolnejšega pojasnila pisnega izvida in mnenja. V takem primeru sme senat na glavni obravnavi odločiti, da bosta izvid in mnenje strokovnega zavoda oziroma državnega organa samo prebrana. Če pa spozna, da je to potrebno glede na druge izvedene dokaze in pripombe strank (342. člen), lahko pozneje odloči, da bodo strokovnjaki, katerim je bilo zaupano izvedensko delo, neposredno zaslišani.

334. člen

(1) Ko priča konča svojo izpovedbo oziroma, ko izvedenec poda svoj izvid in mnenje, se jima lahko postavljajo vprašanja. Vprašanja postavlja najprej stranka, ki je predlagala izvedbo dokaza, nato nasprotna stranka ter osebe iz drugega odstavka 324. člena tega zakona; na koncu pa še predsednik senata in člani senata. Če je bila izvedba dokaza odrejena po uradni dolžnosti, postavlja vprašanja najprej predsednik senata in člani senata, nato tožilec, obramba in na koncu osebe iz drugega odstavka 324. člena tega zakona. Oškodovanec, zakoniti zastopnik, pooblaščenec in izvedenec smejo naravnost postavljati vprašanja pričam in izvedencem le z dovoljenjem predsednika senata.

(2) Predsednik prepove vprašanje ali odgovor na že postavljeno vprašanje, če to ni dovoljeno (228. člen) ali če ni v zvezi z zadevo. Če predsednik senata prepove določeno vprašanje ali odgovor, smejo stranke zahtevati, naj o tem odloči senat.

335. člen

Če je priča ali izvedenec pri prejšnjem zaslišanju povedal dejstva, ki se jih več ne spominja, ali če spremeni svojo izpovedbo, ga predsednik senata ali stranke opozorijo na prejšnjo izpovedbo in vprašajo, zakaj sedaj izpoveduje drugače; po potrebi pa predsednik senata prebere njegovo prejšnjo izpovedbo ali njen del.

336. člen

(1) Zaslišane priče in izvedenci ostanejo v sodni dvorani, razen če jih predsednik senata po zaslišanju strank odpusti ali če odredi, naj se začasno odstranijo iz dvorane.

(2) Predsednik sme po predlogu strank ali po uradni dolžnosti odrediti, da se zaslišane priče in izvedenci odstranijo iz sodne dvorane, pozneje pa znova pokličejo in še enkrat zaslišijo v navzočnosti ali v nenavzočnosti drugih prič in izvedencev.

337. člen

(1) Če se na glavni obravnavi zve, da priče ali izvedenec ne more priti ali zelo težko pride k sodišču, sme senat, če je po njegovem mnenju izpovedba pomem-

bná, odrediti, naj ga zunaj glavne obravnave zasliši predsednik senata ali sodnik, ki je član senata, ali naj ga zasliši preiskovalni sodnik sodišča, na katerega območju priča oziroma izvedenec živi.

(2) Če je treba opraviti ogled ali rekonstrukcijo zunaj glavne obravnave, ju opravi predsednik senata ali sodnik, ki je član senata.

(3) Strankam in oškodovancu se vselej sporoči, kdaj in kje bo zaslišana priča oziroma kdaj in kje bo ogled ali rekonstrukcija dogodka, in se poučijo, da smejo biti pri teh dejanjih navzoči. Če je obtoženec v priporu, odloči senat, ali je potrebna njegova navzočnost pri teh dejanjih. Če so stranke in oškodovanec navzoči pri teh dejanjih, imajo pravice iz sedmega odstavka 178. člena tega zakona.

338. člen

Senat sme med glavno obravnavo po zaslišanju strank odločiti, da bo zahteval od preiskovalnega sodnika določena dejanja za razjasnitev posameznih dejstev, če bi bilo zvezano s precejšnjim zavlačevanjem postopka ali s precejšnjimi drugimi težavami, ko bi se to moralo opraviti na glavni obravnavi. Kadar preiskovalni sodnik ravna po taki zahtevi senata, se uporabljajo določbe, ki se nanašajo na preiskovalna dejanja.

339. člen

(1) Zapisniki o ogledu zunaj glavne obravnave, o hišni ali osebni preiskavi, prepoznavi oseb, predmetov ali kraja storitve in o zasegu stvari ter listine, knjige, spisi in druga pisanja, ki se uporabijo kot dokaz, se preberejo na glavni obravnavi, da se ugotovi njihova vsebina, po presoji senata pa se sme njihova vsebina na kratko povedati, sme pa se tudi reproducirati zvočni ali slikovni posnetek opravljanja tega preiskovalnega dejanja. Pisanja, ki pomenijo dokaz, se po možnosti predložijo v izvorniku.

(2) Predmeti, ki utegnejo pripomoči k razjasnitvi stvari, se lahko med glavno obravnavo pokažejo obtožencu, po potrebi pa tudi pričam in izvedencem.

340. člen

(1) Poleg primerov, ki so posebej določeni v tem zakonu, se smejo zapisniki o izpovedbah prič, soobtožencev ali že obsojenih udeležencev pri kaznivem dejanju ter zapisniki ali drugi zapisi o izvidu in mnenju izvedencev prebrati po odločbi senata samo v tehle primerih:

1) če so zaslišane osebe umrle, duševno zbolele ali jih ni mogoče najti ali če zaradi starosti, bolezni ali iz drugih tehtnih vzrokov ne morejo priti ali zelo težko pridejo k sodišču;

2) če priče ali izvedenci brez zakonskega razloga nočejo izpovedati na glavni obravnavi.

(2) Senat sme s soglasjem strank odločiti, naj se zapisnik o prejšnjem zaslišanju priče ali izvedenca oziroma njegov pisni izvid in mnenje prebereta tudi, če priča oziroma izvedenec nista navzoča, ne glede na to, ali sta bila povabljeni na glavno obravnavo ali ne.

(3) Zapisniki o prejšnjem zaslišanju oseb, ki so oproščene dolžnosti pričevanja (236. člen), se ne smejo prebrati, če te osebe sploh niso bile povabljene na glavno obravnavo ali če so na glavni obravnavi izjavile, da nočejo pričati. Ko je končan dokazni postopek, odloči senat, da se ti zapisniki izločijo iz spisov in shranijo posebej (83. člen). Tako ravna senat tudi glede drugih zapisnikov in obvestil iz 83. člena tega zakona, če ni bilo že prej odločeno, naj se izločijo iz spisov. Zoper sklep o izločitvi zapisnikov in obvestil je dovoljena posebna pritožba. Po pravnomočnosti sklepa se izločeni zapisniki in obvestila zaprejo v poseben ovitek in izročijo preiskovalnemu sod-

niku, da jih shrani ločeno od drugih spisov, ter jih ni dovoljeno pregledovati in ne uporabljati v postopku. Zapisniki in obvestila se morajo izločiti, preden se spisi v zvezi s pritožbo zoper sodbo odpošljejo višjemu sodišču.

(4) Razlogi, zakaj se bere zapisnik, se navedejo v zapisniku o glavni obravnavi; pri branju pa se sporoči, ali je bil izvedenec zaprisežen ali ne.

341. člen

V primerih iz 325., 335. in iz 340. člena tega zakona kot tudi v drugih primerih, če je to potrebno, sme senat odločiti, da bo na glavni obravnavi poleg branja zapisnika reproduciral tudi zvočni ali slikovni posnetek (84. člen).

342. člen

Po končanem zaslišanju vsake priče ali izvedenca in po branju vsakega zapisnika ali drugega pisanja vpraša predsednik senata stranke in oškodovanca, ali imajo kaj pripomniti.

343. člen

(1) Po končanem dokaznem postopku vpraša predsednik senata stranke in oškodovanca, ali imajo kakšne predloge za dopolnitev dokaznega postopka.

(2) Če nihče ne predlaga dopolnitve dokaznega postopka ali če se tak predlog zavrne, sodišče pa spozna, da je stanje stvari razjasnjeno, naznani predsednik, da je dokazni postopek končan.

8. Sprememba in razširitev obtožbe

344. člen

(1) Če tožilec med glavno obravnavo spozna, da izvedeni dokazi kažejo na to, da se je spremenilo v obtožnici navedeno dejansko stanje, sme na glavni obravnavi ustno spremeniti obtožnico, sme pa tudi predlagati, naj se glavna obravnavna prekine, da pripravi novo obtožnico.

(2) Za pripravo obrambe sme sodišče v takem primeru prekiniti glavno obravnavo.

(3) Če senat dovoli prekinitve glavne obravnave zaradi priprave nove obtožnice, določi rok, v katerem mora tožilec vložiti obtožnico. Izvod nove obtožnice se vroči obtožencu; zoper to obtožnico ni ugovora. Če tožilec v danem roku ne vloži obtožnice, nadaljuje senat glavno obravnavo na podlagi prejšnje.

345. člen

(1) Če obtoženec med glavno obravnavo v zasedanju stori kaznivo dejanje ali če se med glavno obravnavo odkrije kakšno njegovo prejšnje kaznivo dejanje, razširi senat po obtožbi upravičenega tožilca, ki jo sme ta podati tudi ustno, glavno obravnavo praviloma tudi na to dejanje. Zoper to obtožbo ni ugovora.

(2) Za pripravo obrambe sme sodišče v takem primeru prekiniti glavno obravnavo, sme pa po zaslišanju strank odločiti, da se obtoženec za dejanje iz prejšnjega odstavka sodi posebej.

9. Beseda strank

346. člen

Po končanem dokaznem postopku da predsednik senata besedo strankam, oškodovancu in zagovorniku. Najprej govori tožilec, za njim oškodovanec in zagovornik, nato pa obtoženec.

347. člen

Tožilec poda v svoji besedi presojo dokazov, ki so bili izvedeni na glavni obravnavi, nato pa razloži svoje sklepe o dejstvih, ki so pomembna za odločbo, ter poda in obrazloži svoj predlog o obtoženčevi kazenski odgovornosti, o določbah kazenskega zakona, ki naj se uporabijo, ter o olajševalnih in obteževalnih okoliščinah, ki bi jih bilo treba upoštevati pri odmeri kazni. Tožilec ne sme podati določenega predloga o višini kazni, pač pa sme predlagati, naj se izreče sodni opomin ali pogojna obsodba.

348. člen

Oškodovanec ali njegov pooblaščenec sme v svoji besedi obrazložiti premoženjskopравни zahtevek in opozoriti na dokaze o kazenski odgovornosti obtoženca.

349. člen

(1) Zagovornik ali obtoženec sam razloži v svoji besedi zagovor; pri tem sme odgovoriti na navedbe tožilca in oškodovanca.

(2) Za zagovornikom ima obtoženec pravico govoriti tudi sam, da izjavi, ali se strinja z njegovim zagovorom, in da ga dopolni.

(3) Tožilec in oškodovanec imata pravico odgovoriti na zagovor, zagovornik oziroma obtoženec pa pravico odgovoriti njima.

(4) Zadnjo besedo ima vselej obtoženec.

350. člen

(1) Beseda strank se ne sme omejiti na določen čas.

(2) Predsednik senata sme po poprejšnjem opominu ustaviti tistega, ki v svoji besedi žali javni red in moralo ali žali drugega ali se spušča v ponavljanja ali izvajanja, ki očitno niso v nobeni zvezi z zadevo. V zapisniku o glavni obravnavi se mora navesti, da ga je predsednik ustavil in zakaj ga je ustavil.

(3) Kadar zastopa obtožbo več oseb ali obrambo več zagovornikov, se ti ne smejo ponavljati. Zastopniki obtožbe oziroma obrambe se morajo sporazumeti o vprašanih, o katerih bodo govorili.

(4) Po vseh končanih govorih mora predsednik senata vprašati, ali želi še kdo kaj povedati.

351. člen

(1) Če senat po končanih izvajanjih strank ne spozna, da bi bilo treba izvesti še kakšne dokaze, naznani predsednik senata, da je glavna obravnava končana.

(2) Nato se senat umakne k posvetovanju in glasovanju, da izreče odločbo.

352. člen

(1) Senat s sklepom zavrže obtožnico:

1) če je tekel postopek brez zahteve upravičenega tožilca;

2) če ni potrebnega predloga oškodovanca ali dovoljenja pristojnega državnega organa, ali če je pristojni državni organ umaknil dovoljenje;

3) če so podane druge okoliščine ki začasno preprečujejo pregon.

(2) Sklep o zavrženju obtožnice lahko izda senat tudi po preloženih glavni obravnavi.

XXII. poglavje

SODBA

1. Izrekanje sodbe

353. člen

(1) Če sodišče med posvetovanjem ne spozna, da bi bilo treba za dopolnitev postopka ali za razjasnitev posameznih vprašanj na novo začeti glavno obravnavo, izreče sodbo.

(2) Sodba se izreče in razglasi v imenu ljudstva.

354. člen

(1) Sodba se sme nanašati samo na osebo, ki je obtožena, in samo na dejanje, ki je predmet obtožbe, obsežene v vloženi oziroma na glavni obravnavi spremenjeni ali razširjeni obtožnici.

(2) Sodišče ni vezano na predloge tožilca glede pravne presoje dejanja.

355. člen

(1) Sodišče opre sodbo samo na dejstva in dokaze, ki so bili pretreseni na glavni obravnavi.

(2) Sodišče mora vestno pretehtati vsak dokaz posebej in v zvezi z drugimi dokazi in na podlagi take presoje storiti sklep, ali je kakšno dejstvo dokazano ali ne.

2. Vrste sodb

356. člen

(1) S sodbo se obtožba zavrne ali se obtoženec oprosti obtožbe ali pa spozna za krivega.

(2) Če obsega obtožba več kaznivih dejanj, se v sodbi izreče, ali se obtožba zavrne in glede katerih dejanj; ali se obtoženec oprosti obtožbe in glede katerih dejanj; ali se spozna za krivega in za katera dejanja.

357. člen

Sodbo, s katero zavrne obtožbo, izreče sodišče:

1) če je tožilec v času od začetka do konca glavne obravnave umaknil obtožbo;

2) če je oškodovanec umaknil predlog;

3) če je bil obtoženec za isto dejanje že pravnomočno obsojen, oproščen obtožbe ali je bil postopek zoper njega s sklepom pravnomočno ustavljen;

4) če je bil obtožencu odpuščen pregon z amnestijo ali pomilostitvijo ali če kazenski pregon ni več dopusten zaradi zastaranja ali če so podane druge okoliščine, ki izključujejo kazenski pregon.

358. člen

Sodbo, s katero oprosti obtoženca obtožbe, izreče sodišče:

1) če dejanje, za katero je obtožen, po zakonu ni kaznivo dejanje;

2) če so podane okoliščine, ki izključujejo kazensko odgovornost;

3) če ni dokazano, da je obtoženec storil dejanje, katerega je obtožen.

359. člen

(1) V sodbi, s katero spozna obtoženca za krivega, izreče sodišče:

1) katerega dejanja ga spozna za krivega. Pri tem navede dejstva in okoliščine, ki so znaki kaznivega dejanja, in tiste, od katerih je odvisna uporaba posamezne določbe kazenskega zakona;

2) zakonsko označbo kaznivega dejanja in katere določbe kazenskega zakona je uporabilo;

3) na kakšno kazen se obtoženec obsodi ali se mu po določbah kazenskega zakona odpusti kazen;

4) odločbo o pogojni obsodbi;

5) odločbo o varnostnih ukrepih in o odvzemu premoženjske koristi;

6) odločbo o vštetju pripora ali že prestane kazni;

7) odločbo o stroških kazenskega postopka, o premoženjskopравnem zahtevku in o tem, ali naj se pravnomočna sodba objavi v tisku oziroma po radiu ali televiziji.

(2) Če je obtoženec obsojen na denarno kazen, se v sodbi navede rok, v katerem mora denarno kazen plačati, in način, kako se izvrši denarna kazen, če se tudi prisilno ne more izterjati.

(3) Če je obtoženec obsojen na kazen zaporu do treh oziroma do petih let, lahko sodišče v sodbi odredi v katerem zavodu bo obtoženec prestajal kazen (tretji odstavek 107. člena kazenskega zakonika Republike Slovenije).

3. Razglasitev sodbe

360. člen

(1) Ko sodišče izreče sodbo, jo predsednik senata takoj razglasi. Če sodišče po končani glavni obravnavi ne more izreči sodbe še isti dan, odloži razglasitev sodbe največ za tri dni in določi, kdaj in kje bo razglašena.

(2) Predsednik senata prebere javno v navzočnosti strank, njihovih zakonskih zastopnikov, pooblaščenecv in zagovornika izrek sodbe in pove na kratko njene razloge.

(3) Sodba se razglasi tudi tedaj, če stranka, zakoniti zastopnik, pooblaščenec ali zagovornik ni navzoč. Senat sme odrediti, da predsednik senata obtožencu, ki ni navzoč, sodbo ustno naznani ali da se mu sodba samo vroči.

(4) Če je bila javnost glavne obravnave izključena, se izrek sodbe vselej prebere na javnem zasedanju. Senat odloči, ali naj se in koliko izključi javnost pri razglasitvi razlogov sodbe.

(5) Vsi navzoči poslušajo branje izreka sodbe stoje.

361. člen

(1) Kadar izreče sodbo, s katero obsodi obtoženca na pet ali več let zaporu, sme senat odrediti pripor, če obtoženec ni že priprt.

(2) Če pa izreče senat obsodbo na krajšo kazen zaporu, odredi pripor, če je podan kakšen razlog iz 1. ali 3. točke drugega odstavka 201. člena tega zakona; pripor pa odpravi, če je obtoženec že v priporu, pa niso več podani razlogi, zaradi katerih je bil odrejen.

(3) Pripor senat vselej odpravi in odredi izpustitev obtoženca, če je ta oproščen obtožbe ali spoznan za krivega, pa mu je odpuščena kazen, če je obsojen samo na denarno kazen ali mu je izrečen sodni opomin ali pogojna obsodba, če je zaradi vštetja pripora kazen že prestal ali če je obtožba zavržena ali obtožnica zavržena, razen če je zavržena zaradi nepristojnosti sodišča.

(4) Za odreditev ali odpravo pripora po razglasitvi sodbe do njene pravnomočnosti velja drugi odstavek tega člena. O tem odloči senat sodišča prve stopnje (šesti odstavek 25. člena).

(5) Preden izda sklep, s katerim odredi ali odpravi pripor v primerih iz drugega in četrtega odstavka tega člena, zasliši senat državnega tožilca, če teče postopek na njegovo zahtevo.

(6) Če je obtoženec že v priporu in senat spozna, da so še podani razlogi, zaradi katerih je bil pripor odrejen, ali da so podani razlogi iz prvega ali drugega odstavka

tega člena, ga s posebnim sklepom podaljša. Poseben sklep izda senat tudi, kadar je treba odrediti ali odpraviti pripor. Pritožba zoper ta sklep ne zadrži njegove izvršitve.

(7) Pripor, ki je bil odrejen ali podaljšan po določbah prejšnjih odstavkov, sme trajati do pravnomočnosti sodbe, vendar najdalj do izteka časa kazni, izrečene v sodbi sodišča prve stopnje.

(8) Kadar izreče sodišče kazen zaporu, se sme obtoženec, ki je v priporu, oddati na podlagi sklepa predsednika senata, še pred pravnomočnostjo sodbe v zavod za prestajanje kazni, če to sam zahteva.

362. člen

(1) Po razglasitvi sodbe pouči predsednik senata stranke o pravici do pritožbe.

(2) Če je obtožencu izrečena pogojna obsodba, ga predsednik opozori na pomen pogojne obsodbe in na pogoje, ki se jih mora držati.

(3) Predsednik senata opozori stranke, da morajo do pravnomočnega konca postopka vsako spremembo naslova sporočiti sodišču.

4. Pisna izdelava in vročitev sodbe

363. člen

(1) Razglašena sodba mora biti pisno izdelana v osmih dneh po razglasitvi, v zapletenih primerih pa izjemoma v petnajstih dneh. Če sodba ni izdelana v tem roku, mora predsednik senata obvestiti predsednika sodišča, zakaj to ni bilo storjeno. Predsednik sodišča ukrene, kar je potrebno, da se sodba čimprej izdelata.

(2) Sodbo podpišeta predsednik senata in zapisnikar.

(3) Overjen prepis sodbe se vroči tožilcu, obtožencu in zagovorniku pa v skladu s 120. členom tega zakona. Če je obtoženec v priporu, morajo biti overjeni prepisi sodbe odposlani v rokih iz prvega odstavka tega člena.

(4) Obtožencu, zasebnemu tožilcu in oškodovancu kot tožilcu se vroči sodba s poukom o pravici do pritožbe.

(5) Overjen prepis sodbe s poukom o pravici do pritožbe vroči sodišče oškodovancu, če ima pravico do pritožbe, osebi, kateri je s to sodbo vzet predmet (drugi odstavek 69. člena kazenskega zakonika Republike Slovenije), ter pravni osebi, kateri je izrečen odvzem premoženjske koristi. Oškodovancu, ki nima pravice do pritožbe, vroči prepis sodbe v primerih iz drugega odstavka 61. člena tega zakona s poukom, da ima pravico zahtevati vrnitev v prejšnje stanje. Pravnomočna sodba se vroči oškodovancu, če to zahteva.

(6) Če je sodišče po določbah o odmeri enotne kazni za kazniva dejanja v steku izreklo kazen in pri tem upoštevalo tudi sodbe, ki so jih izdala druga sodišča, pošlje overjen prepis pravnomočne sodbe tem sodiščem.

364. člen

(1) Pisno izdelana sodba se mora popolnoma ujemati s sodbo, ki je bila razglašena. Sodba mora imeti uvod, izrek in obrazložitev.

(2) Uvod sodbe obsega: navedbo, da se sodba izreka v imenu ljudstva, naslov sodišča, ime in priimek predsednika in članov senata ter zapisnikarja, ime in priimek obtoženca, kaznivo dejanje, za katero je bil obtožen, ali je bil navzoč na glavni obravnavi, dan glavne obravnave, ali je bila glavna obravnava javna, ime in priimek tožilca, zagovornika, zakonitega zastopnika in pooblaščenca, ki so bili navzoči na glavni obravnavi, in dan razglasitve izrečene sodbe.

(3) Izrek sodbe obsega osebne podatke o obtožencu (prvi odstavek 227. člena) in odločbo, s katero se obtoženec spozna za krivega dejanja, katerega je obtožen, s

katero se oprosti obtožbe za to dejanje ali s katero se obtožba zavrne.

(4) Če je obtoženec spoznan za krivega, mora izrek sodbe obsegi vse potrebne podatke, ki so navedeni v 359. členu tega zakona, če pa je oproščen obtožbe ali je obtožba zavrnjena, mora izrek sodbe obsegi opis dejanja, katerega je bil obtožen, ter odločbo o stroških kazenskega postopka in o premoženjskopravnem zahtevku, če je bil podan.

(5) Če gre za stek kaznivih dejanj, navede sodišče v izreku sodbe kazni, ki jih je določilo za vsako posamezno kaznivo dejanje, nato pa kazen, ki jo je izreklo za vsa dejanja v steku.

(6) V obrazložitvi sodbe navede sodišče razloge za vsako posamezno točko sodbe.

(7) Sodišče navede določno in popolnoma, katera dejstva šteje za dokazana ali nedokazana in iz katerih razlogov. Pri tem navede zlasti, kako presoja verodostojnost protislovnih dokazov, iz katerih razlogov ni ugodilo posameznim predlogom strank, in kateri razlogi so bili za sodišče odločilni pri reševanju pravnih vprašanj, zlasti pri ugotavljanju, ali sta podana kaznivo dejanje in kazenska odgovornost obtoženca, in pri uporabi posameznih določb kazenskega zakona glede obtoženca in njegovega dejanja.

(8) Če se obtoženec obsodi na kazen, je treba v obrazložitvi povedati, katere okoliščine je sodišče upoštevalo pri odmeri kazni. Sodišče mora posebej obrazložiti, kateri razlogi so bili zanj odločilni, ko je spoznalo, da je treba izreči strožjo kazen od predpisane (46. člen kazenskega zakonika Republike Slovenije), ali ko je spoznalo, da je treba kazen omiliti, obtožencu kazen odpustiti ali izreči pogojno obsodbo ali da je treba izreči varnostni ukrep ali odvzem premoženjske koristi.

(9) Če se obtoženec oprosti obtožbe, je treba v obrazložitvi navesti zlasti, iz katerih razlogov iz 358. člena tega zakona se oprošča.

(10) V obrazložitvi sodbe, s katero zavrne obtožbo, se sodišče ne spušča v presojo glavne stvari, temveč se omeji samo na razloge za zavrnitev obtožbe.

365. člen

(1) Pomote v imenih in številkah ter druge očitne pisne in računske pomote, pomanjkljivosti glede oblike in neskladnosti pisno izdelane sodbe z izvirnikom popravi s posebnim sklepom predsednik senata na zahtevo strank ali po uradni dolžnosti.

(2) Če se pisno izdelana sodba in njen izvirnik ne ujemata glede podatkov iz 1. do 5. in 7. točke prvega odstavka 359. člena tega zakona, se sklep o popravku vroči osebam, ki so naštete v 363. členu tega zakona. V tem primeru teče rok za pritožbo zoper sodbo od dneva vročitve tega sklepa, zoper katerega ni posebne pritožbe.

C. POSTOPEK S PRAVNIMI SREDSTVI

XXIII. poglavje

REDNA PRAVNA SREDSTVA

1. Pritožba zoper sodbo sodišča prve stopnje

a) Pravica do pritožbe

366. člen

(1) Zoper sodbo, izdano na prvi stopnji, se smejo upravičenci pritožiti v petnajstih dneh od vročitve prepisa sodbe.

(2) Pravočasna pritožba upravičenca zadrži izvršitev sodbe.

367. člen

(1) Pravico do pritožbe imajo stranke, zagovornik, obtoženec zakoniti zastopnik in oškodovanec.

(2) V korist obtoženca se smejo pritožiti tudi njegov zakonec oziroma oseba, s katero živi v zunajzakonski skupnosti, krvni sorodnik v ravni vrsti, posvojitelj, posvojenec, brat, sestra in rejnik. Rok za pritožbo teče tudi v tem primeru od dneva, ko je bil prepis sodbe vročen obtožencu oziroma njegovemu zagovorniku (četrti odstavek 120. člena).

(3) Državni tožilec se sme pritožiti tako v škodo kakor tudi v korist obtoženca.

(4) Oškodovanec sme izpodbijati sodbo samo glede odločbe sodišča o stroških kazenskega postopka; če pa je državni tožilec prevzel pregon od oškodovanca kot tožilca (drugi odstavek 63. člena), se sme oškodovanec pritožiti iz vseh razlogov, iz katerih se sme izpodbijati sodba (370. člen).

(5) Pritoži se lahko tudi oseba, kateri je bil vzet predmet (drugi odstavek 69. člena kazenskega zakonika Republike Slovenije) ali kateri je bila odvzeta premoženjska korist, pridobljena s kaznivim dejanjem (drugi odstavek 96. člena kazenskega zakonika Republike Slovenije), in pravna oseba, kateri je bil izrečen odvzem premoženjske koristi (98. člen kazenskega zakonika Republike Slovenije).

(6) Zagovornik in osebe iz drugega odstavka tega člena se smejo pritožiti tudi brez posebnega obtoženčevega pooblastila, vendar ne proti njegovi volji.

368. člen

(1) Obtoženec se lahko odpove pravici do pritožbe šele, ko mu je sodba vročena. Še pred tem pa se lahko odpove pravici do pritožbe, če sta se tudi tožilec in oškodovanec, ki je imel pravico pritožiti se iz vseh razlogov (četrti odstavek prejšnjega člena), odpovedala tej pravici, razen če bi imel obtoženec po sodbi prestajati kazen zapora. V tem primeru ni potrebno, da bi pisno izdelana sodba vsebovala obrazložitev. Dokler sodišče druge stopnje ne izda odločbe, lahko obtoženec umakne že podano pritožbo. Obtoženec lahko umakne tudi pritožbo, ki so jo podali njegov zagovornik ali osebe iz drugega odstavka prejšnjega člena.

(2) Tožilec in oškodovanec se lahko odpovesta pravici do pritožbe od razglasitve sodbe pa do preteka roka za pritožbo, lahko pa do izdaje odločbe sodišča druge stopnje tudi umakneta že podano pritožbo.

(3) Odpoved pritožbi in umik pritožbe se ne moreta preklicati.

b) Vsebina pritožbe

369. člen

(1) Pritožba mora obsegi:

- 1) navedbo sodbe, zoper katero se podaja pritožba;
- 2) razlog za izpodbijanje (370. člen);
- 3) obrazložitev pritožbe;
- 4) predlog, da se izpodbijana sodba popolnoma ali deloma razveljavi ali spremeni;
- 5) na koncu podpis osebe, ki se pritožuje.

(2) Če se je zoper sodbo pritožil obtoženec ali kdo iz drugega odstavka 367. člena tega zakona, ali če se je zoper sodbo pritožil oškodovanec, oškodovanec kot tožilec ali zasebni tožilec, ki nima pooblaščenca, pa pritožba ni sestavljena v skladu z določbami prvega odstavka tega člena, zahteva sodišče prve stopnje od pritožnika, naj jo

v določenem roku dopolni s pisno vlogo ali na zapisnik pri tem sodišču. Če pritožnik tej zahtevi ne ustreže in pritožba ne vsebuje podatkov iz 2., 3. ali 5. točke prejšnjega odstavka, jo sodišče zavrže. Če pa pritožba ne vsebuje podatka iz 1. točke prejšnjega odstavka, jo zavrže samo, če ne more ugotoviti, na katero sodbo se nanaša. Če je pritožba podana v korist obtoženca in se da dognati, na katero sodbo se nanaša, jo sodišče vendarle pošlje sodišču druge stopnje; če pa se to ne da ugotoviti, jo zavrže.

(3) Če se je zoper sodbo pritožil oškodovanec, oškodovanec kot tožilec ali zasebni tožilec, ki ima pooblaščenca, ali državni tožilec, pa pritožba ne vsebuje podatkov iz 2., 3. ali 5. točke prvega odstavka tega člena in se ne da dognati, na katero sodbo se nanaša, jo sodišče zavrže.

(4) V pritožbi sme navajati pritožnik nova dejstva in nove dokaze, vendar pa mora povedati razloge, zakaj jih ni navedel že prej. Ko se sklicuje na nova dejstva, mora navesti dokaze, s katerimi naj bi se ta dejstva dokazala; ko se sklicuje na nove dokaze, pa mora navesti dejstva, ki jih s temi dokazi želi dokazati.

c) Razlogi, s katerimi se sme sodba izpodbijati

370. člen

Sodba se sme izpodbijati:

- 1) zaradi bistvene kršitve določb kazenskega postopka;
- 2) zaradi kršitve kazenskega zakona;
- 3) zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja;
- 4) zaradi odločbe o kazenskih sankcijah, o odvzemu premoženjske koristi, o stroških kazenskega postopka, o premoženjskopравниh zahtevkih in zaradi odločbe o objavi sodbe v tisku, po radiu ali po televiziji.

371. člen

(1) Bistvena kršitev določb kazenskega postopka je podana:

- 1) če je bilo sodišče nepravilno sestavljeno ali če je pri izrekanju sodbe sodeloval sodnik ali sodnik porotnik, ki ni sodeloval na glavni obravnavi ali je bil s pravno-močno odločbo izločen iz sojenja;
- 2) če je na glavni obravnavi sodeloval sodnik ali sodnik porotnik, ki bi bil moral biti izločen (1. do 5. točka 39. člena);
- 3) če je bila glavna obravnava opravljena brez oseb, katerih navzočnost na glavni obravnavi je po zakonu obvezna, ali če je bil obdolženec, zagovornik, oškodovanec kot tožilec ali zasebni tožilec kljub svoji zahtevi prikrajšan za pravico uporabljati na glavni obravnavi svoj jezik in v svojem jeziku spremljati njen potek (8. člen);

4) če je bila v nasprotju z zakonom izključena javnost glavne obravnave;

5) če je sodišče prekršilo predpise kazenskega postopka o vprašanju, ali je podana obtožba upravičenega tožilca, ali je podan predlog oškodovanca ali dovoljenje pristojnega državnega organa;

6) če je sodbo izdalo sodišče, ki zaradi stvarne nepristojnosti ne bi smelo soditi v tej stvari, ali če je sodišče nepravilno zavrnilo obtožbo zaradi stvarne nepristojnosti;

7) če sodišče s svojo sodbo ni popolnoma rešilo predmeta obtožbe;

8) če se sodba opira na dokaz, ki je bil pridobljen s kršitvijo z ustavo določenih človekovih pravic in temeljnih svoboščin ali na dokaz, na katerega se po določbah tega zakona sodba ne more opirati, ali na dokaz, ki je bil pridobljen na podlagi takega nedovoljenega dokaza;

9) če je bila obtožba preokrajšana (prvi odstavek 354. člena);

10) če je bil s sodbo prekršen 385. člen tega zakona;

11) če je izrek sodbe nerazumljiv, če nasprotuje sam sebi ali razlogom sodbe; ali če sodba sploh nima razlogov ali če v njej niso navedeni razlogi o odločilnih dejstvih ali so ti razlogi popolnoma nejasni ali v precejšnji meri s seboj v nasprotju; ali če je o odločilnih dejstvih precejšnje nasprotje med tem, kar se navaja v razlogih sodbe o vsebini listin ali zapisnikov o izpovedbah v postopku, in med samimi temi listinami oziroma zapisniki.

(2) Bistvena kršitev določb kazenskega postopka je podana tudi, če sodišče med pripravo glavne obravnave ali med glavno obravnavo ali pri izdaji sodbe ni uporabilo kakšne določbe tega zakona ali jo je uporabilo nepravilno ali če je na glavni obravnavi prekršilo pravice obrambe, pa je to vplivalo ali moglo vplivati na zakonitost in pravilnost sodbe.

372. člen

Kršitev kazenskega zakona je podana, če je kazenski zakon prekršen v vprašanju:

1) ali je dejanje, zaradi katerega se obtoženec preganja, kaznivo dejanje;

2) ali so podane okoliščine, ki izključujejo kazensko odgovornost;

3) ali so podane okoliščine, ki izključujejo kazenski pregon, zlasti pa, ali je kazenski pregon zastaran ali izključen zaradi amnestije ali pomilostitve, ali pa je stvar že pravno-močno razsojena;

4) ali je bil glede kaznivega dejanja, ki je predmet obtožbe, uporabljen zakon, ki se ne bi bil smel uporabiti;

5) ali je bila z odločbo o kazni, pogojni obsodbi ali sodnem opominu oziroma z odločbo o varnostnem ukrepu ali o odvzemu premoženjske koristi preokrajšana pravica, ki jo ima sodišče po zakonu;

6) ali so bile prekršene določbe o vštevanju pripora in prestane kazni.

373. člen

(1) Sodba se sme izpodbijati zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja, če je sodišče kakšno odločilno dejstvo ugotovilo zmotno ali ga sploh ni ugotovilo.

(2) Dejansko stanje je nepopolno ugotovljeno tudi tedaj, če na to kažejo nova dejstva ali novi dokazi.

374. člen

(1) Sodba oziroma sklep o sodnem opominu se sme izpodbijati zaradi odločbe o kazni, pogojni obsodbi in sodnem opominu, če z njo sicer ni bila preokrajšana zakonska pravica (5. točka 372. člena), vendar sodišče ni pravilno odmerilo kazni glede na okoliščine, ki vplivajo na to, ali naj bo kazen večja ali manjša, in zaradi tega, ker je sodišče uporabilo določbe o omilitvi kazni, o odpustitvi kazni, o pogojni obsodbi ali o sodnem opominu ali ker teh določb ni uporabilo, čeprav so bili za to podani zakonski pogoji. V primeru iz tretjega odstavka 359. člena tega zakona pa se sme odločba o kazni izpodbijati tudi iz razloga, ker sodišče ni pravilno odločilo o razporeditvi obtoženca v zavod za prestajanje kazni.

(2) Odločba o varnostnem ukrepu ali o odvzemu premoženjske koristi se sme izpodbijati tudi, če sicer ne gre za kršitev zakona iz 5. točke 372. člena tega zakona, pač pa je sodišče nepravilno izdalo to odločbo ali ni izreklo varnostnega ukrepa oziroma odvzema premoženjske koristi, čeprav so bili za to podani zakonski pogoji.

(3) Odločba o stroških kazenskega postopka se sme izpodbijati, če je sodišče o njih odločilo nepravilno ali v nasprotju z določbami tega zakona.

(4) Odločba o premoženjskopравnih zahtevkih ter odločba o objavi sodbe v tisku, po radiu ali televiziji se sme izpodbijati, če je sodišče o teh vprašanih odločilo v nasprotju z določbami tega zakona.

d) Postopek s pritožbo

375. člen

(1) Pritožba se poda pri sodišču, ki je izreklo sodbo na prvi stopnji, v zadostnem številu izvodov za sodišče ter za nasprotno stranko in zagovornika, da nanjo odgovorita.

(2) Prepozno (389. člen) in nedovoljeno (390. člen) pritožbo zavrže s sklepom predsednik senata sodišča prve stopnje.

376. člen

Izvod pritožbe vroči sodišče prve stopnje nasprotni stranki (120. in 121. člen), ki sme nato v osmih dneh po njenem prejemu podati sodišču odgovor na pritožbo. Pritožbo in odgovor z vsemi spisi predloži sodišče prve stopnje sodišču druge stopnje.

377. člen

(1) Ko dobi sodišče druge stopnje spise s pritožbo, se spisi v skladu s sodnim redom dodelijo sodniku poročevalcu. Če gre za kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja na zahtevo državnega tožilca, pošlje sodnik poročevalec spise pristojnemu državnemu tožilcu, ki jih mora pregledati in brez odlašanja vrniti sodišču.

(2) Državni tožilec lahko poda svoj predlog, ko vrne spise; lahko pa izjavi, da ga bo podal na seji senata.

(3) Ko državni tožilec vrne spise, razpiše predsednik sejo senata.

(4) Sodnik poročevalec si po potrebi lahko preskrbi od sodišča prve stopnje poročilo o kršitvah določb kazenskega postopka; lahko pa se preko tega sodišča ali preko preiskovalnega sodnika sodišča, na katerega območju je treba opraviti dejanje, ali na kakšen drug način prepriča o navedbah v pritožbi, ki se tičejo novih dokazov in novih dejstev, ali si od drugih organov ali pravnih oseb preskrbi potrebna poročila ali spise.

(5) Če sodnik poročevalec ugotovi, da so v spisih zapisniki in obvestila iz 83. člena tega zakona, pošlje spise sodišču prve stopnje pred sejo senata na drugi stopnji, da izda predsednik senata na prvi stopnji sklep o njihovi izločitvi iz spisov in jih po pravnomočnosti sklepa v zaprtem ovitku izroči preiskovalnemu sodniku, da jih hrani ločeno od drugih spisov.

378. člen

(1) O seji senata se obvestijo pristojni državni tožilec, če gre za zadevo, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, obtoženec, zagovornik, oškodovanec kot tožilec ali zasebni tožilec.

(2) Če je obtoženec v priporu ali prestaja kazen in se želi udeležiti seje senata, mu je to potrebno omogočiti.

(3) Seja senata se začne s poročilom sodnika poročevalca o stanju stvari. Senat lahko zahteva od strank, ki so navzoče na seji, potrebna pojasnila v zvezi z navedbami v pritožbi. Stranke pa lahko predlagajo, naj se v dopolnitev poročila preberejo posamezni spisi, in lahko dajo potrebna pojasnila za svoja stališča iz pritožbe oziroma odgovora na pritožbo, ne da bi ponavljale ono, kar je vsebovano v poročilu.

(4) Če stranke, ki so bile v redu obveščene, ne pridejo, to ni ovira, da senat ne bi imel seje. Če obtoženec ni sporočil sodišču spremembe prebivališča ali naslova, ima senat lahko sejo, čeprav obtoženec o njej ni bil obveščen.

(5) Na seji senata, na kateri so navzoče stranke, se sme izključiti javnost samo pod pogoji, ki so določeni v tem zakonu (členi 295 do 297).

(6) Zapisnik o seji senata se priključi spisom sodišča prve in druge stopnje.

(7) Sklepi iz 389. in 390. člena tega zakona se smejo izdati tudi brez obvestila strank o seji senata.

379. člen

(1) Sodišče druge stopnje odloči na seji senata ali na podlagi opravljene obravnave.

(2) Ali naj se opravi obravnava, odloči sodišče druge stopnje na seji senata.

380. člen

(1) Obravnava pred sodiščem druge stopnje se opravi samo, če je treba zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja izvesti nove dokaze ali ponoviti že prej izvedene dokaze in če so podani opravičeni razlogi za to, da se zadeva ne vrne sodišču prve stopnje v novo glavno obravnavo.

(2) Na obravnavo pred sodiščem druge stopnje se povabijo obtoženec in njegov zagovornik, tožilec, oškodovanec, zakoniti zastopniki in pooblaščenca oškodovanca, oškodovanca kot tožilca in zasebnega tožilca in pa tiste priče in izvedenci, za katere sodišče na predlog strank ali po uradni dolžnosti sklene, da jih je potrebno zaslišati.

(3) Če je obtoženec v priporu ali prestaja kazen, ukrene predsednik senata sodišča druge stopnje, kar je treba, da se privede na obravnavo.

(4) Če oškodovanec kot tožilec ali zasebni tožilec ne pride na obravnavo pred sodiščem druge stopnje, se ne uporabi drugi odstavek 306. člena tega zakona.

381. člen

(1) Obravnava pred sodiščem druge stopnje se začne s poročilom poročevalca, ki razloži stanje stvari, ne da bi dal svoje mnenje o utemeljenosti pritožbe.

(2) Na predlog ali po uradni dolžnosti se prebere sodba ali del sodbe, na katerega se nanaša pritožba, po potrebi pa tudi zapisnik o glavni obravnavi.

(3) Nato se pozove pritožnik, naj obrazloži pritožbo, za njim pa nasprotnik, naj mu odgovori. Obtoženec in njegov zagovornik imata vselej zadnjo besedo.

(4) Stranke smejo na obravnavi navajati nove dokaze in nova dejstva.

(5) Tožilec sme glede na izid obravnave popolnoma ali deloma umakniti obtožnico ali jo spremeniti v obtožnično korist. Če državni tožilec popolnoma umakne obtožnico, ima oškodovanec pravice, ki jih določa 61. člen tega zakona.

382. člen

Če ni v prejšnjih členih določeno kaj drugega, se določbe o glavni obravnavi pred sodiščem prve stopnje smiselno uporabljajo tudi v postopku pred sodiščem druge stopnje.

e) Meje preizkusa sodbe sodišča prve stopnje

383. člen

(1) Sodišče druge stopnje preizkusi sodbo v tistem delu, v katerem se izpodbija s pritožbo, vendar pa mora vselej po uradni dolžnosti preizkusiti:

1) ali je podana kršitev določb kazenskega postopka iz 1., 5., 6. ter 8. do 11. točke prvega odstavka 371. člena tega zakona in ali je bila glavna obravnava v nasprotju z določbami tega zakona opravljena v nenavzočnosti obtoženca, če je bila obvezna obramba, pa tudi, ali je bila glavna obravnava opravljena v nenavzočnosti obtoženčevega zagovornika;

2) ali je bil v škodo obtoženca prekršen kazenski zakon (372. člen).

(2) Če pritožba, ki je podana v korist obtoženca, ne vsebuje podatkov iz 2. ali 3. točke prvega odstavka 369. člena tega zakona, se sodišče druge stopnje omeji na preizkus kršitev iz 1. in 2. točke prejšnjega odstavka in na preizkus odločbe o kazni, varnostnih ukrepah in odvzemu premoženjske koristi (374. člen).

384. člen

Na kršitev zakona iz 2. točke prvega odstavka 371. člena tega zakona se sme pritožnik sklicevati v pritožbi samo, če na kršitev ni mogel opozoriti med glavno obravnavo ali če je nanjo opozoril, pa je sodišče prve stopnje ni upoštevalo.

385. člen

Če je podana pritožba samo v obtoženčevo korist, se sodba ne sme spremeniti v njegovo škodo glede pravne presoje dejanja in kazenske sankcije.

386. člen

Pritožba zaradi zmotne in nepopolne ugotovitve dejanskega stanja ali zaradi kršitve kazenskega zakona, ki se poda v korist obtoženca, obsega tudi pritožbo zaradi odločbe o kazenski sankciji in o odvzemu premoženjske koristi (374. člen).

387. člen

Če sodišče druge stopnje ob pritožbi kogarkoli ugotovi, da so razlogi, zaradi katerih je odločilo v korist obtoženca, v korist tudi kateremu od soobtožencev, ki se ni pritožil ali se ni pritožil v tej smeri, ravna po uradni dolžnosti, kakor da bi se bil pritožil tudi ta.

f) Odločbe sodišča druge stopnje o pritožbi

388. člen

(1) Sodišče druge stopnje lahko na seji senata ali na podlagi obravnave zavrže pritožbo kot prepozno ali kot nedovoljeno; ali jo zavrže kot neutemeljeno in potrdi sodbo sodišča prve stopnje; ali razveljavi to sodbo in pošlje zadevo sodišču prve stopnje v novo sojenje in odločitev; ali pa spremeni sodbo sodišča prve stopnje.

(2) O vseh pritožbah zoper isto sodbo odloči sodišče druge stopnje z eno odločbo.

389. člen

Pritožba se zavrže s sklepom kot prepozna, če se ugotovi, da je bila podana po preteku zakonskega roka.

390. člen

Pritožba se zavrže s sklepom kot nedovoljena, če se ugotovi, da jo je podala oseba, ki nima pravice do pritožbe, ali oseba, ki se je pritožbi odpovedala, ali če se ugotovi, da je pritožba umaknjena ali da je bila po umiku pritožba ponovno vložena, ali če pritožba po zakonu ni dovoljena.

391. člen

Sodišče druge stopnje zavrže s sodbo pritožbo kot

neutemeljeno in potrdi sodbo sodišča prve stopnje, če ugotovi, da niso podani razlogi, s katerimi se sodba izpodbija, in tudi ne kršitev zakona iz prvega odstavka 383. člena tega zakona.

392. člen

(1) Sodišče druge stopnje s sklepom ugotovi pritožbi in sodbo sodišča prve stopnje razveljavi ali jo razveljavi po uradni dolžnosti in vrne zadevo v novo sojenje, če ugotovi, da je podana bistvena kršitev določb kazenskega postopka, razen primera iz drugega odstavka tega člena in primerov iz prvega odstavka 392. člena tega zakona, ali če misli, da je treba zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja odrediti novo glavno obravnavo pred sodiščem prve stopnje.

(2) Če je podana bistvena kršitev določb kazenskega postopka iz 8. točke prvega odstavka 371. člena tega zakona, se sodba sodišča prve stopnje ne sme razveljaviti, če bi bila razveljavitev samo iz tega razloga v škodo obtoženca.

(3) Sodišče druge stopnje razveljavi s sklepom sodbo sodišča prve stopnje tudi ko sodba ni bila izpodbijana zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja, če nastane pri odločanju o pritožbi precejšen dvom o resničnosti odločilnih dejstev, ki so bila ugotovljena v sodbi, zaradi česar misli, da je bilo dejansko stanje zmotno ali nepopolno ugotovljeno v obtoženčevo škodo.

(4) Sodišče druge stopnje sme odrediti, da se opravi nova glavna obravnava pri sodišču prve stopnje pred popolnoma spremenjenim senatom.

(5) Sodišče druge stopnje sme razveljaviti sodbo sodišča prve stopnje samo deloma, če se dajo posamezni deli sodbe izločiti brez škode za pravilno razsodo.

(6) Če je obtoženec v priporu, preizkusi sodišče druge stopnje, ali so še dani razlogi za pripor, in ga s sklepom podaljša ali odpravi. Zoper ta sklep ni pritožbe.

393. člen

Če sodišče druge stopnje pri obravnavi pritožbe ugotovi, da je podan primer iz prvega odstavka 352. člena tega zakona, razveljavi s sklepom sodbo sodišča prve stopnje in zavrže obtožnico. Enako ravna sodišče druge stopnje tudi v primeru, če ugotovi, da okrajno sodišče ni bilo stvarno pristojno za sojenje, razen če je bila pritožba podana samo v korist obtoženca.

394. člen

(1) Sodišče druge stopnje s sodbo ugotovi pritožbi in spremeni sodbo sodišča prve stopnje ali jo spremeni po uradni dolžnosti, če ugotovi, da so bila odločilna dejstva v sodbi sodišča prve stopnje sicer pravilno ugotovljena, da pa je treba glede na ugotovljeno dejansko stanje ob pravilni uporabi zakona izreči drugačno sodbo, glede na stanje stvari pa tudi v primeru kršitve iz 5., 9. in 10. točke prvega odstavka 371. člena tega zakona.

(2) Če sodišče druge stopnje spozna, da so podani zakonski pogoji za sodni opomin, spremeni s sklepom sodbo sodišča prve stopnje in izreče sodni opomin.

(3) Če so zaradi spremembe sodbe sodišča prve stopnje izpolnjeni pogoji za odreditev oziroma odpravo pripora po prvem in tretjem odstavku 361. člena tega zakona, izda sodišče druge stopnje o tem poseben sklep, zoper katerega ni pritožbe.

395. člen

(1) V obrazložitvi sodbe oziroma sklepa presodi sodišče druge stopnje navedbe pritožbe in navede kršitve zakona, ki jih je upoštevalo po uradni dolžnosti.

(2) Če se sodba sodišča prve stopnje razveljavi zaradi bistvenih kršitev določb kazenskega postopka, je treba v obrazložitvi navesti, katere določbe so bile prekršene in v čem je kršitev (371. člen).

(3) Če se sodba sodišča prve stopnje razveljavi zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja, je treba navesti, v čem so pomanjkljivosti pri ugotovitvi dejanskega stanja oziroma zakaj so novi dokazi in dejstva pomembni za pravilno odločbo in zakaj vplivajo nanjo.

396. člen

(1) Sodišče druge stopnje vrne vse spise sodišču prve stopnje z zadostnim številom overjenih prepisov svoje odločbe, da jih izroči strankam in drugim prizadetim osebam.

(2) Če je obtoženec v priporu, mora sodišče druge stopnje poslati svojo odločbo s spisi sodišču prve stopnje najkasneje v treh mesecih od dneva, ko jih je od njega prejelo.

397. člen

(1) Sodišče prve stopnje, ki je dobilo zadevo v sojenje, vzame za podlago prejšnjo obtožnico. Če je sodba sodišča prve stopnje deloma razveljavljena, vzame za podlago samo tisti del obtožbe, ki se nanaša na razveljavljeni del sodbe.

(2) Na novi glavni obravnavi smejo navajati stranke tudi nova dejstva in predlagati nove dokaze.

(3) Sodišče prve stopnje mora opraviti vsa procesna dejanja in pretresti vsa sporna vprašanja, na katera je opozorilo sodišče druge stopnje v svoji odločbi.

(4) Pri izrekanju nove sodbe je sodišče prve stopnje vezano na prepoved, ki je predpisana v 385. členu tega zakona.

(5) Če je obtoženec v priporu, mora senat sodišča prve stopnje ravnati po drugem odstavku 207. člena tega zakona.

(6) Če je bil obtoženec še pred pravnomočnostjo sodbe oddan v zavod za prestajanje kazni (8. odstavek 361. člena), sme predsednik senata izdati sklep, da se obtoženca vrne v pripor.

2. Pritožba zoper sodbo sodišča druge stopnje

398. člen

(1) Zoper sodbo sodišča druge stopnje je dovoljena pritožba na vrhovno sodišče vendar samo v navedenih primerih:

1) če je sodišče druge stopnje izreklo kazen zapora dvajsetih let ali če je potrdilo sodbo sodišča prve stopnje, s katero je bila izrečena taka kazen;

2) če je sodišče druge stopnje na podlagi opravljene obravnave dejansko stanje ugotovilo drugače kakor sodišče prve stopnje in na tako ugotovljeno dejansko stanje oprlo svojo sodbo;

3) če je sodišče druge stopnje spremenilo sodbo, s katero je sodišče prve stopnje obtoženca oprostilo obtožbe, in izreklo sodbo, s katero ga je spoznalo za krivega.

(2) O pritožbi zoper sodbo sodišča druge stopnje odloča vrhovno sodišče na seji senata po določbah, ki veljajo za postopek na drugi stopnji. Pred tem sodiščem ni obravnave.

(3) Določbe 387. člena tega zakona se uporabijo tudi za soobtoženca, ki ni imel pravice pritožiti se zoper sodbo sodišča druge stopnje.

3. Pritožba zoper sklep

399. člen

(1) Zoper sklepe preiskovalnega sodnika in zoper druge sklepe sodišča, izdane na prvi stopnji, se smejo stranke in osebe, katerih pravice so prekršene, pritožiti vselej, kadar ni v tem zakonu izrecno določeno, da ni pritožbe.

(2) Zoper sklep, ki ga izda senat pred ali med preiskavo, ni pritožbe, razen če je v tem zakonu drugače določeno.

(3) Sklepi, ki se izdajo za pripravo glavne obravnave in sodbe, se smejo izpodbijati samo v pritožbi zoper sodbo.

(4) Zoper sklep vrhovnega sodišča ni pritožbe.

400. člen

(1) Pritožba se poda pri sodišču, ki je izdalo sklep.

(2) Če ni v tem zakonu drugače določeno, je treba pritožbo zoper sklep podati v treh dneh od dne, ko je bil sklep vročen.

401. člen

Če ni v tem zakonu drugače določeno, se z vložitvijo pritožbe zadrži izvršitev sklepa, zoper katerega je pritožba podana.

402. člen

(1) O pritožbi zoper sklep sodišča prve stopnje odloča sodišče druge stopnje na seji senata, če ni v tem zakonu drugače določeno.

(2) O pritožbi zoper sklep preiskovalnega sodnika odloča senat istega sodišča (šesti odstavek 25. člena), če ni v tem zakonu drugače določeno.

(3) Ko sodišče odloča o pritožbi, lahko s sklepom zavrže pritožbo kot prepozno ali kot nedovoljeno ali jo zavrne kot neutemeljeno ali pa pritožbi ugodi in sklep spremeni ali razveljavi in zadevo po potrebi pošlje v novo odločitev.

(4) Ko sodišče odloča o pritožbi zoper sklep o zavrženju obtožnice, sme izreči zavrnilno sodbo, če spozna, da so podani pogoji za izdajo take sodbe.

(5) Ko sodišče preskuša pritožbo, mora po uradni dolžnosti paziti, ali je bilo sodišče prve stopnje stvarno pristojno za sklep oziroma ali je sklep izdal upravičeni organ.

403. člen

(1) Za postopek s pritožbo zoper sklep se smiselno uporabljajo členi od 367. do 375., prvi, četrti in peti odstavek 377. člena, 385., 387. in drugi odstavek 388. člena tega zakona.

(2) Če je vložena pritožba zoper sklep iz 492. člena tega zakona, se glede obveščanja o seji senata uporabljajo določbe 378. členu tega zakona.

404. člen

Če ni v tem zakonu določeno kaj drugega, se določbe 399. do 403. člena tega zakona smiselno uporabljajo tudi za vse druge sklepe, ki se izdajo po tem zakonu.

405. člen

Določbe 365. člena tega zakona se smiselno uporabljajo tudi za tiste sklepe, zoper katere je dovoljena posebna pritožba.

XXIV. poglavje

IZREDNA PRAVNA SREDSTVA

1. Obnova kazenskega postopka

406. člen

Kazenski postopek, ki je končan s pravnomočnim sklepom ali s pravnomočno sodbo, se sme na zahtevo upravičenca obnoviti samo v primerih in ob pogojih, ki jih določa ta zakon.

407. člen

(1) Pravnomočna sodba se sme spremeniti tudi brez obnove kazenskega postopka:

1) če je bilo v dveh ali več sodbah zoper istega obsojenca pravnomočno izrečenih več kazni, pa niso bile uporabljene določbe o odmeri enotne kazni za dejanja v steku;

2) če je bila pri izreku enotne kazni po določbah o steku upoštevana kot določena (48. člen kazenskega zakonika Republike Slovenije) tudi kazen, ki je bila že zajeta v kazni, izrečeni po določbah o steku v kakšni prejšnji sodbi;

3) če se pravnomočna sodba, s katero je bila za več kaznivih dejanj izrečena enotna kazen, delno ne bi mogla izvršiti zaradi amnestije, pomilostitve ali iz drugih razlogov.

(2) V primeru iz 1. točke prejšnjega odstavka sodišče z novo sodbo spremeni prejšnje sodbe glede odločbe o kazni in izreče eno samo kazen. Za novo sodbo je pristojno sodišče prve stopnje, ki je sodilo v zadevi, v kateri je bila izrečena najstrožja vrsta kazni; pri kaznih iste vrste tisto sodišče, ki je izreklo najvišjo kazen; če so kazni enake, pa tisto sodišče, ki je zadnje izreklo kazen.

(3) V primeru iz 2. točke prvega odstavka tega člena spremeni svojo sodbo sodišče, ki je pri izreku enotne kazni napačno upoštevalo kazen, že zajeto v kakšni prejšnji sodbi.

(4) V primeru iz 3. točke prvega odstavka tega člena spremeni sodišče, ki je sodilo na prvi stopnji, prejšnjo sodbo glede kazni in izreče novo kazen ali pa določi, koliko od kazni, ki je bila izrečena s prejšnjo sodbo, je treba izvršiti.

(5) Novo sodbo izda sodišče na seji senata na predlog državnega tožilca, če je tekel postopek na njegovo zahtevo ali obsojenca po zaslišanju nasprotne stranke.

(6) Če so bile v primerih iz 1. in 2. točke prvega odstavka tega člena pri izreku kazni upoštewane tudi sodbe drugih sodišče, je treba overjen prepis nove pravnomočne sodbe poslati tudi tem sodiščem.

408. člen

(1) Če je bila s pravnomočnim sklepom zahteva za preiskavo zavrtna zato ker ni bilo zahteve upravičenega tožilca ali ker ni bilo potrebnega predloga oškodovanca ali dovoljenja državnega organa, ali ker so bile podane druge okoliščine, ki so začasno preprečevale pregon, ali če je bila iz enakega razloga obtožnica zavrtna, se postopek na zahtevo upravičenega tožilca nadaljuje, brž ko prenehajo vzroki, zaradi katerih je bil izdan tak sklep.

(2) Če je bila s pravnomočnim sklepom obtožnica zavrtna zaradi stvarne nepristojnosti sodišča, se postopek nadaljuje pred stvarno pristojnim sodiščem na zahtevo upravičenega tožilca.

409. člen

Če je bila s pravnomočnim sklepom zahteva za preiskavo zavrtna, zato ker ni bil podan utemeljen sum,

da je osumljenec oziroma obdolženec storil kaznivo dejanje, se sme na zahtevo upravičenega tožilca kazenski postopek znova uvesti, če se predložijo novi dokazi, na podlagi katerih se senat (šesti odstavek 25. člena) lahko prepriča, da so izpolnjeni pogoji za uvedbo kazenskega postopka.

410. člen

(1) Kazenski postopek, ki je končan s pravnomočno sodbo, se sme obnoviti samo v korist obsojenca. Postopek se obnovi:

1) če se dokaže, da temelji sodba na ponarejeni listini ali na krivi izpovedbi priče, izvedenca ali tolmača;

2) če se dokaže da je prišlo do sodbe zaradi kaznivega dejanja sodnika, sodnika porotnika ali osebe, ki je opravljala preiskovalna dejanja;

3) če se navedejo nova dejstva ali predložijo novi dokazi, ki utegnejo sami zase ali v zvezi s prejšnjimi dokazi povzročiti oprostitev tistega, ki je bil obsojen, ali pa njegovo obsodbo po milejšem kazenskem zakonu;

4) če je bil kdo za isto dejanje večkrat sojen ali če je bilo več oseb obsojenih zaradi istega dejanja, ki ga je mogla storiti samo ena oseba ali samo nekatere od njih;

5) če se v primeru obsodbe za nadaljevalno kaznivo dejanje ali za kakšno drugo kaznivo dejanje, ki obsega po zakonu več istovrstnih dejanj, navedejo nova dejstva ali predložijo novi dokazi, ki kažejo na to, da obsojenec ni storil dejanja, ki je obseženo s kaznivim dejanjem iz obsodbe, da pa bi to dejstvo bistveno vplivalo na odmero kazni.

(2) V primerih iz 1. in 2. točke prejšnjega odstavka se mora dokazati s pravnomočno sodbo, da so bile omenjene osebe spoznane za krive tistih kaznivih dejanj. Če se postopek zoper te osebe ne more izvesti, ker so umrle ali ker so podane okoliščine, ki izključujejo kazenski pregon, se smejo dejstva iz 1. in 2. točke prejšnjega odstavka dokazovati tudi z drugimi dokazi.

411. člen

(1) Obnovo kazenskega postopka smejo zahtevati stranke in zagovornik; po obsojenčevi smrti pa jo smejo zahtevati državni tožilec, če je tekel postopek na njegovo zahtevo in osebe iz drugega odstavka 367. člena tega zakona.

(2) Obnova kazenskega postopka se sme zahtevati tudi potem, ko je obsojenec kazen prestal, in ne glede na zastaranje, amnestijo ali pomilostitev.

(3) Če sodišče, ki bi bilo pristojno za odločitev o obnovi kazenskega postopka (412. člen), zve, da je podan kakšen razlog za obnovo kazenskega postopka, obvesti o tem obsojenca oziroma drugo osebo, ki je upravičena vložiti zahtevo.

412. člen

(1) O zahtevi za obnovo kazenskega postopka odloča senat (šesti odstavek 25. člena) sodišča, ki je v prejšnjem postopku sodilo na prvi stopnji.

(2) V zahtevi se mora navesti, iz katerega zakonskega razloga se zahteva obnova in s katerimi dokazi so podprta dejstva, na katera se zahteva opira. Če v zahtevi ni teh podatkov, zahteva sodišče od predlagatelja, naj jo v določenem roku dopolni.

(3) Pri odločanju o zahtevi v senatu ne more sodelovati sodnik, ki je sodeloval pri sodbi v prejšnjem postopku.

413. člen

(1) Sodišče zavrže zahtevo s sklepom, če ugotovi na podlagi same zahteve in spisov prejšnjega postopka, da

jo je podala neupravičena oseba; ali da ni zakonskih pogojev za obnovo postopka; ali da so bila dejstva in dokazi, na katere se zahteva opira, navedena že v kakšni prejšnji zahtevi za obnovo postopka, ki je bila s pravno-močnim sklepom sodišča zavržena; ali da dejstva in dokazi očitno niso taki, da bi se mogla na podlagi njih dovoliti obnova; ali da tisti, ki zahteva obnovo, ni ravnal po drugem odstavku prejšnjega člena.

(2) Če sodišče ne zavrže zahteve, vroči prepis zahteve nasprotni stranki, ki ima nato v osmih dneh pravico nanjo odgovoriti. Ko prispe sodišču odgovor na zahtevo ali ko preteče rok za odgovor, odredi predsednik senata, da se raziščejo dejstva in preskrbijo dokazi, na katere se sklicujeta zahteva in odgovor nanjo. Sodnik, ki opravlja poizvedbe, ravna po petem odstavku 178. člena tega zakona.

(3) Po opravljenih poizvedbah, v primerih ko gre za kazniva dejanja, za katera se storilec preganja po uradni dolžnosti, odredi predsednik senata, naj se spisi pošljejo državnemu tožilcu, ki jih mora brez odlašanja vrniti s svojim mnenjem.

414. člen

(1) Ko državni tožilec vrne spise, sme sodišče odrediti, naj se poizvedbe dopolnijo; sicer pa na podlagi uspeha poizvedb ugodi zahtevi in dovoli obnovo kazenskega postopka ali pa zahtevo zavrne.

(2) Če sodišče spozna, da so razlogi, zaradi katerih je dovolilo obnovo postopka, v korist tudi kateremu od soobtožencev, ki ni zahteval obnove postopka, ravna po uradni dolžnosti, kakor da bi jo bil zahteval tudi ta.

(3) V sklepu, s katerim dovoli obnovo kazenskega postopka, odloči sodišče, da se takoj razpiše nova glavna obravnava ali pa da se stvar vrne v stanje preiskave oziroma da se opravi preiskava, če je prej ni bilo.

(4) Če sodišče misli, da bo obsojenec glede na predložene dokaze v obnovljenem postopku obsojen na tako kazen, da bi moral biti po vstetju že prestane kazni izpuščen, da bo oproščen obtožbe ali da bo obtožba zoper njega zavržena, odredi, da se izvršitev sodbe odloži oziromačasno ustavi.

(5) Ko postane sklep, s katerim je dovoljena obnova kazenskega postopka, pravno-močen, se izvršitev kazni ustavi; vendar pa odredi sodišče pripor, če so podani razlogi iz 201. člena tega zakona.

415. člen

(1) Za novi postopek, ki teče na podlagi sklepa, s katerim je dovoljena obnova kazenskega postopka, veljajo iste določbe kakor za prvi postopek. V novem postopku sodišče ni vezano na sklepe prejšnjega postopka.

(2) Če se novi postopek ustavi do začetka glavne obravnave, razveljavi sodišče s sklepom o ustavitvi postopka tudi prejšnjo sodbo.

(3) Ko izda sodišče v novem postopku sodbo, izreče v njej, da se prejšnja sodba deloma ali v celoti razveljavi ali pa da ostane v veljavi. V kazen, ki jo določi z novo sodbo, vsteje obtožencu prestano kazen, če pa je bila obnova dovoljena samo za nekatera od dejanj, za katera je bil obtoženc obsojen, izreče novo enotno kazen po določbah kazenskega zakona.

(4) V novem postopku je sodišče vezano na prepoved, ki je predpisana v 385. členu tega zakona.

416. člen

Določbe tega poglavja o obnovi kazenskega postopka (členi 406 do 415) se smiselno uporabljajo tudi, kadar je vložena zahteva za spremembo pravno-močne sodne odločbe na podlagi odločbe ustavnega sodišča, s katero je bil razveljavljen ali odpravljen predpis, na podlagi kate-

rega je bila izdana pravno-močna obsodilna sodba, ali na podlagi odločbe Evropskega sodišča za človekove pravice, ki se nanaša na kakšen razlog za obnovo kazenskega postopka.

2. Izredna omilitev kazni

417. člen

Omilitev pravno-močno izrečene kazni je dovoljena, če se po pravno-močnosti sodbe pokažejo okoliščine, ki jih ni bilo, ko se je sodba izrekala, ali so bile, pa sodišče zanje ni vedelo, ki pa bi očitno pripeljale do milejše obsodbe.

418. člen

(1) Izredno omilitev kazni smejo zahtevati državni tožilec, če je tekel postopek na njegovo zahtevo, obsojenec in njegov zagovornik kakor tudi osebe, ki imajo pravico do pritožbe zoper sodbo v obtoženčovo korist (367. člen).

(2) Zahteva za izredno omilitev kazni ne zadrži izvršitve kazni.

419. člen

(1) O zahtevi za izredno omilitev kazni odloča vrhovno sodišče.

(2) Zahteva za izredno omilitev kazni se poda pri sodišču, ki je izdalo sodbo na prvi stopnji.

(3) Predsednik senata sodišča prve stopnje zavrže zahtevo, če jo poda nekdo, ki nima te pravice.

(4) Sodišče prve stopnje razišče, ali so podani razlogi za omilitev, nato pa pošlje po zaslišanju državnega tožilca, če je postopek tekel na njegovo zahtevo, spise s svojim obrazloženim predlogom vrhovnemu sodišču.

(5) Če gre za kaznivo dejanje, za katero je postopek tekel na zahtevo državnega tožilca, pošlje vrhovno sodišče, preden odloči o zahtevi za izredno omilitev kazni, spise državnemu tožilcu Republike Slovenije. Ta lahko poda sodišču svoj pisni predlog.

(6) Vrhovno sodišče zavrne zahtevo, če spozna, da niso izpolnjeni zakonski pogoji za izredno omilitev kazni. Če zahtevi ugodi, spremeni s sklepom pravno-močno sodbo glede odločbe o kazni.

3. Zahteva za varstvo zakonitosti

420. člen

(1) Zoper pravno-močno sodno odločbo in zoper sodni postopek, ki je tekel pred tako pravno-močno odločbo, se sme vložiti zahteva za varstvo zakonitosti v naslednjih primerih:

1) zaradi kršitve kazenskega zakona;

2) zaradi bistvene kršitve določb kazenskega postopka iz prvega odstavka 371. člena tega zakona;

3) zaradi drugih kršitev določb kazenskega postopka, če so te kršitve vplivale na zakonitost sodne odločbe.

(2) Zahteve za varstvo zakonitosti ni mogoče vložiti zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja in tudi ne zoper odločbo vrhovnega sodišča, s katero je bilo odločeno o zahtevi za varstvo zakonitosti.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena sme državni tožilec Republike Slovenije vložiti zahtevo za varstvo zakonitosti zaradi vsake kršitve zakona.

421. člen

(1) Zahtevo za varstvo zakonitosti smejo vložiti državni tožilec Republike Slovenije, obsojenec in zagovornik. Po obsojenčevi smrti pa jo smejo v njegovo korist vložiti osebe iz drugega odstavka 367. člena tega zakona.

(2) Državni tožilec Republike Slovenije sme vložiti zahtevo za varstvo zakonitosti tako v škodo, kakor tudi v korist obdolženca.

(3) Obsojenec, zagovornik in osebe iz drugega odstavka 367. člena tega zakona smejo vložiti zahtevo za varstvo zakonitosti v roku treh mesecev od dneva, ko je obsojenec prejel pravnomočno sodno odločbo. Če zoper odločbo sodišča prve stopnje ni bilo pritožbe, se ta rok šteje od pravnomočnosti te odločbe.

(4) Če je z odločbo Evropskega sodišča za človekove pravice ugotovljeno, da je bila s pravnomočno sodno odločbo v škodo obsojenca kršena človekova pravica ali temeljna svoboščina, se rok za vložitev zahteve za varstvo zakonitosti šteje od dneva vročitve odločbe Evropskega sodišča obsojencu.

(5) Ne glede na določbo drugega odstavka prejšnjega člena je mogoče zahtevo za varstvo zakonitosti iz prejšnjega odstavka vložiti tudi zoper odločbo vrhovnega sodišča.

422. člen

(1) Zahteva za varstvo zakonitosti se poda pri sodišču, ki je izdalo odločbo na prvi stopnji.

(2) Predsednik senata sodišča prve stopnje zavrže s sklepom zahtevo za varstvo zakonitosti, če je vložena zoper odločbo vrhovnega sodišča (drugi odstavek 420. člena), če jo je vložil nekdo, ki ni imel te pravice (prvi odstavek 421. člena), ali če je prepozna (tretji odstavek 421. člena). Zoper ta sklep je dovoljena pritožba na sodišče druge stopnje.

(3) Sodišče prve stopnje sme, glede na vsebino zahteve za varstvo zakonitosti odrediti, da se izvršitev pravnomočne sodne odločbe odloži ali prekine.

423. člen

(1) O zahtevi za varstvo zakonitosti odloča vrhovno sodišče na seji.

(2) Vrhovno sodišče s sklepom zavrže zahtevo za varstvo zakonitosti, če je ta nedovoljena ali prepozna (drugi odstavek prejšnjega člena), sicer pa izvod zahteve pošlje nasprotni stranki, ki lahko v petnajstih dneh od prejema zahteve nanjo odgovori. Državnemu tožilcu Republike Slovenije se zahteva za varstvo zakonitosti pošlje s spisi.

(3) Preden se zadeva predloži v odločanje, lahko preskrbi sodnik, ki je določen za poročevalca, po potrebi poročilo o zatrjevanih kršitvah zakona.

(4) Glede na vsebino zahteve lahko vrhovno sodišče odredi, da se izvršitev pravnomočne sodne odločbe odloži oziroma prekine.

424. člen

(1) Pri odločanju o zahtevi za varstvo zakonitosti se omeji sodišče samo na preizkus tistih kršitev zakona, na katere se sklicuje vložnik v svoji zahtevi.

(2) Če sodišče spozna, da so razlogi, zaradi katerih je izdalo odločbo v obsojenčevo korist, podani tudi v korist kakšnega drugega soobtoženca, glede katerega ni bila vložena zahteva za varstvo zakonitosti, ravna po uradni dolžnosti, kakor da bi bila taka zahteva vložena.

(3) Če je vložena zahteva za varstvo zakonitosti v obsojenčevo korist, je sodišče pri odločanju vezano na prepoved, ki je predpisana v 385. členu tega zakona.

425. člen

Vrhovno sodišče zavrže s sodbo zahtevo za varstvo zakonitosti kot neutemeljeno, če ugotovi, da ni podana kršitev zakona, na katero se sklicuje vložnik v svoji

zahtevi ali če je zahteva za varstvo zakonitosti vložena zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja.

426. člen

(1) Če vrhovno sodišče ugotovi, da je zahteva za varstvo zakonitosti utemeljena, izda sodbo, s katero glede na naravo kršitve: ali spremeni pravnomočno odločbo; ali v celoti ali delno razveljavi odločbo sodišča prve stopnje in višjega sodišča ali pa samo odločbo višjega sodišča in zadevo vrne v novo odločitev ali sojenje sodišču prve stopnje ali višjemu sodišču; ali pa se omeji samo na to, da ugotovi kršitev zakona.

(2) Če je zahteva za varstvo zakonitosti vložena v obdolženčevo škodo in vrhovno sodišče spozna, da je utemeljena, ugotovi le, da je bil zakon prekršen, ne da bi posegalo v pravnomočno odločbo.

(3) Če sodišče druge stopnje po določbah tega zakona ni imelo pravice odpraviti kršitev zakona, ki je bila storjena v odločbi sodišča prve stopnje ali v sodnem postopku pred njo, vrhovno sodišče pa spozna, da je zahteva utemeljena in da je treba za odpravo storjene kršitve razveljaviti ali spremeniti odločbo sodišča prve stopnje, razveljavi ali spremeni tudi odločbo sodišča druge stopnje, čeprav z njo ni bil prekršen zakon.

427. člen

Če nastane pri odločanju o zahtevi za varstvo zakonitosti precejšen dvom o resničnosti odločilnih dejstev, ki so bila ugotovljena v odločbi, zoper katero je zahteva vložena, razveljavi vrhovno sodišče s sodbo, s katero odloči o zahtevi za varstvo zakonitosti, to odločbo in odredi, da se opravi nova glavna obravnava pred istim ali drugim stvarno pristojnim sodiščem prve stopnje.

428. člen

(1) Če se pravnomočna sodba razveljavi in zadeva vrne v novo razsojo, se vzame za podlago prejšnja obtožnica ali tisti njen del, ki se nanaša na razveljavljeni del sodbe.

(2) Sodišče mora opraviti vsa procesna dejanja in pretresti vprašanja, na katera ga je opozorilo vrhovno sodišče.

(3) Pred sodiščem prve oziroma druge stopnje smejo stranke navesti nova dejstva in predložiti nove dokaze.

(4) Sodišče je pri izdaji nove odločbe vezano na prepoved, ki je predpisana v 385. členu tega zakona.

(5) Če se poleg odločbe nižjega sodišča razveljavi tudi odločba višjega sodišča, se pošlje zadeva nižjemu sodišču po višjem sodišču.

D. POSEBNE DOLOČBE ZA SKRAJŠANI POSTOPEK, ZA IZREKANJE SODNEGA OPOMINA IN ZA POSTOPEK PROTI MLADOLETNIKOM

XXV. poglavje

SKRAJŠANI POSTOPEK PRED OKRAJNIM SODIŠČEM

429. člen

V postopku pred okrajnim sodiščem se uporabljajo določbe 430. do 444. člena tega zakona, za vprašanja, ki niso urejena v teh določbah, pa smiselno druge določbe tega zakona.

430. člen

(1) Kazenski postopek se uvede na podlagi obtožnega predloga državnega tožilca oziroma oškodovanca kot tožilca ali na podlagi zasebne tožbe.

(2) Državni tožilec sme vložiti obtožni predlog tudi na podlagi same kazenske ovadbe.

(3) Obtožni predlog in zasebna tožba se vložita v toliko izvodih, kolikor jih je treba za sodišče in obdolženca.

431. člen

(1) Pred vložitvijo obtožnega predloga lahko državni tožilec predlaga sodniku posamezniku (sodnik), da opravi posamezna preiskovalna dejanja. Če se sodnik strinja z njegovim predlogom, opravi preiskovalna dejanja, nato pa pošlje vse spise državnemu tožilcu. Preiskovalna dejanja je treba opraviti kar se da hitro in kratko.

(2) Če se sodnik ne strinja s predlogom za preiskovalna dejanja, obvesti o tem državnega tožilca.

(3) Ko v primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena državni tožilec prejme spise oziroma obvestilo od sodnika, lahko odloči, da bo vložil obtožni predlog ali pa izda sklep, s katerim kazensko ovadbo zavrže.

432. člen

(1) Pripor se sme odrediti zoper tistega, za katerega je utemeljen sum, da je storil kaznivo dejanje:

1) če se skriva, če se ne da ugotoviti njegova istovetnost ali če so podane druge okoliščine, ki očitno kažejo na nevarnost, da bo sicer pobegnil;

2) če gre za kaznivo dejanje zoper javni red in mir, zoper spolno nedotakljivost ali za kaznivo dejanje s prvimi nasilja, za katera se sme izreči kazen zapora dveh let, pa posebne okoliščine opravičujejo bojazen, da bo obdolženec to kaznivo dejanje ponovil ali da bo storil kaznivo dejanje, s katerim grozi.

(2) Pred vložitvijo obtožnega predloga sme trajati pripor le toliko, kolikor je treba, da se opravijo preiskovalna dejanja, vendar ne več kot osem dni. O pritožbi zoper sklep o priporu odloča senat okrožnega sodišča (šesti odstavek 25. člena).

(3) Glede pripora od izročitve obtožnega predloga do konca glavne obravnave se smiselno uporabljajo določbe 207. člena tega zakona; pri tem mora sodnik vsakih mesec dni preizkusiti, ali so še dani razlogi za pripor.

(4) Če je obdolženec v priporu, mora sodišče postopati posebno hitro.

433. člen

Če poda kazensko ovadbo oškodovanec, pa državni tožilec v enem mesecu po prejemu ovadbe ne vložil obtožnega predloga in tudi ne obvesti oškodovanca, da je zavrgel ovadbo oziroma odložil kazenski pregon (162. člen), ima oškodovanec pravico, da kot tožilec začne pregon s tem, da poda sodišču obtožni predlog.

434. člen

(1) Obtožni predlog oziroma zasebna tožba mora obsegati: ime in priimek obdolženca z osebnimi podatki, kolikor so znani, opis kaznivega dejanja, sodišče, pred katerim naj se opravi glavna obravnava, predlog, kateri dokazi naj se izvedejo na glavni obravnavi, in predlog, da se obdolženec spozna za krivega in obsodi po zakonu.

(2) V obtožnem predlogu se sme predlagati, da se obdolženec pripre. Če je obdolženec že v priporu ali če je bil med preiskovalnimi dejanji v priporu, je treba v obtožnem predlogu navesti, koliko časa je bil priprt.

435. člen

(1) Ko sodišče prejme obtožni predlog ali zasebno tožbo, preizkusi sodnik najprej ali je sodišče pristojno in ali so dani pogoji, da se obtožni predlog oziroma zasebna tožba zavrže.

(2) Če sodnik ne izda nobenega od sklepov iz prejšnjega odstavka, odredi vročitev obtožnega akta obdolženecu in takoj razpiše glavno obravnavo. Če v enem mesecu ne določi glavne obravnave, obvesti o razlogih za to predstojnika sodišča. Predstojnik sodišča ukrene, kar je potrebno, da se glavna obravnava čim prej določi.

436. člen

(1) Če sodnik spozna, da je za sojenje krajevno pristojno drugo okrajno sodišče, odstopi po pravnomočnosti sklepa zadevo temu sodišču. Če pa spozna, da je za sojenje stvarno pristojno okrožno sodišče, odstopi zadevo v nadaljnji postopek pristojnemu državnemu tožilcu. Če državni tožilec misli, da je za sojenje stvarno pristojno sodišče, ki mu je poslalo zahtevo, zahteva odločitev senata okrožnega sodišča (šesti odstavek 25. člena).

(2) Ko je razpisana glavna obravnava, se sodišče po uradni dolžnosti ne more več izreči za krajevno nepristojno.

437. člen

(1) Sodnik zavrže obtožni predlog ali zasebno tožbo, če spozna, da je podan kakšen od razlogov za ustavitev postopka, ki so določeni v 1. do 3. točki prvega oziroma v drugem odstavku 277. člena tega zakona; če so bila opravljena preiskovalna dejanja, pa tudi iz razloga iz 4. točke prvega odstavka omenjenega člena.

(2) Sklep s kratko obrazložitvijo se vroči tožilcu in obdolženecu.

438. člen

Če ni pogojev za obvezno obrambo, se obdolženecu, ki po svojih gmotnih razmerah ne more plačati stroškov za obrambo, na njegovo zahtevo lahko postavi zagovornik po uradni dolžnosti, če je to v interesu pravičnosti. O zahtevi odloči sodnik.

439. člen

(1) Sodnik povabi na glavno obravnavo obdolženca in njegovega zagovornika, tožilca, oškodovanca in njihove zakonske zastopnike in pooblaščenca, priče, izvedence in tolmača; po potrebi pa preskrbi tudi predmete, ki naj se uporabijo kot dokaz na glavni obravnavi.

(2) Obdolženecu se v vabilu sporoči, da sme na glavno obravnavo priti z dokazi za svojo obrambo ali da lahko dokaze pravočasno sporoči sodišču, da bi se mogli preskrbeti za glavno obravnavo. V vabilu se obdolženec opozori, da se bo glavna obravnava opravila tudi v njegovi nenavzočnosti, če bodo za to podani zakonski pogoji (prvi odstavek 442. člena). Obdolženecu se v vabilom vred vroči tudi prepis obtožnega predloga oziroma zasebne tožbe, če mu obtožni akt ni bil poslan takoj po preizkusu (drugi odstavek 435. člena) in se pouči, da ima pravico vzeti si zagovornika, da pa, če obramba ni obvezna, glavna obravnava ne bo preložena, če zagovornik nanjo ne bi prišel ali če bi si obdolženec šele na njej vzel zagovornika.

(3) Vabilo se vroči obdolženecu tako, da mu ostane med vročitvijo vabila in glavno obravnavo zadosti časa za pripravo obrambe, najmanj pa trije dnevi. Z obdolženčevu privolitvijo se sme ta rok skrajšati.

440. člen

Glavna obravnava se opravi v kraju sodišča. V najhujših primerih, zlasti če je treba opraviti ogled ali če je to koristno za lažjo izvedbo dokaznega postopka, se sme z dovoljenjem predsednika sodišča odrediti glavna obravnava tudi v kraju, kjer je bilo kaznivo dejanje storjeno ali kjer naj se opravi ogled, če je ta kraj na območju tega sodišča.

441. člen

Ugovor krajevne nepristojnosti se sme podati le do začetka glavne obravnave.

442. člen

(1) Če obdolženec ne pride na glavno obravnavo kljub temu, da je bil v redu povabljen, sme sodnik odločiti, da se opravi glavna obravnava tudi v njegovi nenavzočnosti, s pogojem, da njegova navzočnost ni nujna in da je bil pred tem že zaslišan.

(2) Če na glavno obravnavo ne pride zagovornik, ki je bil v redu povabljen in ne obvesti sodišča, zakaj je zadržan, brž ko za to zve, ali če brez dovoljenja zapusti obravnavo ali če mu sodnik odredi nadaljnjo obrambo zaradi motenja reda, obramba pa ni obvezna, se glavna obravnava, če si obdolženec ne vzame takoj drugega zagovornika, opravi v nenavzočnosti zagovornika.

443. člen

(1) Glavna obravnava se začne z branjem obtožnega predloga ali zasebne tožbe, ki jo prebere tožilec. Začeta glavna obravnava se dokonča, če je mogoče, brez prekinitve.

(2) Po končani glavni obravnavi sodnik takoj izreče sodbo in jo razglasi z bistvenimi razlogi. Sodba mora biti izdelana pisno v osmih dneh od razglasitve.

(3) Zoper sodbo je dovoljena pritožba v osmih dneh od vročitve prepisa sodbe.

(4) Stranke in oškodovanec se lahko odpovedo pravici do pritožbe takoj po razglasitvi sodbe. V takem primeru se vroči stranki in oškodovancu prepis sodbe samo, če to zahtevata. Če so se obe stranki in oškodovanec po razglasitvi sodbe odpovedali pravici do pritožbe in če nihče od njih ni zahteval vročitve sodbe, ni potrebno, da bi pisno izdelana sodba vsebovala obrazložitev.

(5) Določbe 361. člena tega zakona se uporabljajo smiselno tudi glede odprave pripora potem, ko je izrečena sodba.

(6) Če izreče sodnik v sodbi kazen zopora, sme odrediti, da se obdolženec pripre oziroma da ostane v priporu, če so dani razlogi iz prvega odstavka 432. člena tega zakona. Pripor sme trajati v takem primeru do pravnomočnosti sodbe, vendar največ dotlej, dokler obdolžencu ne izteče kazen, ki jo je izreklo sodišče prve stopnje.

(7) Če sodnik med ali po končani glavni obravnavi spozna, da je za sojenje stvarno pristojno okrožno sodišče ali da je podan primer iz prvega odstavka 352. člena tega zakona, zavrže s sklepom obtožni akt.

444. člen

(1) Preden je razpisana glavna obravnava za kaznivo dejanje iz pristojnosti sodnika posameznika, za katero se storilec preganja na zasebno tožbo, lahko sodnik povabi zasebnega tožilca in obdolženca, naj prideta določenega dne sama na sodišče, da se vnaprej razjasni stvar, če misli, da bi bilo to smotno za hitrejši konec postopka. Obdolžencu se vroči z vabilom tudi prepis zasebne tožbe.

(2) Če ne pride do poravnave strank in umika zasebne tožbe, sprejme sodnik izjavo strank in jima naroči, naj predlagata dokaze, ki naj se preskrbijo.

(3) Če sodnik ne zavrže tožbe, ker je spoznal, da za to niso podani pogoji, odloči o tem, kateri dokazi naj se izvedejo na glavni obravnavi, in praviloma takoj razpiše glavno obravnavo ter to sporoči strankama.

(4) Če sodnik misli, da ni treba zbirati dokazov in da tudi ni drugih razlogov, da se posebej razpiše glavna obravnava, lahko takoj začne glavno obravnavo in po izvedbi dokazov, ki so pred sodiščem, odloči o zasebni tožbi. Na to je treba zasebnega tožilca in obdolženca v vabilu posebej opozoriti.

(5) Če zasebni tožilec na vabilo iz prvega odstavka tega člena ne pride, velja 58. člen tega zakona.

445. člen

(1) Kadar odloča sodišče druge stopnje o pritožbi zoper sodbo, ki jo je izdalo sodišče prve stopnje po skrajšanem postopku, obvesti stranki o seji svojega senata samo, če predsednik senata ali senat spozna, da bi bila navzočnost strank koristna za razjasnitev stvari.

(2) Če gre za kaznivo dejanje, za katero teče postopek na zahtevo državnega tožilca, pošlje predsednik senata pred sejo senata spise državnemu tožilcu, ki lahko da svoj pisni predlog.

XXVI. poglavje

POSEBNE DOLOČBE O IZREKANJU SODNEGA OPOMINA

446. člen

(1) Sodni opomin se izreče s sklepom.

(2) Če ni v tem poglavju določeno kaj drugega, se uporabljajo tiste določbe tega zakona, ki se nanašajo na sodbo, s katero je obdolženec spoznan za krivega, smiselno tudi za sklep o sodnem opominu.

447. člen

(1) Sklep o sodnem opominu se razglasi takoj po končani glavni obravnavi z bistvenimi razlogi. Za odpoved pravici do pritožbe in za pisno izdelavo sklepa se smiselno uporablja četrti odstavek 443. člena tega zakona.

(2) V izreku sklepa o sodnem opominu navede sodišče poleg osebnih podatkov o obdolžencu samo, da se obdolžencu izreka sodni opomin za dejanje, ki je predmet obtožbe, in zakonsko označbo kaznivega dejanja. Izrek sklepa o sodnem opominu mora obsegati tudi potrebne podatke iz 5. in 7. točke prvega odstavka 359. člena tega zakona.

(3) V obrazložitvi sklepa navede sodišče razloge, p katerih se je ravnalo pri izreku sodnega opomina.

448. člen

(1) Sklep o sodnem opominu se sme izpodbijati iz razlogov, ki so naštetih v 1., 2. in 3. točki 370. člena tega zakona, in zaradi tega, ker niso bile podane okoliščine, ki bi bile opravičevalne izrek sodnega opomina.

(2) Če obsega sklep o sodnem opominu odločbo varnostnih ukrepov, o odvzemu premoženjske koristi, stroških kazenskega postopka ali o premoženjskopravni zahtevku, se sme izpodbijati taka odločba iz razloga, da sodišče ni pravilno uporabilo varnostnega ukrepa ali oc vzema premoženjske koristi oziroma da je odločilo stroških kazenskega postopka ali o premoženjskopravni zahtevku v nasprotju z določbami zakona.

449. člen

Poleg kršitev, ki so navedene v 1. do 4. točki 372. člena tega zakona, je podana kršitev kazenskega zakona tudi v primeru, ko se izreče sodni opomin, če je sodišče z odločbo o sodnem opominu, o varnostnem ukrepu ali o odvzemu premoženjske koristi prekoračilo pravice, ki jih ima po zakonu.

450. člen

(1) Če se je zoper sklep o sodnem opominu pritožil ožilec v obdolženčevo škodo, sme sodišče druge stopnje zreči sodbo, s katero spozna obdolženca za krivega in ga obsodi na kazen ali s katero izreče pogojno obsodbo, če spozna, da je sodišče prve stopnje pravilno ugotovilo odločilna dejstva, da pa prihaja ob pravilni uporabi zakona v poštev izrek kazni.

(2) Na čigarkoli pritožbo zoper sklep o sodnem opominu sme sodišče druge stopnje izdati sklep o zavrnitvi obtožnice oziroma obtožnega predloga ali izdati sodbo, s katero zavrne obtožbo ali obdolženca oprosti obtožbe, če spozna, da je sodišče prve stopnje pravilno ugotovilo odločilna dejstva, da pa prihaja ob pravilni uporabi zakona v poštev ena od teh odločb.

(3) Kadar so podani pogoji iz 391. člena tega zakona, zda sodišče druge stopnje sklep, s katerim zavrne pritožbo kot neutemeljeno in potrdi sklep sodišča prve stopnje o sodnem opominu.

XXVII. poglavje

POSTOPEK PROTI MLADOLETNIKOM

1. Splošne določbe

451. člen

(1) Določbe tega poglavja se uporabljajo v postopku proti osebam, ki so storile kaznivo dejanje kot mladoletniki, pa ob uvedbi postopka oziroma ob sojenju še niso stare enaindvajset let. Druge določbe tega zakona se uporabljajo, če niso v nasprotju z določbami tega poglavja.

(2) Členi 453 do 455, 458 do 461, 469., 471., prvi in drugi odstavek 473. člena in 481. člen tega zakona se uporabljajo v postopku proti mlajšemu polnoletnemu, če se do začetka glavne obravnave ugotovi, da prihaja glede njega v poštev izrek vzgojnega ukrepa po 94. členu kazenskega zakonika Republike Slovenije, in če takrat še ni star enaindvajset let.

452. člen

Če se med postopkom ugotovi, da mladoletnik ob izvedbi kaznivega dejanja še ni bil star štirinajst let, se kazenski postopek ustavi in o tem obvesti organ socialnega varstva.

453. člen

(1) Mladoletnik ne sme biti sojen v nenavzočnosti.

(2) Pri procesnih dejanjih, pri katerih je mladoletnik navzoč, zlasti pa pri njegovem zaslišanju, morajo organi, ki sodelujejo v postopku, ravnati obzirno in upoštevati mladoletnikovo duševno razvitost, občutljivost in osebne lastnosti, da ne bi kazenski postopek škodljivo vplival na njegov razvoj.

(3) Hkrati morajo ti organi s primernimi ukrepi preprečevati vsako nedisciplinirano obnašanje mladoletnika.

454. člen

(1) Mladoletnik sme imeti zagovornika od začetka pripravljalnega postopka.

(2) Mladoletnik mora imeti zagovornika od začetka pripravljalnega postopka, če teče proti njemu postopek za kaznivo dejanje, za katero je predpisana kazen zapora nad tri leta; za druga kazniva dejanja, za katera je predpisana milejša kazen, pa mora imeti zagovornika, če sodnik za mladoletnike spozna, da mu je potreben.

(3) Če si v primerih iz prejšnjega odstavka ne vzame zagovornika sam mladoletnik ali mu ga ne vzamejo njegov zakoniti zastopnik ali sorodniki, mu ga postavi sodnik za mladoletnike po uradni dolžnosti.

455. člen

Nihče ne more biti oproščen dolžnosti pričevanja o okoliščinah, ki so potrebne za presojo mladoletnikove duševne razvitosti ter za spoznanje njegove osebnosti in razmer, v katerih živi (469. člen).

456. člen

(1) Če je mladoletnik sodeloval pri kaznivem dejanju skupaj s polnoletnimi, se postopek proti njemu izloči in opravi po določbah tega poglavja.

(2) Postopek proti mladoletniku se sme združiti s postopkom zoper polnoletne in opraviti po splošnih določbah tega zakona samo, če je združitev postopka nujna za vsestransko razjasnitev stvari. Sklep o tem izda senat za mladoletnike pristojnega sodišča na obrazložen predlog državnega tožilca. Zoper tak sklep ni pritožbe.

(3) Če se opravi enoten postopek za mladoletnika in polnoletne storilce, se glede mladoletnika vselej uporabijo določbe členov: 453 do 455, 458 do 461, 469., 471., prvi in drugi odstavek 473. člena in 480. člen, kadar se na glavni obravnavi razjasnjujejo vprašanja, ki se nanašajo na mladoletnika, ter določbe členov 481., 487. in 488. člen tega zakona, druge določbe tega poglavja pa, če njihova uporaba ni v nasprotju z združenim postopkom.

457. člen

Če je kdo storil neko kaznivo dejanje kot mladoleten, drugo pa kot polnoleten, se opravi enoten postopek po 32. členu tega zakona pred senatom, ki sodi polnoletne.

458. člen

(1) V postopku proti mladoletnikom ima organ socialnega varstva poleg pravic, ki so mu izrecno dane v tem poglavju, tudi pravico seznaniti se s potekom postopka, dajati med postopkom predloge in opozarjati na dejstva in dokaze, ki so pomembni za pravilno odločbo.

(2) Kadar državni tožilec zahteva uvedbo postopka proti mladoletniku, mora to vselej sporočiti pristojnemu organu socialnega varstva.

459. člen

(1) Mladoletnika vabi sodišče po starših oziroma po zakonskem zastopniku, razen če to ni mogoče, ker je treba hitro ravnati, ali zaradi drugih okoliščin.

(2) Za vročanje odločb in drugih pisanj se uporabljajo smiselno določbe 120. člena tega zakona; pri tem se mladoletniku ne smejo vročati pisanja na ta način, da bi se pritrdila na sodno desko in tudi ne uporabiti drugi odstavek 116. člena tega zakona.

460. člen

(1) Brez dovoljenja sodišča se ne sme objaviti potek kazenskega postopka proti mladoletniku in tudi ne odločba, ki je bila v njem izdana.

(2) Objaviti se sme samo tisti del postopka oziroma samo tisti del odločbe, ki ga je sodišče dovolilo objaviti, vendar pa se niti v tem primeru ne sme objaviti mladoletnikovo ime in ne drugi podatki, iz katerih bi se dalo sklepati, za katerega mladoletnika gre.

461. člen

Organi, ki sodelujejo v postopku proti mladoletniku, in drugi organi in zavodi, od katerih so zahtevana sporočila, poročila ali mnenja, morajo postopati kar se da hitro, da se postopek čim prej konča.

2. Sestava sodišča

462. člen

(1) Pri okrožnih, višjih in vrhovnem sodišču so senati za mladoletnike. Pri okrožnih sodiščih je po en ali več sodnikov za mladoletnike.

(2) Senat za mladoletnike pri sodiščih prve stopnje sestavljajo sodnik za mladoletnike in dva sodnika porotnika. Sodnik za mladoletnike je predsednik senata.

(3) Pri sodiščih druge stopnje in pri vrhovnem sodišču se določijo z razporedom dela senati za mladoletnike, ki jih sestavljajo trije sodniki.

(4) Sodniki porotniki se volijo izmed profesorjev, učiteljev, vzgojiteljev in drugih oseb, ki imajo izkušnje z vzgojo mladoletnikov.

(5) Senati za mladoletnike iz tretjega odstavka tega člena odločajo o pritožbah in v drugih primerih, ki so določeni v tem zakonu.

(6) Sodnik za mladoletnike sodišča prve stopnje opravlja pripravljalni postopek in druge zadeve v postopku proti mladoletnikom.

463. člen

Sodišče, ki je pristojno za odločanje na drugi stopnji, odloča o pritožbah zoper odločbe senata za mladoletnike sodišča prve stopnje in o pritožbah zoper sklepe državnega tožilca in sodnika za mladoletnike v primerih, ki so določeni v tem zakonu, kot tudi v primerih, ko je v tem zakonu določeno, da odloča senat za mladoletnike višjega sodišča.

464. člen

Za postopek proti mladoletniku je krajevno pristojno praviloma sodišče njegovega stalnega prebivališča; če mladoletnik nima stalnega prebivališča ali če ni znano, pa sodišče, ki je pristojno za njegovo začasno prebivališče. Postopek se sme izvesti pred sodiščem, pristojnim za začasno prebivališče mladoletnika, ki ima stalno prebivališče, ali pred sodiščem, pristojnim za kraj storitve kaznivega dejanja, če je očitno, da se bo pri tem sodišču lažje izvedel.

3. Uvedba postopka

465. člen

(1) Kazenski postopek proti mladoletniku se uvede za vsa kazniva dejanja samo na zahtevo državnega tožilca.

(2) Postopek za kazniva dejanja, za katera se storilec preganja po predlogu ali na zasebno tožbo, se sme uvesti, če predlaga oškodovanec uvedbo postopka pri pristojnem državnem tožilcu v roku, ki ga določa 52. člen tega zakona.

(3) Če državni tožilec ne zahteva uvedbe postopka proti mladoletniku, obvesti o tem oškodovanca. Oškodovanec ne more prevzeti postopka oziroma ne more vložiti pri sodišču zasebne tožbe, pač pa lahko zahteva v osmih dneh, ko prejme sporočilo državnega tožilca, naj senat za mladoletnike pristojnega sodišča uvede postopek.

466. člen

(1) Kadar gre za kaznivo dejanje, za katero je predpisana kazen zapora do treh let ali denarna kazen, lahko državni tožilec odloči, da ne bo zahteval uvedbe kazenskega postopka, čeprav so dokazi, da je mladoletnik storil kaznivo dejanje, če glede na naravo kaznivega dejanja in okoliščine, v katerih je bilo storjeno, ter glede na mladoletnikovo prejšnje življenje in njegove osebne lastnosti spozna, da postopek proti njemu ne bi bil smotrni. Za ugotovitev teh okoliščin lahko zahteva državni tožilec sporočila od mladoletnikovih staršev oziroma skrbnika ter od drugih oseb in ustanov; če je potrebno, pa lahko pokliče te osebe in tudi mladoletnika na državno tožilstvo, da zve take okoliščine neposredno od njih. Prav tako lahko zahteva mnenje o smotrnosti postopka proti mladoletniku tudi od organa socialnega varstva.

(2) Kadar je izvrševanje kazni ali vzgojnega ukrepa v teku, sme državni tožilec odločiti, da ne bo zahteval uvedbe kazenskega postopka za drugo mladoletnikovo kaznivo dejanje, če glede na težo tega kaznivega dejanja ter glede na kazen oziroma vzgojni ukrep, ki se izvršuje, postopek in izrek kazenske sankcije zanj ne bi imela smisla.

(3) Če državni tožilec v primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena spozna, da uvedba postopka proti mladoletniku ne bi dosegla svojega namena, obvesti o tem organ socialnega varstva in oškodovanca ter jima sporoči razloge; oškodovanec lahko v osmih dneh zahteva od senata za mladoletnike, naj uvede postopek.

467. člen

(1) V primerih iz tretjega odstavka 465. člena in iz tretjega odstavka prejšnjega člena odloči senat za mladoletnike na seji, ko dobi spise od državnega tožilca.

(2) Senat za mladoletnike lahko odloči, naj se postopek proti mladoletniku ne uvede ali pa naj se uvede pred sodnikom za mladoletnike. Zoper sklep senata za mladoletnike ni pritožbe.

(3) Če senat odloči, naj se uvede proti mladoletniku postopek pred sodnikom za mladoletnike, se lahko državni tožilec tega postopka udeležuje in ima vse pravice, ki mu gredo v postopku po tem zakonu.

4. Pripravljalni postopek

468. člen

(1) Uvedbo pripravljalnega postopka zahteva državni tožilec pri sodniku za mladoletnike pristojnega sodišča. Če se sodnik za mladoletnike s tem ne strinja, zahteva, naj o tem odloči senat za mladoletnike višjega sodišča.

(2) Sodnik za mladoletnike lahko prepusti organu za notranje zadeve, naj na način, ki je predpisan v tem zakonu, izvrši odredbo o hišni preiskavi ali o zasegu predmetov.

469. člen

(1) V pripravljalnem postopku proti mladoletniku je treba poleg dejstev, ki se nanašajo na kaznivo dejanje, zlasti ugotoviti mladoletnikovo starost in okoliščine, ki so potrebne za presojo njegove duševne razvitosti, ter preučiti okolje in razmere, v katerih mladoletnik živi, in druge okoliščine, ki se tičejo njegove osebnosti.

(2) Da se ugotove te okoliščine, je treba zasllišati mladoletnikove starše, njegovega skrbnika in druge, ki lahko dajo o njih potrebne podatke. O teh okoliščinah se zahteva po potrebi poročilo organa socialnega varstva; če je bil pri mladoletniku uporabljen vzgojni ukrep, pa poročilo o tem.

(3) Podatke o mladoletnikovi osebnosti zbira sodnik za mladoletnike. Zahteva pa lahko, naj te podatke zbere določen strokovni delavec (socialni delavec, defektolog in drugi), če je tak pri sodišču; lahko pa prepusti to tudi organu socialnega varstva.

(4) Kadar je za ugotovitev mladoletnikovega zdravstvenega stanja, njegove duševne razvitosti, psihičnih lastnosti ali nagnjenj potrebno, da ga pregledajo izvedenci, se določijo za tak pregled zdravniki, psihologi in pedagogi. Tak pregled mladoletnika se lahko opravi v zdravstvenem ali v kakšnem drugem zavodu.

470. člen

(1) Sodnik za mladoletnike sam določi, kako bo opravil posamezna dejanja; pri tem se mora ravnati po določbah tega zakona v taki meri, da so zavarovane pravice obdolženca do obrambe, pravice oškodovanca in zbiranje dokazov, ki so potrebni za odločitev.

(2) Pri dejanjih v pripravljalnem postopku smeta biti navzoča državni tožilec in zagovornik. Kadar je potrebno, se zaslišanje mladoletne osebe opravi s pomočjo pedagoga ali druge strokovne osebe. Sodnik za mladoletnike lahko dovoli, da so pri dejanju v pripravljalnem postopku navzoči predstavnik organa socialnega varstva ter mladoletnikovi starši oziroma skrbnik. Kadar so te osebe navzoče pri omenjenih dejanjih, lahko dajejo predloge in postavljajo vprašanje tistemu, ki se zaslišuje.

471. člen

(1) Sodnik za mladoletnike sme odrediti, naj se mladoletnik med pripravljalnim postopkom odda v prehodni dom, v vzgojni ali kakšen podoben zavod, postavi pod nadzorstvo organa socialnega varstva ali izroči drugi družini, če je to potrebno, da se izloči iz okolja, v katerem je živel, ali da se mu zagotovi pomoč, varstvo ali nastanitev.

(2) Stroški za mladoletnikovo nastanitev se izplačajo naprej iz proračunskih sredstev in spadajo med stroške kazenskega postopka.

472. člen

(1) Izjemoma sme sodnik za mladoletnike odrediti, naj se mladoletnik pripre, če so za to podani razlogi iz prvega ali drugega odstavka 201. člena tega zakona.

(2) Po sklepu o priporu, ki ga je izdal sodnik za mladoletnike, sme trajati pripor najdalj en mesec. Senat za mladoletnike istega sodišča sme iz opravičenih razlogov podaljšati pripor največ še za dva meseca.

473. člen

(1) Mladoletnik mora biti priprt praviloma ločeno od polnoletnih.

(2) Sodnik za mladoletnike sme odrediti, naj bo mladoletnik priprt skupaj s polnoletnimi, če bi mladoletnikova osamitev predolgo trajala, podana pa je možnost, da je mladoletnik v priporu skupaj s polnoletnim, ki nanj ne bo škodljivo vplival.

(3) Sodnik za mladoletnike ima nasproti priprtim mladoletnikom enake pravice, kot jih ima po tem zakonu preiskovalni sodnik glede pripornikov.

474. člen

(1) Ko preizkusi vse okoliščine, ki se nanašajo na kaznivo dejanje in na mladoletnikovo osebnost, pošlje sodnik za mladoletnike spise pristojnemu državnemu tožilcu; ta lahko v osmih dneh zahteva, naj se pripravljalni postopek dopolni, ali poda senatu za mladoletnike obrazložen predlog za kaznovanje oziroma za vzgojni ukrep.

(2) Predlog državnega tožilca mora obsegati: ime in priimek mladoletnika, njegovo starost, opis dejanja, dokaže, iz katerih izhaja, da je mladoletnik storil kaznivo dejanje, obrazložitev, ki mora navajati oceno mladoletnikove duševne razvitosti, in predlog, naj se mladoletnik kaznuje oziroma zanj uporabi vzgojni ukrep.

475. člen

(1) Če državni tožilec med pripravljalnim postopkom spozna, da ni podlage za postopek proti mladoletniku ali da je podan kakšen razlog iz prvega ali drugega odstavka 466. člena tega zakona, predlaga sodniku za mladoletnike, naj ustavi postopek. O predlogu za ustavitev postopka obvesti državni tožilec tudi organ socialnega varstva.

(2) Če se sodnik za mladoletnike ne strinja s predlogom državnega tožilca, zahteva o tem odločitev senata za mladoletnike višjega sodišča.

(3) Tretji odstavek 467. člena tega zakona velja tudi, kadar senat za mladoletnike ne ugodi predlogu državnega tožilca naj se ustavi postopek.

476. člen

Kadar državni tožilec v primerih iz 467. in 475. člena tega zakona ni sodeloval v postopku proti mladoletniku, predloži sodnik za mladoletnike po končanem pripravljalnem postopku zadevo senatu za mladoletnike v sojenje.

477. člen

Sodnik za mladoletnike mora poročati predsedniku sodišča vsak mesec, katere mladoletniške zadeve še niso končane in zakaj v posameznih zadevah postopek še teče. Predsednik sodišča ukrene, kar je potrebno, da se postopek pospeši.

5. Postopek pred senatom za mladoletnike

478. člen

(1) Sodnik za mladoletnike razpiše sejo senata ali glavno obravnavo, ko prejme predlog državnega tožilca, kakor tudi v primeru, če teče postopek proti mladoletniku brez predloga državnega tožilca.

(2) Če teče postopek proti mladoletniku brez predloga državnega tožilca, razloži sodnik za mladoletnike na začetku seje oziroma glavne obravnave, katerega kaznivega dejanja je mladoletnik obdolžen.

(3) Kazni in zavodski ukrepi se smejo izreči mladoletniku samo po glavni obravnavi. Drugi vzgojni ukrepi se mu smejo izreči tudi na seji senata.

(4) Na seji senata se lahko odloči, naj se opravi glavna obravnavo.

(5) O seji senata se obvestijo državni tožilec, zagovornik in predstavnik organa socialnega varstva, ki so lahko na njej navzoči; če je potrebno, pa tudi mladoletnik in njegovi starši oziroma skrbnik.

(6) Sodnik za mladoletnike sporoči mladoletniku vzgojni ukrep, ki mu je bil izrečen na seji senata.

479. člen

(1) Kadar odloča senat za mladoletnike na podlagi glavne obravnave, se uporabljajo smiselno določbe tega zakona o pripravah za glavno obravnavo, o vodstvu glavne obravnave, o preložitvi in prekinitvi glavne obravnave, o zapisniku in o poteku glavne obravnave; sodišče pa na ta pravila ni vezano, če spozna, da v posameznem primeru njihova uporaba ne bi bila smotrna.

(2) Poleg oseb, ki so našteje v 288. členu tega zakona, se povabijo na glavno obravnavo mladoletnikovi starši oziroma skrbnik in organ socialnega varstva. Če

starši, skrbnik ali predstavnik organa socialnega varstva ne pridejo, to ni ovira, da sodišče ne bi opravilo glavne obravnave.

(3) Poleg mladoletnika mora biti navzoč na glavni obravnavi državni tožilec, če je podal predlog po 474. členu tega zakona, v primeru obvezne obrambe pa tudi zagovornik.

(4) Določbe tega zakona o spremembi in razširitvi obtožbe veljajo tudi v postopku proti mladoletniku; senat za mladoletnike pa je tudi brez predloga državnega tožilca upravičen izdati odločbo na podlagi dejanskega stanja, ki se je na glavni obravnavi spremenilo.

480. člen

(1) Kadar se sodi mladoletnik, se javnost vselej izključi.

(2) Senat sme dovoliti, da so na glavni obravnavi navzoče osebe, ki se ukvarjajo z varstvom in vzgojo mladoletnikov ali z zatiranjem mladoletniške kriminalitete, ter znanstveni delavci.

(3) Med glavno obravnavo sme senat odrediti, naj se odstranijo z zasedanja vse ali posamezne osebe, izvzemši državnega tožilca, zagovornika in predstavnika organa socialnega varstva.

(4) Senat sme odrediti, naj se mladoletnik med izvedbo posameznih dokazov ali med govori strank odstrani z zasedanja.

481. člen

Med postopkom pred sodiščem sme sodnik za mladoletnike ali senat za mladoletnike odločiti o začasni nastanitvi mladoletnika (471. člen), sme pa tudi razveljaviti poprejšnjo odločbo o tem.

482. člen

(1) Sodnik za mladoletnike mora razpisati glavno obravnavo ali sejo senata v osmih dneh od dneva, ko prejme predlog državnega tožilca ali ko je končan pripravljalni postopek (476. člen) oziroma ko je bilo na seji senata sklenjeno, naj se opravi glavna obravnava. Za vsako podaljšanje tega roka mora imeti sodnik za mladoletnike odobritev predsednika sodišča.

(2) Glavna obravnava se preloži ali prekine samo izjemoma. Vsako preložitve ali prekinitve mora sodnik za mladoletnike sporočiti predsedniku sodišča in mu pojasniti razloge za to.

(3) Sodnik za mladoletnike mora v treh dneh po razglasitvi izdelati pisno sodbo oziroma pisni sklep.

483. člen

(1) Senat za mladoletnike ni vezan na predlog državnega tožilca pri odločanju o tem, ali naj mladoletniku izreče kazen ali pa uporabi zanj vzgojni ukrep. Če pa teče postopek proti mladoletniku brez predloga državnega tožilca ali če državni tožilec umakne predlog, mu senat ne sme izreči kazni, temveč samo vzgojni ukrep.

(2) Senat ustavi s sklepom postopek v primerih, v katerih izda sodišče po 2., 3. ali 4. točki 357. člena tega zakona sodbo, s katero obtožbo zavrne ali s katero obtožbenca oprosti obtožbe (358. člen) kakor tudi, kadar spozna, da ne bi bilo smotno izreči mladoletniku niti kazni niti vzgojnega ukrepa.

(3) Senat izda sklep tudi, če izreče mladoletniku vzgojni ukrep. V izreku takega sklepa navede samo, kateri ukrep mu izreka, ne izreče pa, da je mladoletnik kriv za kaznivo dejanje, katerega je bil obdolžen. V obrazložitvi sklepa opiše dejanje in navede okoliščine, ki upravičujejo izrečeni vzgojni ukrep.

(4) Sodba, s katero se izreče mladoletniku kazen, mora biti izdana v obliki, določeni v 359. členu tega zakona.

484. člen

(1) Sodišče sme obsoditi mladoletnika na plačilo stroškov kazenskega postopka in na izpolnitev premoženjskopравnih zahtevkov, če mu je izreklo kazen. Če pa mu je izreklo vzgojni ukrep, obremenjujejo stroški postopka proračun, oškodovanec pa se s premoženjskopравnim zahtevkom napoti na pravdo.

(2) Če ima mladoletnik lastne dohodke ali premoženje, se mu lahko naloži plačilo stroškov kazenskega postopka in izpolnitev premoženjsko pravnega zahtevka, tudi če se mu izreče le vzgojni ukrep.

6. Pravna sredstva

485. člen

(1) Zoper sodbo, s katero je mladoletniku izrečena kazen, zoper sklep, s katerim je mladoletniku izrečen vzgojni ukrep, in zoper sklep, s katerim je postopek ustavljen (drugi odstavek 483. člena), se lahko pritožijo vsi, ki imajo pravico do pritožbe zoper sodbo (367. člen), in sicer v osmih dneh po prejemu sodbe oziroma sklepa.

(2) Zagovornik, državni tožilec, zakonec, krvni sorodnik v ravni vrsti, posvojitelj, skrbnik, brat, sestra in rejnik se smejo pritožiti v mladoletnikovo korist tudi proti njegovi volji.

(3) Pritožba zoper sklep, s katerim je mladoletniku izrečen vzgojni ukrep, ki se prestaja v zavodu, zadrži njegovo izvršitev, če sodišče v soglasju s mladoletnikovimi starši in po zaslišanju mladoletnika ne odloči drugače.

(4) Na sejo senata sodišča druge stopnje (378. člen) povabi sodišče mladoletnika samo, če predsednik senata ali senat spozna, da bi bila njegova navzočnost koristna.

486. člen

(1) Senat sodišča druge stopnje sme spremeniti odločbo sodišča prve stopnje in izreči mladoletniku hujši ukrep, samo če je tako predlagano v pritožbi.

(2) Če z odločbo sodišča prve stopnje ni bila izrečena kazen mladoletniškega zavora, denarna kazen ali zavodski ukrep, sme senat sodišča druge stopnje izreči to kazen oziroma ta ukrep samo, če opravi obravnavo. Daljši mladoletniški zapor, višjo denarno kazen ali hujši zavodski ukrep od onega, ki je bil izrečen z odločbo sodišča prve stopnje, sme izreči senat sodišča druge stopnje tudi na seji.

487. člen

Zahteva za varstvo zakonitosti se sme vložiti takó v primeru, če je bil s sodno odločbo prekršen zakon, kakor tudi v primeru, če je bila za mladoletnika nepravilno uporabljena kazen ali kakšen vzgojni ukrep.

488. člen

Določbe o obnovi kazenskega postopka, dokončane s pravnomočno sodbo, se uporabljajo smiselno tudi za obnovo postopka, končanega s pravnomočnim sklepom o uporabi vzgojnega ukrepa.

7. Nadzorstvo sodišča nad izvajanjem ukrepov

489. člen

(1) Uprava zavoda, v katerem se izvršuje vzgojni ukrep proti mladoletniku, mora vsakih šest mesecev poročati sodišču, ki je izreklo vzgojni ukrep, o mladoletni-

kovem obnašanju. Sodnik za mladoletnike tega sodišča lahko tudi sam obiskuje mladoletnike v zavodu.

(2) Sodnik za mladoletnike si sme po organu socialnega varstva preskrbeti obvestila o izvrševanju drugih vzgojnih ukrepov, sme pa odrediti tudi, naj to opravi določen strokovni delavec (socialni delavec, defektolog in drugi), če je tak pri sodišču. Organ socialnega varstva mora najmanj vsakih šest mesecev poročati sodišču, ki je izreklo vzgojni ukrep o poteku izvajanja izrečenega vzgojnega ukrepa.

8. Ustavitev izvrševanja in sprememba odločbe o vzgojnih ukrepih

490. člen

(1) Kadar so izpolnjeni pogoji, ki jih določa zakon za spremembo odločbe o izrečenem vzgojnem ukrepu, odloči o tem sodišče, ki je na prvi stopnji izdalo sklep o vzgojnem ukrepu, če samo spozna, da je to potrebno, ali če to predlaga državni tožilec, upravnik zavoda ali organ socialnega varstva, ki mu je zaupano nadzorstvo nad mladoletnikom.

(2) Preden sodišče izda odločbo, zasliši državnega tožilca, mladoletnika, njegovega roditelja ali skrbnika ali druge osebe, poleg tega pa zahteva potrebna poročila od zavoda, v katerem mladoletnik prestaja zavodski ukrep, od organa socialnega varstva ali od drugih organov in ustanov.

(3) Po prvem in drugem odstavku tega člena ravna sodišče tudi, kadar odloča o ustavitvi izvrševanja vzgojnega ukrepa.

(4) O ustavitvi ali spremembi vzgojnega ukrepa odloča senat za mladoletnike.

TRETJI DEL

POSEBNI POSTOPKI

XXVIII. poglavje

POSTOPEK ZA UPORABO VARNOSTNIH UKREPOV, ZA ODVZEM PREMOŽENJSKE KORISTI IN ZA PREKLIC POGOJNE OBSODBE

491. člen

(1) Če je obdolženec storil kaznivo dejanje v neprištevnem stanju, predlaga državni tožilec sodišču, naj izreče obvezno psihiatrično zdravljenje in varstvo takega storilca v zdravstvenem zavodu oziroma obvezno psihiatrično zdravljenje storilca na prostosti, če so za tak varnostni ukrep podani pogoji, ki so določeni v 64. in 65. členu kazenskega zakonika Republike Slovenije.

(2) Obdolženec, zoper katerega je odrejen pripor, se med postopkom za uporabo varnostnega ukrepa namesti v ustrezen zdravstveni zavod.

(3) Ko je podan predlog iz prvega odstavka tega člena, mora obdolženec imeti zagovornika.

492. člen

(1) O varnostnem ukrepu obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu ali obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti odloči po glavni obravnavi sodišče, ki je pristojno za sojenje na prvi stopnji.

(2) Poleg oseb, ki morajo biti povabljene na glavno obravnavo, se povabijo kot izvedenci tudi zdravniki psihiatri iz zdravstvenega zavoda, kateremu je bilo zaupano izvedenstvo glede obdolženčeve prištevnosti. Obdolženec

se povabi, če je njegovo stanje tako, da je lahko navzoč pri glavni obravnavi. O glavni obravnavi je treba obvestiti obdolženčevega zakonca in njegove starše oziroma skrbnika, glede na okoliščine pa tudi druge bližnje sorodnike.

(3) Če sodišče na podlagi izvedenih dokazov ugotovi, da je obdolženec storil določeno kaznivo dejanje in da je bil ob storitvi kaznivega dejanja nepristeven, odloči po zaslišanju povabljenih na podlagi izvida in mnenja izvedencev, ali naj mu izreče varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu oziroma obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti. Pri odločanju o tem, katerega teh varnostnih ukrepov naj izreče, sodišče ni vezano na predlog državnega tožilca.

(4) Sodišče ustavi postopek za uporabo varnostnega ukrepa, če spozna, da za uporabo varnostnega ukrepa niso podani pogoji, ali če državni tožilec na glavni obravnavi umakne predlog za izrek varnostnega ukrepa.

(5) Zoper sklep sodišča se smejo v osmih dneh po njegovem prejemu pritožiti vsi tisti, ki imajo pravico do pritožbe zoper sodbo (367. člen), razen oškodovanca.

(6) Če se državni tožilec v primeru iz četrtega odstavka tega člena, ko je bil obdolženec navzoč na glavni obravnavi, odpove pravici do pritožbe, sme takoj, najpozneje pa v osmih dneh od dneva, ko se je odpovedal pravici do pritožbe, vložiti obtožnico oziroma obtožni predlog.

493. člen

Varnostni ukrepi iz prvega odstavka 491. člena tega zakona se smejo izreči tudi, kadar državni tožilec na glavni obravnavi spremeni vloženo obtožnico oziroma obtožni predlog tako, da predlaga, naj se izrečejo omejeni ukrepi.

494. člen

Kadar izreče sodišče kazen osebi, ki je storila kaznivo dejanje v stanju bistveno zmanjšane prištevnosti, izreče z isto sodbo tudi varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu, če ugotovi, da so za to podani zakonski pogoji (64. člen kazenskega zakonika Republike Slovenije).

495. člen

Pravnomočna odločba, s katero je izrečen varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu oziroma obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti (492. in 494. člen), se pošlje sodišču, ki je pristojno odločiti o odvzemu poslovne sposobnosti. Odločba se sporoči tudi organu socialnega varstva.

496. člen

(1) Sodišče, ki je na prvi stopnji izreklo storilcu varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu ali obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti, sprejema vse ponovne odločitve glede trajanja in spreminjanja ukrepa iz 64. in 65. člena kazenskega zakonika Republike Slovenije po uradni dolžnosti ali na predlog zdravstvenega zavoda ter na podlagi mnenja zdravnikov.

(2) Odločitve iz prejšnjega odstavka sprejme sodišče na seji senata (šesti odstavek 25. člena). O seji se obvestita državni tožilec in zagovornik. Pred odločitvijo sodišče zasliši storilca, če je to potrebno in če njegovo stanje to dopušča.

(3) V postopku ponovnega odločanja glede trajanja ali spreminjanja varnostnega ukrepa iz prvega odstavka tega člena mora imeti storilec zagovornika.

(4) Če sodišče odredi odpust neprištevnega storilca zaradi poteka roka iz tretjega odstavka 64. člena kazenskega zakonika Republike Slovenije, obvesti o tem sodišče, ki je pristojno odločati o pridržanju oseb v psihiatričnem zdravstvenem zavodu.

497. člen

(1) O tem, ali bo uporabilo varnostni ukrep obveznega zdravljenja alkoholikov in narkomanov, odloči sodišče, ko si preskrbi izvid in mnenje izvedencev. Izvedenec se mora izjaviti tudi o tem, ali je zdravljenje obdolženca mogoče.

(2) Če je bilo pri izreku pogojne obsodbe obdolžencu naloženo zdravljenje na prostosti, ta pa se ni začel zdraviti ali je zdravljenje samovoljno opustil, sme sodišče po uradni dolžnosti ali na predlog zavoda, v katerem se je zdravil ali bi se moral zdraviti, in po zaslišanju obdolženca ter državnega tožilca, če je tekel postopek na njegovo zahtevo, preklicati pogojno obsodbo.

(3) Sodišče ustavi izvrševanje varnostnega ukrepa iz prvega odstavka tega člena, če zdravljenje ni več potrebno oziroma če je pretekel rok iz četrtega odstavka 66. člena kazenskega zakonika Republike Slovenije.

498. člen

(1) Predmeti, ki se po kazenskem zakonu smejo ali morajo vzeti, se vzamejo tudi tedaj, kadar se kazenski postopek ne konča s sodbo, s katero se obdolženec spozna za krivega, če je nevarno da bi bili uporabljeni za kaznivo dejanje ali če to zahtevajo koristi splošne varnosti ali razlogi morale.

(2) Poseben sklep o tem izda organ, pred katerim je tekel postopek takrat, ko je bil postopek končan oziroma ustavljen.

(3) Sklep o odvzemu predmetov iz prvega odstavka tega člena izda sodišče tudi, če v sodbi, s katero je bil obtoženec spoznan za krivega, manjka taka odločba.

(4) Overjen prepis odločbe o odvzemu predmetov se vroči lastniku predmetov, če je ta znan.

(5) Zoper odločbo iz drugega in tretjega odstavka tega člena ima lastnik predmetov pravico pritožbe, če misli, da za odvzem predmetov ni zakonske podlage. Če sklepa iz drugega odstavka tega člena ni izdala sodišče, odloči o pritožbi senat (šesti odstavek 25. člena) sodišča, ki bi bilo pristojno za sojenje na prvi stopnji.

499. člen

(1) Premoženska korist, ki je bila dosežena s kaznivim dejanjem ali zaradi njega, se ugotavlja v kazenskem postopku po uradni dolžnosti.

(2) Sodišče in drugi organi, pred katerimi teče kazenski postopek, morajo med postopkom zbirati dokaze in raziskovati okoliščine, ki so pomembne za ugotovitev premoženske koristi.

(3) Če uveljavlja oškodovanec premoženskopравни zahtevek, naj se mu vrnejo stvari, ki so bile pridobljene s kaznivim dejanjem, oziroma znesek, ki ustreza njihovi vrednosti, se ugotavlja premoženska korist samo v tistem delu, ki ni zajet s premoženskopravnim zahtevkom.

500. člen

(1) Kadar pride v poštev odvzem premoženske koristi drugemu prejemniku koristi (96. člena in 98. člen kazenskega zakonika Republike Slovenije), ga je treba povabiti zaradi zaslišanja v predhodnem postopku in na glavni obravnavi. Za pravno osebo se povabi njen zastopnik. V vabilu ga je treba opozoriti, da bo postopek izveden tudi brez njegove navzočnosti.

(2) Zastopnik pravne osebe se zasliši na glavi obravnavi za obdolžencem. Enako se ravna tudi glede drugega prejemnika koristi, če ni bil povabljen kot priča.

(3) Prejemnik koristi ter zastopnik pravne osebe imata v zvezi z ugotavljanjem premoženske koristi pravico predlagati dokaze in z dovoljenjem predsednika senata postavljati vprašanja obdolžencu, pričam in izvedencem.

(4) Izključitev javnosti glavne obravnave ne velja za prejemnika koristi in zastopnika pravne osebe.

(5) Če sodišče šele med glavno obravnavo ugotovi, da pride v poštev odvzem premoženske koristi, prekine glavno obravnavo in povabi prejemnika koristi oziroma zastopnika pravne osebe.

501. člen

Sodišče odmeri znesek premoženske koristi po prostem preudarku, če bi bilo njeno ugotavljanje zvezano z nesorazmernimi težavami ali če bi se zaradi tega postopek preveč zavlekel.

502. člen

Kadar prihaja v poštev odvzem premoženske koristi, odredi sodišče po uradni dolžnosti po določbah, ki veljajo za izvršilni postopek, začasno zavarovanje zahtevka. V takem primeru veljata smiselno drugi in tretji odstavek 109. člena tega zakona.

503. člen

(1) Odvzem premoženske koristi sme izreči sodišče v sodbi, s katero spozna obtoženca za krivega, v sklepu o sodnem opominu ali v sklepu o vzgojnem ukrepu ter v sklepu, s katerim izreče varnostni ukrep iz 64. in 65. člena kazenskega zakonika Republike Slovenije.

(2) V izreku sodbe ali sklepa navede sodišče, kateri predmet oziroma kolikšen denarni znesek se odvzame. V upravičenih primerih sme sodišče dovoliti obročno plačilo premoženske koristi, pri čemer določi rok plačila in višino obrokov.

(3) Overjen prepis sodbe oziroma sklepa se vroči tudi prejemniku koristi ter zastopniku pravne osebe, če je sodišče izreklo odvzem premoženske koristi prejemniku koristi ali pravni osebi.

504. člen

Pravna oseba in prejemnik koristi iz 500. člena tega zakona lahko zahtevata obnovo kazenskega postopka glede odločbe o odvzemu premoženske koristi.

505. člen

Drugi in tretji odstavek 368. člena ter 376. in 380. člen tega zakona se uporabljajo smiselno glede pritožbe zoper odločbo o odvzemu premoženske koristi.

506. člen

(1) Če je v pogojni obsodbi določeno, da bo kazni izrečena, če obsojenec ne vrne premoženske koristi, ne povrne škode ali ne izpolni kakšne druge obveznosti, obsojenec pa v določenem roku tega ne stori, izvede sodišče, ki je sodilo na prvi stopnji, postopek za preklic pogojne obsodbe na predlog upravičenega tožilca ali oškodovanca, lahko pa tudi po uradni dolžnosti.

(2) Sodnik, ki je za to določen, zasliši obsojenca, če je dosegljiv, in opravi potrebne poizvedbe, da ugotovi dejstva in zbere dokaze, ki so pomembni za odločitev, nakar pošlje spise senatu (šesti odstavek 25. člena).

(3) Nato razpiše predsednik senata sejo senata in obvesti o njej tožilca, obsojenca in oškodovanca. Če

stranke in oškodovanec, ki so bili v redu obveščeni, ne pridejo, ni to ovira, da senat ne bi imel seje.

(4) Če sodišče ugotovi, da obsojenec ni izpolnil obveznosti, ki mu je bila naložena s sodbo, izda sodbo, s katero pogojno obsodbo prekliche in izreče kazen ali določi nov rok za izpolnitev obveznosti, ali pa odpravi ta pogoj. Če pa spozna, da ni podlage za nobeno od teh odločb, ustavi s sklepom postopek za preklic pogojne obsodbe.

507. člen

Če ni v tem poglavju določeno drugače, se glede postopka za uporabo varnostnih ukrepov, za odvzem premoženjske koristi in za postopek za preklic pogojne obsodbe uporabljajo smiselno druge določbe tega zakona.

XXIX. poglavje

POSTOPEK ZA ODLOČBO O IZBRISU OBSODBE IN O PRENEHANJU VARNOSTNIH UKREPOV IN PRAVNIH POSLEDIC OBSODBE

508. člen

(1) Če se obsodba po zakonu izbrise s pretekom določenega časa in s pogojem, da obsojenec v tem času ne stori novega kaznivega dejanja (103. člen kazenskega zakonika Republike Slovenije) izda po uradni dolžnosti odločbo o izbrisu obsodbe ministrstvo za pravosodje.

(2) Preden se izda odločba o izbrisu obsodbe, se opravijo potrebne poizvedbe, zlasti pa se zberejo podatki o tem, ali ne teče morda zoper obsojenca kazenski postopek za kakšno kaznivo dejanje, ki ga je storil pred pretekom roka, predpisanega za izbris obsodbe.

509. člen

(1) Če ministrstvo za pravosodje ne izda odločbe o izbrisu obsodbe, sme obsojenec zahtevati, naj se ugotovi, da je obsodba po zakonu izbrisana.

(2) Če ministrstvo za pravosodje v tridesetih dneh po prejemu ne izda odločbe, lahko obsojenec zahteva, naj izda sodišče, ki je izreklo sodbo na prvi stopnji, sklep o izbrisu obsodbe.

(3) O taki zahtevi odloča sodišče po zaslišanju državnega tožilca, če je tekel postopek na njegovo zahtevo.

510. člen

Če pogojna obsodba ni preklicana niti po enem letu, odkar je pretekla preizkusna doba, izda sodišče, ki je sodilo na prvi stopnji, sklep, s katerim ugotovi njen izbris. Ta sklep vroči obsojencu, državnemu tožilcu, če je tekel postopek na njegovo zahtevo in ministrstvu za pravosodje.

511. člen

(1) Postopek za izbris obsodbe na podlagi sodne odločbe (104. člen kazenskega zakonika Republike Slovenije) se uvede na obsojenčevo prošnjo.

(2) Prošnja se vložijo pri sodišču, ki je sodilo na prvi stopnji.

(3) Sodnik, ki je za to določen, preizkusi najprej, ali je preteklo čas, ki se zahteva po zakonu, nato pa opravi potrebne poizvedbe in ugotovi dejstva, na katera se sklicuje prosilec, ter zbere dokaze o vseh okoliščinah, ki so pomembne za odločbo.

(4) Sodišče lahko zahteva o obsojenčevem obnašanju poročilo od organa za notranje zadeve, na katerega območju je obsojenec prebival po prestani kazni, lahko

pa zahteva tako poročilo tudi od uprave zavoda, v katerem je obsojenec kazen prestal.

(5) Po poizvedbah in zaslišanju državnega tožilca, če je tekel postopek na njegovo zahtevo, pošlje sodnik spise z obrazloženim predlogom senatu (šesti odstavek 25. člena).

(6) Zoper odločbo sodišča o prošnji za izbris obsodbe se lahko pritožita prosilec in državni tožilec.

(7) Če sodišče zavrne prošnjo zato, ker obsojenec s svojim obnašanjem ni zaslužil izbrisa obsodbe, sme obsojenec ponoviti prošnjo po preteku dveh let, odkar je sklep o zavrnitvi prošnje postal pravnomočen.

512. člen

V potrdilu, ki se daje na podlagi kazenske evidence osebam, za uveljavljanje njihovih pravic, se izbrisana obsodba ne sme omenjati.

513. člen

(1) Postopek za prenehanje varnostnih ukrepov, prepovedi opravljanja poklica in odvzema vozniškega dovoljenja (četrti odstavek 67. in peti odstavek 68. člena kazenskega zakonika Republike Slovenije) in za prenehanje pravne posledice obsodbe (tretji odstavek 101. člena kazenskega zakonika Republike Slovenije) se uvede na obsojenčevo prošnjo, ki se vložijo pri sodišču, ki je sodilo na prvi stopnji.

(2) Sodnik, ki je za to določen, preizkusi najprej, ali je preteklo čas, ki se zahteva po zakonu, nato pa opravi potrebne poizvedbe in ugotovi dejstva, na katera se sklicuje prosilec, ter zbere dokaze o vseh okoliščinah, ki so pomembne za odločbo.

(3) Sodnik lahko zahteva o obsojenčevem obnašanju poročilo od organa za notranje zadeve, na katerega območju je obsojenec prebival po prestani, odpuščen ali zastarani glavni kazni, lahko pa zahteva tako poročilo tudi od zavoda, v katerem je obsojenec prestal kazen.

(4) Po poizvedbah in po zaslišanju državnega tožilca, če je tekel postopek na njegovo zahtevo, pošlje sodnik spise z obrazloženim predlogom senatu (šesti odstavek 25. člena).

(5) Zoper sklep senata se lahko pritožita državni tožilec in obsojenec.

(6) Če je obsojenčevo prošnja zavrnjena, ni dovoljena nova prošnja, preden ne preteče eno leto od pravnomočnosti sklepa s katerim je bila prejšnja prošnja zavrnjena.

XXX. poglavje

POSTOPEK ZA MEDNARODNO PRAVNO POMOČ IN IZVRŠITEV MEDNARODNIH POGODB V KAZENSKOPRAVNIH STVAREH

514. člen

Mednarodna kazenskoppravna pomoč se daje po določbah tega zakona, če ni z mednarodno pogodbo določeno drugače.

515. člen

(1) Prošnje domačih sodišč za pravno pomoč v kazenskih zadevah se pošiljajo tujim organom po diplomatski poti. Na enak način se pošiljajo domačim sodiščem prošnje tujih organov za pravno pomoč.

(2) V nujnih primerih se lahko prošnje za pravno pomoč pošiljajo po ministrstvu za notranje zadeve, če velja vzajemnost.

516. člen

(1) Ministrstvo za zunanje zadeve pošlje prošnjo tujega organa za pravno pomoč ministrstvu za pravosodje, ta pa jo pošlje v postopek okrožnemu sodišču, na katerega območju prebiva tisti, ki mu je treba vročiti kako pisanje, ki ga je treba zaslišati ali soočiti ali na katerega območju je treba opraviti kakšno drugo preiskovalno dejanje.

(2) V primerih iz drugega odstavka 515. člena tega zakona pošlje prošnjo sodišču ministrstvo za notranje zadeve.

(3) O dovoljenosti dejanja, za katero prosi tuji organ, in o načinu njegove izvršitve odloči sodišče po domačih predpisih.

(4) Če se prošnja tiče kaznivega dejanja, za katero po domačih predpisih ni dovoljena izročitev, zahteva sodišče od ministrstva za pravosodje mnenje, ali naj prošnji ugodi ali ne.

517. člen

(1) Domača sodišča smejo ugoditi prošnji tujega organa, s katero se zahteva izvršitev kazenske sodbe tujega sodišča, če je tako določeno z mednarodno pogodbo ali če velja vzajemnost.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka izvrši domače sodišče pravnomočno sodbo glede sankcije, ki jo je izreklo tuje sodišče tako, da izreče sankcijo po kazenski zakonodaji Republike Slovenije.

(3) Pristojno sodišče izda sodbo v senatu iz šestega odstavka 25. člena tega zakona. O seji senata se obvestita državni tožilec in zagovornik.

(4) Krajevna pristojnost sodišča se določi po zadnjem stalnem prebivališču obsojenca v Republiki Sloveniji, če pa obsojenec ni imel stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, se določi po rojstnem kraju. Če obsojenec ni imel stalnega prebivališča in ni bil rojen v Republiki Sloveniji, določi vrhovno sodišče eno od stvarno pristojnih sodišč, pred katerim se bo izvedel postopek.

(5) V izrek sodbe iz tretjega odstavka tega člena vnese sodišče celoten izrek in ime sodišča iz tuje sodbe in izreče sankcijo. V obrazložitvi sodbe navede sodišče razloge, ki jih je upoštevalo pri izreku sankcije.

(6) Zoper sodbo se lahko pritožijo državni tožilec, obsojenec in njegov zagovornik.

(7) Če poda tuj državljan, ki ga je obsodilo domače sodišče, ali oseba, pooblaščenca s pogodbo, pri sodišču prve stopnje prošnjo, naj obsojenec prestaja kazni v svoji državi, sme sodišče ugoditi tej prošnji, če je tako določeno z mednarodno pogodbo ali če velja vzajemnost.

518. člen

Kadar gre za kazniva dejanja ponarejanja denarja in spravljanja ponarejenega denarja v obtok, neupravičenega izdelovanja, predelovanja in prodaje mamil in strupov, trgovine z belim blagom, izdelovanja in širjenja pornografskega gradiva ali za kakšno drugo kaznivo dejanje, glede katerega je po mednarodnih pogodbah dogovorjena centralizacija podatkov, mora organ, pred katerim teče kazenski postopek, brez odlašanja poslati ministrstvu za notranje zadeve podatke o kaznivem dejanju in storilcu, sodišče prve stopnje pa tudi pravnomočno sodbo.

519. člen

(1) Če je na ozemlju Republike Slovenije storil kaznivo dejanje tujec, ki ima stalno prebivališče v tuji državi, se smejo tej državi mimo pogojev iz 522. člena tega zakona odstopiti vsi kazenski spisi za kazenski pregon in sojenje, če tuja država temu ne nasprotuje.

(2) Preden je izdan sklep o preiskavi, odloča o odstopu pristojni državni tožilec. Med preiskavo odloča o tem na predlog državnega tožilca preiskovalni sodnik do začetka glavne obravnave pa senat (šesti odstavek 25. člena), tudi za zadeve iz pristojnosti okrajnega sodišča.

(3) Odstop kazenskih spisov se sme dovoliti za kazniva dejanja, za katera je predpisana kazni zapora do desetih let, kot tudi za kazniva dejanja zoper varnost javnega prometa.

(4) Ni dovoljen odstop kazenskih spisov, če je oškodovanec državljan Republike Slovenije, ki temu nasprotuje, razen če je dano zavarovanje za uveljavitev njegovega premoženjskoprnega zahtevka.

(5) Če je obdolženec v priporu, se od tuje države po najkrajši poti zahteva, naj v petnajstih dneh sporoči, ali prevzema pregon.

520. člen

(1) Zahteva tuje države, naj se v Republiki Sloveniji prevzame pregon državljan Republike Slovenije ali osebe, ki ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji, zaradi kaznivega dejanja, storjenega v tujini, se pošlje s spisi pristojnemu državnemu tožilcu, na katerega območju ima ta oseba stalno prebivališče.

(2) Če je pri pristojnem organu tuje države podan premoženjskopravni zahtevek, se ravna, kot da bi bil ta zahtevek podan pri pristojnem sodišču.

(3) O zavrnitvi prevzema kazenskega pregona in o pravnomočni odločbi, izdani v kazenskem postopku, se obvesti tuja država, ki je poslala zahtevo.

XXXI. poglavje

POSTOPEK ZA IZROČITEV OBDOLŽENCEV IN OBSOJENCEV

521. člen

Če ni v mednarodni pogodbi določeno drugače, se zahteva in opravlja izročitev obdolžencev in obsojencev po določbah tega zakona.

522. člen

Pogoji za izročitev so:

1) da tisti, katerega izročitev se zahteva, ni državljan Republike Slovenije;

2) da dejanje, zaradi katerega se zahteva izročitev ni bilo storjeno na ozemlju Republike Slovenije, zoper njo ali njenega državljanca;

3) da je dejanje, zaradi katerega se zahteva izročitev kaznivo dejanje tako po domačem zakonu, kakor po zakonu države, v kateri je bilo storjeno;

4) da po domačem zakonu ni zastaral kazenski pregor ali ni zastarala izvršitev kazni, preden je bil tujec pripr ali zaslišan kot obdolženec;

5) da tujec, katerega izročitev se zahteva, ni bil zaradi istega dejanja od domačega sodišča že obsojen ali ni bil za isto dejanje od domačega sodišča pravnomočno oproščen ali je bil kazenski postopek zoper njega pravnomočno ustavljen ali je bila obtožba zoper njega pravnomočno zavrnjena; ali da ni zoper tujca v Republiki Sloveniji zaradi istega proti Republiki Sloveniji storjenega dejanja uveden kazenski postopek, če pa je uveden postopek zaradi dejanja, storjenega proti državljanu Republike Slovenije, da je dano zavarovanje za uveljavitev premoženjskoprnega zahtevka oškodovanca;

6) da je ugotovljena istovetnost tistega, katerega izročitev se zahteva;

7) da je dovolj dokazov za utemeljenost suma, da je tujec, katerega izročitev se zahteva, storil določeno kaznivo dejanje, ali da obstaja o tem pravnomočna sodba.

523. člen

(1) Postopek za izročitev obdolženega ali obsojenega tujca se uvede na prošnjo tuje države.

(2) Prošnja za izročitev se poda po diplomatski poti.

(3) Prošnji za izročitev se morajo priložiti:

1) sredstva za ugotovitev istovetnosti obdolženca oziroma obsojenca (natančen opis, fotografije, prstni odtisi in podobno);

2) potrdilo ali drugi podatki o tujčevem državljanstvu;

3) obtožnica ali sodba ali odločba o priporu ali kakšen drug akt, ki je enak tej odločbi, v izvorniku ali overjenem prepisu. V njih mora biti navedeno: ime in priimek tistega, katerega izročitev se zahteva, in drugi podatki, ki so potrebni za ugotovitev njegove istovetnosti, opis dejanja, zakonska označba kaznivega dejanja in dokazi za utemeljenost suma;

4) izpisek iz besedila kazenskega zakona tuje države, ki naj se uporabi ali ki je bil uporabljen proti obdolžencu zaradi dejanja, ki je povod za zahtevano izročitev; če je bilo dejanje storjeno na območju kakšne tretje države, pa tudi izpisek iz besedila kazenskega zakona te države.

(4) Če so prošnja in priloge sestavljene v tujem jeziku, mora biti priložen tudi overjen prevod v slovenskem jeziku.

524. člen

(1) Ministrstvo za zunanje zadeve pošlje prošnjo za izročitev tujca po ministrstvu za pravosodje preiskovalnemu sodniku sodišča, na katerega območju tujec prebiva ali na katerega območju se najde.

(2) Če se ne ve za stalno ali začasno prebivališče tujca, katerega izročitev se zahteva, se najprej ugotovi njegovo prebivališče po organu za notranje zadeve.

(3) Če prošnja ustreza pogojem iz prejšnjega člena in so dani razlogi za pripor iz 201. člena tega zakona, izda preiskovalni sodnik nalog, da se tujec pripre, oziroma stori druge ukrepe, da se zagotovi njegova navzočnost, razen če je že iz same prošnje očitno, da izročitev ni dopustna.

(4) Ko preiskovalni sodnik ugotovi tujčevo istovetnost, mu brez odlašanja naznani, zakaj in na podlagi katerih dokazov se zahteva njegova izročitev; nato pa zahteva od njega, naj navede, kar ima povedati v svoj zagovor.

(5) O zaslišanju in zagovoru se napravi zapisnik. Preiskovalni sodnik pouči tujca, da si sme vzeti zagovornika, ali mu ga postavi po uradni dolžnosti, če gre za kaznivo dejanje, za katero je obramba po tem zakonu obvezna, ali če je zoper tujca odrejen pripor.

525. člen

(1) V nujnih primerih, ko je nevarno, da bi tujec pobegnil ali se skrnil, sme organ za notranje zadeve na prošnjo pristojnega tujega organa, ne glede na to, na kakšen način je poslana, tujcu vzeti prostost. V prošnji je treba navesti podatke za ugotovitev tujčeve istovetnosti, naravo in označbo kaznivega dejanja, številko odločbe ter datum, kraj in naslov tujega organa, ki je odredil pripor, in izjavo, da bo izročitev zaprosena po redni poti.

(2) Organ za notranje zadeve mora tujca, kateremu je vzel prostost, brez odlašanja odpeljati k preiskovalnemu sodniku pristojnega sodišča, da ga zasliši. Če preiskovalni sodnik zoper tujca odredi pripor, poroča o tem ministrstvu za zunanje zadeve.

(3) Preiskovalni sodnik izpusti tujca, če prenehajo razlogi za pripor ali če se ne poda prošnja za izročitev v roku, ki ga je on določil, upoštevajoč pri tem oddaljenost države, ki zahteva izročitev; ta rok ne sme biti daljši kot tri mesece od dneva, ko je bil tujec priprt. Ta rok se sporoči tuji državi. Na prošnjo tuje države sme senat pristojnega sodišča v opravičenih primerih podaljšati rok največ za dva meseca.

(4) Če se predpisana prošnja poda v danem roku, ravnajo preiskovalni sodnik po tretjem in četrtem odstavku prejšnjega člena.

526. člen

(1) Po zaslišanju državnega tožilca in zagovornika opravi preiskovalni sodnik po potrebi še druga poizvedovalna dejanja, da se ugotovi, ali so podani pogoji za izročitev tujca oziroma za izročitev predmetov, na katerih ali s katerimi je storil kaznivo dejanje, če so mu bili vzeti.

(2) Po opravljenem poizvedovanju pošlje preiskovalni sodnik poizvedovalne spise s svojim mnenjem senatu (šesti odstavek 25. člena).

(3) Če teče zoper tujca, katerega izročitev se zahteva, pri domačem sodišču kazenski postopek zaradi istega ali kakšnega drugega kaznivega dejanja, navede preiskovalni sodnik to v spisih.

527. člen

(1) Če senat okrožnega sodišča spozna, da niso izpolnjeni zakonski pogoji za izročitev, izda sklep, da se prošnja za izročitev zavrne. Ta sklep pošlje to sodišče po uradni dolžnosti sodišču druge stopnje, ki po zaslišanju državnega tožilca sklep potrdi, razveljavi ali spremeni.

(2) Če je tujec priprt, sme senat sodišča prve stopnje odločiti, da ostane v priporu do pravnomočnosti sklepa o zavrnitvi izročitve.

(3) Pravnomočni sklep, s katerim se zavrne izročitev, se pošlje po ministrstvu za pravosodje ministrstvu za zunanje zadeve, ki obvesti o tem tujo državo.

528. člen

Če senat okrožnega sodišča spozna, da so izpolnjeni zakonski pogoji za izročitev (522. člen), ugotovi to s sklepom. Zoper ta sklep ima tujec pravico pritožbe na sodišče druge stopnje.

529. člen

Če sodišče druge stopnje ob pritožbi spozna, da so izpolnjeni zakonski pogoji za izročitev tujca, oziroma če zoper tak sklep sodišča prve stopnje ni vložena pritožba, se zadeva pošlje ministru za pravosodje, ki nato odloči o izročitvi.

530. člen

(1) Minister za pravosodje izda odločbo, s katero izročitev dovoli ali ne dovoli. Lahko izda tudi odločbo, da se izročitev odloži zaradi tega, ker teče zoper tujca, katerega izročitev se zahteva, pri domačem sodišču kazenski postopek zaradi kakšnega drugega kaznivega dejanja ali ker prestaja tujec kazen v Republiki Sloveniji.

(2) Minister za pravosodje ne dovoli izročitve tujca, če uživa ta v Republiki Sloveniji pravico pribežališča ali če gre za politično ali vojaško kaznivo dejanje. Izročitev lahko zavrne, če gre za kazniva dejanja, za katera je v domačem zakonu predpisana kazen zapora do treh let, ali če je tuje sodišče izreklo kazen odvzema prostosti do enega leta.

531. člen

(1) V odločbi, s katero dovoli izročitev tujca, navede minister za pravosodje:

1) da se tujec ne sme preganjati zaradi kakšnega drugega kaznivega dejanja, storjenega pred izročitvijo;

2) da se zoper njega ne sme izvršiti kazen za kakšno drugo kaznivo dejanje, storjeno pred izročitvijo;

3) da se zoper njega ne sme uporabiti hujša kazen od tiste, na katero je obsojen;

4) da se ne sme izročiti kakšni tretji državi v pregon zaradi kaznivega dejanja, ki ga je storil, preden je bila dovoljena izročitev.

(2) Poleg omenjenih pogojev lahko postavi minister za pravosodje za izročitev tudi druge pogoje.

532. člen

(1) Odločba, s katero je odločeno o izročitvi, se sporoči tuji državi po diplomatski poti.

(2) Odločba, s katero se dovoli izročitev, se pošlje ministrstvu za notranje zadeve, ki odredi, da se tujec odpelje do meje, kjer se na dogovorjenem kraju izroči organom tuje države, ki je zahtevala izročitev.

533. člen

(1) Če zahteva izročitev iste osebe več tujih držav zaradi istega kaznivega dejanja, se da prednost prošnji države, katere državljan je ta oseba; če ta država ne zahteva izročitve, prošnji države, na katerem ozemlju je bilo kaznivo dejanje storjeno; če je bilo dejanje storjeno na ozemlju več držav ali če se ne ve, kje je bilo storjeno, pa prošnji države, ki je prva zahtevala izročitev.

(2) Če zahteva izročitev iste osebe več tujih držav zaradi raznih kaznivih dejanj, se da prednost prošnji tiste države, katere državljan je ta oseba; če ta država ne zahteva izročitve, prošnji države, na katere ozemlju je bilo storjeno najhujše kaznivo dejanje; če so dejanja enako huda, pa prošnji države, ki je prva zahtevala izročitev.

534. člen

(1) Če teče zoper nekoga, ki je v tuji državi, v Republiki Sloveniji kazenski postopek ali če ga je domače sodišče kaznovalo, lahko vloži minister za pravosodje prošnjo za njegovo izročitev.

(2) Prošnja se pošlje tuji državi po diplomatski poti; priložijo se ji listine in podatki iz 523. člena tega zakona.

535. člen

(1) Če je nevarnost, da bi tisti, katerega izročitev se zahteva, pobegnil ali se skrnil, lahko zahteva minister za pravosodje, še preden ravna po prejšnjem členu, naj se zoper njega ukrene, kar je potrebno, da se pripre.

(2) V prošnji za začasen pripor je treba posebej navesti podatke o istovetnosti zahtevane osebe, naravo in označbo kaznivega dejanja, številko odločbe ter datum, kraj in naslov organa, ki je odredil pripor, oziroma podatke o pravnomočnosti sodbe in pa izjavo, da bo izročitev zahtevana po redni poti.

536. člen

(1) Če se zahtevana oseba izroči, se sme kazensko preganjati oziroma kazen izvršiti samo za kaznivo dejanje, za katero je bila dovoljena izročitev.

(2) Če je bila taka oseba pravnomočno obsojena od domačega sodišča tudi za druga pred izročitvijo storjena kazniva dejanja, za katera izročitev ni bila dovoljena, se smiselno uporabijo določbe 407. člena tega zakona.

(3) Če je izročitev dovoljena z določenimi pogoji glede vrste ali višine kazni, ki se sme izreči oziroma izvršiti, in s temi pogoji sprejeta, je sodišče pri izrekanju kazni vezano na te pogoje. Če pa gre za izvršitev že izrečene kazni, spremeni sodišče, ki je sodilo na zadnji stopnji, sodbo in prilagodi izrečeno kazen pogojem izročitve.

(4) Če je bila izročena oseba v tuji državi priprta zaradi kaznivega dejanja, zaradi katerega je bila izročena, se ji čas, ki ga je prebila v priporu, všteje v kazen.

537. člen

(1) Če zahteva izročitev tuja država od druge tuje države, zahtevano osebo pa bi bilo treba prepeljati čez ozemlje Republike Slovenije, sme na prošnjo prizadete tuje države to dovoliti minister za pravosodje s pogojem, da ne gre za državljana Republike Slovenije in ne za izročitev zaradi političnega ali vojaškega kaznivega dejanja.

(2) Prošnja za prevoz osebe čez ozemlje Republike Slovenije mora obsegati vse podatke iz 523. člena tega zakona.

(3) Če velja vzajemnost, obremenjujejo stroški za prevoz osebe čez ozemlje Republike Slovenije proračun.

XXXII. poglavje

POSTOPEK ZA POVRNITEV ŠKODE,
REHABILITACIJO IN UVELJAVITEV DRUGIH
PRAVIC OSEB, KI SO BILE NEUPRAVIČENO
OBSOJENE ALI JIM JE BILA NEUTEMELJENO
VZETA PROSTOST

538. člen

(1) Pravico do povrnitve škode zaradi neupravičene obsodbe ima tisti, ki mu je bila pravnomočno izrečena kazenska sankcija ali je bil spoznan za krivega, pa mu je bila odpuščena kazen, pozneje pa je bil v zvezi z izrednim pravnim sredstvom novi postopek pravnomočno ustavljen ali je bil s pravnomočno sodbo oproščen obtožbe ali je bila obtožba zoper njega zavržena ali je bila s pravnomočnim sklepom obtožnica zavržena, razen v primerih:

1) če je bil postopek ustavljen ali sodba, s katero je bila obtožba zavržena, izrečena zaradi tega, ker je v novem postopku oškodovanec kot tožilec oziroma zasebni tožilec odstopil od pregona ali ker je oškodovanec umaknil predlog, do odstopa oziroma umika pa je prišlo po sporazumu z obdolžencem;

2) če je bila s sklepom v novem postopku obtožnica zavržena zaradi tega, ker sodišče ni bilo pristojno, upravičeni tožilec pa je začel pregon pred pristojnim sodiščem.

(2) Obsojenec nima pravice do povrnitve škode, če je s svojim krivim priznanjem ali kako drugače namenoma povzročil svojo obsodbo, razen če je bil v to prisiljen.

(3) Pri obsodbi za kazniva dejanja v steku se pravica do povrnitve škode lahko nanaša tudi na posamezna kazniva dejanja, glede katerih so izpolnjeni pogoji za priznanje odškodnine.

539. člen

(1) Pravica do povrnitve škode zastara v treh letih od pravnomočnosti sodbe, s katero je bil obdolženec na prvi stopnji oproščen obtožbe ali s katero je bila obtožba zavržena, oziroma v treh letih od pravnomočnosti sklepa, s katerim je bila obtožnica zavržena ali postopek na prvi stopnji ustavljen; če je na pritožbo odločalo višje sodišče, pa v treh letih od prejema njegove odločbe.

(2) Preden vloži pri sodišču tožbo za povrnitev škode, se mora oškodovanec s svojo zahtevo obrniti na ministrstvo za pravosodje, da se z njim sporazume o obstoju škode ter o vrsti in višini odškodnine.

(3) V primeru iz 2. točke prvega odstavka prejšnjega člena je mogoče odločiti o zahtevi le, če upravičeni tožilec ni začel pregona pred pristojnim sodiščem v treh mesecih od prejema pravnomočnega sklepa. Če začne upravičeni tožilec pregon pred pristojnim sodiščem po preteku tega roka, se postopek za povrnitev škode prekine, dokler se ne konča kazenski postopek.

540. člen

(1) Če zahtevi za povrnitev škode ni ugodeno ali če ministrstvo za pravosodje in oškodovanec ne dosežeta sporazuma v treh mesecih od njene vložitve, sme vložiti oškodovanec pri pristojnem sodišču tožbo za povrnitev škode. Če je bil dosežen sporazum le glede dela zahtevka, sme vložiti tožbo glede ostanka.

(2) Dokler traja postopek iz prejšnjega odstavka, ne teče zastaranje iz prvega odstavka 539. člena tega zakona.

(3) Tožba za povrnitev škode se vloži zoper Republiko Slovenijo.

541. člen

(1) Dediči podedujejo samo oškodovančevo pravico do povrnitve premoženjske škode. Če je oškodovanec že vložil zahtevek, morejo dediči nadaljevati postopek le v mejah njegovega prejšnjega odškodninskega zahtevka.

(2) Dediči oškodovanca lahko po njegovi smrti nadaljujejo postopek za povrnitev škode oziroma lahko začno postopek, če je oškodovanec umrl, preden je potekel zastaralni rok, ne da bi se bil zahtevku odpovedal.

542. člen

(1) Pravico do povrnitve škode ima tudi:

1) kdor je bil v priporu, ni pa bil uveden zoper njega kazenski postopek ali je bila s pravnomočnim sklepom obtožnica zavržena, ali pa je bil postopek ustavljen, ali je bil s pravnomočno sodbo oproščen obtožbe, ali je bila obtožba zavržena;

2) kdor je prestajal prostostno kazen, v zvezi z obnovo kazenskega postopka ali z zahtevo za varstvo zakonitosti pa mu je bila izrečena krajša prostostna kazen, kot jo je že prestal, ali mu je bila izrečena kazenska sankcija, ki ni bila v odvzemu prostosti, ali je bil spoznan za krivega, pa mu je bila odpuščen kazen;

3) komur je bila zaradi napake ali nezakonitega dela organa neutemeljeno vzeta prostost ali je bil dalj pridržan v priporu ali v zavodu za prestajanje kazni ali ukrepa;

4) kdor je prebil v priporu dalj časa, kot traja zapor, na katerega je bil obsojen.

(2) Tisti, ki mu je bila brez zakonskega razloga vzeta prostost po 157. členu tega zakona, ima pravico do povrnitve škode, če zoper njega ni bil odrejen pripor in mu čas, kolikor mu je bila vzeta prostost, ni bil vštet v kazen, izrečeno za kaznivo dejanje ali za prekršek.

(3) Do povrnitve škode nima pravice, kdor je s svojim nedovoljenim ravnanjem povzročil, da mu je bila vzeta prostost. V primerih iz 1. ali 2. točke prvega odstavka tega člena je izključena pravica do povrnitve škode tudi, če so bile podane okoliščine iz 1. ali 2. točke prvega odstavka 538. člena.

(4) V postopku za povrnitev škode v primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe tega poglavja.

543. člen

(1) Če je bil primer, na katerega se nanaša neupravičena obsodba ali neutemeljen odvzem prostosti neke osebe, prikazan v sredstvu javnega obveščanja in je bilo s tem prizadeto njeno dobro ime, objavi sodišče na njeno zahtevo v časniku ali drugem sredstvu javnega obveščanja sporočilo o odločbi, iz katere izhaja neupravičenost prejšnje obsodbe oziroma neutemeljenost odvzema prostosti. Če primer ni bil prikazan v sredstvu javnega obveščanja, pošlje na zahtevo te osebe tako sporočilo njenemu delodajalcu. Po obsojenčevi smrti imajo to pravico njegov zakonec oziroma oseba, s katero je živel v zunajzakonski skupnosti, otroci, starši, bratje in sestre.

(2) Zahteva iz prejšnjega odstavka je dopustna, tudi če ni bila zahtevana povrnitev škode.

(3) Neodvisno od pogojev, ki so določeni v 538. členu tega zakona, je zahteva iz prvega odstavka tega člena dopustna tudi v primeru, ko je bila v zvezi z izrednim pravnim sredstvom spremenjena pravna kvalifikacija dejanja, če je bilo zaradi pravne kvalifikacije v prejšnji sodbi huje prizadejano dobro ime obsojenca.

(4) Zahtevo iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena je treba podati v šestih mesecih (prvi odstavek 539. člena) pri sodišču, ki je v kazenskem postopku sodilo na prvi stopnji. O njej odloča senat (šesti odstavek 25. člena). Pri odločanju o zahtevi se smiselno uporabljajo drugi in tretji odstavek 538. člena in tretji odstavek 542. člena tega zakona.

544. člen

Sodišče, ki je v kazenskem postopku sodilo na prvi stopnji, izda po uradni dolžnosti sklep, s katerim razveljavi vpis neupravičene obsodbe v kazenski evidenci. Sklep pošlje ministrstvu za pravosodje. O razveljavljenem vpisu se ne smejo nikomur dajati podatki iz kazenske evidence.

545. člen

Oseba, kateri je bil dovoljen pregled in prepis spisov (128. člen), ki se nanašajo na neupravičeno obsodbo ali na neutemeljen odvzem prostosti, ne sme uporabiti podatkov iz teh spisov na tak način, da bi bilo to škodljivo za rehabilitacijo tistega, proti kateremu je tekel kazenski postopek. Predsednik sodišča je dolžan na to opozoriti osebo, ki je dobila dovoljenje za pregled, in se to proti njenemu podpisu zaznamuje na spisu.

546. člen

(1) Osebi, ki ji je zaradi neopravičene obsodbe ali neutemeljenega odvzema prostosti prenehalo delovno razmerje ali lastnost zavarovanja socialnega zavarovanja, se prizna delovna oziroma zavarovalna doba, kot da bi bila delala tisti čas, ki ga je zaradi neopravičene obsodbe ali neutemeljenega odvzema prostosti izgubila. V to dobo se všteje tudi čas nezaposlenosti, do katere je prišlo zaradi neupravičene obsodbe ali neutemeljenega odvzema prostosti, če se to ni zgodilo po njeni krivdi.

(2) Pri vsakem odločanju o pravici, na katero vpliva dolžina delovne oziroma zavarovalne dobe, upošteva pristojni organ dobo, priznana po prejšnjem odstavku.

(3) Če organ iz prejšnjega odstavka ne upošteva dobe, priznane po prvem odstavku tega člena, lahko oškodovanec zahteva, naj sodišče iz prvega odstavka 540. člena tega zakona ugotovi, da mu je ta čas po zakonu priznan. Tožba se vloži zoper organ, ki ne priznava priznane dobe in zoper Republiko Slovenijo.

(4) Na zahtevo organa, pri katerem se pravica iz drugega odstavka tega člena uveljavlja, se izplača iz proračunskih sredstev Republike Slovenije predpisani prispevek za čas, za katerega je bila po prvem odstavku tega člena doba priznana.

(5) Zavarovalna doba, priznana po prvem odstavku tega člena, se v celoti všteva v pokojninsko dobo.

XXXIII. poglavje

POSTOPEK ZA IZDAJO TIRALICE IN RAZGLASA

547. člen

Če se ne ve za stalno ali začasno prebivališče obdolženca, kadar je to po določbah tega zakona nujno, zahteva sodišče od organov za notranje zadeve, naj obdolženca poiščejo in sporočijo sodišču njegov naslov.

548. člen

(1) Tiralica se sme odrediti, če je obdolženec, zoper katerega je uveden kazenski postopek zaradi kaznivega dejanja, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti in za katero je v zakonu predpisana kazen zapora dveh ali več let, na begu in če je izdana odredba, da se obdolženec privede, ali sklep, da se pripre.

(2) Tiralico odredi sodišče, pred katerim teče kazenski postopek.

(3) Tiralica se odredi tudi v primeru, če obdolženec pobegne iz zavoda, v katerem prestaja kazen, ne glede na njeno višino, ali če pobegne iz zavoda, v katerem prestaja zavodski ukrep, ki je zvezan z odvzemom prostosti. Odredbo izda v takem primeru upravnik zavoda.

(4) Odredba za tiralico, ki jo izda sodišče ali upravnik zavoda, se pošlje organom za notranje zadeve v izvršitev.

(5) Organi za notranje zadeve vodijo evidenco izdanih tiralic. Podatki o osebah, zoper katere je bila odrejena tiralica, se iz evidence zbrisejo, brž ko pristojni organ tiralico prekličje.

549. člen

(1) Če so potrebni podatki o posameznih predmetih, ki so v zvezi s kaznivim dejanjem, ali če je treba take predmete najti, posebno pa, če je to potrebno, da se ugotovi istovetnost najdenega neznanega trupla, se odredi razpis razglaša, v katerem se zahteva, naj se podatki ali sporočila pošljejo organu, ki vodi postopek.

(2) Organi za notranje zadeve smejo objavljati tudi fotografije trupel in pogrešanih, če so razlogi za sum, da je smrt oziroma izginotje posledica kaznivega dejanja.

550. člen

Organ, ki je odredil tiralico ali razglas, ju mora takoj preklicati, ko se izsledi iskana oseba ali najde predmet, ko zastara kazenski pregon ali izvršitev kazni ali ko se pokažejo drugi razlogi, zaradi katerih tiralica oziroma razglas nista več potrebna.

551. člen

(1) Tiralico in razglas razpiše ministrstvo za notranje zadeve.

(2) Za obveščanje javnosti o tiralici ali razglasu se smejo uporabljati tudi sredstva javnega obveščanja.

(3) Če je verjetno, da je tisti, za katerim je odrejena tiralica, v tujini, sme ministrstvo za notranje zadeve razpisati tudi mednarodno tiralico.

(4) Na prošnjo tujega organa sme ministrstvo za notranje zadeve razpisati tiralico tudi za nekoga, za katerega se sumi, da je v Republiki Sloveniji, če da tuji organ v prošnji izjavo, da bo zahteval njegovo izročitev, če bo najden.

(5) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za primere, ko organi za notranje zadeve razpišejo iskanje oseb ali stvari.

XXXIV. poglavje

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

552. člen

(1) Za kazniva dejanja, za katera se storilec preganja po določenih kazenskega zakonika Republike Slovenije na predlog, začne rok iz prvega odstavka 52. člena tega zakona teči od dneva uveljavitve tega zakona.

(2) Kazenski postopek za kazniva dejanja, ki so se pred uveljavitvijo tega zakona preganjala po uradni dolžnosti ali na zasebno tožbo, po uveljavitvi tega zakona pa na predlog, se vodi po predpisih, ki so se uporabljali pred uveljavitvijo zakona, če je bila do dneva uveljavitve vložena obtožba.

(3) Če se po uveljavitvi tega zakona v zvezi z rednim ali izrednim pravnim sredstvom razveljavi sodba ali dovoli obnova kazenskega postopka za kaznivo dejanje, ki se po uveljavitvi zakona preganja na predlog, velja zasebna tožba za predlog upravičenca, za nadaljevanje postopka za kaznivo dejanje, ki se je pred uveljavitvijo zakona preganjalo po uradni dolžnosti, pa je potreben predlog. Rok za podajo predloga teče od dneva, ko je bil upravičenec obveščen o razveljavitvi sodbe oziroma dovolitvi obnove kazenskega postopka.

553. člen

Predpise o povrnitvi stroškov kazenskega postopka iz 99. člena ter predpise o vodenju kazenske evidence in evidence izrečenih vzgojnih ukrepov mladoletnikom iz 135. člena tega zakona, minister za pravosodje izda v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

554. člen

Ministrstvo za pravosodje v roku šestih mesecev po uveljavitvi tega zakona iz kazenske evidence izbrise vse obsodbe, za katere so izpolnjeni pogoji za zakonsko rehabilitacijo (508. člen).

555. člen

Ministrstvo za pravosodje prevzame od ministrstva za notranje zadeve kazensko evidenco v roku dveh mesecev po uveljavitvi tega zakona.

556. člen

(1) O zahtevi za obnovo kazenskega postopka zoper sodbo vojaškega sodišča, ki je bilo pristojno za območje Republike Slovenije, ki je postala pravnomočna pred 25. junijem 1991, odloča sodišče prve stopnje, ki bi bilo po določbah tega zakona pristojno za sojenje na prvi stopnji.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka, o zahtevi za obnovo kazenskega postopka zoper sodbo vojaškega sodišča, ki je bilo pristojno za območje katerekoli izmed republik bivše Jugoslavije, ki je postala pravnomočna pred 25. junijem 1991, odloča okrajno sodišče v Ljubljani. Pravico do zahteve za obnovo kazenskega postopka po taki sodbi imajo obsojenci, ki so ali so kadarkoli bili slovenski državljani po predpisih, ki so veljali do 25. junija 1991.

(3) Določba prejšnjega odstavka se smiselno uporablja tudi glede postopkov, predpisanih v XXIX. in XXXII. poglavju tega zakona.

557. člen

Za odločanje o obnovi kazenskega postopka v zadevah, v katerih je pred 1. januarjem 1954 na prvi stopnji sodilo Vrhovno sodišče LR Slovenije, je pristojno sodišče,

ki bi bilo po določbah tega zakona pristojno za sojenje na prvi stopnji.

558. člen

Za obsojenca, ki je bil do uveljavitve tega zakona pravnomočno obsojen v nenavzočnosti na podlagi določbe tretjega in četrtega odstavka 300. člena zakona o kazenskem postopku (Uradni list SFRJ, št. 4/77, 14/85, 74/87, 57/89 in 3/90), se lahko kazenski postopek obnovi pod pogoji določenimi v 410. členu navedenega zakona.

559. člen

Ne glede na rok iz tretjega odstavka 421. člena tega zakona smejo obsojenec, zagovornik in osebe iz drugega odstavka 367. člena tega zakona zoper sodno odločbo, ki je postala pravnomočna pred uveljavitvijo tega zakona, in zoper sodni postopek, ki je tekkel pred tako pravnomočno odločbo, vložiti zahtevo za varstvo zakonitosti v roku dveh let po uveljavitvi tega zakona.

560. člen

(1) Zoper sodbo vojaškega sodišča, ki je bilo pristojno za območje Republike Slovenije, ki je postala pravnomočna pred 25. junijem 1991, se sme, po določbah tega zakona, vložiti zahteva za varstvo zakonitosti in zahteva za izredno omilitev kazni.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se sme zoper sodbo vojaškega sodišča, ki je bilo pristojno za območje katerekoli republike bivše Jugoslavije, ki je postala pravnomočna pred 25. junijem 1991, po določbah tega zakona vložiti zahteva za varstvo zakonitosti in zahteva za izredno omilitev kazni, če je ali je bil obsojenec slovenski državljan še po predpisih, ki so veljali do 25. junija 1991.

561. člen

Če do uveljavitve tega zakona ni bilo odločeno o obsojenčevi zahtevi za izreden preizkus pravnomočne sodbe, se o tej zahtevi odloči po določbah tega zakona o zahtevi za varstvo zakonitosti.

562. člen

Osebam, ki so bile neupravičeno obsojene pred 1. januarjem 1954 in katere zaradi preteka roka iz prvega odstavka 539. člena tega zakona ne bi mogle uveljavljati pravice do povrnitve škode, ta pravica zastara v treh letih od dneva, ko začne veljati ta zakon.

563. člen

Pravico do povrnitve škode po 538. členu tega zakona ima tudi tisti, ki je prestajal prostostno kazen v zvezi z zahtevo za izreden preizkus pravnomočne sodbe, pa mu je bila izrečena krajša prostostna kazen, kot jo je že prestal, ali mu je bila izrečena kazenska sankcija, ki ni bila v odvzemu prostosti, ali je bil spoznan za krivega, pa mu je bila odpuščen kazen.

564. člen

Pravice in dolžnosti, ki jih ima po tem zakonu predsednik sodišča, razen po 191. in 213. členu, ima glede kaznivih dejanj iz pristojnosti okrajnega sodišča predstojnik tega sodišča.

565. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, se v Republiki Sloveniji preneha uporabljati zakon o kazenskem postopku (Uradni list SFRJ, št. 4/77, 14/85, 74/87, 57/89 in 3/90).

566. člen

Ta zakon začne veljati 1. januarja 1995.

Št. 713-01/93-10/7

Ljubljana, dne 29. septembra 1994.

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Jožef Školč l. r.

2169.

Na podlagi druge alinee prvega odstavka 107. člena in 91. člena ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

o razglasitvi zakona o državnem tožilstvu

Razglašam zakon o državnem tožilstvu, ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 29. septembra 1994.

Št. 012-01/94-124

Ljubljana, dne 6. oktobra 1994.

Predsednik
Republike Slovenije
Milan Kučan l. r.

Z A K O N
O DRŽAVNEM TOŽILSTVU

Prvo poglavje

TEMELJNE DOLŽBE

1. člen

Pregon storilcev kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj, za katere je tako določeno z zakonom, izvajajo državni tožilci.

Državni tožilec opravlja svoje naloge na podlagi ustave in zakona.

2. člen

Državni tožilec vlaga in zastopa kazenske obtožbe ter opravlja druga procesna dejanja tožilca v kazenskem postopku, kolikor zakon ne določa drugače.

Državni tožilec vlaga predloge za pregon in pravna sredstva v zadevah prekrškov, če tako določa zakon.

Državni tožilec vlaga procesne akte v civilnih in drugih sodnih postopkih ter v upravnih postopkih, če tako določa zakon.

3. člen

Funkcija državnega tožilca je trajna.

Državni tožilec je glede pravic, ki izhajajo iz njegovega službenega razmerja z Republiko Slovenijo, izenačen s sodnikom, kolikor ta zakon ne določa drugače.

4. člen

Državni tožilec opravlja svojo funkcijo pri državnem tožilstvu, za katero je imenovan, kolikor ni s tem zakonom drugače določeno.

5. člen

Organizacijo in splošne pristojnosti državnih tožilcev ureja ta zakon.

Državna tožilstva so samostojni državni organi; njihov položaj in medsebojna razmerja ureja ta zakon.

Sredstva in druge pogoje za delo državnih tožilcev zagotavlja Republika Slovenija.

6. člen

Državna tožilstva poslujejo v slovenskem jeziku.

Na območjih, kjer živita avtohtoni italijanska in madžarska narodna skupnost, poslujejo državna tožilstva tudi v italijanskem oziroma madžarskem jeziku, če teče postopek pred sodiščem ali drugim državnim organom v tem jeziku ali če stranka, ki živi na tem območju, v občevanju z državnim tožilstvom uporablja ta jezik.

7. člen

Predpise za notranje poslovanje državnih tožilcev izda generalni državni tožilec v soglasju z ministrom za pravosodje.

Nadzor nad upravnim poslovanjem državnih tožilcev izvajata generalni državni tožilec in ministrstvo za pravosodje.

Drugo poglavje

SPLOŠNA PRISTOJNOST IN POOBLASTILA

8. člen

Državni tožilec je v okviru temeljne funkcije vlaganja in zastopanja kazenske obtožbe pristojen opravljati vsa procesna dejanja upravičenega tožilca po zakonu o kazenskem postopku, sodelovati na narokih in sejah ter ukrepani, kar je potrebno, da se odkrijejo kazniva dejanja in njihovi storilci.

V izvrševanju funkcije pregona storilcev kaznivih dejanj in drugih ravnanj, ki so kazniva, državni tožilec sodeluje z organi odkrivanja, jih usmerja in ukrepa, kar je potrebno v zvezi z odkrivanjem dejanj oziroma storilcev, v okviru pristojnosti državnega tožilca v predhodnem postopku, ki jih določa zakon o kazenskem postopku.

9. člen

V civilnih in drugih sodnih postopkih ter v upravnih postopkih državno tožilstvo vloga procesne akte in druga pravna sredstva, za katera je pooblaščen z zakonom.

10. člen

Generalni državni tožilec Republike Slovenije lahko za obravnavo več zahtevnih kaznivih dejanj ali iz drugih zelo tehtnih razlogov določi enega ali skupino državnih tožilcev.

V primeru iz prejšnjega odstavka lahko generalni državni tožilec premesti državnega tožilca na delo v drugo državno tožilstvo v skladu z določbami tega zakona.

11. člen

Če državni tožilec ugotovi, da je zaradi kršitve ustave, zakona ali mednarodne pogodbe dana podlaga, da uporabi zoper izvršljivo sodno odločbo ali odločbo, izdano v upravnem ali kakšnem drugem postopku, pravno sredstvo, lahko zahteva, naj se izvršitev takšne odločbe odloži ali prekine, če bi z njeno izvršitvijo utegnile nastati nepopravljive škodljive posledice.

Zahtevo za odložitev oziroma prekinitve izvršitve odločbe iz prejšnjega odstavka vložijo državni tožilec, ki je upravičen uporabiti pravno sredstvo zoper takšno odločbo, pri sodišču oziroma drugem organu, ki je pristojen

za dovolitev izvršbe, če le-ta že teče, pa pri organu, ki jo opravlja.

Organ, pristojen za dovolitev izvršbe ali za izvršitev odločbe, odloži dovolitev izvršbe oziroma prekine izvršbo do odločitve o pravnem sredstvu državnega tožilca.

Odločba o odložitvi oziroma prekinitvi izvršbe neha veljati, če državni tožilec v tridesetih dneh od prejema odločbe ne vložijo pravnega sredstva.

12. člen

Državna tožilstva si pri opravljanju zadev iz svoje pristojnosti dajejo medsebojno pravno pomoč.

Državno tožilstvo ima pravico zahtevati od državnih organov ter organov lokalne in druge samouprave in organizacij z javnimi pooblastili, naj mu pošljejo listine, spise, predmete ali obvestila, ki jih potrebuje za dejanja iz svoje pristojnosti.

Državno tožilstvo ima pri izvajanju svojih pristojnosti pravico zahtevati podatke iz drugega odstavka tega člena tudi od drugih pravnih oseb in posameznikov, za katere meni, da z njimi razpolagajo.

13. člen

Pred sodišči s položajem okrajnih in okrožnih sodišč lahko nastopajo državni tožilci, ki imajo najmanj položaj okrožnega državnega tožilca.

Pred sodišči s položajem višjih sodišč lahko nastopajo državni tožilci, ki imajo najmanj položaj višjega državnega tožilca.

Državne tožilce iz prejšnjih odstavkov lahko nadomeščajo pomočniki državnega tožilca na delu v okrožnem oziroma višjem državnem tožilstvu v okviru pooblastil, ki jim jih določi državni tožilec.

Pred Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije lahko nastopajo samo vrhovni državni tožilci.

Kolikor ni s tem zakonom drugače določeno, veljajo za pomočnike državnih tožilcev določbe tega zakona, ki veljajo za državne tožilce.

Tretje poglavje
DRŽAVNI TOŽILCI

1. oddelek: Pogoji za imenovanje državnih tožilcev in postopek imenovanja

14. člen

V državnem tožilstvu opravlja funkcijo državnega tožilca eden ali več državnih tožilcev.

Število mest državnih tožilcev pri posameznih državnih tožilstvih določi na predlog generalnega državnega tožilca Republike Slovenije minister za pravosodje v soglasju z Vlado Republike Slovenije.

V aktu o določitvi mest se posebej določi število mest pomočnikov državnega tožilca.

15. člen

Za okrožnega državnega tožilca je lahko imenovana oseba, ki izpolnjuje pogoje za izvolitev v sodniško funkcijo na položaj okrožnega sodnika ali je najmanj pet let opravljala funkcijo pomočnika državnega tožilca.

Za višjega državnega tožilca je lahko imenovana oseba, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega odstavka in je najmanj pet let uspešno opravljala funkcijo okrožnega državnega tožilca.

Za vrhovnega državnega tožilca je lahko imenovana oseba, ki izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka tega člena in je najmanj pet let uspešno opravljala funkcijo višjega državnega tožilca ali najmanj deset let uspešno opravljala funkcijo okrožnega državnega tožilca.

Za pomočnika državnega tožilca je lahko imenovana oseba, ki izpolnjuje pogoje za izvolitev v sodniško funkcijo na položaj okrajnega sodnika.

16. člen

Za višjega ali vrhovnega državnega tožilca je lahko ne glede na določbe prejšnjega člena imenovana tudi oseba, ki izpolnjuje pogoje za izvolitev oziroma imenovanje na položaj višjega ali vrhovnega sodnika.

17. člen

Državne tožilce imenuje Vlada Republike Slovenije na predlog ministra za pravosodje.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka imenuje generalnega državnega tožilca Republike Slovenije državni zbor na predlog vlade, in sicer za dobo šestih let z možnostjo ponovnega imenovanja.

Akt o imenovanju se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

18. člen

Minister za pravosodje poda predlog iz prvega odstavka prejšnjega člena potem, ko prejme mnenje personalne komisije državnega tožilstva (v nadaljnjem besedilu: personalna komisija).

19. člen

Prosto mesto državnega tožilca razpiše ministrstvo za pravosodje na predlog generalnega državnega tožilca Republike Slovenije, prosto mesto le-tega pa po uradni dolžnosti. Razpis se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Rok za prijave ne more biti krajši kot petnajst dni.

Razpisni postopek vodi ministrstvo za pravosodje.

V postopku iz prejšnjega odstavka se smiselno uporablja določba 15. člena zakona o sodniški službi.

20. člen

Ko prejme razpisno gradivo od ministrstva za pravosodje, personalna komisija povabi na razgovor prijavljene kandidate, ki prvič kandidirajo na prosto mesto državnega tožilca. Vodjo državnega tožilstva, v katerem je prosto mesto državnega tožilca, pa pozove, da se izjasni o kandidatih za to mesto.

Na podlagi ugotovitev, ki temeljijo na razpisnem gradivu, in na podlagi neposrednega vtisa, ki so ga kandidati napravili na razgovoru, oblikuje razpisna komisija mnenje glede predlogov za imenovanje. V mnenju razvrsti personalna komisija kandidate glede na svojo oceno o primernosti za imenovanje ter utemelji razloge za sprejeto razvrstitev.

Mnenje iz prejšnjega odstavka pošlje personalna komisija ministru za pravosodje v tridesetih dneh od dneva, ko prejme razpisno gradivo.

Če je v mnenju personalne komisije za zasedbo prostega mesta državnega tožilca najvišje uvrščen kandidat, ki je že imenovan za državnega tožilca in se je prijavil na razpis zaradi napredovanja, je minister za pravosodje tega kandidata dolžan predlagati v imenovanje, kolikor zakon ne določa drugače.

Če minister za pravosodje ne sprejme mnenja personalne komisije, mora v roku desetih dni zahtevati, da personalna komisija ponovno prouči svoje mnenje v roku petnajstih dni; če je bilo novo mnenje sprejeto z večino dveh tretjin vseh članov komisije, je tako mnenje za ministrstvo obvezno.

21. člen

Personalno komisijo sestavlja sedem članov. Generalni državni tožilec Republike Slovenije in njegov namestnik sta člana komisije po položaju. Enega člana komisije imenuje minister za pravosodje izmed vodij višjih ali okrožnih državnih tožilstev. Štiri člane komisije izvolijo izmed državnih tožilcev, ki nimajo vodstvenih položajev, državni tožilci po postopku, ki ga določa zakon za volitve članov personalnih svetov sodišč, od tega dva člana izmed okrožnih državnih tožilcev in dva člana izmed višjih državnih tožilcev.

Volitve članov personalne komisije razpiše generalni državni tožilec.

Mandat imenovanega ter izvoljenih članov personalne komisije traja pet let in po poteku mandata ne morejo biti takoj ponovno izvoljeni oziroma imenovani.

Delo personalne komisije vodi generalni državni tožilec Republike Slovenije, v njegovi odsotnosti pa njegov namestnik.

Personalna komisija oblikuje mnenja z večino glasov vseh članov.

22. člen

Državni tožilec nastopi funkcijo z dnem, ko pred predsednikom vlade, generalni državni tožilec pa pred predsednikom državnega zbora izreče naslednjo prisego: "Prisegam, da bom varoval-a pravni red Republike Slovenije in svoje delo opravljal-a vestno, po ustavi in zakonih."

Po pooblastilu predsednika vlade lahko izrečejo državni tožilci prisego pred ministrom za pravosodje.

2. oddelek: Napredovanje državnih tožilcev

23. člen

Z imenovanjem na funkcijo pridobi državni tožilec pravico do napredovanja.

Napredovanje zajema napredovanje v plačilnih razredih, napredovanje na višje mesto in napredovanje na položaj svetnika.

Kolikor ta zakon ne določa drugače, se za napredovanje državnih tožilcev, za določitev kriterijev za izbiro in napredovanje in v postopku za ocenjevanje dela državnih tožilcev smiselno uporabljajo določbe zakona o sodniški službi.

Za izdelavo ocene dela za državnega tožilca je pristojna personalna komisija.

O napredovanju v plačilnih razredih in na položaj svetnika odloča personalna komisija, o napredovanju na višje mesto pa organ, ki je pristojen za imenovanje državnega tožilca v skladu z določbami tega zakona.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka in četrtega odstavka 20. člena tega zakona odloči o imenovanju oziroma napredovanju na mesto vodje višjega ali okrožnega državnega tožilstva Vlada Republike Slovenije na predlog ministra za pravosodje in po poprejšnjem mnenju personalne komisije in generalnega tožilca Republike Slovenije, kolikor ta zakon ne določa drugače.

3. oddelek: Dolžnosti državnega tožilca in nezdružljivost funkcije državnega tožilca

24. člen

Državni tožilec mora pri uresničevanju svojih pravic in svoboščin vselej ravnati tako, da varuje ugled in dostojanstvo svoje službe. Zaradi uveljavljanja svojih pravic ne sme ovirati delovanja državnega tožilstva.

Državni tožilec je dolžan zase ohraniti vse, kar je zvedel o strankah in njihovih pravnih in dejanskih razmer-

jih v okviru opravljanja službe, ter varovati tajnost vseh podatkov, do katerih javnost nima dostopa.

25. člen

Državni tožilec ne sme sprejemati daril ali drugih koristi v zvezi z njegovo službo. Prav tako ne smejo sprejemati daril ali drugih koristi v zvezi z njegovo službo njegov zakonec in drugi družinski člani, sorodniki in druge osebe, ki živijo z državnim tožilcem v skupnem gospodinjstvu.

26. člen

Če je državni tožilec izvoljen za predsednika republike, poslanca, sodnika ustavnega sodišča ali predsednika vlade, varuha človekovih pravic oziroma njegovega namestnika oziroma imenovan za ministra, mu funkcija državnega tožilca ter vse pravice in dolžnosti, ki izhajajo iz službenega razmerja, mirujejo.

27. člen

Državni tožilec ne sme opravljati funkcij, ki so po določbi ustave nezdružljive s funkcijo državnega tožilca, niti ne dejavnosti ali sprejeti zaposlitve ali dela, ki jih po določbi ustave in zakona ne sme opravljati oziroma sprejeti sodnik.

O nezdružljivosti funkcije, dejavnosti ali dela s funkcijo državnega tožilca odloči personalna komisija. O odločitvi komisije obvesti generalni državni tožilec ministra za pravosodje.

4. oddelek: Pravice državnih tožilcev

28. člen

Plača državnega tožilca se določi po enakih osnovah, z enakimi dodatki ter na enak način kot plača sodnika ustreznega položaja.

Plača pomočnika državnega tožilca se določi enako kot plača okrajnega sodnika.

O uvrstitvi v plačilni razred odloči personalna komisija.

29. člen

Predpisi o pokojninskem in invalidskem ter zdravstvenem in drugem socialnem zavarovanju, ki veljajo za osebe v delovnem razmerju, se uporabljajo za državne tožilce, če ni z zakonom drugače določeno.

30. člen

Državni tožilec ima poleg plače pravico do drugih prejemkov in povračil v enakih primerih in v enaki višini kot sodnik.

31. člen

Državni tožilec ima pravico do letnega dopusta v trajanju do štirideset delovnih dni, vendar ne manj kot trideset delovnih dni.

Državni tožilec ima pravico do izrednega plačanega dopusta do sedem delovnih dni v posameznem koledarskem letu zaradi osebnih razlogov.

Če državni tožilec kandidira za poslanca ali predsednika republike, ima od dneva potrditve kandidature pravico do izrednega plačanega dopusta za pripravo na volitve v trajanju trideset delovnih dni.

V drugih izjemnih primerih se lahko državnemu tožilcu odobri izredni neplačani dopust do trideset dni v koledarskem letu.

Primere in pogoje iz prejšnjih odstavkov določi personalna komisija.

32. člen

Za izobraževanje državnih tožilcev se smiselno uporabljajo določbe zakona o sodniški službi.

Personalna komisija odloči, katerim najboljšim kandidatom se glede na letna razpoložljiva sredstva za štipendije državnih tožilcev dodelijo štipendije.

33. člen

Državni tožilec nastopa pred sodiščem v službenem oblačilu, katerega obliko in način nošenja predpiše minister za pravosodje.

34. člen

Za potrebe izvajanja tega zakona ministristvo vodi osebno evidenco državnih tožilcev ter osebja, ki je zaposleno v državnem tožilstvu, ki vsebuje enake podatke kot osebna evidenca sodnikov oziroma sodnega osebja.

Z osebnimi podatki iz prejšnjega odstavka je treba ravnati na enak način kot z osebnimi podatki iz osebne evidence sodnikov.

5. oddelek: Premestitve in dodelitve na delo v drug državni organ

35. člen

Državni tožilec je lahko premeščen na mesto v drugo državno tožilstvo:

1. če se odpravi državno tožilstvo, v katerem opravlja funkcijo;

2. če se bistveno za daljši čas zmanjša obseg dela državnega tožilstva, v katerem državni tožilec opravlja funkcijo;

3. če se spremeni organizacija tožilstev;

4. v drugih primerih, ki jih določa zakon.

O premestitvi po prejšnjem odstavku odloči generalni državni tožilec.

36. člen

Če to narekujejo okoliščine, v katerih bi bilo sicer ogroženo ali onemogočeno pravočasno izvajanje funkcij državnega tožilstva ali v drugih primerih, določenih s tem zakonom (10. člen), sme generalni državni tožilec Republike Slovenije odrediti, da se državni tožilec za čas največ šestih mesecev v koledarskem letu premesti na opravljanje funkcije v drugo državno tožilstvo (v nadaljnjem besedilu: začasna premestitev) in sicer: okrožni državni tožilec k drugemu okrožnemu državnemu tožilstvu, višji državni tožilec k drugemu višjemu državnemu tožilstvu ali k okrožnemu državnemu tožilstvu, vrhovni državni tožilec k višjemu državnemu tožilstvu.

Začasno premestitev lahko pod pogoji iz prejšnjega odstavka podaljša na predlog generalnega državnega tožilca personalna komisija; vendar največ za čas šestih mesecev.

37. člen

Za premestitev po 35. členu tega zakona in za začasno premestitev ni potrebna privolitev državnega tožilca.

Premestitev in začasna premestitev ne vplivata na položaj, plačo in druge pravice, ki jih je imel državni tožilec pred premestitvijo.

38. člen

Državni tožilec je lahko dodeljen za opravljanje zahtevnejših strokovnih nalog ministristvu za pravosodje največ za šest let.

Državni tožilec iz prejšnjega odstavka obdrži pravico uporabljati naziv državni tožilec, vendar hkrati ne more opravljati funkcije državnega tožilca in mu vse druge pravice in dolžnosti iz službenega razmerja mirujejo.

Državnemu tožilcu iz prvega odstavka tega člena pripada najmanj takšna plača, kot bi jo prejemal, če bi opravljal službo državnega tožilca, varovane pa so tudi vse njegove pravice do napredovanja po izteku dela v ministristvu.

O dodelitvi odloči minister za pravosodje po predhodnem mnenju personalne komisije in po pisni privolitvi državnega tožilca.

6. oddelek: Prenehanje funkcije in razrešitev državnega tožilca

39. člen

Državnemu tožilcu preneha funkcija:

1. z upokojitvijo, vendar najkasneje, ko dopolni 70 let starosti;
2. če izgubi državljanstvo Republike Slovenije;
3. če izgubi poslovno sposobnost ali zdravstveno zmožnost za opravljanje službe;
4. če se odpove službi državnega tožilca;
5. če se odpravi državno tožilstvo in državnemu tožilcu ni mogoče zagotoviti, da nadaljuje z delom v drugem državnem tožilstvu;
6. če državni tožilec sprejme funkcijo, začne opravljati dejavnost ali sklene delovno razmerje oziroma kljub prepovedi opravlja dejavnost ali delo, ki ni združljivo s funkcijo državnega tožilca;
7. če iz ocene njegove službe dvakrat zaporedoma izhaja, da ne ustreza državnotožilski službi.

Steje se, da je razlog iz 1. točke prejšnjega odstavka nastopil z iztekom leta, v katerem je sodnik dosegel starostno mejo za upokojitev, razlog iz 2. in 3. točke prejšnjega odstavka z dnem pravnomočnosti odločbe pristojnega organa, razlog iz 5. točke prejšnjega odstavka z dnem prenehanja dela državnega tožilstva, razlog iz 7. točke pa z dnem, ko personalna komisija sprejme drugo negativno oceno.

40. člen

Državni tožilec se razreši, če je obsojen za kaznivo dejanje, storjeno z zlorabo svoje funkcije, ali za drugo kaznivo dejanje na zaporno kazen, daljšo od šestih mesecev, ali na krajšo zaporno ali neprostostno kazen, če gre za kaznivo dejanje, zaradi katerega je osebnostno neprimeren za opravljanje funkcije državnega tožilca.

Sodišče mora v primerih iz prejšnjega odstavka poslati pravnomočno sodbo ministru za pravosodje in generalnemu državnemu tožilcu.

O razrešitvi državnega tožilca v primerih iz prvega odstavka tega člena odloči vlada na predlog ministra za pravosodje, o razrešitvi generalnega državnega tožilca pa državni zbor na predlog vlade.

41. člen

Vodji državnega tožilstva preneha funkcija smiselno iz razlogov iz 63. člena zakona o sodiščih ali če svoje funkcije ne opravlja po predpisih in pravočasno ali če s svojim ukrepanjem in ravnanjem izkaže, da ni sposoben ali primeren za opravljanje vodstvene funkcije.

Za postopek razrešitve se smiselno uporabljajo določbe zakona o sodiščih, o razrešitvi pa odloča organ, ki je pristojen za imenovanje vodje državnega tožilstva.

Določbe prvega in drugega odstavka tega člena se uporabljajo tudi za generalnega državnega tožilca Republike Slovenije.

42. člen

Državni tožilec disciplinsko odgovarja, če je kršil dolžnosti državnega tožilca ali ugled in dostojanstvo funkcije državnega tožilca.

Državnega tožilca ni mogoče klicati na disciplinsko odgovornost za mnenja, ki jih je dal pri delu v zadevi, ki jo je obravnaval.

Uvedbo disciplinskega postopka zoper državnega tožilca ima pravico zahtevati generalni državni tožilec in minister za pravosodje.

Na podlagi pismeno vložene zahteve iz prejšnjega odstavka je disciplinski tožilec dolžan zahtevati uvedbo disciplinskega postopka.

Določbe tega zakona o disciplinski odgovornosti se ne uporabljajo za generalnega državnega tožilca.

43. člen

Disciplinske sankcije po tem zakonu so:

1. razrešitev funkcije državnega tožilca;
2. ustavitev napredovanja;
3. zmanjšanje plače.

Ustavitev napredovanja se izreče za čas treh let.

Zmanjšanje plače se izreče do višine 20 % za čas do enega leta.

44. člen

Disciplinska sankcija iz 1. točke prvega odstavka prejšnjega člena se lahko izreče samo za naslednje kršitve dolžnosti:

1. neizpolnjevanje ali nevestno, nepravočasno ali malomarno opravljanje službenih dolžnosti;
2. neupravičena odklonitev službene dolžnosti oziroma neizpolnjevanje navodil, ki so dana po določbah tega zakona;
3. kršitev predpisov o varovanju državne in uradne tajnosti;
4. hujša kršitev predpisov o varstvu pri delu, pred požarom ali eksplozijo;
5. nedostojno in žaljivo obnašanje do posameznikov, državnih organov ter pravnih oseb v zvezi z opravljanjem funkcije državnega tožilca in zunaj nje.

45. člen

Disciplinskega postopka zoper državnega tožilca ni mogoče uvesti, ko pretečeta dve leti od dneva kršitve. Izvršitev izrečene disciplinske sankcije zastara v enem letu.

46. člen

V disciplinskem postopku odloča na prvi stopnji disciplinsko sodišče, ki ga sestavljajo predsednik in dva člana prvostopnega disciplinskega sodišča za sodnike ter državni tožilci, člani personalne komisije, izvoljeni izmed državnih tožilcev, na drugi stopnji pa disciplinsko sodišče, ki ga sestavljajo štiri sodniki, člani drugostopnega disciplinskega sodišča za sodnike, in trije vrhovni državni tožilci, določeni z letnim razporedom dela vrhovnega državnega tožilstva za dobo dveh let.

Funkcijo disciplinskega tožilca v postopku proti državnemu tožilcu opravlja z letnim razporedom dela določeni vrhovni državni tožilec.

47. člen

V disciplinskem postopku zoper državnega tožilca se smiselno uporabljajo določbe, ki veljajo v disciplinskem postopku zoper sodnika.

48. člen

V primeru lažje oblike disciplinske kršitve iz prvega odstavka 42. člena tega zakona se lahko disciplinski postopek zoper državnega tožilca ustavi.

V primeru disciplinske kršitve iz 44. člena tega zakona se državnemu tožilcu izreče glede na težo kršitve eden od disciplinskih ukrepov, če so podane posebne olajševalne okoliščine, pa se lahko disciplinski postopek ustavi.

Če je zoper državnega tožilca, zoper katerega je bil disciplinski postopek ustavljen, uveden nov disciplinski postopek, ta postopek ne more biti ustavljen na način iz prejšnjih odstavkov.

49. člen

Če je zoper državnega tožilca uveden kazenski postopek zaradi kaznivega dejanja iz prvega odstavka 40. člena tega zakona, generalni državni tožilec Republike Slovenije odloči, da se državni tožilec začasno odstrani z opravljanja funkcije (suspenz).

O suspenzu generalnega državnega tožilca Republike Slovenije odloči Vlada na predlog ministra za pravosodje.

Če je zoper državnega tožilca uveden disciplinski postopek zaradi disciplinske kršitve iz 44. člena tega zakona, lahko generalni državni tožilec zoper državnega tožilca odredi suspenz.

Zoper odločbo o suspenzu ni pritožbe.

V ostalem se glede suspenza državnega tožilca smiselno uporabljajo določbe 4. oddelka VII. poglavja zakona o sodniški službi.

50. člen

Državni tožilec ne sme biti priprt v kazenskem postopku, ki je uveden proti njemu in zaradi suma kaznivega dejanja, storjenega pri opravljanju funkcije državnega tožilca, brez poprejšnjega dovoljenja senata treh sodnikov pristojnega višjega sodišča.

Četrto poglavje

ORGANIZACIJA DRŽAVNEGA TOŽILSTVA

51. člen

V Republiki Sloveniji so:

1. Državno tožilstvo Republike Slovenije
2. a) Višje državno tožilstvo v Celju
- b) Višje državno tožilstvo v Kopru
- c) Višje državno tožilstvo v Ljubljani
- č) Višje državno tožilstvo v Mariboru
3. a) Okrožno državno tožilstvo v Celju
- b) Okrožno državno tožilstvo v Kopru
- c) Okrožno državno tožilstvo v Kranju
- č) Okrožno državno tožilstvo v Krškem
- d) Okrožno državno tožilstvo v Ljubljani
- e) Okrožno državno tožilstvo v Mariboru
- f) Okrožno državno tožilstvo v Murski Soboti
- g) Okrožno državno tožilstvo v Novi Gorici
- h) Okrožno državno tožilstvo v Novem mestu
- i) Okrožno državno tožilstvo na Ptuj
- j) Okrožno državno tožilstvo v Slovenj Gradcu.

Sedež državnega tožilstva Republike Slovenije je v Ljubljani.

52. člen

Državno tožilstvo Republike Slovenije deluje za območje Republike Slovenije.

Višje državno tožilstvo deluje za območje višjega sodišča s splošno pristojnostjo.

Okrožno državno tožilstvo deluje za območje okrožnega sodišča s splošno pristojnostjo in okrajnih sodišč z območja tega okrožnega sodišča.

Svoje funkcije pred okrajnimi sodišči izvaja državno tožilstvo s sedeža državnega tožilstva ali z zunanjega oddelka.

53. člen

Zunanji oddelek iz zadnjega odstavka prejšnjega člena je organizacijska enota državnega tožilstva, ki opravlja funkcije okrožnega državnega tožilstva pred enim ali več okrajnimi sodišči.

Zunanji oddelek ustanovi ali ukine minister za pravosodje na predlog generalnega državnega tožilca Republike Slovenije.

V upravnem in nadzornem pogledu je zunanji oddelek neposredno podrejen vodji okrožnega državnega tožilstva.

54. člen

Kadar so za to pooblašteni po zakonu, nastopajo državni tožilci v izvrševanju svojih funkcij pred drugimi državnimi organi ali njihovimi izpostavami, ki imajo sedež na območju državnega tožilstva, v katerem opravljajo funkcijo.

55. člen

Pri državnih tožilstvih z večjim obsegom istovrstnih zadev se lahko oblikujejo oddelki kot notranje organizacijske enote, namenjene specializaciji in boljši učinkovitosti delovanja državnega tožilstva na posameznem ožjem področju njegovih pristojnosti. Delo oddelka vodi namestnik vodje državnega tožilstva ali drug državni tožilec, ki ga z razporedom dela določi vodja državnega tožilstva.

Zadeve iz pristojnosti državnega tožilstva razporeja med državne tožilce vodja državnega tožilstva, vodja oddelka, vodja zunanjega oddelka ali drug državni tožilec, ki ga vodja za to pooblasti. Delo mora biti razporejeno tako, da so državni tožilci čim enakomerneje obremenjeni.

56. člen

Upravne in nadzorstvene pristojnosti v zvezi z delovanjem državnega tožilstva ima vodja državnega tožilstva.

Za vodjo državnega tožilstva Republike Slovenije je lahko postavljen državni tožilec, ki izpolnjuje pogoje za vrhovnega državnega tožilca. Za vodjo višjega državnega tožilstva je lahko postavljen državni tožilec, ki izpolnjuje pogoje za višjega državnega tožilca, za vodjo okrožnega državnega tožilstva pa državni tožilec, ki izpolnjuje pogoje za okrožnega državnega tožilca.

Vodja državnega tožilstva ima poleg pristojnosti, določenih s tem ali drugim zakonom, tudi druge pristojnosti, ki gredo predstojniku državnega organa po splošnih predpisih.

Vodja državnega tožilstva ima namestnika, ki ga na predlog generalnega državnega tožilca Republike Slovenije imenuje minister za pravosodje.

Namestnik vodje državnega tožilstva opravlja funkcije in naloge iz pristojnosti vodje državnega tožilstva, če je ta odsoten ali zadržan.

Vodje in namestniki okrožnih in višjih državnih tožilstev se imenujejo za dobo šestih let z možnostjo ponovnega imenovanja.

57. člen

Vodja državnega tožilstva Republike Slovenije je generalni državni tožilec Republike Slovenije.

Državni tožilci, imenovani pri državnem tožilstvu Republike Slovenije, imajo naziv vrhovni državni tožilec.

Državni tožilci, imenovani pri višjem državnem tožilstvu, imajo naziv višji državni tožilec.

Državni tožilci, imenovani pri okrožnem državnem tožilstvu, imajo naziv okrožni državni tožilec.

58. člen

Pri vsakem državnem tožilstvu je potrebno število strokovnih sodelavcev za opravljanje pravnih del in potrebno število administrativnih in drugih delavcev.

Število in vrste delovnih mest delavcev iz prejšnjega odstavka določi minister za pravosodje na predlog personalne komisije, potrdi pa Vlada Republike Slovenije.

59. člen

Ministrstvo za pravosodje skrbi za razvoj, enotnost in delovanje informacijske podpore poslovanja državnih tožilstev.

60. člen

Okrožna državna tožilstva so dolžna skrbeti, da so državni tožilci po razporedu dela dosegljivi za nujno izvajanje funkcij po določbah zakona o kazenskem postopku in zakona o prekrških zunaj delovnega časa ter ob dela prostih dnevih (dežurna služba).

Peto poglavje OBVEŠČANJE, POROČANJE, NAVODILA IN NADZOR

61. člen

O kazenskih zadevah, ki so širšega javnega pomena ali v katerih niso jasna temeljna pravna vprašanja kazenskega pregona, so dolžna okrožna javna tožilstva nemudoma obvestiti državno tožilstvo Republike Slovenije.

Minister za pravosodje lahko v zvezi z izvrševanjem svojih pristojnosti zahteva, da mu državna tožilstva poročajo o zadevah, ki jih obravnavajo.

62. člen

Državna tožilstva pošiljajo letna poročila o delu državnim tožilstvom višjih stopenj in ministrstvu za pravosodje, državno tožilstvo Republike Slovenije pošlje skupno letno poročilo o delu državnih tožilstev tudi državnemu zboru.

63. člen

Generalni državni tožilec ali po njegovem pooblastilu drug državni tožilec posreduje obvestila o delu državnih tožilcev sredstvom javnega obveščanja s pošiljanjem pisмениh sporočil ali sklicevanjem tiskovnih konferenc oziroma na drug primeren način, ki ga določi generalni državni tožilec.

64. člen

Generalni državni tožilec Republike Slovenije daje splošna navodila za ravnanje državnih tožilcev, ki se nanašajo na enotno uporabo zakona pri državnih tožilstvih in na izenačevanje politike pregona.

Vodja okrožnega ali višjega državnega tožilstva lahko v zadevah iz svoje pristojnosti dajeta obvezna splošna navodila za ravnanje državnih tožilcev in državnih tožilstev.

Preden izda državni tožilec navodilo iz prvega ali drugega odstavka tega člena, je treba predlog navodila

obravnavati na sestanku z okrožnimi in višjimi državnimi tožilci.

Navodila iz prvega in drugega odstavka tega člena morajo biti dana v pisni obliki.

65. člen

Če državni tožilec meni, da bo upoštevanje navodila privedlo do odločitve, ki bo v nasprotju z ustavo ali zakonom, ali če ima v zvezi z navodilom druge tehtne pomisleke, obvesti o tem (v pisni obliki) nadrejenega vodilnega državnega tožilca in izdajatelja navodila. Obvestilo pošlje, preden opravi procesno dejanje ali uporabi ukrep, na katerega se navodilo nanaša, razen če bi odlašanje s procesnim aktom ali ukrepom povzročilo nepopravljive pravne ali dejanske posledice.

Če je državni tožilec prepričan, da se od njega zahteva protipravno ali škodljivo ravnanje, ga nadrejeni državni tožilec odveže nadaljnega dela na zadevi, razen če je nevarno, da bi zaradi tega prišlo do nepopravljive zakasnitve nujnega procesnega akta ali ukrepa.

V primeru iz drugega odstavka tega člena nadrejeni državni tožilec sam odloči o zadevi ali jo dodeli drugemu državnemu tožilcu, če se ta s tem strinja.

66. člen

Nadrejeni in višji državni tožilec sme prevzeti posamezno zadevo ali opravilo, za katero je sicer pristojen nižji državni tožilec.

67. člen

Nadzorstveni pregled poslovanja okrožnih državnih tožilstev z njegovega območja izvaja višje državno tožilstvo s pregledovanjem spisov, ki jih zahteva na vpogled, in na drug primeren način, najmanj enkrat na tri leta pa z neposrednim pregledom dokumentacije in vpisnikov pri okrožnem državnem tožilstvu.

Na način, določen v prejšnjem odstavku, izvaja nadzorstveno pravico nad državnimi tožilstvi nižje stopnje tudi državno tožilstvo Republike Slovenije, s tem da mora neposredni pregled poslovanja višjih državnih tožilstev opraviti najmanj enkrat na tri leta, poslovanja okrožnih državnih tožilstev pa najmanj enkrat na štiri leta.

Poročila o splošnih nadzorstvenih pregledih iz prvega odstavka tega člena se pošljejo generalnemu državnemu tožilcu Republike Slovenije in ministru za pravosodje. Temu se pošljejo tudi poročila o splošnih nadzorstvenih pregledih iz prejšnjega odstavka. Z ugotovitvami pregleda morajo biti seznanjeni državni tožilci pri organu, katerega poslovanje je bilo pregledano.

68. člen

Nadzorstvene pritožbe v zvezi z delom okrožnega državnega tožilca se pošljejo pristojnemu vodji višjega državnega tožilstva, nadzorstvene pritožbe v zvezi z delom drugih državnih tožilcev pa generalnemu državnemu tožilcu. Če nadzorstvena pritožba ni očitno neutemeljena, pristojni vodja državnega tožilstva z njeno vsebino seznanjati državnega tožilca, na katerega delo se pritožba nanaša, in zahteva od njega pojasnila oziroma poročilo o okoliščinah ali dejstvih, ki jih navaja pritožnik.

69. člen

Kolikor zakon ne določa drugače, je vpogled v spise, vpisnike in drugo dokumentacijo državnega tožilstva dovoljen samo državnim tožilcem in državnim uradnikom ministrstva za pravosodje, ki so kot državni tožilci dodeljeni tožilstvu.

Sodišče oziroma državni zbor lahko zahteva listine iz prejšnjega odstavka na vpogled, kolikor se nanašajo na

predmet kazenskega postopka oziroma na parlamentarno preiskavo.

Minister za pravosodje lahko dovoli vpogled vpisnikov in spisov državnega tožilstva osebi, ki izkaže, da so ji podatki iz vpisnikov potrebni za znanstvenoraziskovalno delo. Dovoljenje se lahko nanaša le na vpisnike in spise, ki so arhivirani.

Šesto poglavje PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

70. člen

Državna tožilstva, ustanovljena s tem zakonom, začnejo z delom 1. januarja 1995. S tem dnem prevzamejo zadeve, dokumentacijo, sredstva, prostore in delavce iz 44. člena zakona o javnem tožilstvu (Uradni list SRS, št. 10/77, 7/86, 41/87 in Uradni list RS, št. 8/90):

- državno tožilstvo Republike Slovenije od dotedanjega javnega tožilstva Republike Slovenije,
- višje državno tožilstvo od dotedanjega višjega javnega tožilstva,
- okrožno državno tožilstvo od dotedanjega temeljnega javnega tožilstva.

71. člen

Do imenovanja v trajno tožilsko funkcijo oziroma do izteka mandata, nadaljujejo javni tožilci z delom kot vodje državnih tožilstev, namestniki javnih tožilcev pa kot državni tožilci ustreznega položaja.

72. člen

Javni tožilci in njihovi namestniki, ki ob uveljavitvi tega zakona opravljajo funkcije javnega tožilstva, imajo pravico pred iztekom svojega mandata prijaviti kandidacijo za imenovanje v funkcijo državnega tožilca po določbah tega zakona za mesto državnega tožilca, ki ga zasedajo. Kandidacijo prijavijo ministrstvu za pravosodje.

V primeru iz prejšnjega odstavka se šteje, da se javni tožilec oziroma namestnik javnega tožilca odpove svojemu mandatu, zaradi česar se njegovo tožilsko mesto šteje za prosto in ga mora ministrstvo za pravosodje razpisati v petnajstih dneh po prejemu kandidature javnega tožilca oziroma namestnika javnega tožilca. Kandidatura mora vsebovati vse sestavine, ki se po določbah tega zakona zahtevajo za prijavo na prosto mesto državnega tožilca oziroma pomočnika državnega tožilca.

Javnemu tožilcu ali njegovemu namestniku iz prvega odstavka tega člena preneha mandat z dnem, ko je na podlagi razpisnega postopka imenovan državni tožilec. Če po razpisnem postopku ni imenovan državni tožilec, se javni razpis ponovi.

Osebe iz prvega odstavka tega člena, ki ne izpolnjujejo pogoja za imenovanje na mesto okrožnega državnega tožilca, imajo pravico kandidirati na mesto pomočnika državnega tožilca.

73. člen

Prosta mesta državnih tožilcev iz tretjega odstavka 8. člena ustavnega zakona za izvedbo ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91) in državnih tožilcev, ki po določbi prvega in drugega odstavka 8. člena citiranega ustavnega zakona nadaljujejo mandat, se razpišejo tri mesece pred iztekom njihovega mandata.

74. člen

Za javne tožilce in njihove namestnike oziroma državne tožilce iz prvega odstavka 72. člena tega zakona in prejšnjega člena, ki prijavijo kandidacijo za prosto mesto državnega tožilca, se izdelata strokovna ocena dela

državnega tožilca. Strokovno oceno izdelata neposredno višji javni tožilec, za namestnike javnega tožilca Republike Slovenije javni tožilec Republike Slovenije.

Določba prejšnjega odstavka se ne uporablja za javnega tožilca Republike Slovenije.

75. člen

Javni tožilci in njihovi namestniki, ki so na funkciji ob uveljavitvi tega zakona, pa do izteka mandata niso imenovani za državne tožilce po določbah tega zakona, imajo po prenehanju mandata pravice, ki so jih po določbi 30. člena zakona o javnem tožilstvu imeli pred uveljavitvijo tega zakona javni tožilci, ki po izteku mandata niso bili ponovno imenovani.

76. člen

Število državnih tožilcev pri državnih tožilstvih, ustanovljenih s tem zakonom, mora biti določeno v tridesetih dneh po uveljavitvi tega zakona.

77. člen

Prve volitve članov personalne komisije morajo biti razpisane petnajst dni po uveljavitvi tega zakona.

Volitve se izvedejo po določbi prvega odstavka 21. člena tega zakona s tem, da imajo pravico voliti in biti voljeni za člana personalne komisije javni tožilci in njihovi namestniki oziroma državni tožilci in pomočniki državnih tožilcev, ki na dan volitev opravljajo javno tožilsko oziroma državno tožilsko funkcijo in so vpisani v začasni volilni imenik, ki ga sestavi ministrstvo za pravosodje.

Do konstituiranja personalne komisije dajejo mnenja v razpisnih postopkih za mesto državnega tožilca neposredno višja tožilstva in javni tožilec Republike Slovenije.

Postopek po določbi 72. člena tega zakona se lahko izvede, ko je konstituirana personalna komisija.

78. člen

Navodila o notranjem poslovanju državnih tožilstev (7. člen) morajo biti izdana v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona. Do izdaje se smiselno uporabljajo pravila o poslovanju in vodenju vpisnikov in drugih pomožnih knjig, izdana po določbi 54. člena zakona o javnem tožilstvu, kolikor niso v nasprotju z določbami tega zakona.

79. člen

S 1. januarjem 1995 preneha veljati zakon o javnem tožilstvu.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se za državne tožilce iz 73. člena tega zakona do imenovanja za državnega tožilca po določbah tega zakona uporabljajo določbe zakona o javnem tožilstvu, ki se nanašajo na razrešitev javnega tožilca in njegovih namestnikov.

80. člen

Določbe tega zakona o plačah državnih tožilcev se pričnejo uporabljati s 1. julijem 1994.

81. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 700-06/90-4/6

Ljubljana, dne 29. septembra 1994.

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Jožef Školč l. r.

2170.

Na podlagi 1. in 4. točke 5. člena v zvezi s 1. členom zakona o posebnih dajatvah pri uvozu kmetijskih proizvodov in živil (Uradni list RS, št. 29/93) izdaja Vlada Republike Slovenije

UREDBO

o spremembi uredbe o določitvi kmetijskih in živilskih proizvodov, za katere se ob uvozu plačuje posebna dajatev

1. člen

1. člen uredbe o določitvi kmetijskih in živilskih proizvodov, za katere se ob uvozu plačuje posebna dajatev (Uradni list RS, št. 45/93, 52/93, 54/93, 60/93, 6/94, 8/94, 14/94, 23/94, 30/94, 35/94, 54/93, 54/94) se spremeni, tako da se:

a) spremeni višina posebne dajatve pri naslednji tarifni oznaki tarifne številke:

Tarifna številka	Tarifna oznaka	Poimenovanje	Šifra tarifne postavke	Višina posebne dajatve
1	2	3	4	SIT/kg
04.06	0406.20	Sir in skuta: - Sir, nariban ali v prahu, vseh vrst	04 06 20001	306,00

b) črta se besedilo:

Tarifna številka	Tarifna oznaka	Poimenovanje	Šifra tarifne postavke	Višina posebne dajatve
1	2	3	4	SIT/kg
		ex. - ribani parmezan		1,00

2. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 424-05/93-6/15-8

Ljubljana, dne 6. oktobra 1994.

Vlada Republike Slovenije

dr. Davorin Kračun l. r.
Podpredsednik

2171.

Na podlagi 26. člena zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 4/93) in 71. člena zakona o delavcih v državnih organih (Uradni list RS, št. 15/90, 5/91, 18/91, 22/91, 2/91-I in 4/93) izdaja Vlada Republike Slovenije

UREDBO

o dopolnitvi uredbe o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino

1. člen

V uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino (Uradni list RS, št. 38/94) se v Prilogi 1 doda besedilo, ki se glasi:

Država	Znesek dnevnice v ZDA dolarjih
Tajvan	57

2. člen

Ta uredba začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 114-02/94-1/6-8

Ljubljana, dne 6. oktobra 1994.

Vlada Republike Slovenije

dr. Davorin Kračun l. r.
Podpredsednik

2172.

Na podlagi drugega odstavka 75. člena zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93) in 26. člena zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 4/93) izdaja Vlada Republike Slovenije

UREDBO

o spremembah in dopolnitvah uredbe o reorganizaciji podjetij, ki opravljajo dejavnost PTT prometa

1. člen

V uredbi o reorganizaciji podjetij, ki opravljajo dejavnost PTT prometa (Uradni list RS, št. 38/93) se prvi odstavek 7. člena spremeni tako, da se glasi:

“Poslovanje in delo PTT podjetja Slovenije vodi generalni direktor, v njegovi odsotnosti pa namestnik, ki ga pooblasti generalni direktor. Generalnega direktorja podjetja in dva namestnika generalnega direktorja imenuje in razreši Vlada Republike Slovenije.”

2. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 023-03/93-2/3-8

Ljubljana, dne 6. oktobra 1994.

Vlada Republike Slovenije

dr. Davorin Kračun l. r.
Podpredsednik

ORGANI IN ORGANIZACIJE V OBČINI**LJUBLJANA****2173.**

Na podlagi 117. člena zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 72/93, 7/94 in 33/94) ter 84. b in 223. člena statuta mesta Ljubljane (Uradni list SRS, št. 13/86 in Uradni list RS, št. 21/91) je Skupščina mesta Ljubljane na 27. skupni seji vseh zborov dne 6. 10. 1994 sprejela:

ODLOK**o določitvi volilnih enot za volitve članov mestnega sveta in župana****1. člen**

S tem odlokom se določijo volilne enote za volitve članov mestnega sveta in župana na območju mestne občine Ljubljana.

2. člen

Za volitve članov mestnega sveta mestne občine Ljubljana se določijo naslednje volilne enote:

I. volilna enota obsega območje naslednjih krajevnih skupnosti:

Ajdovščina, Gradišče, Poljane, Prule, Stara Ljubljana, Stari Vodmat, Tabor, Nove Poljane, Ledina, Kolo-dvor, Josip Prašnikar, Trg osvoboditve, Boris Zihertl, Bežigrad II, Bežigrad I, Anton T. Linhart, Milan Česnik, Kolezija, Trnovo.

Voli se 8 članov mestnega sveta.

II. volilna enota:

Savlje-Kleče, Šentjakob-Podgorica, Tomačevo-Jarše, Brinje, Ivan Kavčič, Ježica, Stožice, Urške Zatler, Črnuče-Gmajna, Franc Ravbar-Črnuče, Rezke Dragar-Črnuče, Nadgorica-Ježa, Miran Jarc, Jože Štembal, Stadion, Koroških partizanov, Triglav, 7. september, Boris Kidrič, Savsko naselje.

Voli se 8 članov mestnega sveta.

III. volilna enota:

Litostroj, Ljubo Šercer, Milan Majcen, Petra Držaja, Zgornja Šiška, Hinko Smrekar, Na Jami, Komandanta Staneta I, Komandanta Staneta II, Komandanta Staneta III, Koseze.

Voli se 6 članov mestnega sveta.

IV. volilna enota:

Dravljje, Gameljne, Gunclje-Male Vižmarje, Podutik, Stanežiče-Medno, Šentvid, Šmartno-Tacen, Vižmarje-Brod, Dolomitskega odreda, Bratov Babnik.

Voli se 5 članov mestnega sveta.

V. volilna enota:

Kodeljevo, Šmartno, Zelena Jama, Dušan Kveder-Tomaž, Jože Moškrič, Sotočje, 25. maj, Štepanja vas, Moste-Selo.

Voli se 5 članov mestnega sveta.

VI. volilna enota:

Besnica, Bizovik, Hrušica-Fužine, Lipoglav, Polje, Vevče-Zg. Kašelj, Zadobrova-Sneberje, Zadvor, Zalog, Nove Fužine, Novo Polje

Voli se 6 članov mestnega sveta.

VII. volilna enota:

Brdo, Kozarje, Malči Belič, Rožna dolina, Vič, Vr-

hovci, Barje, Galjevica, Krim, Peruzzi, Rudnik, Stane Sever, Murgle, Rakova Jelša, Zeleni log

Voli se 7 članov mestnega sveta.

3. člen

V volilnih enotah iz prejšnjega člena tega odloka se voli tudi župana mestne občine.

4. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 013/1-1994

Ljubljana, dne 6. oktobra 1994.

Predsednik
Skupščine mesta Ljubljane
Jože Strgar l. r.

2174.

Na podlagi 117. člena zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 72/93, 7/94 in 33/94) in 84. b in 223. člena statuta mesta Ljubljane (Uradni list SRS, št. 13/86 in Ur. list RS, št. 21/91) je Skupščina mesta Ljubljane na 27. skupni seji zborov dne 6. 10. 1994 sprejela:

SKLEP**o imenovanju volilne komisije****1. člen**

S tem sklepom se imenuje volilna komisija za izvedbo volitev članov mestnega sveta in župana mestne občine Ljubljana.

2. člen

V volilno komisijo se imenujejo:
za predsednika: Borut Potrata, roj. 1931, Ljubljana Šentvid, Cirejeva 12

za namestnika predsednika: Jože Zbačnik, roj. 1934, Ljubljana, Martina Krpana 34

za člana: Gojmir Komar, roj. 1931, Ljubljana, Einspielerjeva 3

za namestnika člana: Ciril Rotar, roj. 1932, Ljubljana, Mladinska 50

za člana: Vincenc Filipčič, roj. 1960, Ljubljana, Gerbičeva 49

za namestnika člana: Ksenija Fister, Ljubljana, Sketova 6

za člana: Marjan Lavrič, roj. 1928, Ljubljana, Friškovec 4

za namestnika člana: Darja Habič, roj. 1971, Ljubljana-Dobrunje, Kocijančičeva 15.

3. člen

Sedež volilne komisije je v Ljubljani, Mestni trg 1.

4. člen

Ta sklep se objavi v Uradnem listu RS.

Št. 013-2/94

Ljubljana, dne 6. oktobra 1994.

Predsednik
Skupščine mesta Ljubljane
Jože Strgar l. r.

2175.

Na podlagi 71. člena zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91) in 84.b člena statuta mesta Ljubljane (Uradni list SRS, št. 13/85 in Uradni list RS, št. 21/91) je Skupščina mesta Ljubljane na 22. skupni seji dne 6. 10. 1994 sprejela

SKLEP

o soglasju k statutarnemu sklepu arhitekturnega muzeja Ljubljana

1. člen

Skupščina mesta Ljubljane daje soglasje k statutarnemu sklepu Arhitekturnega muzeja Ljubljana z dne 23. 2. 1993.

2. člen

Sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu.

Št. 011-1/94

Ljubljana, dne 6. oktobra 1994.

Predsednik
Skupščine mesta Ljubljane
Jože Strgar l. r.

SEVNICA

2176.

Na podlagi 25., 28. in 75. člena zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93), zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 30/93), zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju (Uradni list RS, št. 42/93) in 6. člena odloka o sestavi in pristojnosti zborov Skupščine občine Sevnica (Uradni list SRS, št. 1/90, 23/90, 27/90 in RS, št. 61/93) je Skupščina občine Sevnica na 33. seji vseh zborov dne 29. 9. 1994 sprejela

ODLOK

o preoblikovanju Komunale Sevnica p.o. v javno podjetje Komunala Sevnica družbo z omejeno odgovornostjo

UVODNE DOLOČBE

1. člen

S tem odlokom se uredi statusno preoblikovanje Komunala Sevnica p.o., Naselje heroja Maroka 17.

2. člen

Komunala Sevnica p.o., vpisana v sodni register pri Temeljnem sodišču v Novem mestu, pod št. SLG-219/79 dne 2. 9. 1980 pod vložno št. 1-165/00 se preoblikuje v javno podjetje kot družba z omejeno odgovornostjo v lasti občine Sevnica. Javno podjetje, organizirano kot družba z omejeno odgovornostjo, se organizira s premoženjem Komunale Sevnica, ki je na podlagi sklepa 39. redne seje IS SO Sevnica z dne 22. 12. 1993 postala lastnina občine Sevnica.

FIRMA IN SEDEŽ DRUŽBE

3. člen

Podjetje posluje pod firmo: Javno podjetje Komunala d.o.o. Sevnica. Skrajšana firma podjetja je Komunala d.o.o. Sevnica.

Sedež podjetja je v Sevnici, Naselje heroja Maroka 19.

DEJAVNOST DRUŽBE

4. člen

Do sprejetja odloka o gospodarskih javnih službah v občini Sevnica, skladno s 3. in 7. členom zakona o gospodarskih javnih službah, ostaja dejavnost družbe v dosedanjem obsegu, in sicer:

a) Družba opravlja naslednje glavne dejavnosti:

1. oskrba s pitno vodo
2. odvodnjavanje komunalnih in padavinskih voda
3. zbiranje in odvoz komunalnih odpadkov
4. pogrebne in pokopališke storitve.

Glavne dejavnosti družbe se spremenijo s soglasjem ustanovitelja.

b) Družba opravlja tudi druge dejavnosti komunalnega značaja:

5. oskrba s toplotno energijo
6. gradnja in rekonstrukcija vodovodnih kanalizacijskih objektov in naprav
7. napeljava in popravilo vodovodnih inštalacij v objektih
8. prevozi tovorov in storitve z gradbeno mehanizacijo.

Javno podjetje lahko opravlja druge dejavnosti komunalnega značaja tako, da mora najprej zagotoviti nemoženo opravljanje temeljnih dejavnosti. Za druge dejavnosti se organizira profitni center.

5. člen

Družba opravlja dejavnosti iz točke a) prejšnjega člena na način in pod pogojem, ki jih določajo zakoni, odloki in drugi predpisi.

USTANOVITELJ IN OSNOVNI KAPITAL DRUŽBE

6. člen

Ustanovitelj družbe je občina Sevnica. Pravice ustanovitelja izvršuje Izvršni svet Skupščine občine Sevnica.

7. člen

Osnovni kapital družbe, ki je hkrati osnovni vložek ustanovitelja v družbo znaša 205.749.845,30 SIT in ga predstavljajo premične in nepremične stvari ter poslovna sredstva ugotovljena in izkazana z bilanco stanja na dan 31. 12. 1992, zmanjšano za vrednost od prodanih stanovanj in zmanjšane vrednosti skupne kotlarne NHM 17 v deležu, ki odpade na bloke.

Objekti in naprave, namenjeni opravljanju lokalnih gospodarskih služb, ki so na podlagi 26. člena zakona o gospodarskih javnih službah postali lastnina ustanovitelja, niso vključeni v osnovni kapital družbe in se dajo v upravljanje družbi s posebnim sklepom IS SO Sevnica.

Vpisi stvari, ki predstavljajo osnovni kapital družbe v zemljiški knjigi, se opravijo v 30 dneh po vpisu družbe v sodni register.

UPRAVLJANJE DRUŽBE

Ustanovitelj

8. člen

Ustanovitelj odloča o vseh vprašanih iz 439. člena zakona o gospodarskih družbah in o vprašanih iz 26. člena zakona o gospodarskih javnih službah ter o drugih vprašanih, določenih z zakonom in statutom družbe. Pristojnosti in obveznosti ustanovitelja so predvsem:

- določa posebne pogoje za izvajanje dejavnosti ter zagotavljanje in uporabo javnih dobrin
- potrdi statut in statusne spremembe javnega podjetja
- zagotavlja nadzor nad poslovanjem javnega podjetja
- sprejema poslovno poročilo, obračune in zaključni račun javnega podjetja
- imenuje in razrešuje direktorja javnega podjetja.

Direktor

9. člen

Poslovanje in delo javnega podjetja vodi direktor. Direktorja imenuje in razrešuje ustanovitelj javnega podjetja na podlagi javnega razpisa pod pogoji, na način in po postopku določenim s statutom.

10. člen

S statutom družbe se podrobneje določijo pravice, obveznosti in odgovornosti direktorja.

Nadzorni svet

11. člen

Vodenje poslov družbe nadzoruje nadzorni svet, ki ga sestavlja 5 članov. En član je delavec javnega podjetja, ki ga izvoli svet delavcev.

Člane Nadzornega sveta imenuje in razrešuje ustanovitelj. Člani nadzornega sveta se imenujejo za dobo štirih let in so lahko ponovno imenovani. Nadzorni svet izmed svojih članov izvoli predsednika in najmanj enega namestnika.

12. člen

Nadzorni svet pregleduje in preverja knjige in dokumentacijo družbe; daje navodila in smernice za delo direktorja družbe; skrbi za redno in pravočasno sestavljanje letnega računovodskega izkaza; spremlja rentabilnost družbe, njena gospodarska gibanja in druge zadeve, ki se nanašajo na poslovanje družbe, o čemer obvešča ustanovitelja.

S statutom družbe se podrobneje določijo pristojnosti nadzornega sveta in druga vprašanja povezana z delovanjem nadzornega sveta.

FINANCIRANJE DEJAVNOSTI DRUŽBE

13. člen

Viri za financiranje dejavnosti družbe iz točke a) 4. člena tega odloka so:

- sredstva, ki jih za uporabo javnih dobrin in javnih storitev plačujejo uporabniki (cena storitev)
- viri, ki se zagotavljajo v okviru sistema financiranja javne porabe
- drugi viri, določeni z zakonom ali predpisom občine.

Dejavnost družbe iz točke b) 4. člena tega odloka se financira s cenami storitev po tržnih načelih.

PRAVICE, OBVEZNOSTI IN ODGOVORNOSTI DRUŽBE V PRAVNEM PROMETU

14. člen

Premoženje družbe, razen objektov in naprav, namenjenih izvajanju gospodarskih javnih služb (infrastrukturni objekti in naprave) je v pravnem prometu.

15. člen

Družba ne sme brez soglasja ustanovitelja sklepati poslov ali spejemati odločitev, ki se nanašajo na pridobivanje, odtujitev in obremenitev nepremičnin ali drugih sredstev; izvajanje investicijskih del in najemanje posojil in kreditov, ki presegajo 5 % osnovnega kapitala družbe kakor tudi dajanje takih posojil ali poroštev. Sklepanje zakupnih pogodb je del lastnih in tujih sredstev; sklepanje kooperacijskih pogodb s trajanjem več kot eno leto in spreminjanjem notranje organizacije družbe.

16. člen

Družba odgovarja za svoje obveznosti s svojim premoženjem, ki je v pravnem prometu.

IZGUBA IN DOBIČEK DRUŽBE

17. člen

Morebitno izgubo družbe za dejavnosti iz točke a) 4. člena tega odloka pokriva ustanovitelj po predhodni preučitvi poslovanja.

Morebitni dobiček družbe za dejavnosti iz točke b) 4. člena tega odloka se deli tako, da 75 % dobička prejme ustanovitelj, 25 % dobička pa družba.

S statutom družbe se podrobneje določijo razmerja med ustanoviteljem in družbo glede pokrivanja izgube družbe in delitve dobička družbe.

STATUT DRUŽBE

18. člen

S statutom družbe se podrobneje uredijo vsa vprašanja, pomembna za položaj in poslovanje družbe.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

19. člen

Javno podjetje Komunala d.o.o. Sevnica je pravni naslednik Komunale Sevnica p.o.

20. člen

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha delovati svet podjetja z izvršilnimi organi Komunala Sevnica.

Do izteka mandata opravlja naloge direktorja dosedanja direktor z omejitvami iz 15. člena tega odloka.

Za pripravo statuta in izvedbe registracije v skladu z določili zakona o gospodarskih javnih službah in zakona o gospodarskih družbah, je zadolžen dosedanji direktor. Rok za pripravo statuta je 60 dni po sprejemu tega odloka.

21. člen

Člane nadzornega sveta družbe imenuje ustanovitelj v 30 dneh po uveljavitvi tega odloka.

22. člen

Pravice zaposlenih v družbi bodo urejene po določbah zakona o soupravljanju in v skladu s sklenjenimi kolektivnimi pogodbami.

23. člen

Izvršni svet Skupščine občine Sevnica sprejme statut družbe najkasneje v 3 mesecih po uveljavitvi tega odloka.

24. člen

Ta odlok prične veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 02100-0004/94

Sevnica, dne 29. septembra 1994.

Predsednica
Skupščine občine Sevnica
Breda Mijovič, dipl. ek. l. r.

SLOVENJ GRADEC

2177.

Na podlagi 117. člena zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 72/93, 7/94 in 33/94) ter 177. in 241. člena statuta občine Slovenj Gradec (Medobčinski uradni vestnik, št. 8/78 in 8/82, Uradni list RS, št. 47/87 in 34/89) je Skupščina občine Slovenj Gradec na skupnem zasedanju vseh zborov dne 5. 10. 1994, sprejela

ODLOK
o določitvi volilnih enot v občini Mislinja

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta odlok določa volilni enoti za lokalne volitve v občinski svet občine Mislinja ter število članov sveta, ki se voli v posamezni volilni enoti.

2. člen

Volilne enote za občinski svet v občini Mislinja
Občinski svet občine Mislinja šteje 14 članov.

Za volitve se določita dve volilni enoti, in sicer:

1. Volilna enota št. 1 - zajema območje Krajevne skupnosti Mislinja, v kateri se voli 9 članov občinskega sveta

2. Volilna enota št. 2 - zajema območje Krajevne skupnosti Dolič, v kateri se voli 5 članov občinskega sveta

KONČNA DOLOČBA

3. člen

Ta odlok začne veljati z dnem sprejema in se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati odlok o določitvi volilnih enot za volitve delegatov v zборе

Skupščine občine Slovenj Gradec objavljen v Uradnem listu RS, št. 1/90.

Št. 008-2/94

Slovenj Gradec, dne 5. oktobra 1994.

Predsednik
Skupščine občine
Slovenj Gradec
Ivan Uršič, dipl. inž. agr. l. r.

2178.

Na podlagi 117. člena zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 72/93, 7/94 in 33/94) ter 177. in 241. člena statuta občine Slovenj Gradec (Medobčinski uradni vestnik, št. 8/78 in 8/82, Uradni list RS, št. 47/87 in 34/89) je Skupščina občine Slovenj Gradec na skupnem zasedanju vseh zborov dne 5. 10. 1994, sprejela

ODLOK
o določitvi volilnih enot v občini Slovenj Gradec

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta odlok določa volilne enote za lokalne volitve v občinski svet mestne občine Slovenj Gradec ter število članov sveta, ki se voli v posamezni volilni enoti.

2. člen

Volilne enote za občinski svet v občini Slovenj Gradec

Občinski svet mestne občine Slovenj Gradec šteje 25 članov.

Za volitve se določijo 3 volilne enote, in sicer:

1. Volilna enota št. 1 - zajema območje mesta Slovenj Gradec v kateri se voli 12 članov občinskega sveta,

2. Volilna enota št. 2 - zajema območje Krajevne skupnosti Podgorje, Sele in Stari trg izven mestnega območja, v kateri se voli 6 članov občinskega sveta

3. Volilna enota št. 3 - zajema območje Krajevne skupnosti Pameče in preostali nemestni del Krajevne skupnosti Šmartno, v kateri se voli 7 članov občinskega sveta

KONČNA DOLOČBA

3. člen

Ta odlok začne veljati z dnem sprejema in se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati odlok o določitvi volilnih enot za volitve delegatov v zборе Skupščine občine Slovenj Gradec objavljen v Uradnem listu RS, št. 1/90.

Št. 008-1/94

Slovenj Gradec, dne 5. oktobra 1994.

Predsednik
Skupščine občine
Slovenj Gradec
Ivan Uršič, dipl. inž. agr. l. r.

2179.

Na podlagi 14. člena zakona o financiranju javne porabe (Uradni list RS, št. 48/90, 34/91, 30/92 in 7/93) ter 177. in 241. člena statuta občine Slovenj Gradec (Medobčinski uradni vestnik, št. 8/78 in 8/82, Uradni list RS, št. 47/87 in 34/89) je Skupščina občine Slovenj Gradec na skupnem zasedanju vseh treh zborov dne 5. 10. 1994 sprejela

ODLOK**o spremembah in dopolnitvah odloka o proračunu občine Slovenj Gradec za leto 1994****1. člen**

V odloku o proračunu občine Slovenj Gradec za leto 1994 (Uradni list RS, št. 15/94) se prvi odstavek 2. člena spremeni tako, da se glasi:

Skupni prihodki občinskega proračuna za leto 1994 znašajo 888,877.000 SIT in se razporedijo za:

- tekoče obveznosti	887,854.000 SIT
- sredstva rezerve (0,115 % od vseh prihodkov)	1,023.000 SIT

2. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se za leto 1994.

Št. 401-11/93

Slovenj Gradec, dne 5. oktobra 1994.

Predsednik

Skupščine občine Slovenj
Gradec

Ivan Uršič, dipl. inž. agr. l. r.

Bilanca**prihodkov in odhodkov proračuna občine Slovenj Gradec za leto 1994**

Prihodki	v SIT
Prenos sredstev iz leta 1993	1,920.762,96
Izvirni prihodki	540,128.000,00
Finančna izravnava	292,998.237,04
Drugi prihodki	53,830.000,00
Skupaj prihodki	888,877.000,00
Odhodki	
Sredstva za splošno porabo	201,323.000,00
Sredstva za družbene dejavnosti	445,327.000,00
Sredstva za gospodarsko infrastrukturo	170,298.000,00
Sredstva za obrambo in zaščito ter požarno varnost	13,161.000,00
Drugi odhodki	12,600.000,00
Sredstva rezerve	1,023.000,00
Vračilo sredstev	45,145.000,00
Skupaj odhodki	888,877.000,00

SLOVENSKA BISTRICA**2180.**

Na podlagi 17. in 17.a člena zakona o financiranju javne porabe (Uradni list RS, št. 48/90, 34/91, 30/92,

52/92, 7/93 in 43/93) ter 10. in 27. člena statuta občine Slovenska Bistrica (Uradni list RS, št. 9/91) je Skupščina občine Slovenska Bistrica na 33. redni seji dne 6. 10. 1994 sprejela

ODLOK**o spremembi odloka o proračunu občine Slovenska Bistrica za leto 1994****1. člen**

V odloku o proračunu občine Slovenska Bistrica za leto 1994 (Uradni list RS, št. 25/94) se 2. člen spremeni tako, da se glasi:

Skupni prihodki občinskega proračuna za leto 1994 znašajo 1.237,986.510 SIT.

2. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS, uporablja pa se od 1. 1. 1994.

Št. 1/1-012-36/94

Slovenska Bistrica, dne 6. oktobra 1994.

Predsednik

Skupščine občine
Slovenska Bistrica
Ivan Pučnik l. r.

2181.

Na podlagi 117. člena zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 72/93, 7/94 in 33/94) in 27. člena statuta občine Slovenska Bistrica (Uradni list RS, št. 9/91) je Skupščina občine Slovenska Bistrica na 33. redni seji, dne 6. 10. 1994, sprejela

ODLOK**o določitvi volilnih enot za volitve članov občinskega sveta občine Slovenska Bistrica****1. člen**

Za volitve članov občinskega sveta se določi 7 volilnih enot, v katerih se voli skupno 35 članov sveta.

2. člen

Za območje občine Slovenska Bistrica se določi 7 volilnih enot, ki obsegajo območja več sosednjih krajevnih skupnosti.

3. člen

Za volitve članov občinskega sveta se določijo naslednje volilne enote:

1. volilna enota: obsega območja Krajevnih skupnosti Pohorski odred in Zgornja Ložnica;

voli se 5 članov sveta.

2. volilna enota: obsega območje Krajevnih skupnosti Impol, Alfonz Šarh in Tinje;

voli se 5 članov sveta.

3. volilna enota: obsega območja Krajevnih skupnosti Dr. Jagodič, Vrhole - Preloge, Leskovec in Pragersko;

voli se 5 članov sveta.

4. volilna enota: obsega območja Krajevnih skupnosti Oplotnica in Kebeelj;

voli se 5 članov sveta.

5. volilna enota: obsega območja Krajevnih skupnosti Zg. Polskava, Sp. Polskava in Šmartno na Pohorju; voli se 5 članov sveta.

6. volilna enota: obsega območja Krajevnih skupnosti Makole, Črešnjevci in Laporje; voli se 5 članov sveta.

7. volilna enota: obsega območja Krajevnih skupnosti Poljčane in Studenice. voli se 5 članov sveta.

4. člen

Ta odlok se objavi v Uradnem listu RS, veljati začne z dnem sprejema.

Št. 1/1-012-35/94

Slovenska Bistrica, dne 6. oktobra 1994.

Predsednik
Skupščine občine
Slovenska Bistrica
Ivan Pučnik l. r.

VSEBINA

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE	Stran
2167. Kazenski zakon Republike Slovenije	3455
2168. Zakon o kazenskem postopku	3503
2169. Zakon o državnem tožilstvu	3567

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

2170. Uredba o spremembi uredbe o določitvi kmetijskih in živilskih proizvodov, za katere se ob uvozu plačuje posebno dajatev	3575
2171. Uredba o dopolnitvi uredbe o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino	3575
2172. Uredba o spremembah in dopolnitvah uredbe o reorganizaciji podjetij, ki opravljajo dejavnost PTT prometa	3575

ORGANI IN ORGANIZACIJE V OBČINI

2173. Odlok o določitvi volilnih enot za volitve članov mestnega sveta in župana (Ljubljana)	3576
2174. Sklep o imenovanju volilne komisije (Ljubljana)	3576
2175. Sklep o soglasju k statutarnemu sklepu arhitekturnega muzeja Ljubljana	3577
2176. Odlok o preoblikovanju Komunale Sevnica p.o. v javno podjetje Komunala Sevnica družbo z omejeno odgovornostjo (Sevnica)	3578
2177. Odlok o določitvi volilnih enot v občini Mislinja (Slovenj Gradec)	3579
2178. Odlok o določitvi volilnih enot v občini Slovenj Gradec	3579
2179. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o proračunu občine Slovenj Gradec za leto 1994	3580
2180. Odlok o spremembi odloka o proračunu občine Slovenska Bistrica za leto 1994	3580
2181. Odlok o določitvi volilnih enot za volitve članov občinskega sveta občine Slovenska Bistrica	3580

Prof. dr. Bogomir Sajovic: OSNOVE CIVILNEGA PRAVA – Splošni del (1994)

Preteklo je kar več desetletij od izdaje zadnjega tovrstnega strokovnega dela. Knjiga je namenjena predvsem študentom, toda po vsebinski zasnovi je to delo mnogo več kot samo učbenik. Namenjena je vsem pravnikom, ki se pri vsakdanjem delu srečujejo z različnimi pravnimi vprašanji in problemi in si prizadevajo najti ustrezne odgovore oziroma rešitve. In lahko trdimo, da jih bodo tudi našli.

Kot pri prejšnjih avtorjevih delih, ki so izšla v zadnjih treh letih (Stvarno pravo I. in II), tudi ta knjiga ni zasnovana na veljavni ali vsaj na doslej veljavni zakonodaji. Delo je primerjalnopravno, saj si je avtor prizadeval in tudi uspel zbrati in prikazati najnovejša pomembna domača in tuja razvojnoteoretična spoznanja. Zato prav nič ne pretiravamo, če to delo ocenjujemo kot eno izmed temeljnih del, ki jih pravni strokovnjaki tako nujno potrebujejo tudi pri oblikovanju novega pravnega sistema. Glede na dolgoletno (lahko bi rekli tudi življenjsko) sistematično proučevanje teorije civilnega prava, je avtor tudi izdelal sistematično splošnega dela civilnega prava, ki bi skupaj z že omenjenimi objavljenimi avtorjevimi deli in deli, ki jih še pripravlja, pomenili dejansko osnovo novemu pravnemu sistemu na tem področju.

Cena 2.730 SIT

(10235)

KAZENSKI ZAKONIK

ZAKON O KAZENSKEM POSTOPKU

PREDPISI O SODSTVU IN DRŽAVNEM TOŽILSTVU

V začetku decembra bo založba ČZ Uradni list Republike Slovenije v ZBIRKI PREDPISI izdala:

KAZENSKI ZAKONIK REPUBLIKE SLOVENIJE

z uvodnimi pojasnili, ki jih pripravljajo avtorji osnutka zakonika:

prof. dr. Ljubo Bavcon, dr. Ivan Bele, mag. Mitja Deisinger, mag. Drago Demšar, mag. Zvonko Fišer, Milan Kosterca, Pavel Martonoši in prof. dr. Alenka Šelih ter stvarnim kazalom dr. Vida Jakulina;

ZAKON O KAZENSKEM POSTOPKU

z uvodnimi pojasnili mag. Štefana Horvata in stvarnim kazalom dr. Vida Jakulina.

Novembra izidejo

PREDPISI O SODSTVU IN DRŽAVNEM TOŽILSTVU

Uvodna pojasnila so pripravili:

Janez Breznik k zakonu o sodiščih,

Jadranka Sovdat k zakonu o sodniški službi,

prof. dr. Janez Novak k zakonu o delovnih in socialnih sodiščih in

mag. Zvonko Fišer k zakonu o državnem tožilstvu.

Naročila sprejema ČZ URADNI LIST REPUBLIKE SLOVENIJE 61000 LJUBLJANA, SLOVENSKA 9, p.p. 379/VII

Vse informacije dobite na tel. 061/125 02 94 – Telefax: 125 14 18
Zbirko tudi lahko kupite v prodajnem oddelku vsak dan od 7.30 do 12.30, ob sredah tudi od 15. do 17. ure.

Izdaja Časopisni zavod Uradni list Republike Slovenije – Direktor in odgovorni urednik Marko Polutnik – Tiska tiskarna Tone Tomšič Ljubljana – Akontacija naročnine za leto 1994 je 4.305 SIT (s prometnim davkom), pri ceni posameznega Uradnega lista RS je vračunan 5% prometni davek – Reklamacije se upoštevajo le mesec dni po izidu vsake številke – Uredništvo in uprava Ljubljana, Slovenska 9 – Poštni predal 379/VII – Telefon direktor, sekretar, šef računovodstva 125 14 19, uredništvo 125 73 08, uredništvo – telefaks 125 01 99, prodaja 125 02 94, računovodstvo, naročnine 125 23 57, telefaks 125 14 18 – Žiro račun 50100-603-40323 – Po mnenju Ministrstva za kulturo se ta publikacija uvršča med proizvode, od katerih se plačuje davek od prometa proizvodov po 13. točki tar. št. 3 zakona o prometnem davku (Uradni list RS, št. 4-245/92 z dne 25. I. 1992)